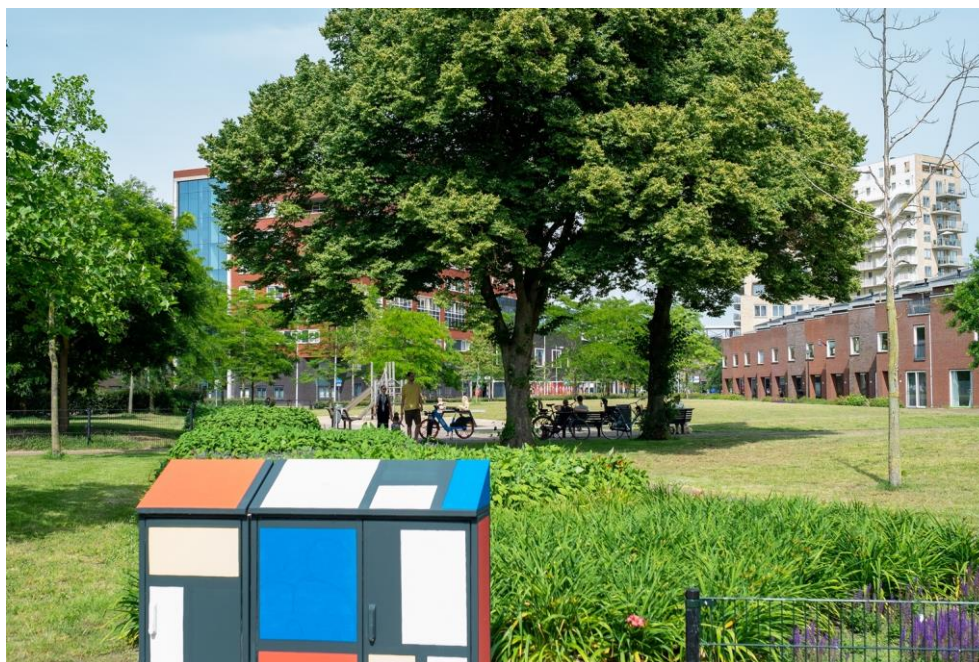

Meerjarenbegroting 2023-2026

Vastgestelde versie

Datum: 8 november 2022

Begroting in één oogopslag

Baten
€ 593.026

Lasten
€ -612.937

1.1 Stedelijk beheer en milieu

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

1.3 Wonen

1.4 Mobiliteit

2.1 Sociaal Domein

2.2 Veiligheid en handhaving

3.1 Economie

3.2 Onderwijs en jeugd

3.3 Sport

3.4 Cultuur

4.1 Bestuur en dienstverlening

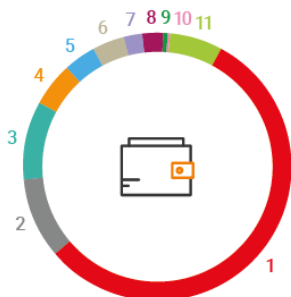
5.1 Financiën en belastingen

6.1 Bedrijfsvoering

Hoe komt de gemeente aan haar geld?

Totaal € 624.830 bedragen x € 1.000

1 Gemeentefonds
€ 350.309 (Rijksmiddelen)

2 Specifieke uitkeringen
€ 59.532 (Rijksmiddelen)

3 Gemeentebelastingen
€ 60.053

4 Reserves
€ 31.804

5 Grondexploitatie
€ 24.490

6 Afvalstoffenheffing
€ 24.754 (Incl. opbrengsten
oud papier en PMD)

7 Leges en andere rechten
€ 14.275 (O.a. paspoorten,
bouwvergunningen, etc.)

8 Rioolheffing
€ 15.492

9 Rente en dividenden
€ 3.236

10 Bijdragen derden
€ 1.565

11 Overige opbrengsten
€ 39.322 (O.a. verhuuropbrengsten/
exploitatie reclame-objecten)

Wat betaal ik als inwoner gemiddeld

Onroerend zakenbelasting (OZB) (eigenaren)

Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden
€ 408,00 2023		2023 € 408,00
Vershil met 2022 € 14 ↑		↑ € 14 Vershil met 2022

Afvalstoffenheffing

Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden
€ 273,00 2023		2023 € 377,00
Vershil met 2022 € 26 ↑		↑ € 34 Vershil met 2022

Rioolheffing (huurders)

Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden
€ 63,00 2023		2023 € 63,00
Vershil met 2022 € 3 ↑		↑ € 3 Vershil met 2022

Rioolheffing (eigenaren)

Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden
€ 79,00 2023		2023 € 79,00
Vershil met 2022 € 5 ↑		↑ € 5 Vershil met 2022

Hondenbelasting

Per hond		Iedere volgende hond
€ 95,40 2023		2023 € 95,40
Vershil met 2022 € 2 ↑		↑ € 2 Vershil met 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Ambitie	6
Ambities en opgaven	6
Leeswijzer	11
Portefeuillehouders	12
Financiën	16
Macro-economische / financiële beschouwingen	16
Uitgangspunten begroting	19
Financieel solide beleid	21
Financiële ontwikkelingen meerjarenbegroting.....	22
Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen	26
Incidentele en structurele baten en lasten	32
IJKpunten financiële positie	33
Reserves en Voorzieningen.....	35
Hoofdstukken	37
1. Duurzame en groeiende stad	37
1.1 Stedelijk beheer en milieu	41
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	62
1.3 Wonen	74
1.4 Mobiliteit.....	80
2. Inclusieve en veilige stad	90
2.1 Sociaal Domein	95
2.2 Veiligheid en handhaving	124
3. Lerende, werkende en dynamische stad.....	130
3.1 Economie.....	133
3.2 Onderwijs en jeugd.....	144
3.3 Sport.....	151
3.4 Cultuur	157

4. Bestuur en dienstverlening	168
4.1 Bestuur en dienstverlening	172
5. Financiën en belastingen.....	184
5.1 Financiën en belastingen	185
6. Bedrijfsvoering	194
6.1 Bedrijfsvoering	197
Paragrafen	204
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	204
Verbonden partijen	214
Onderhoud kapitaalgoederen.....	240
Financiering	248
Lokale heffingen.....	258
Grondbeleid	270
Bedrijfsvoering.....	275
Bijlagen.....	279
Geprognosticeerde balans.....	280
Subsidies	281
Overzicht subsidieregelingen en plafonds	284
Geplande investeringen	287
Risico's	291
Projecten	297
Overzicht begroting 2022 na wijziging	303
Incidentele baten en lasten.....	322
Uitgebreid overzicht reserves en voorzieningen	332
Toelichting Reserves en Voorzieningen	338
Taakvelden	342
Indicatoren	347
Verplichte BBV Indicatoren	362
Verklarende woordenlijst	368

Ambitie

Ambities en opgaven

Voor u ligt de Meerjarenbegroting 2023-2026 van de gemeente Amersfoort. Daarin wordt een tweeslag gemaakt: enerzijds vormgeven aan onze ambities met Amersfoort - ook op de langere termijn; anderzijds reageren op de maatschappelijke ontwikkelingen die zich recent hebben voorgedaan. Om met dat eerste te beginnen: dit is de eerste begroting die wij als nieuw college mogen presenteren en waarin wij de uitgangspunten uit het coalitieakkoord inhoudelijk en financieel hebben vertaald en uitgewerkt. Dat hebben wij in het ene programma uitgebreider en gedetailleerder kunnen doen dan in het andere programma, waar de doelen en activiteiten nog meer op hoofdlijnen zijn geformuleerd. Op diverse terreinen zal na deze begroting verdere uitwerking plaatsvinden, in o.a. beleidsnota's of uitvoeringsprogramma's. Meer daarover hieronder.

Dan de recente maatschappelijke ontwikkelingen. Na de presentatie van het coalitieakkoord met de uitgangspunten voor ons beleid voor de komende jaren, heeft de wereld beslist niet stil gestaan. Een aantal actuele ontwikkelingen vraagt om maatregelen in de komende periode. Ook die maatregelen vindt u in deze begroting. We hebben het dan op de eerste plaats over de energieprijzen die de pan uit rijzen en die, in combinatie met de hoge inflatie van dit moment, enorme gevolgen zullen hebben voor grote groepen mensen, voor organisaties en verenigingen, voor bedrijven en natuurlijk voor de overheid zelf. Het Rijk en ook de Europese Commissie nemen hiervoor al maatregelen. Het Europese beleid lijkt voor stabiliteit en weer dalende prijzen te zorgen. Ook is op Prinsjesdag een omvangrijk ondersteuningspakket gepresenteerd om het koopkrachtverlies te dempen, met name voor specifieke doelgroepen. Het is nog maar zeer de vraag of dit voor iedereen voldoende zal zijn en het is de vraag of de instabiele geopolitieke situatie niet zal leiden tot meer onzekerheden. Via een integrale aanpak hebben wij extra aandacht voor de gevolgen en bereiden wij ons op verschillende scenario's voor, zodat wij snel kunnen bijschakelen als dat nodig is.

Ondanks deze onzekere en soms moeilijke omstandigheden zijn wij er niet de stad naar om bij de pakken neer te zitten, integendeel! Amersfoort bruist van talent en initiatieven, ook als het tegenzit en ook als wij elkaar moeten bijstaan. Dat hebben de corona-jaren bewezen. Al die vrijwilligers, professionals en ondernemende mensen op wie onze vitale gemeenschap draait, verdienen ons respect en waardering. Amersfoort is gastvrij, zorgzaam en kent sterke netwerken, en dat geeft ons veerkracht. De stad verdient het om te investeren in een goede toekomst, en dat is dan ook wat wij in deze begroting doen.

Natuurlijk zijn er tegelijk Amersfoorters die niet of nauwelijks op een netwerk kunnen terugvallen, en ook voor hen willen wij er zijn. Wij houden ons ruimhartige armoedebeleid in stand en er zijn verschillende (minima)regelingen waarvan mensen gebruik kunnen maken. Wij ondersteunen inwoners bij het nemen van energiebesparende maatregelen en komen met een meerjaren-aanpak voor het bestrijden van energiearmoede. Wij maken ons ernstige zorgen over groepen die nu buiten de regelingen vallen, maar die op den duur toch in de problemen kunnen komen. Ook aan deze groepen willen wij zoveel mogelijk maatwerk blijven leveren, zoals wij nu al doen met ons maatwerkvangnet.

Op dit moment denken wij met dat maatwerk inwoners voldoende kunnen ondersteunen vanuit de rol die wij als gemeente hebben. Mochten zich andere scenario's voordoen dan zullen wij zo nodig met gerichte voorstellen naar uw raad komen om extra middelen beschikbaar te stellen voor aanvullende maatregelen. Wij mogen tegelijk op het Rijk rekenen, omdat dáár de belangrijkste maatregelen vandaan moeten komen in de huidige energiecrisis. Gemeenten hebben hier een

beperkte slagkracht. Dat neemt niet weg dat wij onze verantwoordelijkheid nemen om ook op langere termijn tot een robuuster en duurzamer samenleving te komen, waarover verderop meer.

De actuele (financiële) opgaven zoals inflatie en energie-armoede zijn niet de enige. Wij zien ook dat de krappe arbeidsmarkt tot knelpunten leidt onder andere in de zorg, het onderwijs en de cultuur- en evenementensector en last but not least in de bouw. Dat heeft merkbaar invloed op de uitvoeringskracht en op het tempo waarmee opgaven kunnen worden opgepakt. Ook voor ons als gemeente is het steeds lastiger om voldoende en goed gekwalificeerd personeel te vinden. Die eigen gemeentelijke uitvoeringskracht is een kritisch aandachtspunt, gezien de opgaven waarvoor wij staan. Denk alleen al aan de werkzaamheden die per direct moeten worden opgepakt, zoals in 2020 de coronacrisis en nu de extra opvang van vluchtelingen. Maar ook de groei van de stad leidt simpelweg tot meer werk voor de gemeente, waarbij de handen en ons organisatievermogen zijn achtergebleven. Daar komt nog bij dat wij actief willen investeren in de toekomst van Amersfoort, zoals hieronder aan de orde komt. Ook daarvoor is extra slagkracht nodig, die deels al in het coalitie-akkoord is voorzien. Daarom stellen wij in deze begroting voor om een bedrag van € 6 miljoen structureel beschikbaar te stellen om daarin een flinke slag te maken, onze dienstverlening op peil te houden en de opgaven in deze begroting te kunnen oppakken. Met de Kadernota volgend jaar volgt mogelijk nog een extra impuls - denk bijvoorbeeld aan het op orde krijgen van de regionale samenwerking, die steeds belangrijker wordt om onze maatschappelijke opgaven van een adequaat antwoord te voorzien.

Inspelen op de actualiteit én investeren in de toekomst!

Tot zo ver de actualiteit, waarop wij als bestuur willen en moeten inspelen. Belangrijker nog is dat wij, juist nu, vooruit denken en vanuit een heldere toekomstvisie op de stad kijken naar maatregelen op korte én op lange termijn. Dat is de centrale gedachte in ons coalitie-akkoord, om met ambitie en élan te werken aan de toekomst van Amersfoort. Korte- en lange termijn lopen samen op. De energietransitie is daarvan een goed voorbeeld. Hoe zorgen wij ervoor dat mensen in deze omstandigheden het hoofd boven water kunnen houden op de korte termijn, maar óók: hoe zorgen we ervoor dat we minder afhankelijk worden van fossiele energie en naar duurzame manieren van energieopwekking gaan, en breder: hoe zorgen we dat al het arbeidspotentieel ook daadwerkelijk gebruikt kan worden.

Om die lange termijn aanpak leidend te laten zijn is er in het coalitieakkoord twee generaties vooruit gedacht. We leven in een tijd die urgent vraagt om een trendbreuk in onze manier van leven. Veranderingen die nodig zijn om onze aarde voor mens en dier leefbaar te houden en op een verantwoorde manier door te geven aan toekomstige generaties. Biodiversiteit is ook voor mensen een levensvoorwaarde. Wij kunnen het verschil maken. En dat gaan we doen, want de klimaatverandering, inclusief de wereldwijde rampspoed die daarvan het gevolg is, zet ook de leefbaarheid in Amersfoort onder druk en zet de onderlinge verhoudingen tussen mensen op scherp. We willen de komende jaren grote stappen zetten om klimaatverandering tegen te gaan, met tegelijk voor iedereen dezelfde kansen als een ander.

Momenteel zijn er mechanismen in onze samenleving waardoor verschillen tussen groepen mensen steeds groter worden op allerlei gebied, zoals wonen, gezondheid en bestaanszekerheid. We vinden het belangrijk om inwoners die tijdelijk of langer in een kwetsbare situatie zitten, een achterstand hebben, of niet dezelfde mogelijkheden hebben als een ander, perspectief te geven op een goede of betere toekomst. We kijken wat iemand zelf kan of kan leren en helpen waar nodig. We willen daarbij zoveel mogelijk preventief sturen: voorkomen dat kwetsbare mensen in een negatieve spiraal komen of een negatieve spiraal te doorbreken. Een slecht geïsoleerd huis kost bijvoorbeeld nog meer geld voor iemand die toch al geen geld heeft om de energierekening te betalen. We willen voor iedereen in Amersfoort de kwaliteit van leven verbeteren. Daarbij heeft iedereen evenveel recht op een goed leven. Iedereen moet zich prettig, veilig en welkom kunnen voelen in onze stad en dorpen, waar mensen betrokken zijn bij hun leefomgeving en bij elkaar.

Vier uitgangspunten staan centraal in de ontwikkeling en uitvoering van ons beleid, projecten en activiteiten:

1. Goed leven binnen de grenzen van onze aarde

Goede zorg voor mens en dier en onze aarde staan voorop. We willen een stad met schone lucht, met veel groen in de straten om de buurten leefbaar te houden en veel groene plekken om te recreëren, te ontspannen en elkaar te ontmoeten. Door het gebruik van schone energie en het besparen van energiegebruik werken we aan een gezonde stad. We zetten daarom stevig in op isolatie, het duurzaam opwekken van energie en in het aardgasvrij maken van wijken en buurten. We zijn daarbij creatief en innovatief en halen binnen de mogelijkheden die we hebben alles uit de kast wat nodig is om de energietransitie te versnellen. Het is hierbij ook van belang om een heldere keuze te maken in de rol van de gemeente. Bijvoorbeeld bij de aanleg van warmtenetten, is de rol die de overheid kiest, bepalend in het tempo van ontwikkelingen.

Wij vinden het vanuit de gedachte van een sociale en rechtvaardige stad noodzakelijk dat de overgang naar aardgasvrij en schone stroom voor iedereen betaalbaar en daardoor ook toegankelijk is. Daarnaast gaan we bewoners nog meer helpen om zelf stappen te zetten in de energietransitie. Voor veel bewoners is nog veel niet duidelijk over wat voor hen de beste aanpak is om hun woning duurzaam te verwarmen of te koelen. Wij gaan inwoners en bedrijven hierin nog beter meenemen: economie en ecologie moeten in balans komen. Hierbij zoeken we ook naar innovatieve regelingen en oplossingen die inwoners financieel in staat stellen hun woning te verduurzamen.

Wij vinden groen (natuur, grasvelden, speelveldjes, parken) in de stad ontzettend belangrijk. Dit zijn de plekken waar mensen elkaar ontmoeten en waar ze ontspannen. Daarnaast is groen in de stad ook essentieel om de stad leefbaar te houden. Door de opwarming van de aarde loopt de temperatuur in de zomer op. Meer groen is nodig voor voldoende koelte voor mens en dier. We nodigen mensen in de stad uit om hun eigen ideeën te ontwikkelen waarmee ze hun buurt of wijk kunnen vergroenen. Hierbij gaan we op zoek naar manieren om ruimte die nu bijvoorbeeld in gebruik is voor parkeren anders te benutten. Daarbij denken we graag mee over alternatieven voor mensen die afhankelijk zijn van hun auto. We denken hierbij aan alternatieve plekken om auto's te parkeren en aan het terugdringen van autoverbruik door een goed aanbod op het gebied van deelmobiliteit en openbaar vervoer.

Om de stad leefbaar te houden en klimaatverandering tegen te gaan is het hard nodig om op het gebied van mobiliteit een grote omslag te maken. We willen dat in onze stad mensen zich meer gaan verplaatsen met de fiets, als voetganger en gebruik maken van deelmobiliteit. We werken naar een stad toe waarin vervoer met een auto steeds minder nodig zal zijn. Hiervoor investeren wij in een goed netwerk van fietspaden voor fietsers en voetgangers én in goede faciliteiten voor deelmobiliteit én een goed aanbod van openbaar vervoer. Daarbij hebben we ook oog voor voldoende voorzieningen in de buurt, op fiets- of loopafstand. Anticiperend op een toekomst waarin de fietser en voetganger op de eerste plek staan, wordt de parkeernorm in nieuw te ontwikkelen woningbouwgebieden verlaagd. De ruimte die overblijft moet worden ingevuld met meer groen of grotere woningen.

2. 'Een thuis voor iedereen'

Amersfoort als een thuis voor iedereen, voor mensen zowel als dieren, en al het leven waarmee we onze stad delen. Dat heeft impact op veel terreinen, zeker omdat de stad flink groeit.

Iedereen moet goed kunnen wonen. Daarom willen we de komende jaren meer betaalbare woningen, zodat er voor iedereen een woning beschikbaar is. We willen minimaal 1.000 woningen per jaar bouwen met een norm van 35% sociale huur en 20% middeldure huur en we nemen

maatregelen om het aanbod voor specifieke doelgroepen zoals studenten of mensen met een zorgvraag te vergroten. Inclusief bouwen betekent ook: met oog voor natuur en biodiversiteit.

De groei van de stad van 160.000 inwoners nu, naar meer dan 180.000 inwoners in 2040, vraagt ook om een groei in het aanbod van banen en maatschappelijke voorzieningen - sport, onderwijs en cultuur. Plus groen: 'groen groeit mee'. Bij nieuwbouw brengen we vroegtijdig in beeld welke voorzieningen nodig zijn en stemmen daarbij goed af op aanwezige voorzieningen in omliggende gebieden. Wij investeren in een circulaire economie, in talenten en in cultuur, die via onze citymarketing bekendheid krijgt tot over de stadsgrenzen. We investeren in een goede openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen - dat geldt voor de hele stad. En we investeren in een nieuw cultuurpodium en nieuwe broedplaatsen voor kunstenaars en creatieve starters. De bedrijven die wij graag aantrekken in Amersfoort zijn duurzaam, sociaal en circulair. Voor het gebruik van sportaccommodaties maken wij een lange termijn visie in samenwerking met de sportverenigingen.

Nieuwe wijken bouwen we zoveel mogelijk rondom openbaar vervoer knooppunten en we investeren in deelmobiliteit en openbaar vervoer. Zo wordt onder ander de transformatie van de noordzijde van het stationsgebied naar een aantrekkelijk leefgebied versneld aangepakt. Hierdoor kunnen het autogebruik en de bijbehorende parkeerplekken worden teruggedrongen en blijft er meer ruimte beschikbaar voor groen en recreatie.

Een groot deel van de woningbouwopgave, zo'n 10.000-14.000 woningen tot 2030, wordt gerealiseerd op grootschalige locaties in de Spoorzone en A1-zone. Het gaat om de gebieden Langs Eem & Spoor, Hoefkwartier en Vathorst-Bovenduist. Naast deze bestaande gebieden is Midden-Isselt, onderdeel van de Spoorzone, aangewezen als zoekgebied voor 2.000 woningen voor het geval na 2030 nog behoefte is aan aanvullende locaties.

Een thuis voor iedereen betekent ook een thuis voor mensen die door verschillende omstandigheden hulp nodig hebben bij het vinden van een woning of tijdelijk onderkomen. Denk aan vluchtelingen die door oorlog en andere onveilige situaties hun land moeten ontvluchten, aan statushouders, aan dak- en thuislozen, aan mensen met een specifieke zorgvraag, aan studenten en aan jongeren die net starten op de woningmarkt. Door tijdelijke flexhuisvesting te realiseren, kunnen we veel van dit soort groepen tegelijkertijd helpen.

3. 'Welzijn en sociale rechtvaardigheid'

Amersfoort is een inclusieve stad waar mensen zichzelf kunnen zijn en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Een stad waar niemand tussen wal en schip valt en we compassie (omzien naar elkaar) hebben voor mensen die niet direct mee kunnen doen. We willen voor iedereen in onze stad de kwaliteit van leven verbeteren; iedereen heeft evenveel recht op een goed leven. De meeste mensen kunnen zich prima redden, maar voor anderen gaat het in het leven (soms) minder goed. Deze mensen willen wij goed ondersteunen, zodat ook zij zich prettig, veilig en welkom kunnen voelen in onze samenleving. Een samenleving waarin men omziet naar elkaar.

We investeren in onze jeugd, zodat ze gezond, kansrijk en veilig kunnen opgroeien. Met de meeste kinderen gaat het gelukkig goed. Maar helaas zijn er ook voldoende kinderen en jongeren waar het minder goed mee gaat. Ook corona heeft een groot effect gehad op opgroeiende kinderen. Wanneer kinderen jeugdhulp nodig hebben moet deze snel beschikbaar zijn. Door de grote tekorten en bezuinigingen in de jeugdhulp zijn er langere wachtlijsten ontstaan, met name in de specialistische jeugdhulp. We zullen een beroep moeten blijven doen op het Rijk voor meer middelen.

Juist jongeren die, om wat voor reden ook, in moeilijke omstandigheden opgroeien, zijn kwetsbaar om geronseld te worden voor criminele activiteiten. We willen criminele carrières doorbreken en – door een combinatie van preventie, drang en dwang – de aanwas van jonge criminelen terugdringen. Drugshandel veroorzaakt ontwrichting op allerlei terrein en is de hoofdbron van ondermijnende

geldstromen. Wij moeten de weerbaarheid van onszelf en van de samenleving versterken en voorkomen dat ondermijning onze democratische rechtsorde aantast. Ook nieuwe vormen van criminaliteit, en veiligheidsproblemen door nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, vereisen onze alertheid en inzet.

We investeren meer in preventie waarmee we zoveel mogelijk voorkomen dat inwoners door verschillende oorzaken niet (meer) mee kunnen doen aan de samenleving. Door kwetsbare groepen beter te ondersteunen in hun primaire behoeften die bijdragen aan een beter leven, voorkomen we dat mensen (nog verder) in de problemen komen. Denk daarbij aan hulp bij een goede woonplek, werk, scholing, gezondheid, ontmoeting en contacten in de omgeving en waar nodig ook financiële hulp en ondersteuning.

De gezondheid van onze inwoners is speerpunt de komende jaren. Voorkomen is beter dan genezen. Investeren in sport en bewegen draagt bij aan voorkomen van gezondheidsproblemen. Hiervoor gaan we onder andere sport- en welzijnsinstellingen nog meer aan elkaar koppelen. Ook de inrichting van de openbare ruimte kan sport en bewegen stimuleren.

Wij willen dat onze inwoners minder zorgen hebben over bestaanszekerheid. De nasleep van de coronapandemie, stijgende prijzen van energie, wonen en voedsel drukken zwaar op een grote groep mensen. We zien dit met name bij de huishoudens met oudere kinderen. Dit kan van tijdelijke aard zijn, maar we zien ook in Amersfoort huishoudens die langdurig in armoede leven. Dat willen wij doorbreken. Wij continueren de maatwerk aanpak voor de meest kwetsbaren. Ook blijft ons armoedebeleid ruimhartig waarbij onze miniregelingen begrijpelijk en toegankelijk zijn en waarbij we samenwerken met al onze sociale partners in de stad. Jongeren hebben onze speciale aandacht. We zien werk als een middel voor zelfstandigheid. De participatiewet moet hierin ondersteunend zijn en geen belemmering. Waar dat het geval is, zullen we verder gaan dan de regels van de wet. We blijven uitgaan van vertrouwen in de mens. Mensen zijn bij ons geen nummer maar een persoon en verdienen een kans om een nieuwe start te maken zonder schulden.

4. 'We doen het samen: goed samenspel en in gesprek'

De ambities en opgaven van onze stad kunnen we alleen in goede samenwerking realiseren. Met onze inwoners, met onze bedrijven, organisaties en initiatiefnemers in de stad. En in toenemende mate ook met onze regionale partners, de provincie en het Rijk. De opgaven waar we aan werken, van energietransitie tot woningnood, van opvang van vluchtelingen tot de aanpak van de stikstofproblematiek: we hebben elkaar nodig om echt stappen te kunnen zetten. We trekken dus samen op met inwoners, organisaties, bedrijven in de stad en andere overheden om gezamenlijk aan de toekomst van Amersfoort te werken. Zo maken we gebruik van kennis, van vaardigheden en van het netwerk dat er is via andere mensen in de stad.

Een open dialoog en goed luisteren zijn van groot belang. Besluiten kunnen genomen worden als alle perspectieven voldoende belicht zijn. Door goed te luisteren en door te vragen, overbruggen we het verschil tussen de leefwereld van de samenleving en de systeemwereld van de gemeente. Daarin spelen de wijkwethouders een wezenlijke rol, door de wijken in te gaan en betrokken te zijn bij wat in hun wijk speelt en leeft. In goed samenspel bereiken we meer: soms door te luisteren, soms door intensieve samenwerking in coalities met partners in de stad, en soms door aan te sluiten bij initiatieven. Op het vlak van democratische kwaliteit gaan we experimenteren met andere vormen van besluitvorming, zoals de burgerraad.

We werken in diverse regioverbanden samen aan opgaven die niet bij de gemeentegrens ophouden. In groter verband zijn wij ook voor het rijk een interessantere partner om mee samen te werken aan gezamenlijke opgaven. We investeren de komende jaren meer in deze samenwerkingen en onze gezamenlijke lobby richting het Rijk.

Leeswijzer

De Meerjarenbegroting 2023-2026 geeft inzicht in het te voeren beleid, de inkomsten en uitgaven (ofwel de baten en de lasten) in 2023, met ramingen voor de jaren 2024-2026. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft de begroting op 27 september 2022 aan de gemeenteraad gepresenteerd. De begroting die de raad vaststelt, bieden we (conform de voorschriften uit de Gemeentewet) vóór 15 november 2022 aan de provinciale toezichthouder.

De begroting bestaat uit een korte (financiële en beleidsmatige) inleiding, gevolgd door 6 hoofdstukken waarin de 13 beleidsinhoudelijke programma's zijn opgenomen die uw Raad in het verleden heeft vastgesteld, en de verplichte paragrafen. Ook kent de meerjarenbegroting enkele bijlagen. Deze onderdelen zijn allemaal terug te vinden op deze webpagina('s) en in de pdf van de begroting 2023-2026. Daarbij zijn de webpagina's leidend. De pdf is een afgeleide daarvan en bevat niet alle 'doorklikmogelijkheden' die de webpagina's wel hebben.

De drie thema's (Duurzame en groeiende stad; Inclusieve en veilige stad; Lerende, werkende en dynamische stad) zijn de titels van de eerste drie hoofdstukken. Elk hoofdstuk is voorzien van een inleiding met de hoofdpunten van het komende beleid. Binnen de hoofdstukken onderscheiden we de begrotingsprogramma's. Dat is het niveau waarop uw raad de begrotingsbedragen vaststelt. Verder zijn de opgaven en ambities zoveel mogelijk vertaald naar concrete beleidsdoelen (wat willen we bereiken), activiteiten (wat gaan we daarvoor doen) en financiën (wat mag dat kosten). Dit alles is zo beknopt en integraal mogelijk uitgewerkt. Dat draagt bij aan de stuurbaarheid door raad en college en verantwoording richting de inwoners van Amersfoort. Ten aanzien van de financiële tabellen in de programma's: daarin analyseren we de mutaties in de begroting 2023 ten opzichte van de actuele begroting 2022 per 1 juli 2022. Daarbij betekent een '+' bij de baten een hogere begrote opbrengst en een '-' een lagere begrote opbrengst. Aan de lastenkant betekent een '+' dat dit gunstig is voor de gemeentelijke financiën, omdat er minder wordt uitgegeven; een '-' houdt in dat iets meer geld kost en dus ongunstig is voor onze financiën.

De begroting is kernachtig, maar biedt veel verwijzingen naar achterliggende beleidsnota's, rapporten en statistieken. De hoofdtekst en financiële tabellen van de begroting, die naast de webversie in pdf-vorm beschikbaar zijn, vormen het document dat de raad vaststelt. Alle doorklikmogelijkheden op de website zijn extra achtergrondinformatie, maar zijn niet opgenomen in de pdf. In tegenstelling tot voorgaande begrotingen hebben we nu meer informatie opgenomen in de bijlagen en minder in de hoofdtekst om zodoende tot een beknoptere, beter leesbare begroting te komen.

Portefeuillehouders

Het college van burgemeester en wethouders zorgt voor het dagelijks bestuur van de gemeente en bereidt de gemeenteraadsbesluiten voor. Als de gemeenteraad een besluit heeft genomen zorgen burgemeester en wethouders voor de uitvoering ervan. Het college heeft ook de bevoegdheid om zelf beslissingen te nemen, zoals het verlenen van vergunningen. Het college van Amersfoort bestaat uit de burgemeester en acht wethouders. De gemeenteraad benoemt de wethouders.

Het college werkt samen met de raad en inwoners aan de opgaven en uitdagingen van Amersfoort. Het bestuur van de stad heeft daarin zowel een leidende als uitnodigende rol. Wij waarderen en stimuleren de inbreng van alle inwoners. Bij het zoeken van oplossingen hebben wij naast financiën oog voor maatschappelijke waarden.

Tyas Bijlholt

	Mobiliteit
	Kunst, cultuur en evenementen
	Onderwijs mbo/hbo
	Onderwijs en arbeidsmarkt
	Wijkwethouder Vermeerkwartier, Bergkwartier en Leusderkwartier

Willem-Jan Stegeman

	Financiën
	Economie en circulariteit
	Stadshart/Binnenstad
	Spoorzone Hoefkwartier
	Bovenduist (A1-zone)
	Vastgoed en grondzaken
	Wijkwethouder Binnenstad, Kruiskamp en Koppel

Astrid Janssen

	Wonen
	Spoorzone Langs Eem en Spoor
	Energietransitie
	Wijkwethouder Soesterkwartier, Randenbroek en Schuilenburg

Nadya Aboyaakoub-Akkouh

	Jeugd(zorg)
	Onderwijs PO/VO (primair- en voortgezet onderwijs)
	Inburgering en integratie
	Werk, inkomen en armoedebeleid
	Wijkwethouder Liendert en Rustenburg

Micheline Paffen-Zeenni

	Wmo, wijkteams en sociale basisinfrastructuur
	Volksgezondheid
	Diversiteit en toegankelijkheid
	Interbestuurlijke samenwerking
	Gemeentelijke organisatie
	Nieuw stadhuis
	Wijkwethouder Nieuwland, Hoogland en Kattenbroek

Ben van Koningsveld

	Sport en bewegen
	Bestuurlijke vernieuwing en participatie
	Gebiedsgericht werken

Rutger Dijksterhuis

	Ruimtelijke Ordening
	Omgevingsvisie
	Erfgoed, monumenten en archeologie
	Toerisme, recreatie en citymarketing
	Wijkwethouder Vathorst en Hooglanderveen

Johnas van Lammeren

	Dierenwelzijn
	Duurzame leefomgeving en biodiversiteit (Klimaatadaptatie, Stedelijk beheer, Milieu, Luchtkwaliteit en Groen)
	Dienstverlening
	Informatievoorziening (IV, ICT, Archief en communicatie)
	Vergunningen en toezicht
	Crematorium en begraafplaatsen
	Wijkwethouder Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier

Lucas Bolsius

	Algemeen bestuur en juridische zaken
	Public Affairs
	Veiligheid en handhaving
	Asielopvang

Financiën

Macro-economische / financiële beschouwingen

Macro-economische/financiële beschouwingen

Na twee coronajaren (2020 en 2021) leek het jaar 2022 economisch gezien weer de goede kant op te gaan. De inval van Rusland in Oekraïne op 24 februari 2022 maakte daar plots een einde aan. Want waren tot begin 2022 vooral personeel en chips schaars, vanaf februari 2022 gold dat voor meer grond- en hulpstoffen. Zo stegen de energieprijzen extreem hard, evenals de graanprijs. Dat leidde (mede ook dankzij het ruimhartige monetaire beleid van de Europese Centrale Bank de afgelopen jaren) tot hoge inflatiecijfers over het jaar 2022, die zelfs boven de 10% uit kwamen. De verwachting is wel dat de inflatie in 2023 en latere jaren wat afzwakt, maar nog altijd wel boven het gemiddelde niveau van de afgelopen tien jaren uit komt. Dat betekent dat we over de hele linie in onze begroting rekening moeten blijven houden met hogere prijzen. Niet alleen voor energie, maar ook voor bijvoorbeeld onze investeringsopgaven, die duurder worden. Doorgaans vertalen hogere prijzen zich ook in hogere lonen. Nu is de verwachting niet dat de lonen ook met 10% zullen stijgen het komende jaar, maar een cao-loonstijging die hoger ligt dan de afgelopen jaren is niet onaannemelijk. De cao-onderhandelingen zijn echter nog maar net gestart en moeten leiden tot een nieuwe cao per 1 januari a.s. In onze begroting houden we rekening met een gemiddelde loon- en prijsstijging van 6% in 2023.

Het nieuwe kabinet dat in januari 2022 is aangetreden, voert een tamelijk expansief begrotingsbeleid. Dat was mede gebaseerd op de lage rentestand van eind 2021. De rente is echter onder invloed van de stijgende inflatie ook rap gestegen. Dat leidt tot hogere rentebetalingen over de staatsschuld. Daarnaast heeft het kabinet een aantal andere financiële tegenvallers voor de kiezen gekregen: zo heeft de rechter een streep gezet door de huidige vermogensrendementsheffing in box 3 van de inkomstenbelasting; de minima die onder andere de energierekeningen niet meer kunnen betalen wil het kabinet compenseren en het kabinet wil maatregelen treffen om de stikstofuitstoot te beperken om zodoende ruimte te creëren voor extra woningbouw. Dat kost allemaal extra geld voor het kabinet. Normaliter leiden deze hogere rijksuitgaven (via de zogeheten ‘trap op trap af’ systematiek) tot hogere uitkeringen uit het gemeentefonds voor de gemeenten. Vlak voor de zomer heeft het kabinet echter afspraken gemaakt met de gemeenten over het bevriezen van de uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2023-2025. Dat betekent dat eventuele rijksbezuinigingen geen invloed hebben op de omvang van het gemeentefonds. Het gemeentefonds groeit of krimpt nog wel deels mee met de inflatie. In 2026 is er echter wel sprake van een groot financieel probleem voor de gemeenten. Het kabinet gaat er voor dat jaar van uit dat er een nieuwe financieringssysteem voor het gemeentefonds geldt of dat gemeenten meer lokale belastingen mogen heffen. Dat is de reden dat er vooralsnog een laag bedrag geraamd is op de rijksbegroting voor de omvang van het gemeentefonds in het jaar 2026. Dat betekent echter wel dat de financieel beschikbare ruimte in 2026 beduidend lager is dan de jaren ervoor. In de volksmond wordt dit ook wel het financiële ravijn van 2026 genoemd. Alsof dat nog niet genoeg is, geldt vanaf 2026 ook weer de opschalingskorting. Dat is een korting op het gemeentefonds die jaren geleden bedacht is en waarbij het gemeentefonds afgeroomd wordt omdat gemeenten meer samen moeten werken met elkaar en daardoor efficiënter zouden zijn. De ophoop van die korting op het gemeentefonds is voor de jaren tot en met 2025 opgeschort, maar gaat in 2026 wel volledig door. Ons college gaat er van uit dat het kabinet tijdig inziet dat ze de gemeenten nodig heeft om de gezamenlijke opgaven (qua woningbouw, energietransitie, bereikbaarheid, etc.) uit te voeren en dat het kabinet de gemeenten in 2026 niet aan hun financiële lot zal overlaten. Daarom gaan we er van uit dat het gemeentefondsaccres (het bedrag waarmee het gemeentefonds groeit) in 2026 even groot is als in 2025 en dat de opschalingskorting maar voor de helft door gaat. Op Prinsjesdag 2022 heeft het kabinet bekend gemaakt dat gemeenten in 2026

kunnen rekenen op € 1 miljard extra inkomsten uit het gemeentefonds. Dat is bij lange na niet genoeg om het financiële ravijn in 2026 te dempen. De septembercirculaire is niet verwerkt in deze begroting. Mocht het kabinet echter blijven volharden in de kortingen op het gemeentefonds, zal ons college de komende jaren uw Raad een voorstel doen om financieel bij te sturen, zodat de gemeentelijke financiën in 2026 niet uit het lood slaan.

Het Centraal Planbureau (CPB) raamt voor de komende jaren ondanks de stijgende inflatie en rente wel een aanhoudende economische groei. Tijdens de coronacrisis heeft de economie laten zien bijzonder veerkrachtig te zijn. De olieprijs is fors gestegen ten opzichte van een jaar eerder; andere grondstoffen zijn schaars en hebben ook een opwaartse invloed op de inflatie. De huizenprijzen blijven landelijk, maar ook in de regio Amersfoort naar verwachting stijgen: ondanks dat ook de hypotheekrente is gestegen, blijft de vraag naar woningen groter dan het aanbod, ook al ligt het bouwvolume in Amersfoort met gemiddeld 1.000 nieuwe woningen per jaar relatief hoog.

De recentelijk afgesloten CAO's laten naar verhouding behoorlijke loonstijgingen zien. Er blijft sprake van schaarste op de arbeidsmarkt en de prijsstijgingen zijn zoals gezegd, hoog. Dat vertaalt zich in relatief hoge loonstijgingen. Dat geldt dan ook voor de ambtenaren CAO die eind dit jaar afloopt. Ook verwachten we voor 2023 wederom een stijging van de pensioenpremies.

Er waren deze zomer meer vacatures dan werkzoekenden. Maar vanwege een mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, zijn er nog steeds mensen werkloos. Het Centraal Planbureau verwacht dat de werkloosheid het komende jaar weer toe gaat nemen, vanwege een brede vraaguitval van de consument. Die kan zijn euro slechts één keer uitgeven. En het geld dat hij/zij besteedt aan energie, kan niet aan andere zaken besteed worden. Daardoor zal de economie als geheel volgend jaar veel minder hard groeien en neemt de werkloosheid ook weer iets toe.

Als klein land zijn we als Nederland sterk afhankelijk van het buitenland. Kleine ontwikkelingen in het buitenland kunnen grote gevolgen hebben voor de Nederlandse economie. Zo vormden in het verleden de handelsoorlogen tussen de Verenigde Staten en China een serieuze bedreiging voor de hoge economische groei in Europa en in Nederland. Nu beperkt en bedreigt de onregelde wereldhandel, de oorlog in de Oekraïne en de dreiging tussen China en Taiwan de mondiale economische groei en dus ook de groei in de Eurozone.

Dat is ook de reden dat het CPB voor de komende jaren minder positief is over de economische groei in ons land, terwijl de raming voor 2022 opwaarts is bijgesteld. Werd vorig jaar voor 2022 nog een groei verwacht voor 2022 van 3,2%; nu verwacht het CPB dat de economie in 2022 met 4,6% groeit. Voor volgend jaar verwacht men een groei die lager ligt, namelijk nog maar 1,1%. De belangrijkste oorzaak daarvan is de terugloop van de investeringen van bedrijven en minder consumptieve vraag van de inwoners. Maar ondanks alles verwacht het CPB dus wel dat de economie door blijft groeien.

In 2015 was maar liefst 6,9% van de beroepsbevolking werkloos; in 2022 ligt dit percentage op 3,4%. De verwachting is wel dat dit komend jaar toeneemt naar 3,9%.

Van de koopkrachtontwikkeling hoeven de Nederlandse huishoudens het in 2022 niet te hebben. Het CPB raamt voor 2022 een verlies aan koopkracht van maar liefst 6,8%. Dat is een na-oorlogs historisch koopkrachtverlies. Voor 2023 verwacht het CPB een licht herstel van de koopkracht. Die zou dan moeten stijgen met 0,6%.

Het EMU-tekort van het Rijk is in 2022 0,9% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) en ontwikkelt zich naar een tekort van 1,1% van het BBP in 2023. Daarmee ligt het tekort ruimschoots binnen de in Europees verband afgesproken norm van 3%. Deze daling komt met name doordat de economie harder groeit dan verwacht. Dat zorgt ook voor een afname van de staatsschuld van 48,8% in 2022 naar 47,1% in 2023

Naast de wisselende vooruitzichten voor de Nederlandse economie in zijn geheel, is er in 2023 tot en met 2025 wel reden om optimistisch te zijn over de gemeentelijke financiën. De groei van het gemeentefonds is in die periode hoog. In 2026 echter is er beduidend minder geld via het gemeentefonds beschikbaar, in afwachting van een nieuwe financieringssysteem tussen Rijk en gemeenten. Daarmee blijft 2026 een financieel spannend jaar. Ons College blijft de ontwikkelingen nauwgezet volgen en zal zo spoedig mogelijk een voorstel tot bijsturing aan uw Raad voorleggen wanneer dat nodig mocht zijn.

Daarnaast merkt ons College op ook de gemeente Amersfoort in toenemende mate last heeft van de krapte op de arbeidsmarkt. Ondanks dat we in de top 20 zijn geëindigd van beste overheidsorganisatie, merken we dat het steeds lastiger wordt om voldoende goed opgeleid personeel te vinden. Dat kan invloed hebben op de uitvoering van de ambities uit deze begroting. Dat geldt overigens niet voor het eigen personeel, maar ook voor de zaken die we uitbesteden. Aannemers bijvoorbeeld hebben het werk voor het uitkiezen en kunnen dus selectief zijn in het werk dat ze aannemen. Zoals ook uit de Zomerrapportage 2022 bleek, is ook bij diverse partijen binnen het Sociaal Domein sprake van personeelskrapte waardoor werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden, met alle gevolgen van dien. Dat is een groot risico dat voor de uitvoering van de begroting 2023 boven de markt hangt.

Uitgangspunten begroting

Uitgangspunten voor deze begroting

- Alle bedragen in deze begroting luiden in duizendtallen, tenzij anders vermeld.
- De begroting voldoet aan de kaders zoals door uw Raad gesteld in de Financiële Verordening, de Nota Reserves en Voorzieningen, de IJkpuntennota en de Kadernota.
- De loonindex voor de gemeentelijke loonsommen in 2023 was conform de Kadernota 3,5% ten opzichte van de begroting 2022, waarvan 2,5% voor CAO-loonstijging en 1% voor de stijging van de sociale premies. Bij het Coalitieakkoord is daar 1,5% bij geraamd. Gezien de oploop van de lonen en prijzen heeft ons College bij de begroting besloten hier nog 1% bij te ramen (in totaal dus 6%). Dit geldt zowel voor de prijzen als voor de lonen. Er is momenteel nog geen nieuwe CAO afgesloten. De onderhandelingen daarover zijn nog gaande. Er is een kans dat de CAO of pensioenpremie-ontwikkeling groter is dan wij nu inschatten. Mocht het budget ontoereikend zijn, kan de bedrijfsvoeringsreserve als eventuele incidentele dekking hier tegenover staan indien de lasten niet binnen de programma's opgevangen kunnen worden.
- De prijsindex voor de gemeentelijke budgetten in 2023 bedraagt 6%.
- De gecombineerde loon/prijstijging van de gesubsidieerde instellingen komt in 2023 uit op 6% ten opzichte van de begroting 2022.
- De indexering van de gemeentelijke bijdragen aan de coöperaties onderwijshuisvesting Samenfoort PO en Samenfoort VO bedraagt o.b.v. herindexering over 2021, 2022 en vooruitkijkend naar 2023 12,2%
- De tarieven voor de OZB en andere belastingopbrengsten worden in 2023 op grond van de Kadernota trendmatig met 2% verhoogd (los van eventuele andere effecten, zoals de herwaardering van de OZB).
- De tarieven voor leges en retributies (onder andere afval en riool) worden bepaald op grond van de begrote kosten en de afgesproken 100% kostendekkendheidspercentages. De tariefaanpassingen zijn daarmee een resultante van de kostenontwikkelingen.
- Alle genoemde tarieven zijn onder voorbehoud van afzonderlijke vaststelling door uw Raad.
- Alle ramingen zijn in constante prijzen. De baten en de lasten van de jaarschijven 2024 tot en met 2026 zijn gebaseerd op het loon- en prijspeil van 2023.
- De functionele doorbelasting van de rentekosten via de rente-omslag is in de begroting 2023 op grond van de BBV-wetgeving opnieuw berekend. Dit percentage is vastgesteld op 1%.
- Aan grondexploitaties wordt ook rente toegerekend. Dat percentage wordt voor 2023 conform voorgeschreven berekeningen vanuit het BBV vastgesteld op 1,5%.
- Aan reserves en voorzieningen wordt in principe geen inflatie- of rentevergoeding toegekend.
- De overheadtoerekening aan de onderscheiden programma's in de begroting is conform het BBV afgeschaft. Aan investeringen, leges en projecten worden nog wel uren en overhead toegerekend. Voor het overige wordt de overhead zoals gedefinieerd in het BBV op het programma 'Bedrijfsvoering' verantwoord.
- De personele lasten en baten van de gehele organisatie worden verdeeld (doorbelast) naar de diverse programma's. Net zoals bij de doorbelasting van 2022 maken we nu onderscheid tussen de incidentele en structurele posten. De structurele posten zijn via een algemene verdeelsleutel over de programma's verdeeld. De incidentele posten zijn zuiver toegerekend aan de programma's waaraan deze baten/lasten beschikbaar zijn gesteld.
- Het uitgangspunt is dat er in 2023 70.800 woningen in Amersfoort zijn; in 2024 71.700 woningen; in 2025 73.400 woningen en in 2026 75.000 woningen. Dit betreffen louter de verblijfsobjecten met een woonfunctie. Voor de raming van het gemeentefonds worden andere aantallen gebruikt; daarvoor wordt onder andere ook het aantal verblijfsobjecten met een logiesfunctie meegenomen. Dit is exclusief de woningen die bij Podium gebouwd mogen worden.
- De programmabudgetten stijgen of dalen aan de hand van de stijging of daling van het aantal inwoners of woningen; dit noemen we de areaaluitbreiding.

- Voor de afschrijving van de activa verwijzen wij naar de financiële verordening en de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen in deze begroting.
- Voor de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen onderscheiden we twee voorzieningen:
 - Een voorziening voor wachtgeld van ex-wethouders;
 - Een voorziening voor pensioenen van wethouders.
- Aangezien de overige jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen jaarlijks van vergelijkbaar volume zijn, zijn hiervoor geen voorzieningen gevormd maar zijn deze via de begroting afgedekt. Bij de Jaarstukken 2022 zullen we een voorziening vormen voor het verlofsparen.
- We berekenen de overheadtarieven door de totale bedrijfsvoeringskosten om te slaan over de direct productieve fte's.
- Alle vrijvallende afschrijvingslasten van activa in een jaarschijf (niet zijnde activa gekoppeld aan kostendekkende producten), doordat bijvoorbeeld een activum volledig is afgeschreven maar nog niet wordt vervangen, behouden we binnen programma 5.1 als dekking van de kapitaallasten van nieuwe/toekomstige vervangingsinvesteringen.
- Onze begroting voldoet aan de Begrotingsrichtlijnen zoals de Provinciale Toezichthouder die uitgevaardigd heeft voor de meerjarenbegroting 2023-2026.
- De baten en extra baten (of minder lasten) duiden we aan met een '+'-teken;
- De lasten en extra lasten (of minder baten) duiden we aan met een '-'-teken.
- Tegenvallers binnen een beleidsprogramma worden conform bestaand beleid zoveel als mogelijk binnen dat programma opgelost.
- In sommige programma's komen grote projecten ter sprake. We nemen iets op in het overzicht van de (grote) projecten in de volgende gevallen:
 - a) ze worden geactiveerd (bijvoorbeeld investeringen) of komen ten laste van een voorziening en zijn groter dan € 4,8 miljoen;
 - b) ze komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie en zijn groter dan € 1 miljoen;
 - c) het zijn projecten die politiek / bestuurlijk van belang zijn, zoals bijvoorbeeld de invoering van de omgevingswet. Over de grondexploitaties rapporteren we via het MeerjarenProgramma Grondexploitaties (MPG) en vallen hier dus buiten.

Conform de Kaderbrief 2023-2026 en het Coalitieakkoord 2022-2026 laten we het financieel solide beleid met een begroting die voor alle jaarschijven van de komende meerjarenbegroting reëel, materieel en structureel sluitend is, vanwege de grote financiële onzekerheden van 2026, alleen voor de jaarschijf 2026 los. Wel volgen wij de financiële ruimte van 2026 nauwgezet en zullen, indien nodig, met (ombuigings)voorstellen komen hoe om te gaan met de baten en lasten van 2026.

Financieel solide beleid

Financieel solide beleid

Onder een financieel solide beleid verstaan we dat de begroting meerjarig materieel, reëel en structureel in evenwicht is en de risico's in voldoende mate zijn afgedekt door het beschikbare weerstandsvermogen. Volgens de eisen van de provinciale toezichthouder is het formeel gezien voldoende wanneer het eerste begrotingsjaar of het laatste begrotingsjaar materieel, reëel en structureel in evenwicht is. Uw Raad heeft bij de vaststelling van de financiële ijkpunten besloten dat de meerjarenbegroting jaarlijks in evenwicht moet zijn én een positief structureel saldo moet laten zien dat tussen de 0,5 en 1% van het begrotingstotaal ligt. Daarnaast moet de weerstandsratio (de verhouding tussen de beschikbare financiële buffer en de financiële risico's die we lopen) tussen de 1,2 en 1,5 liggen.

Ons College betreft deze financiële ijkpunten op de periode 2023 tot en met 2025. 2026 is in financieel opzicht een dermate raar jaar, dat ons College dat jaar wil uitzonderen van de financiële ijkpunten.

Het overschot van de jaarrekening 2021 dat naar de saldireserve is gegaan, zorgt de komende jaren voor een grotere saldireserve dan nodig voor de gewenste weerstandscapaciteit. Het financieel beleid van de weerstandsratio is er zowel op gericht om een tekort aan de saldireserve aan te vullen, als ook om te voorkomen dat geld wordt opgepot bij een te groot saldireserve. Dit biedt ons de ruimte om de komende jaren te gebruiken om te investeren in de beschreven prioriteiten van deze begroting. Weliswaar kan dit er toe leiden dat een jaar niet voldaan wordt aan het ijkpunt van het structurele financiële overschot, maar de begrotingen zijn materieel in evenwicht doordat de uitgaven gelijk zijn aan de inkomsten vermeerderd met de gelden uit het de saldireserve die nodig zijn voor onze prioriteiten.

Financiële ontwikkelingen meerjarenbegroting

Na het vaststellen van de begroting 2022-2025 heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan, die opgenomen zijn in de Kaderbrief 2023-2026. Uw Raad heeft deze Kaderbrief op 5 juli 2022 vastgesteld. Voor een compleet overzicht van die ontwikkelingen verwijzen wij u kortheidshalve naar die [Kaderbrief 2023-2026](#).

Op 5 juli 2022 heeft uw Raad ook het Coalitieakkoord Amersfoort 2022-2026 vastgesteld. De financiële gevolgen van dit coalitieakkoord zijn verwerkt in het financieel meerjarenperspectief 2023-2026. Voor een overzicht van deze financiële gevolgen verwijzen wij u naar het [Coalitieakkoord Amersfoort 2022](#).

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is onderstaand financieel meerjarenperspectief gepresenteerd.

Tabel: FO.01 Financieel meerjarenperspectief 2023-2026 na vaststelling coalitieakkoord Amersfoort 2022-2026

(x € 1 mln.)

	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
1 Begrotingsaldo vastgestelde begroting 2022-2025 incl. aangenomen amendementen en toevoeging jaarschijf 2026	-5,0	-8,8	-6,6	-7,2
2 Septembercirculaire 2021	6,9	6,9	7,8	8,3
3 Financiële gevolgen meircirculaire 2022	10,4	19,3	18,9	11,7
4 (Eigen) financiële ontwikkelingen na vastgestelde begroting 2022-2025	1,2	1,2	1,2	0,2
5 Autonome ontwikkelingen en (kapitaallasten) vervangingsinvesteringen 2023-2026	-0,5	-0,3	-0,2	-1,2
Financieel meerjarenperspectief 2023-2026 exclusief coalitieakkoord	13,0	18,3	21,1	11,8
6 Coalitieakkoord Amersfoort 2022-2026	-20,8	-23,1	-24,8	-25,3
Financieel meerjarenperspectief 2023-2026 inclusief coalitieakkoord	-7,8	-4,8	-3,6	-13,4
Waarvan incidenteel	-7,8	-8,3	-6,8	-3,8
Waarvan structureel	0,1	3,5	3,2	-9,6

De Kaderbrief 2023-2026 inclusief het Coalitieakkoord 2022-2026 is het uitgangspunt voor het opstellen van de begroting 2023-2026.

Na het vaststellen van de Kaderbrief 2023-2026 en het Coalitieakkoord 2022-2026 heeft zich een aantal financiële ontwikkelingen voorgedaan. In onderstaande tabel zijn deze ontwikkelingen weergegeven.

Tabel: FO.02 Ontwikkelingen na vaststelling kaderbrief 2023-2026 en coalitieakkoord Amersfoort 2022-2026

(x € 1 mln.)

	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
1 Effect meicirculaire 2022	2,5	9,9	21,4	14,1
2 Areaal-effect	0,1	-0,4	-1,3	-3,7
3 Rente	-0,8	-	0,4	0,2
4 Prijsontwikkeling bijdrage doordecentralisatie onderwijs	-0,7	-0,7	-0,8	-0,8
5 Actualisatie OZB begroting	-0,6	-0,4	-0,2	0,5
6 Effect meerjarenbegroting 2023-2026 RWA	0,5	0,5	0,4	0,7
7 Toerekening extracomptabele kosten en overhead aan afvalstoffenheffing en rioolrechten	0,3	0,4	0,5	0,8
8 Kostendekkendheid leges 100%	0,5	0,5	0,6	0,5
9 Technische aanpassingen coalitieakkoord	1,4	-0,7	-1,0	-0,6
10 Ophogen stelpost loon- en prijsbijstelling met 1% (totaal 6%)	-3,6	-3,6	-3,7	-3,7
11 Vrijval dubbele dekking Deltaplan Wonen jaarschijf 2023	1,9	-	-	-
12 Organisatieontwikkelbudget	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
13 Verschuivingen tussen incidenteel en structureel saldo	-	-	-	-
14 Aangenomen moties en amendementen bij vaststelling begroting 2023-2026	-0,5	-0,0	-0,0	-0,0
Onttrekking aan reserve corona tbv lasten aangenomen amendementen bij vaststelling begroting 2023-2026	0,5	-	-	-
15 Diverse kleine mutaties	-	-0,3	-0,1	-0,3
Totaal ontwikkelingen na vaststelling kaderbrief 2023-2026 en coalitieakkoord Amersfoort 2022-2026	-4,6	-0,9	10,2	1,7

1. In het Coalitieakkoord 2022-2026 hebben we een inschatting gemaakt van de gemeentefondsaccresen. De totale doorrekening van de meicirculaire 2022 was toen nog niet bekend. Deze doorrekening leidt tot aanvullende financiële ruimte.

2. Conform de vastgestelde werkwijze nemen de programmabudgetten toe en af met de groei van de stad. Ten opzichte van de raming van vorig jaar is er sprake van een beperkte groei van het aantal woningen en inwoners in de jaren 2024 en 2025 waardoor de programmabudgetten toenemen.

3. Door het aantrekken van een nieuwe langlopende geldlening van € 100 miljoen in januari van 2022 (welke vorig jaar nog niet voorzien was) hebben we een nadeel in de begroting van € 0,8 miljoen aan rentebetalingen in 2023.

4. In de overeenkomst met de schoolbesturen over de doordecentralisatie van de onderwijshuisvestingsmiddelen is afgesproken dat de indexering (definitief) wordt bepaald aan de hand van de (definitieve) accrespercentages van het gemeentefonds. Het Rijk heeft dit accres over 2021 in 2022 definitief vastgesteld op 3,71%. De voorlopige index voor 2023 is 6,7%. Dat is hoger dan verwacht. Dit betekent een structureel financieel nadeel voor onze begroting ter grootte van € 0,7 miljoen.

5. Bij de jaarrekening 2021 was een voordelig structureel effect geraamd van de OZB opbrengst. Deze extra opbrengst is zodoende ook meegenomen in de Kaderbrief 2023-2026. Een groot deel van deze extra opbrengst zat echter ook al in de meerjarenbegroting verwerkt, waardoor deze baat dubbel verwerkt was. Deze correctie kost structureel € 0,6 miljoen in 2023.

Daarnaast was in de begroting 2022 een incidentele OZB-verlaging opgenomen van € 575.000 ter compensatie van de precariobelasting op ondergrondse kabels en leidingen. Deze OZB-verlaging zou in 2023 teruggedraaid worden. Met het oog op de hoge inflatie en gestegen energielasten voor onze inwoners, heeft ons College er voor gekozen deze verhoging in 2023 niet door te voeren. Voor 2024 zullen we hier een nieuwe afweging in maken.

6. Het Regionaal Werkbedrijf Amersfoort (RWA), de gemeenschappelijke regeling die voor ons de Wet sociale werkvoorziening uitvoert, laat een voordeel in hun begroting zien, wat voor Amersfoort een positief financieel effect van € 0,5 miljoen betekent.

7. Doordat we de BTW op afval en riool terug kunnen vragen bij het BTW-compensatiefonds en ook overhead mogen toerekenen aan de tarieven voor afval en riool, levert dit een voordeel op van € 0,3 miljoen. Dit voordeel loopt de komende jaren licht op.

8. Voor leges en tarieven hanteren we het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. Dat wil zeggen dat we alle lasten doorberekenen in de tarieven. Dit levert structureel € 0,5 miljoen op.

9. In het Coalitieakkoord staat een aantal posten opgenomen als investering, die echter op basis van BBV-wetgeving geen investering mogen zijn, of die conform onze financiële verordening een andere afschrijvingstermijn hebben. Wanneer we hiervoor corrigeren heeft dit beperkte effecten op onze begroting.

10. Vanwege de verdere oploep van de inflatie en de verwachting dat de cao-loonstijging ook hoger gaat uitvallen dan eerder verwacht, heeft ons College besloten om de loon/prijsbijstelling met 1%-punt op te hogen naar totaal 6%. Deze extra procent kost ongeveer € 3,6 miljoen structureel. Hierdoor is er meer financiële ruimte om bijvoorbeeld de stijging van energielasten en bouwkosten van onder andere het nieuwe stadhuis op te vangen. De 3,5% indexering uit de Kaderbrief 2023-2026 is verdeeld over de programma's. Voor de verdeling van de stelpost voor aanvullende loon- en prijsbijstelling van 2,5% ontvangt u op een later moment een raadsvoorstel.

11. In het Coalitieakkoord 2022-2026 was in het jaar 2023 dubbele dekking opgenomen voor wonen. Er was namelijk al € 1,9 miljoen beschikbaar in de begroting. Deze dubbeling is nu gecorrigeerd en levert een incidenteel voordeel op van € 1,9 miljoen in 2023. Er blijft hiermee structureel € 2,5 miljoen beschikbaar voor wonen vanaf 2023.

12. Gezien de knelpunten in de organisatie en beperkte capaciteit om het Coalitieakkoord 2022-2026 uit te kunnen voeren, naast alle andere zaken uit de begroting (het bestaande beleid) die doorgang moeten vinden, is besloten om een bedrag van € 6 miljoen structureel beschikbaar te stellen voor de organisatie. Dit bedrag zal op een later moment verdeeld worden over de programma's.

13. Er heeft een aantal (budgettair neutrale) verschuivingen plaats gevonden tussen incidentele en structurele posten. Deze mutatie beïnvloedt alleen het structurele saldo van de begroting.

14. Bij het vaststellen van de begroting 2023-2026 is door uw Raad een aantal moties en amendementen aangenomen. Hierdoor is het totaal aan (incidentele) lasten in de begroting 2023-2026 toegenomen met € 531.500 in 2023 en € 31.500 vanaf 2024. Conform het aangenomen amendement 170A Amersfoortse bakkers blijven bakken, wordt in 2023 € 500.000 gedekt door een onttrekking aan de reserve corona. De extra structurele lasten van € 31.500 komen conform het

aangenomen amendement 141A Bonzend Hart en de aangenomen motie 142M Veteranendag ten laste van het structurele begrotingsaldo 2023-2026.

15. Tot slot is er een aantal kleine financiële mutaties die beperkte impact hebben.

Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot een nieuwe stand van de begroting 2023-2026. Deze nieuwe stand is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel: FO.03 Begrotingsaldo 2023-2026

(x € 1 mln.)

	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
1 Financieel meerjarenperspectief 2023-2026 inclusief coalitieakkoord	-7,8	-4,8	-3,6	-13,4
2 Financiële ontwikkelingen na vaststelling kaderbrief 2023-2026 en coalitieakkoord Amersfoort 2022-2026	-4,6	-0,9	10,2	1,7
Begrotingsaldo 2023-2026	-12,4	-5,7	6,6	-11,7
Waarvan incidenteel	-12,6	-11,7	-5,9	-4,9
Waarvan structureel	0,2	6,0	12,5	-6,8
Weerstandratio	1,7	1,7	1,9	1,7

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er per saldo een structureel batig begrotingsaldo van € 0,2 miljoen in 2023 resteert.

Onze begroting is in de eerste drie jaren structureel sluitend en in de jaren 2024 en 2025 voldoet de begroting daarmee aan de normen van de financiële ijkpunten. Zoals al eerder aangegeven, is 2026 een jaar met financiële tekorten, die voornamelijk veroorzaakt worden door het huidige kabinet. Onze weerstandsratio voldoet in alle jaren aan de gestelde norm.

Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen

Tabel: FD.01 Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
1. Duurzame en groeiende stad						
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-72.133	-69.305	-79.672	-82.762	-83.178	-85.181
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-71.469	-68.167	-46.263	-52.612	-63.986	-40.530
1.3 Wonen	-3.713	-4.746	-4.714	-5.256	-4.725	-4.698
1.4 Mobiliteit	-8.879	-8.694	-9.260	-11.984	-12.773	-13.332
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-156.195	-150.913	-139.910	-152.613	-164.662	-143.741
2. Inclusieve en veilige stad						
2.1 Sociaal Domein	-261.451	-270.252	-271.563	-271.552	-268.070	-264.544
2.2 Veiligheid en handhaving	-16.224	-16.596	-15.968	-15.795	-15.979	-16.185
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	-277.675	-286.848	-287.531	-287.347	-284.049	-280.729
3. Lerende, werkende en dynamische stad						
3.1 Economie	-4.627	-5.463	-5.558	-4.989	-5.112	-5.112
3.2 Onderwijs en jeugd	-26.592	-30.381	-31.384	-30.537	-31.527	-32.096
3.3 Sport	-12.396	-13.402	-13.737	-13.728	-13.674	-13.619
3.4 Cultuur	-23.861	-22.587	-26.664	-26.282	-26.235	-26.235
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-67.475	-71.833	-77.343	-75.536	-76.548	-77.062
4. Bestuur en dienstverlening						
4.1 Bestuur en dienstverlening	-21.643	-20.779	-22.000	-21.679	-21.652	-21.763
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	-21.643	-20.779	-22.000	-21.679	-21.652	-21.763
5. Financiën en belastingen						
5.1 Financiën en belastingen	-6.182	-4.305	-20.324	-18.215	-16.104	-16.963
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	-6.182	-4.305	-20.324	-18.215	-16.104	-16.963

6. Bedrijfsvoering

6.1 Bedrijfsvoering	-61.756	-64.547	-65.830	-65.325	-69.069	-67.038
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-61.756	-64.547	-65.830	-65.325	-69.069	-67.038

TOTAAL LASTEN	-590.927	-599.225	-612.937	-620.717	-632.084	-607.296
----------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES

1. Duurzame en groeiende stad

1.1 Stedelijk beheer en milieu	13.415	9.977	49.074	50.351	51.578	52.676
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	73.614	53.920	37.462	44.719	55.426	30.937
1.3 Wonen	200	182	188	243	243	243
1.4 Mobiliteit	2.476	3.856	4.525	8.125	8.125	8.125
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	89.704	67.935	91.249	103.438	115.371	91.981

2. Inclusieve en veilige stad

2.1 Sociaal Domein	69.433	56.223	55.985	55.885	56.285	56.685
2.2 Veiligheid en handhaving	1.794	1.308	82	82	82	82
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	71.227	57.531	56.068	55.968	56.368	56.768

3. Lerende, werkende en dynamische stad

3.1 Economie	459	541	560	560	560	560
3.2 Onderwijs en jeugd	7.183	9.544	8.968	7.828	7.828	7.828
3.3 Sport	331	122	42	42	42	42
3.4 Cultuur	458	341	344	344	344	344
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	8.431	10.547	9.915	8.775	8.775	8.775

4. Bestuur en dienstverlening

4.1 Bestuur en dienstverlening	10.844	7.438	8.875	8.888	8.942	8.935
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	10.844	7.438	8.875	8.888	8.942	8.935

5. Financiën en belastingen

5.1 Financiën en belastingen	417.054	427.647	410.505	422.767	429.458	410.743
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	417.054	427.647	410.505	422.767	429.458	410.743

6. Bedrijfsvoering

6.1 Bedrijfsvoering	17.710	15.316	16.415	16.485	16.555	16.876
---------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	17.710	15.316	16.415	16.485	16.555	16.876
------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

TOTAAL BATEN	614.969	586.414	593.026	616.321	635.469	594.078
---------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

SALDO EXCLUSIEF MUTATIES AAN RESERVES

1. Duurzame en groeiende stad

1.1 Stedelijk beheer en milieu	-58.718	-59.328	-30.598	-32.411	-31.600	-32.505
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	2.144	-14.247	-8.801	-7.893	-8.560	-9.593
1.3 Wonen	-3.514	-4.565	-4.526	-5.012	-4.482	-4.455
1.4 Mobiliteit	-6.404	-4.838	-4.736	-3.859	-4.649	-5.207
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-66.491	-82.978	-48.661	-49.176	-49.291	-51.761

2. Inclusieve en veilige stad

2.1 Sociaal Domein	-192.017	-214.029	-215.577	-215.667	-211.785	-207.858
2.2 Veiligheid en handhaving	-14.430	-15.289	-15.886	-15.713	-15.897	-16.103
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	-206.448	-229.317	-231.463	-231.380	-227.681	-223.961

3. Lerende, werkende en dynamische stad

3.1 Economie	-4.168	-4.922	-4.998	-4.429	-4.552	-4.552
3.2 Onderwijs en jeugd	-19.409	-20.837	-22.416	-22.709	-23.699	-24.268
3.3 Sport	-12.065	-13.280	-13.694	-13.686	-13.632	-13.577
3.4 Cultuur	-23.403	-22.247	-26.320	-25.938	-25.891	-25.890
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-59.044	-61.285	-67.428	-66.762	-67.773	-68.287

4. Bestuur en dienstverlening

4.1 Bestuur en dienstverlening	-10.800	-13.340	-13.124	-12.791	-12.710	-12.827
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	-10.800	-13.340	-13.124	-12.791	-12.710	-12.827

5. Financiën en belastingen

5.1 Financiën en belastingen	410.871	423.342	390.181	404.552	413.354	393.780
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	410.871	423.342	390.181	404.552	413.354	393.780

6. Bedrijfsvoering

6.1 Bedrijfsvoering	-44.047	-49.232	-49.415	-48.840	-52.514	-50.162
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-44.047	-49.232	-49.415	-48.840	-52.514	-50.162

TOTAAL SALDO	24.042	-12.810	-19.911	-4.396	3.385	-13.218
---------------------	---------------	----------------	----------------	---------------	--------------	----------------

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
1. Duurzame en groeiende stad						
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-3.782	-5.541	-2.680	-180	-180	-180
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-350	-1.406	0	0	0	0
1.3 Wonen	0	0	0	0	0	0
1.4 Mobiliteit	0	0	-2	0	0	0
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-4.132	-6.948	-2.682	-180	-180	-180
2. Inclusieve en veilige stad						
2.1 Sociaal Domein	-3.366	-884	0	0	0	0
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	-3.366	-884	0	0	0	0
3. Lerende, werkende en dynamische stad						
3.1 Economie	-50	-50	-50	-50	-50	-50
3.2 Onderwijs en jeugd	-40	-139	-139	-139	-139	-139
3.3 Sport	0	0	0	0	0	0
3.4 Cultuur	-3	0	0	0	0	0
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-93	-189	-189	-189	-189	-189
4. Bestuur en dienstverlening						
4.1 Bestuur en dienstverlening	-26	0	0	0	0	0
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	-26	0	0	0	0	0
5. Financiën en belastingen						
5.1 Financiën en belastingen	-9.021	-61.967	-6.795	-6.324	-7.058	-500
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	-9.021	-61.967	-6.795	-6.324	-7.058	-500
6. Bedrijfsvoering						
6.1 Bedrijfsvoering	-5.707	-3.999	-2.226	-2.226	-1.338	-254
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-5.707	-3.999	-2.226	-2.226	-1.338	-254
TOTAAL TOEVOEGINGEN AAN RESERVES	-22.345	-73.987	-11.893	-8.920	-8.766	-1.124

ONTREKKINGEN AAN RESERVES

1. Duurzame en groeiende stad

1.1 Stedelijk beheer en milieu	1.952	4.496	3.319	2.457	500	500
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.670	4.591	1.276	274	144	74
1.3 Wonen	589	1.742	553	500	0	0
1.4 Mobiliteit	7.454	985	169	213	114	114
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	11.665	11.814	5.317	3.444	758	688

2. Inclusieve en veilige stad

2.1 Sociaal Domein	2.248	2.858	2.464	1.064	340	64
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	2.248	2.858	2.464	1.064	340	64

3. Lerende, werkende en dynamische stad

3.1 Economie	0	50	50	0	0	0
3.2 Onderwijs en jeugd	802	395	0	0	0	0
3.3 Sport	50	70	50	50	0	0
3.4 Cultuur	120	10	10	10	10	10
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	972	525	110	60	10	10

4. Bestuur en dienstverlening

4.1 Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0	0	0
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0	0	0

5. Financiën en belastingen

5.1 Financiën en belastingen	33.043	67.727	21.794	6.800	275	11.928
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	33.043	67.727	21.794	6.800	275	11.928

6. Bedrijfsvoering

6.1 Bedrijfsvoering	2.505	3.873	2.119	1.948	3.998	1.652
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	2.505	3.873	2.119	1.948	3.998	1.652

TOTAAL ONTTREKINGEN AAN RESERVES	50.432	86.797	31.804	13.316	5.381	14.342
---	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------------

PROGRAMMA MUTATIES RESERVES**1. Duurzame en groeiende stad**

1.1 Stedelijk beheer en milieu	-1.831	-1.046	638	2.276	320	320
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.320	3.185	1.276	274	144	74

1.3 Wonen	589	1.742	553	500	0	0
1.4 Mobiliteit	7.454	985	167	213	114	114
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	7.533	4.866	2.634	3.264	578	508
2. Inclusieve en veilige stad						
2.1 Sociaal Domein	-1.118	1.975	2.464	1.064	340	64
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	-1.118	1.975	2.464	1.064	340	64
3. Lerende, werkende en dynamische stad						
3.1 Economie	-50	0	0	-50	-50	-50
3.2 Onderwijs en jeugd	762	255	-139	-139	-139	-139
3.3 Sport	50	70	50	50	0	0
3.4 Cultuur	117	10	10	10	10	10
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	879	335	-79	-129	-179	-179
4. Bestuur en dienstverlening						
4.1 Bestuur en dienstverlening	-26	0	0	0	0	0
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	-26	0	0	0	0	0
5. Financiën en belastingen						
5.1 Financiën en belastingen	24.022	5.760	14.999	475	-6.783	11.428
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	24.022	5.760	14.999	475	-6.783	11.428
6. Bedrijfsvoering						
6.1 Bedrijfsvoering	-3.202	-126	-107	-278	2.660	1.398
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-3.202	-126	-107	-278	2.660	1.398
SALDO MUTATIES RESERVES	28.087	12.810	19.911	4.396	-3.385	13.218
RESULTAAT INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	52.129	0	0	0	0	0

Incidentele en structurele baten en lasten

Tabel: FI.01 Incidentele en structurele baten en lasten

PRESENTATIE VAN HET STRUCTURELE SALDO	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
Totaal Baten	593.026	616.321	635.469	594.078
Totaal Lasten	-612.937	-620.717	-632.084	-607.296
Saldo baten en lasten	-19.911	-4.396	3.385	-13.218
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	7.512	-1.281	3.173	1.509
Resultaat	-12.398	-5.677	6.558	-11.709
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-12.570	-11.719	-5.944	-4.925
STRUCTURELE SALDO	172	6.042	12.502	-6.783

STRUCTURELE BATEN EN LASTEN NA VERLAGING VAN INCIDENTELE POSTEN	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
Baten	582.524	608.533	632.011	594.678
Lasten	-582.352	-602.491	-619.509	-601.462
STRUCTURELE SALDO	172	6.042	12.502	-6.783

Voor een specificatie van de incidentele baten en lasten verwijzen wij u naar het in de Bijlagen opgenomen overzicht 'Incidentele baten en lasten'.

STRUCTURELE RESERVEMUTATIE	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
<u>Onttrekkingen:</u>				
Reserve toekomstige vervangingsinvesteringen	1.166	1.051	1.100	840
SALDO STRUCTURELE RESERVEMUTATIES	1.166	1.051	1.100	840

IJkpunten financiële positie

Financiële IJkpunten

Op 18 februari 2020 heeft uw Raad een nieuwe set van financiële ijkpunten vastgesteld. De indeling in Stabiliteit, Weerbaarheid en Flexibiliteit is blijven bestaan. Een aantal ijkpunten zijn nu hard genormeerd en kennen daarnaast streefwaarden. Van andere financiële ijkpunten is de ontwikkeling in de tijd van belang. Afgesproken is dat we de scores op deze financiële ijkpunten zowel bij de Begroting als bij de Jaarrekening in beeld brengen.

Op basis van onderstaande tabel kunnen we concluderen dat we, met uitzondering van 2025, elk jaar méér geld uitgeven dan we binnenkrijgen. Deze extra lasten vullen we aan uit de saldireserve. Het structurele begrotingssaldo is, met uitzondering van 2026, wel alle jaren positief. In 2023 voldoet het structurele begrotingssaldo nog niet aan de vastgestelde norm, maar in 2024 en 2025 wel.

De weerstandsratio voldoet alle jaren van deze meerjarenbegroting aan de door uw Raad vastgestelde norm dat deze minimaal 1,2 moet bedragen. Voorts blijft de weerstandsratio redelijk stabiel.

De solvabiliteitsratio daalt licht. Dat is in lijn met de ontwikkeling bij veel andere gemeenten en een kenmerk van de financiële positie van veel gemeenten op dit moment. Het eigen vermogen neemt af, de schulden nemen toe, wat leidt tot een dalende solvabiliteitsratio. Door het aantrekken van een nieuwe langlopende geldlening van € 100 miljoen begin 2022, is onze schuldpositie toegenomen, wat de daling van de solvabiliteitsratio en de stijging van de schuldquote verklaart.

Vanwege een stijging in de WOZ-waarden neemt de onbenutte belastingcapaciteit de komende jaren toe.

Over het algemeen kunnen we op basis van onderstaande cijfers concluderen dat de financiële positie van de gemeente Amersfoort de komende jaren relatief goed is. Op de langere termijn, in 2026, verslechtert de financiële positie door toedoen van het Rijk. Mocht hier niet tijdig compensatie voor komen, zal ons College te zijner tijd een voorstel aan uw Raad overleggen om het financiële probleem van 2026 op te lossen.

Tabel: FP.01 IJkpunten

(x € mln.)

	IJKPUNTEN	EENHEID	WERKE- LIJK 2021	BEGRO- TING 2022	BEGRO- TING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026	NORM / SIGNAAL- WAARDE
Stabiliteit	1. Ontwikkeling van saldo van baten en lasten (inclusief mutaties reserves)	€ mln.	52,1	4,8	-12,4	-5,7	6,6	-11,7	> = 0
	2. Structureel exploitatiesaldo*	%	6,7%	1,3%	0,0%	1,0%	2,0%	-1,1%	0 - 1%
	3. Saldo van baten en lasten (realisatie versus begroting)**	€ mln.	49,6	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Weerbaarheid	4. Weerstandsvermogen*	ratio	1,2	2,7	1,7	1,7	1,9	1,7	1,2 - 1,5
	5. Netto-schuldquote*	%	43,5%	54,1%	71,3%	76,8%	82,0%	88,0%	100%
	5b. Gecorrigeerde netto-schuldquote*	%	37,2%	48,5%	66,2%	72,3%	78,0%	84,2%	n.v.t.
	6. Solvabiliteit*	%	30,9%	27,4%	21,6%	19,8%	18,9%	17,5%	20%
Flexibiliteit	7. Netto-rentequote	%	1,2%	1,1%	1,1%	0,9%	0,7%	0,7%	n.v.t.
	8. Afschrijvingsquote*	%	2,9%	3,6%	3,7%	3,7%	3,7%	4,7%	n.v.t.
	9. Belastingcapaciteit	%	105,7%	106,3%	101,4%	101,4%	101,4%	101,4%	n.v.t.
	10. Onbenutte belastingcapaciteit	€ mln.	4,1	3,0	11,5	11,6	11,7	11,8	n.v.t.
Overige verplichte indicatoren	11. EMU-saldo*	€ mln.	38,2	-55,7	-108,2	-52,8	-50,3	-4,3	n.v.t.
	12. Grondexploitatie*	%	8,7%	7,2%	6,8%	4,1%	5,6%	4,1%	n.v.t.
	13. Kasgeldlimiet	€ mln.	47,9	49,5	52,1	52,8	53,7	51,6	n.v.t.
	14. Renterisiconorm	€ mln.	112,6	116,5	122,6	124,1	126,4	121,5	n.v.t.
	15. Overhead*	%	7,2%	8,4%	8,3%	7,9%	8,3%	8,4%	n.v.t.

* Conform de financiële tabellen in de programma's hebben de hierboven genoemde ijkpunten voor 2022 betrekking op de actuele begroting 2022.

** Dit ijkpunt betreft een vergelijking tussen het begrote saldo van baten en lasten en de realisatie. Dit ijkpunt wordt dan ook alleen berekend in de jaarstukken, daar de realisatie voor de jaren 2023 t/m 2026 nog niet bekend is.

Reserves en Voorzieningen

Reserves en voorzieningen

Tabel: FR.01 Overzicht Reserves

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2022	ERBIJ 2022	ERAF 2022	SALDO BEGIN 2023	ERBIJ2023	ERAF2023	SALDO BEGIN 2024
Algemene Reserve	45.408	57.070	-14.670	87.807	6.300	-20.934	73.173
Bestemmingsreserves	91.055	16.917	-19.998	87.974	5.593	-10.870	82.698
Gerealiseerd resultaat	52.129	0	-52.129	0	0	0	0
TOTAAL	188.592	73.987	-86.797	175.781	11.893	-31.804	155.871

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2024	ERBIJ 2024	ERAF 2024	SALDO BEGIN 2025	ERBIJ 2025	ERAF 2025	SALDO BEGIN 2026
Algemene Reserve	73.173	5.824	-6.539	72.458	6.558	-275	78.741
Bestemmingsreserves	82.698	3.096	-6.777	79.017	2.208	-5.106	76.119
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	155.871	8.920	-13.316	151.474	8.766	-5.381	154.859

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2026	ERBIJ2026	ERAF 2026	SALDO BEGIN 2027
Algemene Reserve	78.741	0	-11.928	66.813
Bestemmingsreserves	76.119	1.124	-2.413	74.829
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0
TOTAAL	154.859	1.124	-14.342	141.641

In de cijfers 2022 in bovenstaande tabel zijn alle door de Raad vastgestelde wijzigingen in 2022 verwerkt.

Tabel: FV.01 Overzicht Voorzieningen

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2022	ERBIJ 2022	ERAF 2022	SALDO BEGIN 2023	ERBIJ 2023	ERAF 2023	SALDO BEGIN 2024
A. Onderhoudsegalisatie	28.213	5.600	-13.536	20.277	6.782	-11.051	16.008
B. Middelen derden	14.094	300	-1.206	13.188	300	-1.003	12.485
C. Verplichtingen, verliezen, risico's	27.036	100	-16	27.120	100	-16	27.204
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven		5.750	-3.210	2.540	5.980	-5.336	3.185
TOTAAL	69.343	11.750	-17.968	63.125	13.163	-17.406	58.881

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2024	ERBIJ 2024	ERAF 2024	SALDO BEGIN 2025	ERBIJ 2025	ERAF 2025	SALDO BEGIN 2026
A. Onderhoudsegalisatie	16.008	5.697	-8.147	13.558	5.697	-4.150	15.106
B. Middelen derden	12.485	300	-997	11.788	300	-992	11.095
C. Verplichtingen, verliezen, risico's	27.204	100	-16	27.288	100	-16	27.372
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	3.185	6.210	-6.377	3.018	6.440	-6.068	3.391
TOTAAL	58.881	12.307	-15.537	55.652	12.537	-11.226	56.963

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2026	ERBIJ 2026	ERAF 2026	SALDO BEGIN 2027
A. Onderhoudsegalisatie	15.106	5.697	-2.895	17.908
B. Middelen derden	11.095	300	-987	10.408
C. Verplichtingen, verliezen, risico's	27.372	100	-16	27.456
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	3.391	6.670	-6.068	3.993
TOTAAL	56.963	12.767	-9.966	59.765

Hoofdstukken

1. Duurzame en groeiende stad

In de komende jaren groeit en verandert onze stad verder en wij willen ervoor zorgen dat die groei op een verantwoorde manier plaatsvindt. Wij kiezen daarom voor een duurzame ontwikkeling van onze stad, in balans met de omgeving en binnen de grenzen van onze aarde. Wij willen immers dat Amersfoort een fijne woon- werk- en verblijfstad is en blijft, ook in de toekomst voor volgende generaties van mens en dier.

Ruimtelijke ontwikkeling

De groei van onze stad is een grote ruimtelijke opgave, waarbij het van belang is dat de groei van het aantal woningen gepaard gaat met voldoende plek voor hoogwaardig groen, (maatschappelijke) voorzieningen, werkgelegenheid, bereikbaarheid en plekken voor het opwekken van duurzame energie. Wij moeten daarbij anticiperen op verschillende ontwikkelingen zoals onze bevolkingssamenstelling en klimaatverandering. Dat vraagt van ons als gemeente dat wij zorgvuldig afwegen waar de schaarse ruimte die we hebben voor wordt ingezet. Een ruimtelijke visie en kaders waarin wij aangeven hoe wij de ontwikkeling van Amersfoort voor ons zien, is daarbij onmisbaar. Deze krijgt vorm in de Omgevingsvisie die in 2023 zal worden vastgesteld. In de Omgevingsvisie worden alle aspecten die de fysieke leefomgeving beïnvloeden in samenhang gezien. Het is daarmee een middel om ervoor te zorgen dat de groei van de stad en de ruimtelijke afwegingen die daarbij horen integraal kunnen worden aangepakt. Dat geldt ook voor het Regionaal Ontwikkelbeeld, waarin we deze visie voor de regio Amersfoort hebben uitgewerkt.

Zoals benoemd in het coalitieakkoord richten wij ons bij de groei van het aantal woningen en bijbehorende voorzieningen in eerste instantie op plannen in de bestaande stad, voordat we naar uitbreidingsmogelijkheden daarbuiten gaan kijken. De grootste ontwikkelingen zullen in de komende jaren gaan plaatsvinden in Langs Eem en Spoor en het Hoefkwartier (Spoorzone) en Vathorst Bovenduist (A1Zone). Voor Langs Eem en Spoor gaan wij de komende tijd de planvorming samen met

partijen en belanghebbenden verder uitwerken. Ook de ambitie om een gemengd woon- en werkgebied te realiseren waarbij een goede balans tussen wonen, werken, groen en recreatie bestaat, gekoppeld aan de OV-knooppunten, zal geconcretiseerd worden. Dat geldt ook voor het Hoefkwartier. Daarnaast komen wij op korte termijn met uitwerkingsvoorstellen voor De Nieuwe Stad, Kop van Isselt en de Wagenwerkplaats Oost.

Bij deze grootschalige ontwikkelingen zullen de kaders vanuit de hoogbouwvisie van belang zijn. Ook Het Deltaplan Wonen geeft richting aan deze opgave, het biedt een maatregelenpakket waarbij aantrekkelijkheid, duurzaamheid en leefbaarheid samengaan. Naast deze grote gebiedsontwikkelingen gaan we in de komende periode ook verkennen welke locaties er na 2030 nog ontwikkeld kunnen worden.

Al deze grote opgaven en ontwikkelingen zullen we in samenwerking met regio en Rijk moeten oppakken. Het Rijk start steeds vaker in samenwerking met regio's Rijk-regio trajecten, waarin de middelen voor het aanpakken van opgaven worden verdeeld. Het is zaak dat wij daarop goed zijn aangehaakt. Zo hebben we met de recent verkregen status van 'Grootschalig woningbouwgebied Amersfoort' een goede positie bemachtigd om middelen te verkrijgen die de ontwikkeling van woningen mogelijk maken, bijvoorbeeld voor infrastructurele maatregelen en vergroening.

Wonen

Vitale wijken en buurten met een divers woningaanbod waar voor iedereen een betaalbare woning te vinden is, vinden wij belangrijk. Wachtlijsten voor sociale huur moeten korter worden door het blijven bouwen van sociale huurwoningen. De bouw van nieuwe woningen in alle categorieën en voor alle doelgroepen in alle wijken en dorpen in Amersfoort wordt gestimuleerd. Het Deltaplan wonen blijft daarom onverminderd van kracht. Wel gaan we het Deltaplan evalueren en specifiek kijken of de oppervlakte en grootte van woningen nog voldoende kwaliteit biedt.

Er is structureel geld beschikbaar om de woningbouwopgave te versnellen. Extra aandacht hebben wij voor ouderen omdat hun aandeel in de Amersfoortse bevolking zal groeien. Dit vraagt om specifieke oplossingen. Ouderen die willen verhuizen gaan we extra ondersteunen, met hulp bij verhuizen en door beter te kijken naar wat ouderen nodig hebben in een nieuwe woning. Naast het bouwen van nieuwe woningen willen wij ook nadrukkelijk kijken naar de mogelijkheden binnen de bestaande woningvoorraad. Het vergroten van doorstroming in de bestaande voorraad is daarbij een belangrijk middel. We bouwen natuurinclusief en conform het Convenant Duurzame Woningbouw. We werken naar ambitieniveau goud toe. Wij hebben het convenant inmiddels getekend en werken provinciaal en stedelijk niveau aan verdere afspraken en richtlijnen.

Duurzame leefomgeving

Een fijne stad voor mens en dier kan niet zonder groen. Er is meer groen nodig om de stad koel te houden, wateroverlast te voorkomen en biodiversiteit te stimuleren. Wij zetten het beleid zoals opgenomen in de Groenvisie en de aanpak Groen Groeit Mee voort en willen de huidige groenstructuur versterken, verbeteren en waar wenselijk goed toegankelijk maken. Het doel is dat iedereen binnen 10 minuten wandelen in een groene omgeving is. Vergroening is daarom een integraal onderdeel van onze plannen, en uitgangspunt bij herinrichting van de openbare ruimte. In 2023 werken we aan een biodiversiteitsplan waarbij het meten en monitoren een belangrijk punt is. Dieren hebben recht op een goed leven. In 2023 zal de dierenwelzijnsnota hiervoor een kader bieden. Verbindingen tussen groene plekken willen wij verbeteren en doel is om substantieel meer groen en bomen in de komende jaren toe te voegen. Op basis van de groenstructuurkaart wordt ingezet op een integraal programma voor het verder vergroenen van de stad. Ook zal de compensatie van groen ruimschoots moeten plaatsvinden. Inwoners die zelf initiatief nemen om hun woonruimte groener te maken of bezig zijn met gezamenlijk groenbeheer krijgen van ons (financiële) ondersteuning.

De openbare ruimte wordt niet alleen groener, maar is vooral een plek van en voor iedereen. Wij zorgen er bij de inrichting van de openbare ruimte voor dat mensen zich welkom voelen en dat deze geschikt en veilig is om te gebruiken door alle inwoners. We stellen de kwaliteit en leefbaarheid van de openbare ruimte voorop. Het vertrekpunt is een gezonde omgeving die uitnodigt om te bewegen en elkaar te ontmoeten. Dat betekent ook dat de lucht schoon is. Daarom kijken we wat er nodig is voor het behalen van de nieuwe WHO normen. Geld is beschikbaar voor herinrichting van straten en pleinen en is er extra aandacht voor aanpak van ‘verrommeling’ van de openbare ruimte. De inrichting van de openbare ruimte houdt daarbij zoveel mogelijk rekening met de veranderingen van het klimaat. Er komt meer ruimte voor water en infiltratie van regenwater.

Afval zien we als waardevolle grondstof. We gaan door met de uitrol van omgekeerd inzamelen in de stad en dan met name in de gestapelde bouw en werken aan de visie ‘Op weg naar minder huishoudelijk afval in 2030’. Evident is dat de stap naar een afvalloze stad ondanks alle inspanningen, nog groot is. In 2023 zal duidelijk moeten worden wat hiervoor nodig is.

Duurzame mobiliteit

Om de openbare ruimte meer een plek van ontmoeting te laten zijn en ruimte te geven aan groen en water, aan plant en dier, vraagt dat ook om een andere blik op mobiliteit. We zetten in op een verandering naar meer duurzame, schone en actieve vormen van mobiliteit. Dit is niet alleen goed voor de aarde maar zeker ook voor de gezondheid van mensen. De komende jaren krijgen lopen, fietsen, deelmobiliteit en het openbaar vervoer prioriteit. Met diverse maatregelen willen we bewoners verleiden tot alternatieve vervoersmiddelen. Er komt een nieuw integraal programma op basis van de uitgangspunten zoals opgenomen in het coalitieakkoord voor verkeer en vervoer voor alle modaliteiten, waarin wij de beoogde veranderingen verder uitwerken. Het is van belang dat we het komende jaar werken aan het concreet maken van de mobiliteitstransitie in diverse producten. We starten met het maken van een nieuwe parkeervisie waarin we het parkeervergunninggebied zullen uitbreiden en de tarieven voor het parkeren op straat verhogen. Ook gaan we op verschillende plekken in de stad aan de slag met herinrichting zoals het Stationsgebied en de Noordewierweg en zullen we aan de westkant van Amersfoort de fietsverbindingen verbeteren.

Energietransitie

Het beperken van de opwarming van de aarde, eigenlijk: het overleven van veel van het huidige leven op aarde, vraagt om een trendbreuk in hoe wij ons gedragen en hoe wij naar zaken kijken. Verduurzaming in combinatie met de groei van de stad is een grote opgave voor de toekomst. Meer woningen betekent een grotere energiebehoefte en dus meer opwek van duurzame energie. Het verduurzamen van de bestaande stad stelt ons voor een grote complexe opgave. Ook de opwek van duurzame energie in onze stad en regio vragen een lange adem. Immers grootschalige zon- en windprojecten kosten tijd. Kansen zien en benutten door te werken aan een samenhangende visie en aanpak zijn daarbij een kritische succesfactor.

Wij hebben als doel om minimaal 55% CO₂ te reduceren in 2030. We gaan verder met het opstellen van de wijkwarmteplannen in samenspraak met inwoners, bedrijven en organisaties. Besparen van energie is daarbij een belangrijk onderdeel. Wij vinden het belangrijk dat de overgang naar aardgasvrij en schone stroom voor iedereen betaalbaar is. De overgang heeft op veel mensen een grote impact. Daarom is het van belang nauw samen met de inwoners op te trekken en samen het draagvlak te vergroten. In een aantal wijken zijn wij gestart met gesprekken hierover.

De energietransitie moet een inclusieve verandering zijn waar iedereen aan kan meedoen. We informeren onze bewoners geregeld over de urgentie van het vraagstuk en het belang van verandering. Maar bovenal helpen we bewoners om zelf stappen te zetten in de energietransitie. Op dit moment hebben stijgende energieprijzen een grote impact op alle huishoudens in onze stad. Nog

even los van de energietransitie zelf dreigt de huidige energierekening voor veel mensen al onbetaalbaar te worden. Via het programma inclusieve en veilige stad wordt ingezet op financiële compensatie en bieden van maatwerk om te voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen. Vanuit het programma groeiende en duurzame stad wordt een aanpak uitgevoerd om inwoners met lagere inkomens te adviseren over en te voorzien van energiebesparende maatregelen en deze ook te installeren. Daarnaast zal gestart worden met een isolatieoffensief om huiseigenaren met een slecht geïsoleerde woning financieel en praktisch te ondersteunen bij het isoleren. Omdat veel mensen met zogenaamde energiearmoede een huis huren van de woningcorporaties maken wij met de corporaties afspraken over hoe zij (versneld) hun woningbezit kunnen verduurzamen.

Wij hebben de transitievisie warmte opgesteld waarin wordt beschreven welke stappen we moeten zetten naar wijken waar gebouwen goed geïsoleerd zijn, duurzaam verwarmd worden en waar energie duurzaam wordt opgewekt. Samen met bewoners maken wij een buurtenergieaanpak om van het gas af te komen, energie te besparen en CO2 neutraal te worden. Voor wijken en buurten die voor 2030 gepland, zijn mogelijke alternatieven bekend gemaakt. Voor individuele woningeigenaren is er een stadsbrede aanpak om individuele woningeigenaren te ondersteunen bij het aardgasvrij verduurzamen.

Wij stellen een bronnenstrategie op voor de stad. Hierbij zetten wij in op alternatieve duurzame bronnen zoals restwarmte, zonnewarmte, geothermie en aquathermie. De haalbaarheid van waterstof als energiedrager en bron wordt onderzocht op haalbaarheid binnen het Amersfoortse energiesysteem. We zetten in op een warmtenet en gebruiken de bronnenstrategie om te zien welke bronnen geschikt zijn. De betaalbaarheid voor inwoners is van groot belang. Belangrijke discussie voor de komende tijd voor de gemeente is welke rol de gemeente wil en kan opnemen in de ontwikkeling van een warmtenet en wat dat vraagt aan financiering.

We ondersteunen energiecoöperaties en particuliere initiatieven vanuit de stad. De initiatieven voor kleinschalige opwek zijn in kaart gebracht en het ondersteunen daarvan heeft onze prioriteit, want alleen met voldoende draagvlak komt deze transitie van de grond. Om bewoners te helpen hun woning te verduurzamen continueren we het energieloket. Daarnaast hebben we een stadsbrede generieke aanpak voor bewoners die aan de slag willen gaan met verduurzaming.

We zoeken naar mogelijkheden om ondernemers die de duurzame en sociale ambities van de stad bevorderen, te belonen. Als gemeente geven we hier ook het goede voorbeeld in met ons inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarnaast verduurzamen wij ons eigen vastgoed. Bij de begroting 2022 is het benodigde budget verstrekt om op basis van de gemaakte Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed en het bijbehorende uitvoeringsplan de portefeuille te verduurzamen. De eerste verduurzaamde gebouwen zijn inmiddels opgeleverd en deze aanpak zetten we door.

We werken waar mogelijk samen. Zo hebben wij samen met de gemeenten in de regio Amersfoort een RES gemaakt waarin afspraken zijn vastgelegd over waar we duurzame energie willen opwekken en op welke wijze. Deze plannen zijn noodzakelijk en we moeten nu door met de uitvoering. De komende periode werken we aan de uitvoering van de RES met de focus op samenhang tussen elektriciteit en warmte en gaan we aan de slag met de CO2 uitstoot in de breedte te verminderen. In juli 2023 wordt RES 2.0 aan de raden voorgelegd.

Naast samenwerking in de regio is een intensieve samenwerking met het Rijk en andere partners als woningbouwcorporaties en ontwikkelaars van groot belang. Die samenwerking is ook nodig om te komen tot een financiering van de opgave die de energietransitie ook voor iedereen betaalbaar maakt. We blijven inzetten op extra financiering van buiten Amersfoort. Via G40 en VNG zijn wij met het Rijk in gesprek over extra middelen om voldoende uitvoering te kunnen geven aan het Klimaatakkoord.

1.1 Stedelijk beheer en milieu

Portefeuillehouders

Wethouder Johnas Van Lammeren

Wethouder Astrid Janssen

Maatschappelijk doel

Wij werken aan een duurzame stad die toekomstbestendig is voor mens en dier. Dat betekent een leefbare, groene en schone stad, waarin we veilig en gezond kunnen leven, oog hebben voor het welzijn van dieren en voorbereid zijn op veranderingen in het klimaat. In samenwerking met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden waarborgen we de kwaliteit, leefbaarheid en veiligheid van de openbare ruimte. Wij stimuleren burgerinitiatieven die op een innovatieve en duurzame manier bijdragen aan de ontwikkeling van de openbare ruimte en de gebouwde omgeving.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
1.1.1. Energietransitie	
1. We werken verder aan de ambitie om een CO2-neutrale stad te zijn. We werken samen en benutten kansen op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau.	<p>1.1 We benutten subsidiemogelijkheden vanuit de provincie, het Rijk en Europa. Wij stimuleren inwoners en bedrijven dit ook te doen. Bij de European Local Energy Assistance is een aanvraag ingediend voor het uitwerken van een projectplan voor een grootschalige investering in de warmtetransitie. In 2021 is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden die het Eemmeer biedt voor het winnen van Thermische Energie uit Oppervlaktewater (TEO). Uit dit onderzoek blijkt dat grootschalige toepassing in Amersfoort en Bunschoten in principe technisch en financieel mogelijk is, mits voldoende subsidies gegenereerd. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld en een subsidieaanvraag bij de provincie Utrecht ingediend.</p> <p>1.2 Op basis van de in 2021 vastgestelde Regionale Energie Strategie 1.0 werken we samen met de regiogemeenten verder aan de uitwerking van de kansrijke gebieden voor grootschalige opwek van elektriciteit uit wind en zon. Omdat het elektriciteitsnet vol aan het raken is, kijken wij naar manieren om het elektriciteitsnet te ontzien en om te gaan met de netcongestie. Onze ambities op het vlak van duurzame elektriciteit blijven staan.</p> <p>Belangrijk hierin blijft ons streven om minimaal 50% lokaal eigenaarschap te realiseren, waardoor opbrengsten</p>

van grootschalige opwek ook weer in Amersfoort kunnen worden ingezet.

Uit de voortgangsrapportages van de RES Amersfoort en Tussenbalans van de provincie komt naar voren dat de realisatie van het bod van 0,5 TWh in 2030 onder druk staat. Deels vanwege netcongestie en deels vanwege het wegvallen van windprojecten in de regio. In 2023 wordt duidelijk welke rol de provincie precies gaat spelen op het winddossier. Ook wordt dit jaar de RES 2.0 opgeleverd.

1.3 We bouwen aan een bestendig bedrijuvnetwerk dat duurzaamheidsonderwerpen onder de aandacht brengt. De gemeente heeft hierin een motiverende en activerende rol richting ondernemers. In de TVW worden De Hoef en Isselt genoemd als gebieden waar vóór 2030 gestart wordt richting een aardgasvrij bedrijventerrein. In 2023 werken wij aan een plan van aanpak aardgasvrije bedrijventerreinen.

1.4 We maken samen met inwoners, Stedin, WBA en de woningcorporaties een wijkuitvoeringsplan voor de warmte transitie in Schothorst. We zetten in op een warmtenet en gebruiken de bronnenstrategie om te zien welke bronnen geschikt zijn. De betaalbaarheid voor inwoners is van groot belang.

1.5 We ondersteunen en faciliteren activiteiten van energiecoöperaties en bewonersinitiatieven, die zich inzetten voor de verduurzaming van buurten en wijken. Hiervoor stellen we capaciteit vanuit het team energietransitie beschikbaar. We bieden de mogelijkheid deel te nemen aan trainingen. Initiatieven kunnen een financiële bijdrage ontvangen voor activiteiten.

2. We stellen kaders op voor de transitie naar duurzame warmte.

We willen particuliere woningeigenaren ontzorgen bij het nemen van maatregelen voor verduurzaming van de eigen woning.

2.1 Op basis van de Transitievisie Warmte gaan wij aan de slag met verdere uitwerking van de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. Voor een aantal wijken stellen wij wijkwarmteplannen op. Na Schothorst-Zuid gaan we verder met Nieuwland en Vathorst en bedrijventerreinen Isselt en De Hoef. Samen met bewoners, gebouweigenaren en technisch partners maken we plannen op buurtniveau met de buurtenergie-aanpak. In de wijk Schothorst-Zuid wordt samen met alle partners en het burgerinitiatief Warmtestem gewerkt aan het eerste wijkuitvoeringsplan dat we eind 2024 naar de Raad willen zenden.

2.2 We voeren een stadsbrede aanpak gericht op energie besparen uit. Deze aanpak is erop gericht om bewoners en ondernemers te stimuleren en ondersteunen bij het energie besparen, isoleren en aardgasvrij-ready maken

van woningen en andere gebouwen. Hierin zal de haalbaar en betaalbaarheid voor alle bewoners een belangrijke rol spelen. Daarom gaat het niet alleen om informatievoorziening, maar ook om gezamenlijke inkoopacties.

2.3 Begin 2023 stellen we een duurzame warmtebronnenboek vast voor Amersfoort. Dit biedt een overzicht van wat de mogelijkheden zijn en faciliteert het gesprek over te maken keuzes in de bronnenstrategie.

2.5 We bepalen welke (publieke) rol wij willen innemen bij de aanleg van warmtenetten. We blijven daar de gemeenteraad bij betrekken in lijn met de motie, die daarover is aangenomen bij de vaststelling van de warmtevisie. Voor geothermie wordt gezocht naar een locatie om de proefboringen te gaan uitvoeren. Met de provincie werken we mee aan een regionale visie aquathermie. Met het Waterschap en het warmtebedrijf Amersfoort wordt onderzocht hoe de potentie van warmte uit het effluent van de RWZI ingezet kan worden.

Uiterlijk 2023 zal dan ook het uitvoeringskader collectieve warmte aan de Raad worden aangeboden ter vaststelling, met onze rol en governance bij warmtenetten en duurzame warmte bronnen.

3. Het betaalbaar maken van de energietransitie voor particuliere woningeigenaren.

3.1 Met de ROM Utrecht werken we samen aan een “gebouwgebonden verduurzamingdienst” als instrument voor een betaalbare verregaande verduurzaming van grondgebonden woningen. Er is een concessie aanbesteed en een serviceprovider geselecteerd. Deze zal hiermee op zoek gaan naar tenminste 10 woningeigenaren die hun woning met deze dienst willen laten verduurzamen.

De daadwerkelijke uitvoering van de pilot wacht op inzet van de ministeries van BZK en Financiën om onzekerheden m.b.t. de juridische haalbaarheid weg te nemen.

In verband met de gewenste opschalingsmogelijkheden wordt tegelijkertijd ingezet op het creëren van ruimte binnen de Consumer Credit Directive (CCD) van de EU voor dit instrument.

3.2 Met financiering van het Rijk worden bewoners met lagere inkomens (tot 120% bijstandsniveau) ondersteund met advies over en de verstrekking en installatie van energiebesparende maatregelen. Dit betreft kleinere maatregelen, zoals bv. radiatorfolie, een waterbesparende douchekop, het isoleren van leidingen of dichten van kieren. Ook het zogenaamde waterzijdig inregelen van de cv installatie wordt daarbij aangeboden.

Daarnaast wordt met financiering van de provincie Utrecht aan het deel van deze doelgroep met een eigen grondgebonden woning aangeboden de spouwmuur (of wanneer dat niet mogelijk is de vloer) te isoleren.

4. Het opwekken van energie is duurzaam.

4.1 Voor de drie windlocaties in Amersfoort (Isselt, Poort van Amersfoort (bedrijventerreinen De Hoef/Vinkenhoef) en langs de A28/Vlasakker) is afgelopen tijd op verschillende detailniveaus nader onderzoek gedaan. Voor wat betreft het zoekgebied voor windenergie op bedrijventerrein Isselt verwachten we dat deze in 2023 naar RES-trede 2, “richting besluitvorming over uitvoering” kan. Wij hebben daarbij aandacht voor de effecten op de gezondheid van inwoners.

Het Utrechtse deel van de A28, van knooppunt Hoevelaken t/m knooppunt Rijnsweerd is opgenomen in het Rijksprogramma OER (Opwek van Energie op Rijksvastgoed). In 2023 worden de resultaten van de voorverkenning verwacht. We werken mee aan dit haalbaarheidsonderzoek. Daarbij toetsen wij aan de wettelijke en lokale kaders. Ook leveren wij alle benodigde lokale informatie aan die nodig is voor het onderzoek.

4.2 We gaan een inventarisatie uitvoeren naar de potentie voor zon op dak, dubbel gebruik van ruimte en ruimte langs infrastructuur om de natuur en het landschap te ontzien.

4.3 We blijven innovatieve toepassingen voor energie- of warmte opwekking onderzoeken. We toetsen de mogelijke inzet van (warmte)batterijen en experimenteren we met het aanbieden van balansdiensten voor het elektriciteitsnet (ACCESS project). Ook doen we onderzoek naar de samenhang en omzetting van elektriciteit en warmte in Amersfoort en de rol van bijvoorbeeld waterstof. De pilots richten zich vooral op toepassingen voor energieopslag en het voorkomen van netcongestie.

4.4 Amersfoort krijgt in toenemende mate te maken met een vol elektriciteitsnet. Tegelijkertijd blijft de ambitie om de daken zoveel mogelijk te benutten voor zonnepanelen staan. We onderzoeken technische oplossingen waarmee Amersfoortse bedrijven ondanks de netcongestie-problematiek in staat zijn om zon-PV op daken te installeren. Oplossingen hierin kunnen zijn: de eigen opwek eerst zoveel mogelijk zelf gebruiken, opslag in batterijen of waterstof en lokale uitwisseling van elektriciteit.

4.5 We hebben in kaart gebracht welke gemeentelijke gronden (reststroken) geschikt lijken om duurzame energie op te wekken. Streven is om op één of meer van deze gronden vanaf 2023 projecten te realiseren in samenwerking met bewonerscollectieven.

1.1.2 Duurzaamheid

1. We nemen vanzelfsprekend als gemeente onze maatschappelijk verantwoordelijkheid en geven het goede voorbeeld op de verschillende relevante beleidsterreinen.

1.1 Duurzame ontwikkeling raakt alle beleidsprogramma's van de gemeentelijke begroting en komt daar tot uitvoering. In lijn van het deelakkoord duurzaamheid stimuleren we medewerkers en leiden we ze daar waar nodig op, zodat duurzaamheid nog beter geïntegreerd wordt binnen de verschillende (beleids)-terreinen. We continueren onze inzet op het vergroten van de kennis rond duurzame gebiedsontwikkeling.

2. We informeren bewoners, ondernemers en stakeholders en werken actief met hen samen in de transitie naar een duurzame stad.

We blijven inzetten op het informeren, stimuleren en ondersteunen van bewoners, ondernemers en stakeholders. We zoeken daarbij de samenwerking op. Dit doen we zowel online, via sociale media, als offline, door zichtbaar te zijn in de wijken.

3. Samen met bewoners en ondernemers werken aan de verduurzaming van Amersfoort door het stimuleren van innovaties op het gebied van duurzame energie, energiebesparing en circulaire economie.

3.1 We zetten het Toekomstfonds in voor projecten en initiatieven van ondernemers en bewonerscollectieven in de stad op het gebied van schone energie, warmte, energiebesparing, circulariteit en vergroening.

3.2 Samen met de Amersfoortse Duurzaamheidsambassadeurs zetten wij in op een versnelling van de transitie naar een groene, sociale en duurzame samenleving. Wij maken met de ambassadeurs nieuwe samenwerkingsafspraken.

4. We benutten de wettelijke mogelijkheden om duurzaamheid te verankeren.

Deze doelstelling is nieuw opgenomen in 2021.

4.1 We benutten de kansen en mogelijkheden die de crisis- en herstelwet biedt met het opstellen van gebiedsgerichte beleidsregels, duurzaamheid in combinatie met open normen en verruimde reikwijdte bij Crisis & herstel wet (Chw)-bestemmingsplan. Begin 2022 zijn in de pilot Energietransitie in het Omgevingsplan regels vastgesteld binnen de thema's aardgasvrij, opwek zonne-energie, duurzame mobiliteit en houtstook om de energietransitie te ondersteunen dan wel te versnellen. Wanneer in 2023 de Omgevingswet vastgesteld wordt zullen deze regels opgenomen worden gekoppeld aan het Omgevingsplan.

4.2 We hebben in 2022 het Convenant Duurzame Woningbouw getekend. De afspraken in dit convenant willen we waar dat kan vastleggen in onze eigen regelgeving.

5. We monitoren de voortgang en toetsen dit aan het einddoel.

5.1 We bekijken jaarlijks de voortgang van de verduurzaming met het dashboard en de rapportage Duurzame Stad.

1.1.4 Milieu

1. Wij streven naar een afvalloze stad in 2030. Amersfoort wil in 2025 minimaal 70% van het huishoudelijk afval gescheiden inzamelen.

1.1. In 2022 werken wij aan een visie 'Op weg naar minder huishoudelijk afval in 2030'. Wij verwachten deze visie in Q1 van 2023 aan te kunnen bieden aan college en raad. Daarin is het doel van 100 kg restafval per inwoner in 2025 opgenomen. Hiermee sluiten wij aan bij rijksbeleid. We voorzien echter dat we dit doel niet zullen gaan halen.

1.2. In 2023 starten we met een 2 jarige pilot om grondstoffen op 10 basisscholen gescheiden in te zamelen.

1.3. Soms worden (grof) afval en grondstoffen naast de containers geplaatst, zogenaamde bijplaatsingen. Dit wordt opgeruimd nadat een melding is gedaan en het Focusteam is aan de slag met het voorkomen van bijplaatsingen.

1.4. In 2023 gaan we door met de uitrol van de inzameling van de grondstoffen PMD, GFT en OPK in de gestapelde bouw. Voor de gestapelde bouw in de binnenstad wordt in 2023 een apart voorstel aangeboden aan de raad, inclusief financiële paragraaf.

1.5. Via de Afval Verwijdering Utrecht (AVU) regelen we dat de huishoudelijke afvalstoffen en de grondstoffen op een verantwoorde manier worden verwerkt. Jaarlijks ontvangt de raad de AVU begroting en de AVU jaarrekening. De kwaliteit van de afvalstromen beïnvloedt de opbrengsten.

1.6. De gemeente voert jaarlijks een aantal zwerfafvalprojecten uit. Hiervoor ontvangen we subsidie van Nedvang. Ook preventie speelt hierbij een belangrijke rol. Dit is het laatste jaar van de huidige subsidie vorm voor zwerfafval vanuit het Afvalfonds. Vanaf 2023 komt er een nieuwe vergoeding beschikbaar voor de aanpak van zwerfafval vanuit de Single Use Plastics regeling. Die benutten we wederom voor zwerfafval projecten.

1.7. Het vernieuwen/aanpassen en/of verplaatsen van ROVA heeft hoge prioriteit. In 2023 wordt de nieuwbouw verder uitgewerkt. Voor de extra ambitie om op het

terrein van de ROVA een sorteer- en demontagehal te realiseren zijn geen middelen beschikbaar, mogelijk komen we nog terug met een aanvullend raadsvoorstel.

2. Een schone lucht in Amersfoort. Hierbij hebben we aandacht voor de verschillende bronnen van verontreiniging.

2.1 We stimuleren en werken aan uitvoering van de maatregelen uit het plan Samen werken aan Schone lucht - Aanpak luchtkwaliteit (vastgesteld januari 2020). Hiernaast nemen we ook deel aan het landelijke Schone Lucht Akkoord, samen met het Rijk en o.a. Provincie Utrecht en de gemeente Utrecht. We onderzoeken of en hoe de nieuwe WHO richtlijnen voor schone lucht kunnen worden behaald.

2.2 We onderzoeken samen met onder andere het ministerie van I&W hoe we met de Routekaart Schoon en Emissieloos bouwen (SEB) tot afspraken met bouwbedrijven en/of projectontwikkelaars kunnen komen om de emissies in de bouwsector versneld aan te pakken door met schonere mobiele werktuigen te gaan werken en de bouwlogistiek te verduurzamen.

2.3 Zie het onderdeel Mobiliteit voor hoe we werken aan innovatie en schone vormen van persoons- en goederenvervoer.

3. Amersfoort is en blijft een gezonde en veilige stad. Ook de basiskwaliteit voor geluid, bodem en veiligheid is in orde. Waar mogelijk maken we Amersfoort stiller, schoner en veiliger.

3.1 We zetten de geluidsanering voort van de laatste hoog belaste woningen op de zgn. B-lijst. Dit betreft woningen met een geluidbelasting tussen de 60-65 dB en die gebouwd zijn voor 1986. We hebben subsidie ontvangen van het Rijk voor de sanering van ongeveer 400 woningen, waarvan bij een gedeelte maatregelen nodig zullen zijn.

3.2 We stellen een nieuw Geluidsplan ter beperking van Omgevingslawaai op (Actieplan geluid 2024-2028) op basis van de Geluidkartering die in 2022 wordt vastgesteld. Dit plan moet uiterlijk in juli 2024 klaar zijn. Op basis hiervan verbeteren we - daar waar mogelijk - de geluidssituatie en bevorderen we een gezonde leefomgeving.

3.3 We werken met rijksmiddelen aan de afspraken en ambities uit het "Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020" en vooruitlopend op de Omgevingswet om de bodem actief te beheren en deze te gebruiken als onderdeel van het natuurlijk systeem om bij te dragen aan een gezonde leefomgeving, de energietransitie en klimaatadaptatie. Door onder andere de aanpak van spoedlocaties nazorg en monitoring wordt hieraan invulling gegeven. In 2022-2023 continueren we de sanering van het NS Vetgasterrein en is gestart met verwijdering van puur product

	<p>3.4 Met gebiedspartners zoals het Waterschap, werken we samen in de Blue Deal. Voor de grondwaterbeschermingsgebieden werken we met de Provincie en Vitens aan gebiedsdossiers. De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht ondersteunt de gemeente bij het uitvoeren van de bodemtaken.</p> <p>In 2022-2023 wordt met deze partners ook gewerkt aan de uitvoering van de Visie op Bodem en ondergrond ter voorbereiding op de Omgevingswet.</p>
<p>4. Onze inwoners hebben waardering voor, kennis van en inzicht in natuur en duurzaamheid en kunnen dat een plek geven in hun keuzes en gedrag.</p>	<p>4.1 Via het Centrum voor Natuur en Milieu Educatie (CNME) in het Groene Huis faciliteren we scholen en kinderopvang bij het geven van natuur- en milieueducatie: van natuurbeleving tot en met het leren voor en over duurzaamheid. Het ontvangen van schoolklassen voor lessen en excursies speelt daarbij een belangrijke rol.</p> <p>4.2 In het Groene Huis vinden onze inwoners informatie, inspirerende activiteiten en een ontmoetingsplek rond natuur en duurzaamheid. Dit doen we onder andere met wisselende exposities, lezingen en workshops, die deels door inwoners zijn georganiseerd.</p> <p>4.3 Met vrijwilligers dragen we bij aan het (ecologisch) beheer van het landgoed ter ondersteuning van educatieve activiteiten en natuurgerichte recreatie in en om Het Groene Huis. We zetten het landgoed in als een voorbeeldlocatie van beheer dat op andere plekken in de stad ook wordt of kan worden uitgevoerd in de buitenruimte.</p>
<p>5. Dierenwelzijn.</p> <p>Dieren horen bij onze samenleving en hebben recht op een goed leven.</p>	<p>5.1 In 2023 is de Nota Dierenwelzijn inclusief uitvoeringsprogramma opgesteld in samenwerking met partners in de stad.</p> <p>5.2 De gemeente voert reguliere taken uit zoals contractbeheer met onder andere het Dierenbeschermingscentrum Amersfoort (DBCA) als het gaat om (nood)hulp voor dieren.</p> <p>5.3 Door een snelle invulling van een vacature voor dierenwelzijn kunnen we in 2023 vaart maken met het verzilveren van rechten van dieren binnen de grotere context van biodiversiteit.</p>
<p>6. Groene stad en biodiversiteit.</p> <p>We werken aan een waarneembare toename van kenmerkende planten- en diersoorten in Amersfoort per 2030.</p>	<p>6.1 In 2023 ronden we het plan van aanpak biodiversiteit / actieplan biodiversiteit af, waarin ook aandacht wordt gegeven aan de monitoring van kenmerkende planten en dieren.</p> <p>6.2 Om de juiste zorg voor dieren en planten te bieden bij ruimtelijke ontwikkeling- en beheerprojecten wordt</p>

de Leidraad toepassing gedragscode Flora- en Faunawet voor bestendig beheer van groenvoorziening in de gemeente Amersfoort aangepast naar de kaders van de nieuwe gedragscode soortbescherming gemeenten (op basis van de Wet Natuurbescherming).

1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen

1. Wij voldoen aan onze zorgplicht voor een veilige en functionele openbare ruimte, zowel boven- als ondergronds.

1.1 We zorgen voor structureel beheer van bovengrondse infra, wegen en pleinen, bruggen, tunnels en viaducten, verlichting, vaarwegen, watergangen en vijvers en van de ondergrondse infra: riolering, kabels en leidingen, (toekomstige) afvalcontainers. Daarbij gaan we uit van het niveau 'Amersfoortse Basis', zoals vastgesteld in het 'Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2022-2031'.

1.2 We voeren een vervangingsprogramma openbare ruimte uit op basis van aanpak, strategie en financiële dekking vastgelegd in het 'Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2022-2031' en de uitwerking in het 'Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026'.

1.3. Riolerings- en watertaken in 2023, onder andere de aanpak van overstorten, worden uitgevoerd op basis van het in 2021 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2031.

1.4. De bestrijding de Japanse Duizendknoop (JDK) is aanbesteed. Doelstelling is om minimaal 70% van alle JDK groeiplaatsen binnen bebouwd gebied, met het beschikbare budget, te verwijderen voor eind 2025. De bestrijding van de Reuzenberenklauw is voor 4 jaar ondergebracht bij 1 aannemer. We bestrijden alle planten op een milieuvriendelijke manier. Via pilots met frezen en heet water blijven we zoeken naar een zo (kosten)effectief mogelijk aanpak.

2. Onze inwoners zijn tevreden over (het beheer van) de openbare ruimte in de stad.

2.1 We voeren wijkonderhoud uit voor bomen en groen, speelvoorzieningen en straatreiniging wat voldoet aan de gestelde normen van technische kwaliteit, netheid, beeldkwaliteit en inzet op ecologische doelstellingen, aangepast aan de functie van het gebied.

2.2 In 2022 zijn we gestart met een grootschalig participatietraject om de speelplek in Nieuwland 'De Draak' te vervangen. Alle bewoners van Nieuwland en gebruikers uit andere wijken worden hierbij betrokken. In

2023 is er een nieuw, gedragen ontwerp met een inclusieve samenspeel- en sportplek voor iedereen van 0-99 jaar. De uitvoering is eind 2023/begin 2024, maar afhankelijk van de tekorten aan grondstoffen en de coronamaatregelen.

2.3 We starten met het beheer van nieuwe natte natuur in Waterrijk (Vathorst).

3. Bij het uitvoeren van beheer en onderhoud geven we invulling aan ambities en opgaven, om de openbare ruimte te verbeteren, toekomstbestendig te maken, voor te bereiden op veranderingen in het klimaat en te laten passen bij maatschappelijke behoeften. Dit doen we op een duurzame wijze.

We nemen de realisatie van overige ambities en opgaven in de openbare ruimte, als financieel mogelijk, mee.

3.1 We werken aan leefbare, duurzame en toekomstbestendige wijken en buurten. Met de middelen uit het coalitieakkoord geven we extra invulling aan maatschappelijke opgaven en ambities, zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit, beperken van CO2 uitstoot en circulariteit. Ook werken we aan het toegankelijker maken van de stad voor iedereen, meer ruimte maken voor fietsers en voetgangers, en het faciliteren van ontmoeting, beweging, sport en spel.

3.2 We gaan verder met het uitvoeren van het programma Klimaatbestendige en Groene Stad met de middelen uit het Coalitieakkoord. Daarmee zetten we, samen met de stad, in op natuur en vergroening: meer groen en bomen, het beperken van hittestress en het maken van verbindingen tussen groene gebieden. In 2023 richten we ons extra op de bedrijventerreinen en particuliere tuinen. In Q1 2023 starten we het gesprek met stakeholders om te komen tot een gemeentelijk hitteplan. In 2022 is het aanplanten van bomen opnieuw aanbesteed om vanaf 2023 de opgave die er ligt vanuit het coalitieakkoord in de komende jaren op te kunnen pakken.

3.3 Bij vervangingen, herinrichtingen, inbreidingen en gebiedsontwikkeling houden we rekening met een inrichting die bestendig is voor het toekomstige klimaat (meer hitte, droogte en wateroverlast) De richtlijnen voor klimaatbestendige bouw en inrichting bieden hiervoor de basisuitgangspunten. Extra vergroening wordt een van de uitgangspunten bij herinrichtingen. Verder beperken we de CO2 uitstoot en grondstoffengebruik door het hergebruik van materialen en/of gebruik van materialen met een geringe CO2 voetafdruk.

3.4 We stimuleren en ondersteunen het vergroenen en daarmee klimaatbestendig maken van schoolpleinen. Steeds vaker beschikken scholen bij de start van het traject al over budgetten voor het vergroenen van het plein. We leggen extra nadruk op de stapsgewijze en doordachte aanpak van het plein, onder andere via de werkplaats groene schoolpleinen. Ook is er extra aandacht voor een eerlijke verdeling van de middelen

over de scholen en bieden we hulp bij het beheer en onderhoud van de groene schoolpleinen.

3.5 We bieden handelingsperspectief aan bewoners en bedrijven om bij te dragen aan een klimaatbestendige en biodiverse inrichting van hun gebouwen, tuinen of eigen omgeving. De regenwatercoaches en het steenbreek netwerk leveren met het delen van hun kennis een belangrijke bijdrage. De website www.amersfoortrainproof.nl is hierin een belangrijk communicatiekanaal. Amersfoort Rainproof is in 2022 een samenwerking aangegaan met De Groene Belevenis Leusden. De komende periode onderzoeken we hoe we deze samenwerking kunnen uitbreiden. Projecten als sociaal tuinieren, struikroven en de logeertuin lopen goed en worden waar mogelijk uitgebreid.

3.6 Door stresstesten, risicodialogen en -analyses en de meetresultaten van 'Meetjestad', het nieuwe grondwatermeetnet en de SCORE-WATER bodemvochtsensoren, hebben we inzicht in onze knelpunten en kwetsbaarheden als gevolg van klimaatverandering op wijkniveau. Dit inzicht nemen we mee in gebiedsplannen en projecten in de openbare ruimte. Het inzicht leidt ook tot het opstellen van wijkklimaatplannen en een gemeentelijk hitteplan in 2023.

3.7 Met de inzet van een community manager investeren we in het versterken en uitbreiden van het netwerk 'klimaatbestendige stad' en zoeken we naar nieuwe samenwerkingspartners. 'Meetjestad' onderzoekt hoe 'citizen science' uitgebreid kan worden naar 'community science', waarin burgers, onderzoeksinstituten, overheid en bedrijven samenwerken.

3.8 De subsidieregeling voor groene daken, die sinds 2020 actief is, zetten we voort vanwege het potentieel, de positieve resultaten en het enthousiasme. Naast de particuliere daken, gaan we actief aan de slag om daken van bedrijven en van maatschappelijk en eigen vastgoed te vergroenen. De effecten van groene daken op stedelijke hitte worden onderzocht. Sinds 2022 breiden we de doelgroep uit naar bedrijven en maatschappelijk vastgoed. In 2023 onderzoekt 'Meetjestad' de effecten van groene daken op stedelijke hitte.

3.9 In de regio Vallei en Veluwe is in 2020 en 2021 gewerkt aan een Regionaal Adaptatieplan: een strategische visie en plan van aanpak voor een ruimtelijk adaptief en klimaatbestendige regio. Zowel regionale als

lokale vraagstukken hebben hierin een plek. Vanaf 2022 zijn we aan de slag met de uitvoering van dit plan.

3.10 Met een groep van gebruikers werken we aan het ontwerp voor de renovatie van het skatepark in Vathorst. Met de beschikbaar gestelde extra middelen realiseren we een uitgebreidere renovatie die een groene metamorfose zal worden, waardoor het een duurzaam en groen skatepark wordt. In de tweede helft 2023 starten we met de uitvoering.

4. Wij stimuleren en faciliteren zelfbeheer en initiatieven van inwoners in de openbare ruimte.

4.1 We stimuleren zelfbeheer met het motto 'ja graag'. We hanteren spelregels en bieden ondersteuning bij het opstarten van initiatieven van bewoners, met onze eigen adviseurs en gebiedsbeheerders, maar ook via een raamovereenkomst met groene organisaties en onze eigen wijkonderhoudsaannemers. Hiermee willen wij de betrokkenheid van inwoners bij de eigen leefomgeving vergroten.

4.2 In Amersfoort zijn veel vrijwilligers bezig met groen. We hebben een handboek gemaakt voor het werken met vrijwilligers (veiligheid, flora & fauna, begeleiding). We houden contact met hen en faciliteren hen waar nodig. Veel samenwerkingen met vrijwilligers richten zich op het stimuleren van natuurwaarden. Sinds 2022 zetten we in op het uitbreiden van de bijdrage van vrijwilligers door het opzetten van een nieuwe groep voor het beheer van bosgebieden en de bestrijding van de Japanse Duizendknoop in bosgebieden. Het gaat hierbij met name om het helpen met plantwerk, het weghalen van ongewenste soorten en vegetatiebeheer rondom poelen. Daarnaast gaan we samen met zo'n 40 personen het ecologisch en natuurvriendelijk beheer van het Park Elisabeth Groen verder uitwerken en uitvoeren.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
1.1.1 Energietransitie	-4.681	-2.835	-5.583	-7.191	-5.504	-5.504
1.1.2 Duurzaamheid	-170	-226	-231	-231	-231	-231
1.1.3 Luchtkwaliteit	-104	0	-130	-130	-130	-130
1.1.4 Milieu	-19.405	-18.996	-21.066	-21.856	-22.386	-22.870
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-47.773	-47.249	-52.662	-53.354	-54.927	-56.446
TOTAAL LASTEN	-72.133	-69.305	-79.672	-82.762	-83.178	-85.181
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
1.1.1 Energietransitie	1.482	0	0	0	0	0
1.1.2 Duurzaamheid	0	0	0	0	0	0
1.1.3 Luchtkwaliteit	0	0	0	0	0	0
1.1.4 Milieu	1.986	1.294	24.796	25.647	26.275	26.837
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	9.947	8.683	24.279	24.703	25.303	25.839
TOTAAL BATEN	13.415	9.977	49.074	50.351	51.578	52.676
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
1.1.1 Energietransitie	-3.200	-2.835	-5.583	-7.191	-5.504	-5.504
1.1.2 Duurzaamheid	-170	-226	-231	-231	-231	-231
1.1.3 Luchtkwaliteit	-104	0	-130	-130	-130	-130
1.1.4 Milieu	-17.419	-17.703	3.730	3.791	3.890	3.967
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-37.826	-38.565	-28.383	-28.651	-29.625	-30.608
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-58.718	-59.328	-30.598	-32.411	-31.600	-32.505
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	-3.782	-5.541	-2.680	-180	-180	-180
Onttrekking aan reserve	1.952	4.496	3.319	2.457	500	500
SALDO MUTATIES RESERVES	-1.831	-1.046	638	2.276	320	320
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-60.549	-60.374	-29.959	-30.135	-31.280	-32.186

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-10.367	39.097
1.1.1 Energietransitie	-2.748	0
1.1.2 Duurzaamheid	-5	0
1.1.3 Luchtkwaliteit	-130	0
1.1.4 Milieu	-2.070	23.502
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-5.414	15.595

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.1.1.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
---	--------	-------	-------

1. Energietransitie			
<i>Coalitieakkoord 2022-2026: Energietransitie</i> In het coalitieakkoord 2022-2026 is vanaf 2023 structureel € 1.500.000 beschikbaar gesteld voor de energietransitie.	-1.500		S
<i>Coalitieakkoord 2022-2026: isolatieoffensief</i> In het coalitieakkoord 2022-2026 is voor de komende 4 jaar incidenteel € 500.000 per jaar beschikbaar gesteld voor een isolatieoffensief.	-500		I
<i>Uitvoeringskosten klimaatakkoord</i> Vanuit het Rijk zijn incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord (Meicirculaire 2022, inclusief indexatie). Deze middelen zijn in 2022 in de reserve Duurzame stad gestort en worden in 2023 hier uit onttrokken. Hiervoor kan (extra) inzet gepleegd worden voor bijvoorbeeld de netcongestie, die is opgetreden in de elektriciteitsinfrastructuur of voor de ambities met betrekking tot warmtenetten.	-892		I

<i>Regionale Energiestrategie</i>	273		I
<p>Voor het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES) is in de Meicirculaire 2022 incidenteel geld ontvangen van het Rijk voor 2022. Deze middelen vervallen in 2023 en zijn daarom niet meer begroot. Wel is de verwachting dat vanuit het Rijk nog middelen beschikbaar gesteld gaan worden voor 2023.</p>			

Tabel HF.1.1.2

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
2. Duurzaamheid			
Er zijn geen afwijkingen binnen dit deelprogramma.			

Tabel: HF.1.1.3

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
3. Luchtkwaliteit			
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: actieplan Schone Lucht en inwoners initiatieven vergroening</i></p> <p>In het coalitieakkoord 2022-2026 is voor de komende 4 jaar incidenteel € 130.000 per jaar beschikbaar gesteld voor het actieplan Schone Lucht en inwoners initiatieven vergroening.</p>	-130		I

Tabel: HF.1.1.4

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
4. Milieu			
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Dierenwelzijn</i></p> <p>In het coalitieakkoord 2022-2026 is vanaf 2023 structureel € 0,4 miljoen beschikbaar gesteld voor dierenwelzijn.</p>	-400		S
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i>	-632	8	S

Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.			
<i>Areaalmutaties</i> Ten opzichte van jaarschijf 2023 uit de vastgestelde Begroting 2022-2025 is de verwachte groei van het aantal woningen toegenomen. Dat leidt tot een aanpassing van de budgetten voor de areaalontwikkeling.	-370		S
<i>Vergoeding PMD</i> Er is een nieuw akkoord gesloten tussen de gemeenten en het Afvalfonds Verpakkingen. Hierin zijn nieuwe afspraken gemaakt over de inzamelvergoeding voor PMD, wat heeft geresulteerd in een verlaging van de vergoeding.		-224	S
<i>Kapitaallasten</i> De kapitaallasten nemen vanaf 2023 toe als gevolg van het afronden van het project omgekeerd inzamelen laagbouw.	-252		S
<i>Omgekeerd Inzamelen gestapelde bouw (hoogbouw)</i> Vanaf 2022 wordt in 3 jaar het omgekeerd inzamelen van afval in de gestapelde bouw (hoogbouw) ingevoerd. De kosten hiervoor zullen in die tijd stapsgewijs oplopen naar structureel € 1.241.000 per jaar. Dit extra budget wordt gedekt uit de afvalstoffenheffing.	-414		S
<i>Vergoeding AVU</i> De totale bijdrage aan de AVU daalt. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een hogere vergoeding voor papierinzameling (€ 326.000) en anderzijds door hogere kosten (€ 197.000) vanwege onder andere hogere verwerkingstarieven en het separaat inzamelen van matrassen.	129		S
<i>Vergoeding ROVA</i> De bijdrage aan de ROVA is gestegen. Dit is voornamelijk het gevolg van de nieuwe aanbesteding van de kringloopactiviteiten.	-159		S
<i>Afvalstoffenheffing</i> De baten van de afvalstoffenheffing zijn overgeheveld vanuit programma 5.1.2 Belastingen. Dit is conform artikel 8 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De besteding van de heffing is namelijk gebonden aan de kosten voor het ophalen en verwerken van afval.		23.717	S

Tabel: HF.1.1.5

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
5. Stedelijk beheer, klimaatadaptie en groen			
<p><i>CBA</i></p> <p>De toename van de lasten van het CBA (kapitaallasten, indexeringen en de gemeentelijke overhead op programma 6.1 Bedrijfsvoering) wordt gedekt door een beoogde toename van de baten bij het CBA, omdat het streven is dat het CBA budgettair neutraal wordt geëxploiteerd.</p>	-236	238	S
<p><i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.</p>	-1.215	63	S
<p><i>Areaalmutaties</i></p> <p>Ten opzichte van jaarschijf 2023 uit de vastgestelde Begroting 2022-2025 is de verwachte groei van het aantal woningen toegenomen. Dat leidt tot een aanpassing van de budgetten voor de areaalontwikkeling.</p>	-622		S
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Vergroening/ bomen, stobben vervangen</i></p> <p>In het coalitieakkoord 2022-2026 is voor de komende 4 jaar incidenteel € 2.500.000 per jaar beschikbaar gesteld voor Vergroening/ bomen, stobben vervangen.</p>	-2.500		I
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Vergroening openbare ruimte, fte</i></p> <p>In het coalitieakkoord 2022-2026 is vanaf 2023 structureel geld opgenomen voor vergroening openbare ruimte fte. Voor 2023 € 300.000, vanaf 2024 stijgt dit naar € 460.000.</p>	-300		S
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: herinrichting openbare ruimte</i></p> <p>In het coalitieakkoord 2022-2026 is voor de komende vier jaar extra geld opgenomen voor leefbaarheid en vergroening bij het herinrichten van de openbare ruimte. In het coalitieakkoord was dit oorspronkelijk opgenomen als € 1.000.000 investering; dit moet exploitatiebudget zijn van € 250.000 per jaar.</p>	- 250		I
<p><i>Kaderbrief 2023-2026: verhogen spaarcomponent rioolheffing</i></p> <p>In de kaderbrief is opgenomen dat vanaf 2023 de dotatie aan de voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen jaarlijks</p>	-230		S

met € 230.000 toeneemt t/m 2026. Dit extra budget wordt gedekt uit de rioolheffing.			
<i>Kaderbrief 2023-2026: klimaatadaptatie</i> In de kaderbrief is vanaf 2023 structureel € 400.000 per jaar opgenomen voor klimaatadaptatie. Dit extra budget wordt gedekt uit de rioolheffing.	-400		S
<i>Kaderbrief 2023-2026: onderhoudsbudget civiele kunstwerken</i> In de Kaderbrief is vanaf 2023 structureel € 223.000 per jaar opgenomen voor onderhoud aan civiele kunstwerken.	-223		S
<i>Eikenprocessierups</i> Met ingang van 2023 komt het incidentele budget voor de eikenprocessierups (beschikbaar gesteld bij de Kaderbrief 2021-2024 voor de jaren 2021 en 2022) te vervallen.	165		I
<i>Japanse duizendknoop</i> Bij de Jaarrekening 2021 is er middels een resultaatbestemmingsvoorstel € 364.000 beschikbaar gesteld voor 2022. Dit bedrag is in 2023 niet meer beschikbaar. Daarnaast is bij de Begroting 2021-2024 een amendement (129A) aangenomen waarin er in de jaren 2021 en 2022 € 140.000 is bezuinigd op het budget van de Japanse duizendknoop. In 2023 is dit bedrag wel weer beschikbaar voor de bestrijding van de invasieve exoot.	224		I
<i>Skatepark Vathorst</i> Middels het aannemen van amendement 132A bij de vaststelling van de Begroting 2022-2025 is er voor 2022 incidenteel € 350.000 beschikbaar gesteld voor aanvullende maatregelen aangaande de renovatie van het Skatepark Vathorst. Dit geld is in 2023 niet meer beschikbaar.	350		I
<i>Kapitaallasten</i> Stijging van de kapitaallasten als gevolg van nieuwe investeringen waaronder met name investeringen in de Openbare Ruimte.	-165		S
<i>Kapitaallasten riolering</i> De rioleringskapitaallasten die met de voorziening middelen derden riolering worden verrekend dalen met € 204.000. Dit komt doordat in de Begroting 2022-2025 de kapitaallasten van de kredieten 2018 t/m 2021 waren opgenomen. Het krediet van 2021 is echter niet geactiveerd, maar direct verrekend met de voorziening onderhoud riolering, waardoor de kapitaallasten lager zijn geworden.		-204	S

<i>Rioolheffing</i>		15.491	S
De baten van de rioolheffing zijn overgeheveld vanuit programma 5.1.2 Belastingen. Dit is conform artikel 8 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De besteding van de heffing is namelijk gebonden aan de riolering.			

Tabel: HF.1.1.6

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
--	--------	-------	-------

9. Mutatie reserves			
<i>Reserve Duurzame Stad</i>	-2.500		I
In 2023 vindt er een storting plaats in de reserve Duurzame Stad van € 2.500.000 conform de begroting 2021-2024. De reserve Duurzame stad heeft betrekking op deelprogramma 1.1.1.			
<i>Reserve Duurzame Stad</i>		1.957	I
Conform de begroting 2022-2025 vindt er in 2023 een onttrekking plaats uit de reserve Duurzame Stad van € 1.957.000 als dekking van het programma Duurzame Stad. Hiermee wordt zowel het geraamd uitvoeringsbudget van € 700.000 als de incidentele formatie in 2023 gedekt. De reserve Duurzame stad heeft betrekking op deelprogramma 1.1.1.			
<i>Reserve Duurzame Stad</i>		862	I
In 2023 wordt er € 862.000 uit de reserve Duurzame Stad onttrokken voor de dekking van de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord. Zie ook analyse 1.1.1 Energietransitie. De reserve Duurzame stad heeft betrekking op deelprogramma 1.1.1.			
<i>Reserve Uitvoering Bodembescherming en Stedelijke Vernieuwing</i>		500	I
In 2023 onttrekken we € 500.000 aan de reserve Uitvoering bodembescherming en stedelijke vernieuwing voor de sanering van het bedrijfsterrein van de Vetgasfabriek. De reserve Uitvoering Bodembescherming en Stedelijke Vernieuwing heeft betrekking op deelprogramma 1.1.4.			
<i>Reserve Voorziening Groot Onderhoud CBA</i>	-180		S

In 2023 vindt een storting plaats in de reserve Voorziening groot onderhoud CBA van € 180.000 conform de begroting 2022-2025. De reserve Voorziening Groot Onderhoud CBA heeft betrekking op deelprogramma 1.1.5.			
---	--	--	--

Beleidskaders

1.1.1 Energietransitie

[Hoe helpen we inwoners bij energiebesparen en wat is het resultaat over 2021? Gemeente Amersfoort \(notubiz.nl\)](#)

[Regionale Energie Strategie Regio Amersfoort, van RES 1.0 naar RES 2.0 Gemeente Amersfoort \(notubiz.nl\)](#)

[Mogelijke warmtewinning uit rioolwaterzuiveringsinstallatie \(RWZI\) Gemeente Amersfoort \(notubiz.nl\)](#)

[Aanpak Energiearmoede voor de winter van 2022 Gemeente Amersfoort \(notubiz.nl\)](#)

1.1.4. Milieu

[Geluidsnota Amersfoort Wet geluidhinder](#)

[Geluidplan ter beperking van omgevingslawaai, Actieplan geluid 2018-2023 \(raadsinformatie.nl\)](#)

[Samen werken aan Schone lucht - Aanpak luchtkwaliteit](#)

[Uitwerkingsplan inzamelen grondstoffen in de gestapelde bouw](#)

[motie 2021-074M GFT inzameling voor iedereen in de stad](#)

[RB AVU begroting 2022](#)

[RB Afvalstoffenverordening gemeente Amersfoort 2021](#)

[RIB afronding invoering omgekeerd inzamelen in laagbouw](#)

1.1.5 Stedelijk beheer, klimaat en groen

[MEERJARENUITVOERINGSPROGRAMMA GROOT ONDERHOUD EN VERVANGINGSINVESTERINGEN OPENBARE RUIMTE 2022 - 2025](#)

[Groenvisie 2030](#)

[Bomenleidraad](#)

[Beleid Zelfbeheer, ja graag](#)

[Watervisie Amersfoort 2021-2040](#)

[Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2031](#)

[Visie Bodem en ondergrond](#)

[Programma Klimaatbestendige en Groene Stad](#)

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Portefeuillehouders

Wethouder Rutger Dijksterhuis

Wethouder Willem-Jan Stegeman

Wethouder Janssen

Maatschappelijk doel

Ruimtelijke Ontwikkeling: met onze ruimtelijke ontwikkeling zorgen we voor een goede verdeling van de beschikbare ruimte. Zo werken we aan een duurzame balans voor de lange termijn met een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, economische dynamiek, een goede bereikbaarheid, groen en natuur. Als deze in balans zijn, kan Amersfoort een aantrekkelijke en vitale stad blijven waar wonen, werken en recreëren voor iedereen goed samen gaan. Zo biedt Amersfoort een aantrekkelijk leefklimaat voor mens en dier.

Onze ruimtelijke ontwikkeling bekijken we niet alleen vanuit een lokaal perspectief, maar ook nadrukkelijk vanuit een regionale invalshoek. Met onze partners in de regio werken we -onder meer via het Regionaal Ontwikkelbeeld- aan de verdere ruimtelijke ontwikkeling van de Amersfoortse regio op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, leefbaarheid en landschap. Vanuit de Omgevingsvisie waarin “Gezond Samenleven” het leidend principe is krijgen een leefbare, veilige en gezonde leefomgeving speciale aandacht.

De activiteiten in het overzicht “Beleidsdoelen en activiteiten RO” betreffen langjarige trajecten en hebben betrekking op de komende begrotingsperiode 2023 -2026.

Grondexploitaties: met onze grondexploitaties ondersteunen we gewenste ruimtelijke projecten met aandacht voor en inzet op (sociale) woningbouw, duurzaamheid en maatschappelijke waardecreatie.

Vastgoed: wij zetten ons gemeentelijk vastgoed zo goed mogelijk in voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties, het bewaren van culturele waarden en het bereiken van duurzaamheidsambities.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
1.2.1 RO en Omgevingswet	
1. We zorgen voor een goede balans tussen wonen, werken voorzieningen en groen in de stad en buitengebied.	1.1 We denken twee generaties vooruit en maken op basis daarvan keuzes voor waar we in de toekomst gaan wonen, werken en recreëren. We kijken samen met partijen en bewoners in de stad hoe we de levensaders van de stad kunnen versterken. 1.2 We blijven bouwen en dat doen we het liefst in de bestaande stad rondom openbaar vervoer knooppunten.

	<p>1.3 We zorgen voor een goede spreiding en verdeling van woon-, werklocaties/functies en recreëren.</p> <p>1.4 We stellen de kwaliteit en leefbaarheid van de openbare ruimte voorop. Het vertrekpunt is een gezonde omgeving die uitnodigt om te bewegen en elkaar te ontmoeten.</p>
<p>2. We voeren regie in het realiseren grootschalige woon-werkgebieden met een hoge ruimtelijke kwaliteit.</p>	<p>2.1 We werken samen met partijen uit de stad en bewoners aan de woningbouwopgave met de (her)ontwikkeling van Langs Eem en Spoor, Hoefkwartier en Vathorst.</p> <p>2.2 We streven in deze gebieden naar een mix van functies (wonen, werken en voorzieningen), een groene omgeving en een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte.</p> <p>2.3 Een verkenning naar potentiële woon-werklocaties na 2030 voeren we uit. Bijvoorbeeld naar de potentie die het gebied Isselt-Midden heeft voor verdichting, functiemenging of transformatie.</p> <p>2.4 De hoogbouwvisie is het startpunt en waar we wensen kunnen we deze ruimer interpreteren. Hierbij gaat het om maatwerk waarbij altijd zorgvuldig afgewogen wordt wat inpasbaar is.</p>
<p>3. We zorgen bij de groei van Amersfoort voor een versterking van de identiteit en fysieke kwaliteit in stad en buitengebied.</p>	<p>3.1 We stimuleren bij nieuwe ontwikkelingen hoogwaardige stedenbouw en architectuur en versterken de cultuurhistorie van Amersfoort.</p> <p>3.2 We zetten ons in voor het behoud en versterken van beeldkwaliteit in bestaande gebieden.</p> <p>3.3. Vergroening is uitgangspunt als we straten herinrichten (onder meer als er nieuwe riolering wordt aangelegd) en bij de inrichting van de openbare ruimte wanneer we bouwen in de bestaande stad.</p> <p>3.4. We zetten in op een verstedelijkingsstrategie met levensaders en ontmoetingsplekken.</p> <p>3.5 We verkennen de herinrichting van de stadsring.</p> <p>3.6 De versterking van de landschappelijke kwaliteit van het groene en blauwe netwerk voor natuur en recreatie is een randvoorwaarde.</p>
<p>4. We zorgen voor een stad met ruimtelijke kwaliteit en heldere toekomstbestendige ruimtelijke structuren op niveau van concrete projecten en initiatieven.</p>	<p>4.1 We versterken door middel van de Omgevingsvisie, de verstedelijkingsstrategie en het Regionaal Ontwikkelbeeld het profiel van Amersfoort.</p>

	<p>4.2 We komen met opties voor prioriteitstelling van te ontwikkelen gebieden binnen de verstedelijkingsstrategie van Amersfoort.</p>
<p>5. We zorgen voor een goede verdeling van de beschikbare ruimte voor wonen, werken, voorzieningen, groen en natuur.</p>	<p>5.1 We sturen er via stedelijke programmering op dat in ruimtelijk én maatschappelijk opzicht de juiste functies op de juiste plekken landen (vanuit een lange termijn perspectief).</p> <p>5.2 Leegstand gaan we tegen en we sturen actief op een nieuwe invulling daarvan.</p> <p>5.3 We onderzoeken locaties voor de culturele stedelijke voorzieningen.</p> <p>5.4 We breiden het aantal broedplaatsen voor kunstenaars en creatieve starters uit en maken hierbij beter gebruik van lege terreinen en panden die ruimte bieden voor experimenten in kunst en cultuur.</p> <p>5.5 We verbeteren bij nieuwe ontwikkelingen en herinrichtingen de groene ruimte met goede verbindingen van groen en water. Daarbij passen we onder andere klimaat adaptieve inrichtingen en groencompensatie toe (zie ook Stedelijk beheer en milieu beleidsdoel 3.1).</p> <p>5.6 We zorgen ervoor dat iedereen binnen 10 minuten kan wandelen in een groene omgeving.</p> <p>5.7 We maken met de Groenkaart inzichtelijk welke kansen er zijn om de veerkracht voor klimaatveranderingen te vergroten en biodiversiteit te verhogen en de verbinding tussen stad en platteland te verbeteren.</p> <p>5.8 De groengordel in het Soesterkwartier houden we in stand en wordt verbeterd.</p> <p>5.9 Waar mogelijk worden verbindingen tussen groene plekken in de stad verbeterd.</p> <p>5.10 In lijn met het Groencompensatieplan zorgen we voor een genereuze compensatieplicht gebaseerd op groenmassa.</p> <p>5.11 We reserveren ruimte voor maatregelen voor duurzame mobiliteit bij (her)ontwikkeling van gebieden.</p> <p>5.12 We werken in bestaande gebieden aan energietransitie en bewaken daarbij de balans tussen inpassing en beeldkwaliteit.</p>
<p>6. In de omgevingsvisie hanteren we Gezond Samenleven als leidraad en sturen we via 6</p>	<p>6.1 De omgevingsvisie zal in 2023 worden vastgesteld. We werken de omgevingsvisie uit in verschillende programma's d.m.v. monitoring en evaluatie stellen we de visie periodiek bij.</p>

ontwikkelopgaven op de gewenste ontwikkeling van de stad.

We bouwen zoveel mogelijk binnenstedelijk in hoge dichtheden, zodat wonen, werken en voorzieningen op relatief korte afstand van elkaar liggen en goed fietsend en wandelend bereikbaar zijn.

Via de verstedelijkingsstrategie van levensaders en ontmoetingsplekken willen wij aantrekkelijke, groene routes realiseren die uitnodigen tot wandelen en fietsen en waarlangs het stedelijk programma een plek krijgt.

7. We versterken de kwaliteit van het buitengebied voor mens en natuur zodat deze meegroeit met de groei van de stad.

7.1 Wij zetten het beleid zoals opgenomen in de Groenvisie en de aanpak Groen Groeit Mee voort en willen de huidige groenstructuur versterken, verbeteren en goed toegankelijk maken.

7.2 We willen voldoende plek en aandacht bieden voor initiatieven op het gebied van stadslandbouw en gaan met de boeren in onze gemeente in overleg om te kijken op welke wijze wij hen perspectief kunnen bieden.

7.3 In vervolg op 'met de raad de boer op' stellen we samen met bewoners en ondernemers in Buitengebied-West een gebiedsagenda op, gericht op de verbetering van de recreatieve mogelijkheden, in relatie tot duurzame toekomst van de landbouw en natuurontwikkeling. Binnen het Provinciale programma *Groen groeit mee!* werken we aan een mogelijk Landschapspark (Eemvallei).

7.4 We zoeken actief naar zwemwaterlocaties in en rondom Amersfoort.

8. We leggen de gewenste inrichting van de stad en buitengebied helder juridisch vast in omgevingsplannen.

8.1. We vertalen ruimtelijke initiatieven en projecten in passende planvormen en besluiten.

1.2.2 Grondexploitaties

1. Wij hebben een goed beeld van de ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op onze grondexploitaties, beheersen de risico's en stappen in projecten op het moment dat er ontwikkelingskansen zijn.

1.1 Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling in deze tijd met zich meebrengt en sturen op de financiën. Dit doen we met behulp van scenarioanalyses, risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming zodat tijdig ingegrepen en bijgestuurd kan worden.

2. Wij zoeken bij per gebiedsontwikkeling naar passende ontwikkelingsvormen voor gebieden, die - vroeg of laat - rendement opbrengen.

2.1 Als we gemeentelijk vastgoed verkopen, onderzoeken wij eerst of (tijdelijke en/of sociale) woningbouw mogelijk is.

2.2 Wij maken gebruik van contractvormen die kunnen inspelen op bijzondere initiatieven en/of bijzondere omstandigheden.

1.2.3 Vastgoed

1. Wij willen met ons gemeentelijk vastgoed bijdragen aan de ambitie CO2-neutraal te zijn.

1.1 De Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed is in 2020 opgesteld en in 2021 is gestart met de uitvoering. De komende jaren wordt er verder gewerkt aan de verduurzaming van onze bestaande vastgoedportefeuille door het isoleren, plaatsen van zonnepanelen en andere verduurzamingsmaatregelen gericht op zoveel mogelijk CO2 reductie.

1.2 Wij hanteren duurzame meerjarenonderhoudsplannen waarin duurzaamheidsmaatregelen worden toegepast in het regulier onderhoud. Zo wordt op natuurlijke momenten verouderde verlichting vervangen door LED verlichting en wordt er bij dak vervanging geïsoleerd en zo mogelijk gereed gemaakt voor zonnepanelen. In 2022 is het Eemhuis voorzien van bijzondere lichtgewicht zonnepanelen.

1.3 Bij 17 gebouwen, waar de meeste energie wordt verbruikt, doen wij aan energimanagement.

1.4 Wij stimuleren duurzaamheidsinitiatieven o.m. van huurders of bewonerscoöperaties, bijvoorbeeld door het dak beschikbaar te stellen voor zonnepanelen.

1.5 Wij nemen bij het vervangen van kunstgras milieumaatregelen om verspreiding van bodem vreemd materiaal te voorkomen en te verwijderen.

1.6 Wij benutten natuurlijke momenten zoals nieuwbouw of renovatie, om (extra) duurzaamheidsinvesteringen voor te stellen. De vervangende nieuwbouw van de sportzaal in Schothorst zal dan ook duurzaam gerealiseerd worden.

2. Wij bieden toegevoegde waarde met ons vastgoed voor de stad.

2.1 Het gemeentelijk vastgoed wordt ingezet bij het geven van het goede voorbeeld op diverse beleidsthema's, zoals duurzaamheid, toegankelijkheid en tijdelijke huisvesting.

2.2 Wij onderzoeken bij het leegkomen van gemeentelijk vastgoed of dit, voor zover passend binnen bestaand beleid, geschikt is voor een woonfunctie.

2.3 Wij stimuleren waar mogelijk het openstellen van leegstaand vastgoed voor tijdelijk gebruik, waarbij per object bepaald wordt of en welk tijdelijk gebruik het beste past.

2.4 Wij investeren in duurzame relaties met de gebruikers van het maatschappelijk vastgoed waarbij veiligheid, duurzaamheid en klanttevredenheid kernbegrippen zijn. Uiteraard gaan we uit van een transparante verdeling van verantwoordelijkheden.

2.5 Wij zorgen ervoor dat het cultureel erfgoed in gemeentelijk eigendom er mooi bij staat. Zo zijn Flehite en Volmolen gerestaureerd waarbij duurzaamheidsmaatregelen zijn getroffen.

3. Wij willen dat het gemeentelijk vastgoed integraal toegankelijk is.

3.1 Wij investeren in het verbeteren van de toegankelijkheid van gemeentelijke openbare gebouwen. Zo is er geïnvesteerd in het verbeteren van de toegankelijkheid van 29 van onze meest openbare gebouwen en is er voor 14 van deze gebouwen een keurmerk afgegeven van minimaal Brons op basis van de criteria van het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid.

3.2 Bij nieuwbouw en renovatie wordt het moment benut om een optimaal toegankelijk gebouw te realiseren. Bij het Stadhuis wordt dit thema vanaf het begin van het ontwerpproces meegenomen.

3.3 Wij stimuleren huurders/gebruikers van ons gemeentelijk vastgoed om haar inrichting en faciliteiten toegankelijker te maken.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
1.2.1 RO en Omgevingswet	-5.847	-5.231	-2.907	-2.542	-2.453	-2.580
1.2.2 Grondexploitatie	-47.963	-44.901	-25.107	-32.325	-43.129	-18.639
1.2.3 Vastgoed	-17.660	-18.035	-18.249	-17.745	-18.403	-19.311
TOTAAL LASTEN	-71.469	-68.167	-46.263	-52.612	-63.986	-40.530
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
1.2.1 RO en Omgevingswet	1.047	282	292	292	292	292
1.2.2 Grondexploitatie	58.806	41.844	24.490	31.707	42.362	17.873
1.2.3 Vastgoed	13.761	11.795	12.681	12.720	12.772	12.772
TOTAAL BATEN	73.614	53.920	37.462	44.719	55.426	30.937
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
1.2.1 RO en Omgevingswet	-4.800	-4.949	-2.616	-2.251	-2.162	-2.288
1.2.2 Grondexploitatie	10.843	-3.058	-618	-618	-767	-766
1.2.3 Vastgoed	-3.899	-6.240	-5.568	-5.025	-5.631	-6.539
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	2.144	-14.247	-8.801	-7.893	-8.560	-9.593
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	-350	-1.406	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	1.670	4.591	1.276	274	144	74
SALDO MUTATIES RESERVES	1.320	3.185	1.276	274	144	74
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	3.465	-11.062	-7.525	-7.619	-8.416	-9.519

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	21.904	-16.458
1.2.1 RO en Omgevingswet	2.323	10
1.2.2 Grondexploitatie	19.794	-17.354
1.2.3 Vastgoed	-214	886

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.1.2.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
--	--------	-------	-------

1. RO en Omgevingswet			
<p><i>Binnenstedelijke Ontwikkeling Langs Eem en Spoor</i></p> <p>Voor 2023 staan lasten gepland voor binnenstedelijke ontwikkeling Langs Eem en Spoor voor € 200.000. Voor 2022 was dit € 300.000. Deze lasten worden gedekt uit de reserve binnenstedelijke ontwikkeling.</p>	100		I
<p><i>Omgevingswet</i></p> <p>Voor 2022 was incidenteel budget van € 476.000 beschikbaar voor implementatie van de Omgevingswet. In 2023 is dit budget vervallen. Verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld.</p> <p>Voor 2022 was incidenteel budget van € 946.057 beschikbaar vanuit het gemeentefonds voor compensatie van extra lasten van implementatie van de wet als gevolg van uitstel invoering omgevingswet. In 2023 is dit budget vervallen.</p>	476 946		I I
<p><i>Programma Amersfoort Vernieuwt</i></p> <p>Voor 2022 was via een onttrekking uit de reserve Woningbouw incidenteel budget van € 800.000 beschikbaar voor Programma Amersfoort Vernieuwt. De projecten in dit programma kennen een onzeker verloop door plan- en bouwontwikkelingen. Voor 2023 is de geraamde onttrekking € 0. De contractuele verplichtingen lopen nog. Indien er in 2023 of verder lasten worden gemaakt wordt de Raad een besispunt voorgelegd om deze uit de reserve Woningbouw te onttrekken.</p>	800		I
<p><i>Stadshart</i></p> <p>Voor 2022 was, vanuit raadsbesluit "Corona-agenda: herstel en perspectief bieden" d.d. 21 december 2021, incidenteel budget van € 100.000 beschikbaar voor het onderdeel "levendige en leefbare (binnen)stad (thema 3). In 2023 is dit budget vervallen.</p>	100		I

Tabel: HF.1.2.2

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
2. Grondexploitatie			
<p>Herziening Grondexploitatie</p> <p>In deze begroting zijn de geactualiseerde lasten en baten jaarschijf 2023 van de herziening grondexploitatie per 1-11-2021 opgenomen.</p> <p>Dit heeft enerzijds een effect op de baten en lasten van de grondexploitatie. Zie voor de voortgang van de grondexploitatie het Meerjaren Programma Grondexploitatie 2021, zoals is vastgesteld in de raad van 31 mei 2022.</p> <p>Anderzijds heeft dit een effect op de voorraadmutatie van de grondexploitatie naar de gemeentelijke balans.</p> <p>In totaal hebben deze mutaties een budgettair neutraal effect op de begroting.</p> <p>Het saldo wat ontstaat van € 2.460.000 heeft betrekking op de in 2022 incidenteel geraamde verliesvoorziening van grondexploitatie de Rova. Deze is gedekt uit de reserve Langs Eem en Spoor.</p> <p>Zie voor nadere toelichting Meerjaren Programma Grondexploitatie 2021 (MPG 2021).</p>	15.564	-20.397	I
	4.546	2.747	I
Facilitaire gebiedsontwikkeling	-296	296	I
<p>Voor de facilitaire gebiedsontwikkelingen worden de gemaakte lasten in rekening gebracht bij de projectontwikkelaars door middel van kostenverhaal. De inschatting van de te maken lasten en de te ontvangen baten zijn geraamd door middel van een stelpost. Dit levert een verschil op ten opzichte van de begroting 2022 wat voor de begroting 2023 budgettair neutraal is.</p>			

Tabel: HF.1.2.3

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
3. Vastgoed			
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Initieel plankostenbudget</i></p> <p>In het coalitieakkoord is structureel € 2.500.000 beschikbaar gesteld om de ambities op het gebied van wonen te realiseren.</p>	-250		S

Een groot gedeelte hiervoor is beschikbaar voor de uitvoering van het Deltaplan Wonen. Daarvan is € 250.000 toegevoegd aan het initiële plankostenbudget om de realisatie van 1.000 woningen per jaar mogelijk te blijven maken.			
<i>Exploitatie gronddepot Nijkerkerstraat</i> De raming voor het gronddepot is in 2023 aangepast naar € 158.000 (was € 300.000 in 2022). In 2022 worden incidenteel extra lasten gemaakt in verband met o.a. het project Bomenplan. De te maken lasten worden volledig doorbelast aan de diverse projecten en zijn daarmee budgettair neutraal.	142	-142	I
<i>Indexering kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i> Dit betreft de indexering van (personele) lasten, de indexering van baten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-207	442	S
<i>Kapitaallasten Gemeentelijk Vastgoed</i> De kapitaallasten nemen vanaf 2023 toe, hoofdzakelijk door nieuwe investeringen in 2022 zoals de investering verduurzaming gemeentelijk vastgoed welke opgenomen stond in de Kadernota 2021-2024 en Kadernota 2022-2025.	-252		S
<i>Afboeking boekwaarde Bosbad</i> Naar aanleiding van naar het raadsbesluit renovatie van het bosbad op 22 februari 2022 was in 2022 incidenteel budget beschikbaar gekomen voor afboeking van de boekwaarde van het bosbad van € 1.238.000. Aangezien dit een incidenteel budget was, is dit budget niet meer beschikbaar in 2023.	1.238		I
<i>Opbrengst verhuur parkeergarages Flint</i> De opbrengst van de verhuur van de parkeergarage Flint is met ingang van de begroting 2023 structureel opgenomen in programma 1.2.3 Vastgoed in plaats van programma 1.4.1 Mobiliteit. Dit betreft een budgettair neutrale verschuiving.		257	S
<i>Opbrengst verhuur Observant</i> De opbrengst van de verhuur van de Observant is met ingang van de begroting 2023 structureel opgenomen in programma 1.2.3 Vastgoed in plaats van programma 6.1 Bedrijfsvoering. Dit betreft een budgettair neutrale verschuiving.		306	S
<i>Administratieve correctie compensatie leegstand</i>	194	-194	S

Een aantal jaren geleden hebben wij vanuit programma 2.2.1 Basisinfrastructuur budget gekregen ter compensatie van minder huuropbrengsten als gevolg van leegstand voor onze welzijnspannen. Dit budget is met ingang van begroting 2023 verwerkt als verlaging van de post huuropbrengsten (verschuiving van lasten naar baten).			
<i>Onderhoud bomen op gemeentelijke vastgoedlocaties</i> Voor 2022 was incidenteel budget van € 135.000 beschikbaar voor onderhoud bomen op gemeentelijke vastgoedlocaties. In 2023 is dit budget vervallen.	135		I
<i>Dotatie voorziening onderhoud monumenten</i> In de Kaderbrief 2023-2026 is opgenomen om voor de onderhoudskosten van de monumenten een onderhoudsvoorziening in te stellen met een jaarlijkse dotatie op basis van een recent geactualiseerd meerjaren onderhoudsplan. Jaarlijkse structurele dotatie is € 230.000 vanaf 2023. Bovengenoemde onderhoudsvoorziening wordt in 2023 incidenteel gevoed vanuit de reserve onderhoud monumenten voor een bedrag van € 1.000.000. Zie ook mutaties reserves.	-230 -1.000		S I

Tabel: HF.1.2.4

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
9. Mutatie reserves			
<i>Reserve Binnenstedelijke Ontwikkelingen</i> Voor 2023 staan lasten gepland voor binnenstedelijke ontwikkeling Langs Eem en Spoor. Deze lasten worden gedekt uit de reserve Binnenstedelijke ontwikkeling. De reserve Binnenstedelijke Ontwikkelingen heeft betrekking op deelprogramma 1.2.1.		200	I
<i>Reserve Vervangingsinvesteringen</i> Conform raadsbesluit 1149717 en 1213452 worden de afschrijvingslasten van investeringen kleedkamers RC Eemland, Veld 6 VV Hoogland en Veld 1 VV AFC Quick gedekt uit de reserve vervangingsinvesteringen evenals de kapitaallasten van verduurzaming Volmolen. De reserve vervangingsinvesteringen heeft betrekking op deelprogramma 1.2.3.		74	S
<i>Reserve onderhoud monumenten</i>		1.000	I

In de Kaderbrief 2023-2026 is opgenomen om in 2023 incidenteel € 1.000.000 te onttrekken aan de reserve onderhoud monumenten. Dit bedrag wordt in 2023 gedoteerd aan de nieuw in te stellen onderhoudsvoorziening monumenten. De reserve onderhoud monumenten heeft betrekking op deelprogramma 1.2.3.			
--	--	--	--

Beleidskaders

[Nota Vastgoedbeheer](#)

[Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed](#)

[Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040](#)

[Hoogbouwvisie](#)

[Visie Heuvelrugzone Gezond Groen](#)

1.3 Wonen

Portefeuillehouders

Wethouder Astrid Janssen

Maatschappelijk doel

De woningnood gaat ook aan Amersfoort niet voorbij. De woningvraag is groter dan het aanbod. Veel mensen wonen in een huis dat niet (meer) bij ze past. Er is sprake van lange wachttijden (8 tot 10 jaar) in het sociale huursegment en hoge prijzen in de particuliere huur- en koopmarkt. Ook hebben we te maken met steeds meer senioren met specifieke woonbehoeften, met en zonder zorg. Daarnaast hebben mensen die uit een opvanglocatie komen een woning nodig.

Tegelijk is Amersfoort nog steeds een aantrekkelijke stad om te wonen. Dat willen we zo houden. Goede volkshuisvesting vraagt om een actieve houding van de gemeente. We zorgen voor meer en passendere woonruimte. We willen een aantrekkelijke stad blijven voor iedereen: een inclusieve stad. Een stad die een gezonde, diverse sociale structuur heeft en waar verschillende mensen prettig wonen. Er moet voor iedereen kans bestaan op een passende en betaalbare woning. Omdat wonen een basisbehoefte is. We willen dat Amersfoort een thuis is voor verschillende mensen die hier hun talenten kunnen ontplooiën: van jong tot oud, van alleenstaand tot gezin, nieuwkomers en mensen die hier al lang wonen, van kwetsbaar tot zelfredzaam en van een smalle tot ruime beurs.

Om de problemen in de huidige woningmarkt het hoofd te bieden voegen we jaarlijks 1000 woningen toe aan de voorraad en gaan we de volgende activiteiten ontplooiën.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
1.3.1 Wonen	
<p>1. Aantrekkelijke en inclusieve woonstad: zorgen voor voldoende, betaalbare en passende woningen voor iedereen (zie onderstaand 1.A, 1.B, 1.C als uitwerking hiervan).</p> <p>1.A Voldoende woningen: we hebben de ambitie van 1.000 extra woningen per jaar tot 2030.</p>	<p>We zorgen voor voldoende plannen voor nieuwbouw van woningen. Bij de realisatie van woningbouwprojecten bewaken we dat er voldoende diversiteit is van woningen en woonmilieus. Het gaat om een mix en spreiding van stedelijke woonmilieus en groenstedelijke woonmilieus, type woningen (van appartementen tot grondgebonden woningen), omvang, huur of koop en prijs van woningen. We willen een grotere variatie van kleine en grote woningen.</p> <p>In 2023 wordt er vooral gebouwd in Vathorst De Laak en Podium, Parkweelde 3, het Hoefkwartier en diverse binnenstedelijke locaties. Voor de opgave tot 2030 en verder zetten we in op enkele grote gebiedsontwikkelingen (Langs Eem & Spoor, Hoefkwartier en Vathorst inclusief Bovenduist) en diverse inbreidingslocaties. Er zijn plannen voor ruim 14.000 woningen tot 2030. Dit betreft harde en zachte plannen. Wij houden rekening met een planuitval van maximaal 30 procent.</p>

1.B Betaalbare woningen: er is van 2018 - 2030 behoefte aan minimaal 4.000 extra sociale huurwoningen en ongeveer 3.000 extra woningen in het middensegment.

Met de woningcorporaties en huurdersorganisaties maken wij afspraken voor de komende 4 jaar over de kwaliteit van de bestaande voorraad en een toename van het aantal sociale huurwoningen. De afspraken actualiseren wij elk jaar.

Om de samenwerking tussen alle betrokken partijen (corporaties, ontwikkelaars, beleggers, makelaars) te vergroten organiseren wij meerdere keren per jaar een Overlegtafel Woonopgave. Verder voeren wij het uitvoeringsprogramma van de Woondeal uit.

1.C Passende woningen: diversiteit aan woningen en woonmilieus, passend bij de woonbehoefte van verschillende doelgroepen. Speciale aandacht is er voor kwetsbare doelgroepen met een zorgbehoefte.

Wij willen de bestaande voorraad beter benutten. Wij stimuleren doorstroming. We brengen in beeld welke mogelijkheden er zijn om bestaande woningen permanent of tijdelijk aan te passen (denk aan woningsplitsing). Ook gaan we bekijken of en hoe een leegstandverordening kan bijdragen aan de woningnood. Met de corporaties blijven wij werken aan een concrete set aan doorstroommaatregelen. Die maatregelen willen wij in 2023 uitbreiden naar andere marktsegmenten.

We willen in meer projecten en/of in bepaalde gebieden dat er woonvormen komen voor ouderen en doelgroepen van wonen en zorg. We gaan verkennen hoe we op de kwalitatieve opgave van woningbouw beter kunnen sturen door zoveel mogelijk aan de voorkant van projecten heldere kaders mee te geven over doelgroepen en het woonprogramma.

2. Wonen en zorg: passende woningen en ondersteuning voor kwetsbare doelgroepen die langer of weer zelfstandig wonen.

We zetten in op een inclusieve samenleving waarin mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag zo veel mogelijk in hun eigen omgeving geholpen worden. Om iedereen een passende woonplek te kunnen bieden met de mate van begeleiding die bij hem of haar past, is een gevarieerd aanbod van woonvormen nodig. De verandering richting zelfstandig(er) wonen vraagt een herziening van het aanbod van wonen en woonzorgvoorzieningen. In de landschapsschets en het onderzoek naar ouderenhuisvesting hebben we het beeld geschetst van deze huisvestingsopgave.

We zetten het Programma Wonen en Zorg voort. Wij werken we samen met partners in de stad aan passende woningen, voor het toenemend aantal kwetsbare mensen waaronder ouderen, zodat zij prettig zelfstandig kunnen (blijven) wonen. Inzet is realisatie van meer betaalbare sociale huurwoningen, meer beschutte woonvormen voor ouderen en speciale woonvormen zoals skeave huize of tussenwoningen.

We maken gebruik van tijdelijke oplossingen, om de woningnood op korte termijn te verlichten. We zetten de tijdelijk gemengd wonen projecten (Liendert, Lichtpenweg en de Pionier) door en zoeken naar aanvullende tijdelijke locaties. In de bestaande voorraad stimuleren we woningdeling met het project Samenthuis

Samen met de regio en Provincie blijven wij in 2023 ons inzetten om te kijken hoe wij kunnen bijdragen aan de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders. We verbeteren de overgang van asielopvang naar definitieve huisvesting van statushouders en integratie binnen de gemeente te verbeteren. Amersfoort zorgt voor het huisvesten van de statushouders conform de taakstelling.

We verbeteren de afspraken en samenwerking rond directe bemiddeling en stellen we werkafspraken “thuis in de wijk” op over de landing en begeleiding in de wijk. Bij schrijnende situaties zoeken we voor een individu of een gezin altijd naar een maatwerkoplossing.

We werken de projecten uit het uitvoeringsprogramma wonen en zorg ouderen verder uit en komen daarin tot een nadere prioritering. Hierbij sluiten we aan op het Deltaplan Wonen en de uitvoeringsprogramma's van het beleidskader inclusieve stad.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
1.3.1 Wonen	-3.713	-4.746	-4.714	-5.256	-4.725	-4.698
TOTAAL LASTEN	-3.713	-4.746	-4.714	-5.256	-4.725	-4.698
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
1.3.1 Wonen	200	182	188	243	243	243
TOTAAL BATEN	200	182	188	243	243	243
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
1.3.1 Wonen	-3.514	-4.565	-4.526	-5.012	-4.482	-4.455
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-3.514	-4.565	-4.526	-5.012	-4.482	-4.455
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	589	1.742	553	500	0	0
SALDO MUTATIES RESERVES	589	1.742	553	500	0	0
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-2.925	-2.823	-3.974	-4.512	-4.482	-4.455

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
1.3 Wonen	32	6
1.3.1 Wonen	32	6

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.1.3.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
1. Wonen			
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Ambities wonen</i></p> <p>In het coalitieakkoord 2022-2026 worden vanaf 2023 de middelen voor het Deltaplan wonen structureel gemaakt. Hiernaast wordt structureel € 650.000 extra beschikbaar gesteld voor wonen en zorg. Hiervan wordt € 250.000 onder programma 1.2.3 Vastgoed opgenomen ten behoeve van initiële plankosten en € 400.000 in programma 1.3 Wonen.</p>	-400		S
<p><i>Lagere onttrekking reserve Woningbouw projecten wonen</i></p> <p>In de meerjarenbegroting is door middel van een onttrekking aan de reserve Woningbouw budget opgenomen voor projecten die bijdragen aan (sociale) woningbouw. In 2022 was het geraamde bedrag € 1,5 miljoen. In 2023 wordt € 0,5 miljoen geraamd.</p>	1.000		I
<p><i>Afloop amendement 2020-129A</i></p> <p>Bij de behandeling van de begroting 2021-2024 is amendement 2020-129A weerstandratio naar 1.0 aangenomen. Hierin is besloten om het budget van 1.3.1 Wonen tot en met 2022 met € 200.000 te verlagen. In 2023 is dit budget weer beschikbaar.</p>	-200		S
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Wonen en verhuizen voor ouderen</i></p> <p>In het coalitieakkoord 2022-2026 is vanaf 2023 voor vier jaar € 150.000 per jaar beschikbaar gesteld voor Wonen en verhuizen voor ouderen.</p>	-150		I
<p><i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.</p>	-191		S

Tabel: HF.1.3.2

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023

LASTEN

BATEN

I / S

9. Mutatie reserves			
<p><i>Reserve Woningbouw - projecten sociale woningbouw</i></p> <p>In de meerjarenbegroting is door middel van een onttrekking aan de reserve Woningbouw budget opgenomen voor projecten die bijdragen aan (sociale) woningbouw. In 2023 wordt € 0,5 miljoen geraamd.</p>		500	I
<p><i>Reserve Woningbouw - tweede tranche startersleningen</i></p> <p>In maart 2021 heeft de raad ingestemd met het raadsvoorstel Nieuwe tranche startersleningen. Hiermee is € 3,5 miljoen beschikbaar gesteld voor nieuwe startersleningen. De rente en beheerlasten voor de eerste drie jaar worden onttrokken aan de reserve Woningbouw. Voor 2023 gaat het om een bedrag van € 53.000.</p>		53	I

Beleidskaders

- Deltaplan, visie en aanpak woonopgave Amersfoort
- Actieplan huisvesting middeninkomens
- Huisvestingsverordening
- Uitvoeringsprogramma Wonen en Zorg

1.4 Mobiliteit

Portefeuillehouders

Wethouder Tyas Bijlholt

Maatschappelijk doel

Een toegankelijke stad waar lopen, fietsen, deelmobiliteit en het openbaar vervoer voorrang en ruim baan krijgen en waarin de transitie naar actieve en duurzame vormen van mobiliteit wordt gestimuleerd.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
1.4.1 Mobiliteit	
1. Voorrang geven aan innovatie en schone vormen van personen- en goederenvervoer.	<p>1.1 Voor de voetganger stellen wij een loopplan op waarbij we onderscheid maken in drie type routes namelijk: de directe, de toegankelijke en de recreatieve. Aan de hand daarvan inventariseren we de knelpunten in het netwerk en stellen wij een uitvoeringsagenda op.</p> <p>1.2 Fietsen is schoon, stil en gezond. We voeren versneld maatregelen uit het beleidsplan Amersfoort Fiets uit om fietsen te stimuleren en bouwen aan een compleet, samenhangend en veilig fietsnetwerk.</p> <p>1.3 Goed en emissievrij openbaar vervoer in onze stad met sterke regionale verbindingen, is van groot belang voor de realisatie van de mobiliteitstransitie. Aanvullend zetten we in op experimenten met waterstofvoertuigen. We kijken naar nieuwe openbaar vervoer verbindingen van de stadsuitbreidingen.</p> <p>1.4 De positie van deelmobiliteit wordt versterkt. We zetten zoveel mogelijk in op zero emissie deelvervoer. Door voertuigen met elkaar te delen, worden ze beter gebruikt, zijn er minder nodig en ontstaat er meer ruimte op straat.</p> <p>1.5 De transitie naar zero emissie personenvoertuigen wordt verder ingezet. Bij de realisatie van de openbare (snel)laadinfrastructuur wordt rekening gehouden met de behoefte aan laden voor alle doelgroepen (o.a. inwoners, goederenvervoer, personenvervoer).</p> <p>1.6 In 2023 wordt de invoering van de ZE zone voor logistiek en personenvervoer geconcretiseerd, welke wij samen met ondernemers, transporteurs en doelgroepenvervoer uit de stad uitwerken.</p>

	<p>1.7 Samen met onze partners wordt uitvoering gegeven aan het in 2021 ondertekende waterstofconvenant en werken we aan een regionaal waterstofconvenant waarin de mogelijke toepassingen van waterstof over de volledige breedte wordt onderzocht.</p> <p>1.8 De subsidieregeling voor het inruilen van een vervuilende brommer wordt verlengd. Inwoners krijgen subsidie als zij hun benzinebrommer laten slopen.</p>
<p>2. Voorrang geven aan voetgangers, fietsers en OV, onder andere door het inrichten van de openbare ruimte voor voetgangers, fietsers en groen.</p>	<p>2.1 We stellen een integraal Programma Verkeer en Vervoer op voor alle modaliteiten, groen en natuurinclusief en volgend op de verstedelijkingsambitie.</p> <p>2.2 Een uitvoeringsplan wordt opgesteld om de norm van 30 km/uur toe te passen en op rondwegen (2 bij 2 baans) 50 km/u.</p> <p>2.3 Om voorrang en ruim baan te geven aan voetgangers en fietsers, worden op meerdere plekken in de stad de regelingen aangepast.</p> <p>2.4 We starten de aanpak van de Noordewierweg.</p> <p>2.5 Het regionale netwerk van doorfietsroutes wordt verder uitgebreid, onder andere richting Bunschoten en Hilversum. Om het stijgende aantal fietsers de noodzakelijke ruimte en comfort te geven, worden de lokale en de regionale verbindingen tegen het licht gehouden.</p> <p>2.6 De Aanpak Fietsparkeren voor de binnenstad wordt verder uitgevoerd.</p> <p>2.7 We onderzoeken een autoluwere Van Ring naar Park mogelijk te maken. Ook wordt onderzocht hoe zero emissie alternatieven vervangend kunnen zijn voor vervuilende voertuigen in het autoluwe gebied.</p> <p>2.8 We onderzoeken de mogelijkheid voor bewoners om hun woonstraat te vergroenen door het opheffen van parkeerplaatsen.</p>
<p>3. Stimuleren van alternatieven voor autobezit.</p>	<p>3.1 In de hele stad wordt deelmobiliteit en Mobility as a Service (MaaS) gestimuleerd. We starten bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen, conform door de raad vastgesteld beleid. Daarnaast implementeren we een Mobility Service Provider (MSP) om alle aanbieders van deelmobiliteit eenduidig voor de inwoners te ontsluiten en vraaggericht te kunnen faciliteren.</p> <p>3.2 Op basis van de evaluatie van het experiment met microdeelmobiliteit zullen er nieuwe beleidsregels worden opgesteld voor het vergunningstelsel. Daarbij wordt ook gekeken naar het realiseren van vaste</p>

stallingsplekken (hubs) voor microdeervoertuigen (o.a. fietsen, scooters).

3.3 We stimuleren het particulier autodelen en zullen daarvoor beleidsregels opstellen.

3.3 We evalueren de effecten van de ontheffing voor speed-pedelecs op het fietspad voor onder meer de verkeersveiligheid en maken keuzes over het al dan niet verlengen van deze maatregel.

3.4 We stimuleren fietsgebruik onder basisschoolkinderen en nieuwe Nederlanders door de uitvoering van onze scholen- en wijkenaanpak.

3.5 Ter voorbereiding op de bouw van de fietsenkelder op het Stationsplein worden kabels en leidingen verlegd. Met ProRail en NS onderzoeken we de mogelijkheden om de fietsenstallingen op het Mondriaanplein en bij de stations Schothorst (ook ondergronds) en Vathorst uit te breiden.

4. Bereikbaarheid van de stad verbeteren.

4.1 Samen met gemeente Bunschoten werken we een tracé uit voor de nieuwe autoverbinding tussen Vathorst en aansluiting A1 - Bunschoten.

4.2 Als gevolg van onder meer de stikstofproblematiek loopt de reconstructie van Knooppunt Hoevelaken en de aanliggende delen van de A1 en A28 verdere vertraging op. Met RWS en de regio onderzoeken we de mogelijkheden om de gevolgen van deze vertraging voor de bereikbaarheid en woningbouwopgave te beperken.

4.3 Het huidige plan voor de capaciteitsverbetering Westelijke Ontsluiting is financieel onhaalbaar gebleken. We gaan alleen door met de verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten, passend bij onze nieuwe manier van denken over mobiliteit.

4.4 Met stakeholders onderzoeken we de mogelijkheden om met korte termijn maatregelen de verkeerveiligheid op de Nieuwe Poort te verbeteren. Voor de lange termijn is het mobiliteitsplan dat voor de hele stad wordt opgesteld en de verstedelijkingsambitie mede bepalend voor de eindoplossing.

4.5 Dynamisch verkeersmanagement wordt actief toegepast. Op die manier geleiden we het verkeer naar en uit de stad.

4.6 We zetten, samen met de partijen die daarover gaan, in op een sterk regionaal HOV en op het verbeteren de busverbinding tussen het Hoefkwartier, Hogekwartier en Utrecht Science Park. Bij de inbreidingsprojecten en ook bij Bovenduist realiseren we OV als eerste, zodat de

voetganger en fietser het uitgangspunt zijn, en OV en deelmobiliteit een logisch en beschikbaar alternatief zijn.

4.7 We transformeren op een hoger tempo de noordzijde van het station (het Stationsgebied en het Mondriaanplein) tot een aantrekkelijk verblijfsgebied ter stimulering van het OV gebruik.

4.8 Het behoud van intercity's voor Amersfoort Centraal en Amersfoort Schothorst is cruciaal voor de mobiliteitstransitie ten behoeve van de verstedelijkingsambitie. In gesprekken met de partners zullen wij dit actief blijven uitdragen.

4.9 We zetten ons actief in voor een HOV verbinding USP-Amersfoort.

4.10 Wij organiseren structureel nachttreinen van Amersfoort Centraal naar Utrecht Centraal vanaf 2024.

5. Verkeer op een veilige manier laten doorstromen.

5.1 Binnen het samenwerkingsprogramma GoedopWeg gaan we door met het 'intelligenter' maken van verkeersregelininstallaties (i-VRI). Voertuigen kunnen dan communiceren met de verkeerslichten waardoor doelgroepen zoals hulpdiensten en OV prioriteit kunnen krijgen.

5.2 We onderzoeken samen met de Provincie Utrecht de mogelijkheden voor de toepassing van multimodaal verkeersmanagement op lokaal en regionaal niveau.

5.3 Op diverse locaties verbeteren we de objectieve en subjectieve verkeersveiligheid voor voetgangers en fietsers, zoals op rotonde Borneoplein en de entree van Winkelcentrum Schothorst. Waar mogelijk wordt verder gegaan met het verwijderen van palen en obstakels in fietspaden.

6. Parkeren en parkeerbeleid.

6.1 We komen met een Parkeervisie 2035 en leggen daarbij een relatie met de verstedelijkingsopgave.

6.2 We breiden het vergunning parkeren in één keer flink uit. Het beleid in het bestaande reguleringsgebied vereenvoudigen we en maken we onderdeel van het uit te breiden gebied, waarbij we kiezen voor logische grenzen.

6.3 De tarieven van de 2de en 3de autovergunning worden verhoogd.

6.4 De parkeertarieven op straat verhogen we met 50% zodat parkeren in garages wordt gestimuleerd en de druk op de openbare ruimte verminderd wordt. Voor de hele stad verlagen we de bezoekersnorm naar 0,05.

6.5 We onderzoeken de wijze waarop wij de inzet van scanauto's willen organiseren.

6.6 We voeren een haalbaarheidsstudie uit naar stadsrand parkeren op de radialen van de stad.

6.7 In de Spoorzone hanteren we parkeernorm van 0.2 en zetten we maximaal in op de toepassing van MaaS. Parkeren organiseren we centraal. Voor senioren en kwetsbare doelgroepen organiseren we maatwerk.

6.8 We ontwikkelen A1 zone met een zeer lage parkeernorm en passen MaaS ook daartoe. We realiseren daarvoor sterke OV verbindingen richting Amersfoort Centraal en parkeerhubs met deelmobiliteit.

6.9 Voldoende fietsparkeerplekken worden gerealiseerd bij openbaar vervoer knooppunten, nieuwbouw, recreatie gebieden, binnenstad en winkelstraten, rekening houdend met verschillende fietsvormen.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
1.4.1 Mobiliteit	-8.879	-8.694	-9.260	-11.984	-12.773	-13.332
TOTAAL LASTEN	-8.879	-8.694	-9.260	-11.984	-12.773	-13.332
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
1.4.1 Mobiliteit	2.476	3.856	4.525	8.125	8.125	8.125
TOTAAL BATEN	2.476	3.856	4.525	8.125	8.125	8.125
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
1.4.1 Mobiliteit	-6.404	-4.838	-4.736	-3.859	-4.649	-5.207
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-6.404	-4.838	-4.736	-3.859	-4.649	-5.207
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	0	0	-2	0	0	0
Onttrekking aan reserve	7.454	985	169	213	114	114
SALDO MUTATIES RESERVES	7.454	985	167	213	114	114
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	1.051	-3.853	-4.569	-3.646	-4.535	-5.093

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
1.4 Mobiliteit	-566	668
1.4.1 Mobiliteit	-566	668

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.1.4.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
---	--------	-------	-------

1. Mobiliteit			
<p><i>Opbrengst verhuur parkeergarage Flint</i></p> <p>De opbrengst van de verhuur van de parkeergarage Flint is met ingang van de begroting 2023 structureel opgenomen in programma 1.2.3 Vastgoed in plaats van programma 1.4.1 Mobiliteit. Dit betreft een budgettair neutrale verschuiving.</p>		-257	S
<p><i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft de indexering van (personele) lasten, de indexering van baten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.</p>	-208	126	S
<p><i>Bijdrage Goedopweg, korte termijn aanpak</i></p> <p>Voor 2023 is een incidenteel budget van € 360.000 beschikbaar voor Goedopweg ten behoeve van een bijdrage aan lopende gemeenschappelijke projectorganisatie en projecten van Goedopweg. Voor 2022 was dit € 720.000.</p>	360		I
<p><i>Duurzame Mobiliteit</i></p> <p>In 2022 was een incidenteel budget van € 107.000 beschikbaar voor duurzame mobiliteit. In 2023 is dit budget vervallen.</p> <p>Daarnaast was er in 2022 € 300.000 dekking voor de salarislasten van duurzame mobiliteit binnen programma 1.4 Mobiliteit conform Kadernota 2022-2025. In 2023 is dit budget vervallen.</p>	107 300		I I

Hier tegenover staan de middelen die in het coalitieakkoord 2022-2026 beschikbaar zijn gesteld, zie volgende kopje.			
<i>Coalitieakkoord 2022-2026: fietsers/ voetgangers, opwaarderen wegen/ vergroenen</i> In het coalitieakkoord is opgenomen om vanaf 2023 structureel € 1.000.000 aan te wenden voor een nieuw integraal programma voor verkeer en vervoer voor alle modaliteiten. Groen en natuur inclusief, met ruimte voor de voetganger en fietser.	-1.000		S
<i>Coalitieakkoord 2022-2026: uitbreiden fiscale parkeergebieden en invoeren scanauto</i> Het verhogen van de efficiëntie en effectiviteit van de parkeerregulering en handhaving door de inzet van een scanauto met als doel het verhogen van de inkomsten en drukken van de kosten van de handhaving van de regulering. Dit uit zich in de exploitatie van 2023 in baten van het inzetten van een scanauto voor de handhaving van de naleving van parkeerregulering (per saldo).		800	S

Tabel: HF.1.4.2

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
--	--------	-------	-------

9. Mutatie reserves			
<i>Reserve Stedelijke Voorzieningen</i> In 2023 onttrekken we een bedrag van € 55.000 voor continuering nachtnet 2021-2023 (2019- 153M) aan de reserve stedelijke voorzieningen (RSV-compartiment bereikbaarheid). De reserve Stedelijke Voorzieningen heeft betrekking op deelprogramma 1.4.1.		55	I
<i>Reserve Vervangingsinvesteringen</i> In 2023 onttrekken we een bedrag van € 114.000 voor de afschrijvingslasten Aanpak Leusderweg, Fietsplan 2017 en Fietsplan 2018 aan de reserve vervangingsinvesteringen (compartiment mobiliteit). De reserve Vervangingsinvesteringen heeft betrekking op deelprogramma 1.4.1.		114	I

Tabel: HF.1.4.3 Bijdrage Amersfoort aan Programma VERDER

	t/m 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026	Totaal
Reserve Stedelijke Voorziening (RSV)	5.500	0	0	0	0	5.500
Aanvullende middelen (Tussenbalans (TB) 2012)	13.500	0	0	0	0	13.500
Aanvullende middelen (Kadernota 2017-2020)	3.200	0	0	0	0	3.200
Totaal	22.200	0	0	0	0	22.200

Tabel: HF.1.4.4 VERDER Amersfoort, bevoegd gezag, in uitvoering

(x € mln.)

Project	Omschrijving	Soort maatregel	Budget	Stand van Zaken
9	Fietsroute Afrt-Centr - Nrd (Vathorst / Nieuwland)	No Regret	1.167	In voorbereiding
10	Fietsnetwerk Leusden-Amersfoort-Soest	No Regret	2.018	In voorbereiding
11	Fietsroute Leusden-Amersfoort Noord-Baarn	No Regret	12	Afgerond
12	Fietsroute Hoevelaken-Amersfoort Noord-Soest	No Regret	232	Ingeruild (uitvoeringsprogramma fietsplan)
16	Fietsverbinding Dorresteinseweg A'rt - Leusden	Basis	130	Afgerond
26	Stedelijke Distributie	No Regret	17	Afgerond
40	Capaciteitsverbetering Westelijke Ontsluiting Amersfoort	Aanvullend	60.000	In voorbereiding
88	Uitbr. fietsparkeervoorzieningen bij Stations A'rt / A'rt Schothorst en A'rt Vathorst	Basis	3.700	Deels afgerond (Schothorst), deels ingeruild (Vathorst), deels in voorbereiding (Station A'foort)
112	Fietsverbinding Amersfoort - Nijkerk	Basis	4.084	In uitvoering
114	Aanleg en uitbr. fietsenstalling A'rt Centrum	Basis	311	Afgerond
115	Aansluiten Heideweg op Ringweg oost	Aanvullend	466	Afgerond
116	Ontw. Station Amersfoort tot regionale OV-knoop	Aanvullend	2.093	P&R afgerond, busluis Laak 3 in voorbereiding
123a	Aanleg (H)OV A'rt Station - Centrum - A'rt Vathorst	Aanvullend	1.652	Afgerond
131c	Ongelijkvloerse verbinding N199	Aanvullend	160	Afgerond
159	Stimuleren gebruik deelauto's	Aanvullend	108	Afgerond
184	Ontsluiting Vathorst-West op A1	Aanvullend	7.500	In voorbereiding
191	Fietsverbinding Hoevelaken / Amersfoort Centrum via Hogeweg	Aanvullend	870	Afgerond
192	Fietsroute tussen Amersfoort-Vathorst en Bunschoten	Aanvullend	550	Afgerond

				Afgerond
199	Kortsluiting Energie - Outputweg	Aanvullend	20.300	Opm. project is ondergebracht bij Knooppunt Hoevelaken. Dit is geregeld via BOK2. Knooppunt Hoevelaken is verstraagd a.g.v. PAS. Uitvoeringsjaar nog niet bekend
v11	Doorstroming Bergenboulevard Vathorst	Aanvullend	4.264	Aanpassing rotonde 1 is gereed. Overige in uitvoering
V12	Aansluiten Danzigtunnel Vathorst	Aanvullend	3.105	In voorbereiding
V13	Vrouwepolder	Aanvullend	298	Afgerond
V14	Pilot fietsverkeerslicht rotonde 6	Aanvullend	242	Afgerond
V15	Kruispunt Heideweg-Caraiben	Aanvullend	58	Afgerond
V18	Reistijdwinst fietsers verkeerslichten	Aanvullend	550	In voorbereiding
V19	Nieuwe schakels in het fietsennetwerk	Aanvullend	350	In voorbereiding
V20	Verkeersveiligheid verbeteren	Aanvullend	1.050	In voorbereiding
V21	Verbeteren doorstroming ov Julianaplein	Aanvullend	1.000	In voorbereiding
Totaal			116.287	

In 2023 gaan de volgende VERDER-projecten in uitvoering of worden afgerond:

- VERDER 10 Fietsroute Leusden - Amersfoort - Soest: aanleg doorfietsroutes Amsterdamseweg.
- VERDER 40 Capaciteitsverbetering Westelijke Ontsluiting: Het huidige plan is financieel onhaalbaar gebleken. We gaan alleen door met de verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten. Dit voldoet niet aan de scope waarvoor de VERDER-subsidie is verstrekt. Dat betekent dat het huidige plan wordt afgerond en dat voor de nieuwe scope van het project een nieuw (subsidie) traject wordt opgestart bij de provincie Utrecht.
- VERDER 88 fietsparkeervoorzieningen station Amersfoort Centraal: aan de zuidzijde worden de kabels en leidingen verlegd.
- VERDER 112 Fietsverbinding Amersfoort - Nijkerk: verbreding fietspad in fietstunnel Liendertseweg.
- VERDER 184 Ontsluiting Vathorst West op A1: aangaan overeenkomst met gemeente Bunschoten.
- V11 Doorstroming Bergenboulevard Vathorst: afronding.
- V12 Aansluiten Danzigtunnel Vathorst: start aanpassing wegenstructuur bedrijventerrein Vathorst vooruitlopend op de realisatie van de tunnel.

Tabel: HF.1.4.5 Amersfoort uitvoerder, VERDER partner

Project	Omschrijving	Soort maatregel	Budget	Stand van Zaken
28	Dynamisch Verkeersmanagement (DVM)	No Regret	658	Afgerond
97	Buslijn Leusden - Amersfoort Noord	Aanvullend	58	Afgerond
102	Mobiliteitsmanagement	Basis	269	In uitvoering
Totaal			985	

Tabel: HF.1.4.6 Projecten Beter Benutten

Project	Omschrijving	Budget	Bijdrage van Amersfoort	Stand van zaken
MNBB45	Fietsparkeren stations	3.023	0	In uitvoering
MNBB46	Westelijke Ontsluiting	4.202	0	afgerond
MNBB49	Groene Golf	1.071	150	afgerond
MNBB48	Doorstroming Hogeweg	704	0	afgerond
MNBB74	Busstation Schothorst	921	0	afgerond
Totaal		9.921	150	

Beleidskaders

[Verkeer en Vervoerplan 2030](#)

[Fietsplan Amersfoort Fietst](#)

[Voetpaden voor iedereen](#)

[Nota Parkeernormen 2009](#)

Beleidsregel Toepassing Parkeernormen 2020

Parkeerverordening 2022

[Verordening Parkeerbelastingen 2022](#)

Beleidsregel uitbreiding vergunninggebieden

Beleidsregels voor oplaadinfrastructuur

2. Inclusieve en veilige stad

Amersfoort is een inclusieve en veilige stad waar mensen zichzelf kunnen zijn en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Wij willen een stad zijn waar niemand tussen wal en schip valt, waarin we naar elkaar omkijken, compassie hebben voor elkaar en verbonden zijn met elkaar en met elkaars situatie. En waar de welvaart en het welzijn zo rechtvaardig mogelijk worden verdeeld. Wij zetten de integrale aanpak in het sociaal domein - zoals ook beschreven in het Beleidskader inclusieve stad - de komende tijd voort en intensiveren op deze onderdelen. In het beleidskader staan kansengelijkheid, preventie en positieve gezondheid, naast het bieden van goede zorg en ondersteuning centraal.

Het beleidskader geldt van 2021 tot en met 2026. Wij hebben het beleidskader voor de eerste twee jaar geconcretiseerd in een Uitvoeringsprogramma Inclusieve Stad. Voor het onderdeel 'ontwikkelen en opgroeien' is het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs (UPJO) opgesteld voor de jaren 2022-2024. Over dit programma en over de samenwerking tussen onderwijs, sociaal domein, en economie leest u meer in hoofdstuk 3 van deze begroting.

Voor het thema inclusie, diversiteit en toegankelijkheid stellen wij jaarlijks de toegankelijkheids-, regenboog- en antidiscriminatie-agenda op. Wij actualiseren het Uitvoeringsprogramma Inclusieve Stad voor 2023 en 2024, op basis van het huidige Coalitieakkoord en actuele ontwikkelingen. Ook de impact van uitdagingen zoals de huidige personeelstekorten in diverse sectoren zullen daarin meegenomen worden.

Wij nemen u de komende jaren op verschillende wijzen mee in de uitvoering van het beleid dat is opgenomen in de diverse programma's. Via de nieuwe Monitor Inclusieve Stad (doorontwikkeling van de bestaande monitor Sociaal Domein) geven wij in aanvulling op het gemeentelijke jaarverslag een jaarlijks beeld van de resultaten en effecten van het vastgestelde beleid.

Preventie

De komende jaren maken wij van de gezondheid van onze inwoners een speerpunt en blijven we inzetten op preventie. Want voorkomen is beter dan genezen. Hierbij hebben wij aandacht voor verschillen in gezondheid tussen inwoners en concentreren onze inzet hiervoor in de wijken waar dit het hardst nodig is. We willen verschillen in gezondheid verkleinen. De Aanpak kansrijk Liendert is hiervan een belangrijk voorbeeld waarbij we met een domein overstijgende aanpak en samen met inwoners gericht werken aan het wegnemen van achterstanden en tegelijkertijd ook meer kennis en ervaring opdoen die wij breder kunnen toepassen. Ook de doorontwikkeling van het IJlands model is een belangrijk onderdeel van onze aanpak.

Bestaanszekerheid in tijden van stijgende prijzen

De stijgende prijzen van energie, wonen en voedsel drukken zwaar op een grote groep mensen. We zien dat een steeds grotere groep mensen moeite krijgt met het betalen van de rekeningen en zich zorgen maakt over hun financiële situatie. Het Rijk neemt daarvoor gelukkig maatregelen, zoals de energietoeslag voor inwoners met een laag inkomen en vanaf 2023 naar verwachting een noodfonds voor energieschulden. Maar dat is voor een aantal mensen niet genoeg; er dreigt een groep middeninkomens in de problemen te raken die nu niet in aanmerking komt voor de verschillende regelingen. Ook hier geldt dat wij ervoor willen zorgen dat deze mensen niet tussen wal en schip vallen. Aanvullend op de maatregelen die vanuit het Rijk (nog) worden genomen, ondersteunen wij daarom waar nodig mogelijk via maatwerk. Dat doen we bijvoorbeeld met de coaches Werk en Inkomen, die samen met mensen meekijken naar hun totale huishoudplaatje en daarbij advies en hulp bieden. Ook mensen die geen recht hebben op de energietoeslag maar wel hulp nodig hebben kunnen bij hen terecht.

Daarnaast informeren en adviseren wij met behulp van energiecoaches inwoners over de mogelijkheden die zij hebben om hun energierekening naar beneden te brengen en bij huishoudens met een besteedbaar inkomen van maximaal 120% van bijstandsniveau kunnen deze maatregelen waar mogelijk ook toegepast worden. In de komende tijd zal bovendien een meerjarenplan worden opgesteld, als onderdeel van de stadsbrede aanpak energietransitie. In de inleiding van hoofdstuk 1 van deze begroting leest u daarover meer. Daarnaast zien wij ook veel initiatieven in de samenleving om elkaar te helpen. Dit juichen wij toe en stimuleren wij graag.

Inwoners die zelf niet kunnen voorzien in hun inkomen krijgen ondersteuning op maat. Ondersteuning, informatie en zorg bieden wij waar mogelijk wijkgericht. Wij continueren de maatwerkaanpak voor de meest kwetsbaren. Ook blijft ons armoedebeleid ruimhartig waarbij onze minimaregelingen begrijpelijk en toegankelijk zijn en waarbij we samenwerken met al onze sociale partners in de stad. Jongeren en jongvolwassenen hebben daarbij onze speciale aandacht, net als mensen met zogenoemde 'verborgen armoede'. We zien werk als een middel voor zelfstandigheid. De participatiewet moet hierin ondersteunend zijn en geen belemmering. Indien het is zullen we verder gaan dan de regels van de wet. We blijven daarbij uitgaan van vertrouwen in de mens.

Jeugdhulp

Wanneer kinderen jeugdhulp nodig hebben dan willen we dat deze snel beschikbaar is. In de afgelopen tijd zijn er te lange wachtlijsten ontstaan, die onder andere voortkomen uit de jarenlange tekorten en bezuinigingen op de (specialistische) jeugdhulp. De noodzakelijke hulp mag niet in het geding komen en daarvoor zetten we de extra middelen van het Rijk in. We zien echter ook dat wachttijden oplopen door personeelstekorten; met geld lossen we deze dus niet zomaar op. We zijn daarover in gesprek met aanbieders en maken hierover afspraken. Bij BSA jeugdhulp wordt met één aanmeldpunt en een participerend consult gewerkt zodat binnen 2 weken gekeken kan worden wat er nodig is. Met het centrale aanmeldpunt bij BSA voorkomen we bovendien dat jeugdigen op de wachtlijst van een specifieke aanbieder staan, waarna na de wachttijd blijkt dat

passende hulp toch elders gezocht moet worden, hetgeen leidt tot een vertraging en een nog langere wachttijd.

In de komende periode zien wij dat de bijdrage van het Rijk voor de jeugdhulp substantieel daalt als gevolg van de zgn. Hervormingsagenda Jeugd. Deze wordt naar verwachting eind 2022 vastgesteld. Op basis daarvan maken wij een (regionaal) plan met de benodigde acties om deze bezuiniging op te kunnen vangen. Onze zorgen over de tekorten in de jeugdzorg zijn nog niet verdwenen - de raad wordt over de ontwikkelingen tijdig geïnformeerd.

Vervolg programma Betaalbaarheid van ondersteuning en zorg

Het programma Betaalbaarheid van ondersteuning en zorg loopt in 2022 ten einde. We rapporteren begin 2023 over de resultaten. Daarnaast doen we een voorstel over een mogelijk vervolg, wellicht in combinatie met acties uit te voeren in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd.

Inkoop specialistische ondersteuning

De gemeenten in de regio Amersfoort zijn, op basis van de in 2022 door de raad vastgestelde regiovisies en het Beleidskader inclusieve stad, bezig met het opnieuw inkopen van aanvullende specialistische ondersteuning. Daarbij gaat het om specialistische jeugdhulp, Wmo begeleiding & beschermd wonen, maatschappelijke opvang & vrouwenopvang. Met deze inkoop willen de gemeenten ervoor zorgen dat het ook op de lange termijn mogelijk blijft om passende hulp en ondersteuning te bieden aan inwoners die dat nodig hebben. De hulp en ondersteuning wordt in lijn met de regiovisies taakgericht ingekocht. Om de overgang van de circa 400 gecontracteerde aanbieders naar de nieuwe contractpartners zorgvuldig te organiseren is 2023 een overgangsjaar, waarin aanbieders afspraken kunnen maken met de nieuwe contractpartners. De dienstverlening op basis van de contracten met de nieuwe aanbieders gaat per 1 januari 2024 van start.

Maatschappelijke opvang en wonen & zorg

Het hebben van een eigen woonplek is net zo belangrijk als goede zorg en ondersteuning. Een eigen woning is zelf vaak het begin van de oplossing. Het goed kunnen ondersteunen van kwetsbare groepen begint daarom met het vinden van een passende woonruimte. Een woningmarkt die onder druk blijft staan, helpt daar niet bij. Wij werken toe naar een aanpak waarin eerst gezorgd wordt voor goede huisvesting en aanvullend de zorg wordt georganiseerd.

Om doorstroming te bevorderen en herstel te bespoedigen richten we de maatschappelijke opvang anders in. Wij vinden het belangrijk dat mensen met een psychische kwetsbaarheid zo veel mogelijk mee kunnen doen in de samenleving. De afgelopen jaren hebben wij ingezet om hulp en ondersteuning te bieden in de eigen leefomgeving. Daarvoor is een sluitend aanbod nodig zodat niemand tussen wal en schip valt.

Opvang vluchtelingen en inburgering

Amersfoort is een gastvrije gemeente waar we mensen die op de vlucht zijn voor onderdrukking, vervolging en oorlogsgeweld opvangen wanneer dat nodig is. Dat willen we blijven doen. Al vele jaren worden asielzoekers en uitgeprocedeerde gezinnen opgevangen in het AZC aan de BW-laan. In de afgelopen jaren hebben wij extra opvangplekken gerealiseerd wanneer de situatie daar om vroeg en voelen wij ons samen met de regio verantwoordelijk voor een humane, toekomstgerichte opvang en voor het versneld huisvesten van statushouders. Daarvoor nemen wij deel aan de Provinciale Regietafel Migratie en Integratie (PRT). Ook nu de opvangcapaciteit in Nederland onder druk staat nemen wij onze verantwoordelijkheid en zorgen we voor extra plekken, o.a. door een tijdelijke regionale opvanglocatie bij het AZC te realiseren. Op termijn blijven wij toewerken naar een getransformeerd AZC in het huidige gebouw. Hiervoor onderzoeken wij de mogelijkheden van een regionale opvanglocatie (ROL) voor in totaal 300 kansrijke asielzoekers, waar gelijk wordt gestart met integreren.

Op 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering ingegaan. Het inburgeren valt sindsdien onder verantwoordelijkheid en regie van gemeenten. Kenmerkend voor de Amersfoortse aanpak is dat alle Amersfoortse inburgeraars een maatwerkprogramma volgen waarin aandacht is voor diverse aspecten van inburgeren. Zoals de taal leren (het liefste duaal bijv. in combinatie met (vrijwilligers)werk), deelnemen aan verenigingsleven, leren over het onderwijs en zorgsysteem, financiële redzaamheid en stadsgenoten leren kennen. Met dit programma werken we eraan dat elke Amersfoortse inburgeraar meedoet in onze stad, zich hier thuis voelt en ontwikkelkansen krijgt. In Amersfoort voert Integratiewerk de inburgering uit, op basis van hun 40 jaar ervaring op dit onderwerp in onze stad.

Veiligheid en handhaving

Wij werken aan een veilige samenleving en ook dat doen we vooral samen met de stad. We proberen waar mogelijk onveiligheid en criminaliteit te voorkomen, door goede voorlichting, door het tijdig herkennen van risico's, door mensen kansen te bieden en door met elkaar in gesprek te blijven. Daar waar het nodig is, pakken we door en treden we repressief op. In de komende periode worden onze beleidskaders uitgewerkt in een nieuw Integraal Veiligheidsplan dat in het eerste kwartaal van 2023 in de raad kan worden vastgesteld.

De persoonsgerichte aanpak, die op dit moment doorontwikkeld wordt, blijft in ieder geval een belangrijk element in dat beleid. Net als de aanpak van cybercrime, waarbij wij sinds 2020 fors inzetten op het digitaal weerbaar maken van onze stad door middel van preventieve interventies. Samen met de politie besteden we aandacht aan de aanpak van daders van digitale delicten en verkennen we nieuwe mogelijkheden om daders te ontmoedigen en slachtoffers te helpen.

Daarnaast zetten we in op de aanpak van ondermijning. We willen voorkomen dat kwetsbare mensen worden verleid tot een criminele carrière of dat burgers en bedrijven in Amersfoort slachtoffer worden van criminaliteit. Op dit moment worden zowel het regionale als het lokale plan opnieuw tegen het licht gehouden en herschreven. De urgentie voor ondermijning is onveranderd groot; Midden Nederland kenmerkt zich als logistiek knooppunt voor (inter)nationale drugshandel, inclusief de criminele samenwerkingsverbanden die daarmee samenhangen. Bij het maken van de nieuwe plannen zal opnieuw gekeken worden naar prioriteiten, waarbij het voorkomen dat Amersfoortse jeugd doorgroeit in de criminaliteit en het opwerpen van barrières tegen ondermijning waarschijnlijk belangrijke onderdelen zijn.

Daarnaast blijven wettelijke of regionale taken vast onderdeel van de werkzaamheden. Dan hebben we het o.a. over de handhaving van de openbare orde, re-integratie van ex-gedetineerden en de leefbaarheid. Veiligheid en leefbaarheid zijn sterk met elkaar verbonden. Toezicht en handhaving op leefbaarheidsaspecten vergroten (het gevoel van) veiligheid. Prioriteiten op het gebied van leefbaarheid worden vastgesteld in het VTH Uitvoeringsprogramma 2023.

Ook dienen we voorbereid te zijn op rampen en crises, waarvoor we samen met de Veiligheidsregio Utrecht werken aan het slimmer en efficiënter inrichten van de (regionale) crisisorganisatie. Daardoor zijn, met behoud van kwaliteit en slagkracht, minder piketfuncties nodig en wordt meer ervaringsdeskundigheid opgebouwd. Deze nieuwe werkwijze gaat in 2023 in.

Bij onze rol bij brandveiligheid en constructieve veiligheid verandert onze rol onder de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. We gaan daarbij, voor de eenvoudige bouwwerken, over op meer systeemcontrole dan op controle op de bouwplaats.

In de komende tijd zal ons gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid worden opgesteld, zie programma 1.1 van deze begroting. Ook handhaving zal daarin een plek krijgen. Onze gemeentelijke handhavers hebben beperkte bevoegdheden om op te kunnen treden maar kunnen wel misstanden signaleren. Op dit moment zijn onze boa's niet voldoende opgeleid om dierenleed juist in te kunnen schatten

en te bepalen welke organisatie zij moeten inschakelen om dierenleed aan te pakken. Afhankelijk van de beleidsvorming op het gebied van dierenwelzijn zullen boa's daarover getraind worden.

2.1 Sociaal Domein

Portefeuillehouders

Wethouder Micheline Paffen-Zeenni

Wethouder Nadya Aboyaakoub-Akkouh

Maatschappelijk doel

Meedoen

We streven naar een inclusieve samenleving waarin iedereen meetelt en beogen dat Amersfoorters (naar vermogen) meedoen. We ondersteunen het behoud of het bevorderen van de zelfredzaamheid.

Omzien naar elkaar

We beogen dat Amersfoorters zich inzetten voor hun sociale netwerk en de samenleving. We stimuleren daar waar nodig de maatschappelijke inzet, de civil (pedagogische) society en de sociale cohesie in buurten en wijken.

Ontwikkelen en opgroeien

We beogen dat inwoners zich kunnen ontwikkelen tot competente en weerbare volwassenen. We stellen jeugdigen in staat op te groeien in een veilige en stimulerende (thuis)omgeving waarbij zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooiën.

Thuis in je huis

We streven er naar dat Amersfoorters in staat zijn zo lang mogelijk in de thuisomgeving te functioneren en beogen een duurzame veiligheid voor iedereen in de thuissituaties. We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken en bestrijden huiselijk geweld en kindermishandeling.

Gezonde en vitale stad

We streven naar een gezond Amersfoort en positieve gezondheid en omstandigheden voor Amersfoorters. We stimuleren bewegen, sporten en het vergroten van gezondheidsvaardigheden.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
-------------	--------------

2.1.1 Basisinfrastructuur

1. Meer mensen hebben grip op hun leven en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.

1.1 We zijn gestart met het traject kansrijk Liendert waar we de komende 10 jaar de verschillen in gezondheid tussen (groepen) inwoners willen verkleinen. In eerste instantie ligt de focus op jeugd & gezin. We breiden t.z.t. uit naar alle inwoners in de wijk.

Wij doen dit samen met inwoners, ervaringsdeskundigen en professionals. De stip op de horizon is, meer impact op inwoners

met (gezondheids) achterstanden door meer passende en onderbouwde inzet in de wijk.

In de integrale en domeinoverstijgende aanpak richten wij ons op (1) samen met gezinnen werken aan de oorzaken van problemen en (gezondheids) achterstanden bij individuele gezinnen, (2) het versterken van preventieve inzet op basis van kennis en data en (3) welke lessen we leren over beleids-, organisatie- en financieringsvraagstukken voor Liendert en de stad.

Dit traject is gestart vanuit Sociaal Domein en is onderdeel van het overkoepelde plan van aanpak wijkperspectief Liendert waarmee wij het integrale en domeinoverstijgend gebiedsgericht werken willen versterken.

Activiteiten 2022- 2023 :

- Een selecte groep gezinnen met kinderen wordt een maatwerktraject aangeboden met het doel dat deze gezinnen weer toekomstperspectief en een betere gezondheid ervaren. Wij verwachten dat minimaal 20 gezinnen een maatwerktraject doorlopen.
- Op basis van data (kwantitatief en kwalitatief) en kennis, maken we een startfoto van Liendert en bepalen we met inwoners, ervaringsdeskundigen en professionals welke maatschappelijke resultaten we willen bereiken voor de wijk en welke inzet daarvoor nodig is.
- We gebruiken kennis uit de wetenschap en praktijk om de beschermende factoren te versterken. Hiertoe hebben we het factorenmodel (ontwikkelt in Rotterdam) toepasbaar voor de wijk gemaakt.
- Wij hebben de kwaliteitscirkel (een leer- en verbetercyclus) geïmplementeerd in de wijk. Hiermee leren en monitoren we werkende weg van en met betrokken gezinnen, ervaringsdeskundigen en professionals hoe wij de praktijk in de wijk moeten organiseren om maximale impact voor de inwoners te realiseren.
- Met deze werkwijze versterken wij de integrale samenwerking in de wijk.

1.2 We zetten het programma 'Nu niet zwanger' voort.

1.3 We voeren het project 'Regionaal netwerk op herstel gerichte activiteiten' uit voor psychisch kwetsbaren. Het gaat hierbij om activiteiten op het snijvlak van welzijn, sport en bewegen binnen het zorglandschap.

2. Meer volwassenen en ouderen kunnen zoveel mogelijk zelfstandig

2.1 We promoten en stimuleren de inzet van digitale toepassingen in de zorg (e-health) door zorgaanbieders, waardoor

(blijven) wonen.

hun cliënten gestimuleerd worden om (binnen de menselijke maat) digitaal vaardiger te worden.

2.2 De inzet van (vrijwillige Digicoaches) en/of een digitale inloop wordt laagdrempelig in minimaal twee wijken in gang gezet, waardoor oudere inwoners met een digitale achterstand digitaal vaardiger en weerbaarder worden (i.v.m. toenemende cybercriminaliteit).

2.3 We zetten extra in op stadsbrede (soms wijkgerichte) inloopfuncties, themabijeenkomsten en/of respijtzorg voor mantelzorgers.

2.4 We werken aan een dementievriendelijke gemeente en dit doen we in eerste instantie wijkgericht. De activiteiten om bewustwording bij professionals, ondernemers en inwoners te vergroten voor een dementievriendelijke wijk Kattenbroek lopen nog. Dit breiden we dit jaar uit door te starten met een dementievriendelijk Soesterkwartier.

2.5 In 2023/2024 voeren we opnieuw de dementiescan uit in Amersfoort. De uitkomst vergelijken we met de dementiescan uit 2021. De scan levert waar nodig een voorstel op voor concrete acties.

2.6 We voeren het uitvoeringsprogramma Wonen-Zorg voor ouderen (langer thuis) uit, met als doel de (h)erkenning van de gezamenlijke maatschappelijke opgave op het gebied van wonen en zorg voor (kwetsbare) ouderen in Amersfoort. We beogen daarmee een goede afstemming tussen de uitvoeringsprogramma's wonen-zorg en inclusieve stad.

2.7 We voeren de acties uit behorend bij het Gezondheidsakkoord dat in 2021 is overeengekomen met het medisch domein. De acties zijn gericht op preventie, ouderen en psychisch kwetsbaren (zie hiervoor de afzonderlijke activiteiten). Concrete projecten die dit jaar van start gaan zijn het Domeinoverstijgend Werken en Valpreventie.

3. Meer mensen leven op een prettige manier samen.

3.1 Buurt netwerkers en jongerenwerkers zetten zich continu in om de sociale cohesie te vergroten. Ze stimuleren en ondersteunen eigen initiatief daartoe. De corona-periode toont aan dat de bereidheid tot ondersteuning en sociale cohesie aanwezig is in de Amersfoortse wijken.

3.2 Inwoners dragen zelf bij door activiteiten op te zetten, waar nodig met financiële ondersteuning vanuit de Subsidieregeling Projecten#Indebuurt. Buurtbesturen, bestaande uit inwoners en professionals, stimuleren de betrokkenheid van inwoners en adviseren over de aangevraagde initiatieven. De subsidieregeling #indebuurt gaan we tegen het licht houden en samen met de betrokken partijen gaan we na waar deze regeling aanpassing behoeft.

4. Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.	<p>4.1 Met 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)' werken we op een data gestuurde, community-based en evidence-based wijze aan het verbeteren van het welbevinden van jongeren en aan het voorkomen van het gebruik van alcohol, drugs en tabak door jongeren. We zetten in op beschermende factoren, waaronder een zinvolle vrijetijdsbesteding o.a. middels (het doorontwikkelen van) City of A.</p> <p>4.2 We continueren de inzet van het kinder-, jongeren- en meidenwerk. Jongerenwerkers kunnen vanuit hun vertrouwensband lichte begeleiding bieden aan jongeren. Daarmee voorkomen ze mogelijk dat jongeren afglijden naar intensievere vormen van zorg.</p> <p>4.3 We continueren het groeps- en individuele aanbod om de weerbaarheid van jeugdigen te versterken.</p> <p>4.4 We stimuleren en ondersteunen eigen initiatief van jongeren. We initiëren waar nodig, enkel bij kwetsbare groepen, tijdelijk ontmoeting (zoals pop-up locatie Nieuwland).</p>
5. Minder mensen zijn sociaal geïsoleerd of eenzaam.	<p>5.1 De dagactiviteiten voor ouderen 67+ binnen de sociale basisinfrastructuur zijn ingericht.. Deze dagactiviteiten zijn vanaf 1 januari 2022 operationeel binnen de sociale basisinfrastructuur en worden gecontinueerd in 2023. De toeleiding is laagdrempelig en in samenhang met de ontmoetings- en inlooppunten geregeld.</p> <p>5.2 Via Indebuurt033 kunnen inwoners vraaggericht gebruik maken van een maatje waardoor we ontmoeting stimuleren, eenzaamheid voorkomen, inwoners ondersteunen en mantelzorgers ontlasten.</p> <p>5.3 We investeren in activiteiten en zorgen ervoor dat de ontmoetingsplekken waar deze activiteiten plaatsvinden passend worden gefaciliteerd. Hierbij zetten wij op basis van maatwerk en herverdeling van middelen de ondersteuning van de vijf wijkcentra voort. Zo stemmen wij de inzet beter af op de behoefte en creëren ruimte voor het ondersteunen van andere ontmoetingsinitiatieven.</p>
6. Meer mensen hebben een gezonde leefstijl.	<p>6.1 Om gezondheidsachterstanden te verkleinen continueren we de Gezonde wijkaanpak in alle wijken van Amersfoort volgens de principes van Positieve Gezondheid en met participatie van (kwetsbare) inwoners. In 2023 worden gezamenlijke trainingen georganiseerd over positieve gezondheid voor professionals, in sociaal en medisch domein op wijkniveau.</p> <p>6.2 We versterken de verbinding tussen het sociaal en medisch domein via doorverwijzing van huisartsen naar partners in het sociaal domein zoals, SWA, Indebuurt033, SRO en GGDrU.</p>

6.3 We bevorderen een gezonde leefstijl, o.a. door inzet op preventieve aanpak overgewicht jeugd (B.Slim) en stimuleren een rookvrije omgeving.

6.4 We faciliteren in de wijk Schothorst het onderzoek Tipping the Balance (gezonde eetomgeving) van de WUR/WAAG.

6.5 We versterken de integrale samenwerking op het thema 'leefomgeving'. We bevorderen een gezonde leefomgeving en maken daarin verbinding met Omgevingsvisie: aandacht voor gezondheid, groen, toegankelijkheid, leefbaarheid, ontmoeten, spelen, bewegen en sporten in de openbare ruimte.

7. Meer mensen helpen elkaar of zien naar elkaar om.

7.1 We ontwikkelen de maatregel *Stut en Steun* uit het programma betaalbaarheid van ondersteuning en zorg door.

7.2 We versterken de ondersteuning van mantelzorgers binnen de GGZ door Indebuurt033.

2.1.2 Ambulante zorg en ondersteuning, inclusief wijkteams

1. Meer mensen hebben grip op hun leven en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.

1.1 Een ontwikkelagenda wordt voor en door de Wijkteams opgesteld om de samenwerking met huisartsen, scholen, de jeugdgezondheidszorg (GGDrU), de BSA en Indebuurt033 te versterken. De vereenvoudiging van de overlegstructuur wordt hier onderdeel van.

2. Meer volwassenen en ouderen kunnen zoveel mogelijk zelfstandig (blijven) wonen.

2.1 We gaan door met de Amersfoortse doorbraakaanpak. Deze aanpak is bedoeld voor individuen of huishoudens met complexe problematiek waarbij het niet lukt om met het beschikbare aanbod tot een oplossing te komen. Bij de doorbraakaanpak is het perspectief dat het individu of het huishouden voor ogen heeft leidend. De ervaringen met deze aanpak zijn positief. Zie in dit verband ook de RIB verantwoording maatregelen betaalbaarheid ondersteuning en zorg 12 april 2022 [Raadsinformatiebrief \(notubiz.nl\)](#).

3. Meer mensen zijn fysiek, mentaal en sociaal weerbaar.

3.1 We blijven investeren in het doorontwikkelen van de functie van de POH-Jeugd GGZ. Door de huisartsenpraktijk te versterken met een POH-Jeugd GGZ krijgt de zorg voor jeugdigen en hun ouders/verzorgers efficiënter vorm. De instroom naar de specialistische jeugdhulp wordt hiermee beperkt.

4. Meer jeugdigen groeien op in een veilige en positieve (thuis)situatie.

4.1 We bieden hulp en ondersteuning zoveel mogelijk op plekken waar kinderen, jongeren en opvoeders komen, bijvoorbeeld op de kinderopvang en op school. Aan iedere school en kinderopvangorganisatie is een wijkteam medewerker verbonden; zij maken afspraken op maat over de wijze waarop zij samenwerken. Naast de inzet van een social worker van Indebuurt033 op scholen,

verstevenigen we het jongerenwerk in de wijk om de druk op de jeugdzorg te verminderen.

5. Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.

5.1 We zetten in op de doorontwikkeling van het IJslanse preventiemodel. In het voortgezet onderwijs ontwikkelen we een tweejaarlijkse preventie cyclus bestaande uit de volgende vier stappen: monitoring onder jongeren, snelle terugkoppeling van de resultaten, gezamenlijk dialoog met de stakeholders en strategie op basis van de resultaten en uitvoering van acties. De strategie en de acties richten zich op vier verschillende domeinen die worden uitgevraagd in een vragenlijst onder jongeren, namelijk: gezin, peergroep, school en vrije tijd.

2.1.3 Specialistische zorg en ondersteuning

1. Verbeteren organisatie en sturing.

1.1 We voeren in 2022 en 2023 een nieuwe aanbesteding uit voor Jeugdhulp en begeleiding Wmo voor 2024 en verder op basis van taakgerichte inkoop. We doen dit op basis van de in 2021 vastgestelde regiovisie. We sluiten nieuwe overeenkomsten en implementeren aansluitende administratieprocessen.

1.2 De Breed Spectrum Aanbieders voor jeugdhulp (BSA Jeugdhulp) voeren hun transformatieplan verder uit. Op basis van KPI's verantwoorden zij de voortgang. De transformatie richt zich o.a. op het versterken van de ambulante hulp door inzet van gebiedsgerichte ambulante teams, waardoor specialistische jeugdhulp mogelijk wordt in de "normale omgeving", zoals thuis, op school of in de kinderopvang. Daarnaast werkt BSA Jeugdhulp aan de af- en ombouw van de zwaardere verblijfsfuncties.

1.3 Het contract met BSA Jeugdhulp verlengen wij voor 2023. Wij maken samen met BSA Jeugdhulp een analyse van de wachttijden en hebben financiële middelen gereserveerd om hier in te investeren indien nodig.

1.4 We verbeteren het accountmanagement richting zorgaanbieders. We doen een quick-scan van de financiële gezondheid en de rechtmatigheid van de facturatie door zorgaanbieders en ondernemen, waar nodig actie.

1.5 We werken daarnaast aan de doorontwikkeling van sturings- en verantwoordingsinformatie.

1.6 We versterken de participatie van inwoners door een Denktank inclusieve stad te implementeren. Samen met

	de Denktank stellen we prioriteiten en maken we een agenda.
2. Meer mensen hebben grip op hun leven en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.	1. We contracteren aanbieders voor het bieden van individuele voorzieningen jeugd en WMO.
3. Meer mensen zijn fysiek, mentaal en sociaal weerbaar.	2. We verbeteren de verwijzing naar de Wlz en Zvw door inwoners goede informatie te bieden en te ondersteunen bij het verkrijgen van de juiste hulp op de juiste plek.
	3. We voeren de afspraken uit die gemaakt zijn over de decentralisatie van beschermd wonen in de regio Amersfoort vanaf 2023.
	4. We versterken de samenwerking met GGZ-aanbieders voor volwassenen door: <ul style="list-style-type: none"> • Afstemming van begeleiding en behandeling van een complexe doelgroep; • Deelname aan de provinciale Taskforce wachttijden GGZ; • Implementatie van landelijke afspraken over de bekostiging van de consultatiefunctie GGZ voor WMO partners.
4. Meer volwassenen en ouderen kunnen zoveel mogelijk zelfstandig (blijven) wonen.	4.1 We geven verder uitwerking aan het programma 'Wonen en zorg'. Dit programma is gebaseerd op het statement Amersfoort een Thuis voor iedereen . Het statement heeft de basis gelegd voor het realiseren van woningen voor mensen met een ondersteuningsbehoefte. Voorbeeld hiervan is, jongeren met een beperking die hierdoor niet kunnen uitstromen uit de jeugdhulp en ook de inzet van Beschermd Thuis. De stagnatie in beschikbaarheid van passende huisvesting leidt geregeld tot nieuwe problemen en toename van inzet op zorg, zoals begeleiding, schuldhulpverlening, langere opname in residentiële jeugdhulp en noodzaak tot uitbreiding van de maatschappelijke opvang.
5. Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.	5.1 Op regionaal niveau maken we afspraken tussen passend onderwijs en jeugdhulp. Hiervoor stellen we (twee) jaarlijks een agenda op in overeenstemming met de regiovisie, de inkoop jeugdhulp en de lokale ontwikkelingen (Beleidskader Amersfoort Inclusieve Stad 2021-2026 en het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2022 - 2024).

2.1.4 Bescherming en veiligheid

1. Meer mensen leven in een veilige (thuis) situatie.	1.1 We continueren het programma wonen en zorg en maken afspraken met regiogemeenten over doorlopende trajecten instroom - opvang - uitstroom in lijn met de
---	--

Regiovisie Samen in de wijk (regiovisie voor Ondersteuning met noodzakelijk verblijf).

1.2 We organiseren de toegang tot maatschappelijke opvang op een andere wijze, eveneens in lijn met de regiovisie OMNV. Daarnaast werken we aan de realisatie van een nieuwe locatie voor maatschappelijke opvang, waarbij mensen een eigen tijdelijke opvangplek hebben en een herstelgerichte aanpak centraal staat.

1.3 We maken met onze maatschappelijke opvangpartners afspraken over hoe om te gaan met huisdieren wanneer mensen dakloos worden.

1.4 We continueren onze maatregelen gericht op het voorkomen van uithuiszetting in de regio Amersfoort en sturen regionaal op het versterken van de lokale sociale infrastructuur tot een minimale basis. Voor mensen die beschermd wonen of een opvangplek nodig hebben bieden we voldoende plek en zetten we hierbij vooral in op de inzet van beschermd thuis en housing first. We bieden extra plekken voor slachtoffers van huiselijk geweld.

1.5 We zorgen tevens voor huisvesting voor inwoners met complexe problematiek. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld Skaeve Huse.

1.6 We blijven inzetten op een herstelgerichte aanpak van problematiek en breiden het herstelnetwerk regionaal uit.

1.7 We leveren een bijdrage aan de uitvoering van de regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit betekent onder andere dat we deskundigheid en bewustwording bevorderen en subsidieafspraken maken over het voorkomen van geweld en opname in de vrouwenopvang en laagdrempelige hulp aan plegers. Ook werken we aan een uniforme werkwijze voor lokale teams in de regio.

1.8 We continueren de samenwerking in het Zorg- en Veiligheidshuis voor mensen met verward gedrag met een gevaarrisico. We continueren de samenwerking tussen WMO partners, GGZ en de veiligheidsketen voor complexe langdurig onveilige situaties (MDA++), in het Zorg- en veiligheidshuis in nauwe samenwerking met Veilig Thuis en het Centrum voor Seksueel Geweld (CSG).

1.9 We stellen een zorgcoördinator aan die ondersteuning biedt aan slachtoffers van mensenhandel.

1.10 Gezamenlijk met de gemeente Utrecht werken we aan verdere afspraken over de ondersteuning van sekswerkers, waaronder hulp rondom uitstap.

2. Meer jeugdigen groeien op in een veilige en positieve (thuis) situatie.

2.1 We investeren blijvend in de goede samenwerking tussen Veilig Thuis, SAVE-teams (geïntegreerde jeugdbescherming en jeugdreclassering), de Raad van de Kinderbescherming, wijkteams en de veiligheidsketen. In samenwerking met de zes Utrechtse WMO/jeugdregio's en partners geven we uitvoering aan het landelijke toekomstscenario kind en gezinsbescherming, veiligheid in jeugd en gezin. Na de uitwerking van het landelijke proces wordt geconcretiseerd hoe de regio Amersfoort hieraan invulling gaat geven.

2.2 Jaarlijks worden met de input van wijkprofessionals (o.a. jongerenwerkers, wijkagenten, jeugdboa's en het JIT) in geselecteerde wijken problematische jeugdgroepen en fluïde jeugdnetwerken in kaart gebracht en van een aanpak voorzien. Dit gebeurt volgens de vijf sporen en bijbehorende ambities:

- *De groepsgerichte aanpak:* preventieve aanpak op groepsniveau van verschillende jeugdgroepen/netwerken in de wijk.
- *De domein- of buurtgerichte aanpak:* aanpak van openbare vindplaatsen (hangplekken/hotspots) in de wijk, zowel sociaal als fysiek.
- *De persoons- en gezinsgerichte aanpak:* plan van aanpak op individueel niveau, gericht op een combinatie van hulp verlenen en straffen van overlastgevende en/of criminele jongeren.
- *De justitiële dealeraanpak:* opsporing en aanpak van actieve drugsdealers in de wijk.
- *De ondermijningsaanpak:* aanpak die zich richt op een verbeterde signalering en handhaving van mogelijke fraude en witwaspraktijken in de wijk.

Hiermee investeren we ook preventief in het gezond en veilig opgroeien van jongeren zonder middelengebruik.

2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid

1. Minder mensen ervaren discriminatie.

1.1 We blijven inzetten op het bespreekbaar maken van de ervaren discriminatie in de stad en het tegengaan van discriminatie. We werken met uitvoeringsagenda's: de

Antidiscriminatie Agenda, Toegankelijkheidsagenda en de Regenboogagenda.

1.2 We implementeren de uitgangspunten uit het diversiteitskristal bij inkoop en het verstrekken van subsidie en ondersteunen partijen zoals werkgevers, om hier invulling aan te geven. We evalueren deze werkwijze.

1.3 We stimuleren gemeentebreed binnen regulier beleid aandacht voor diversiteit en inclusie, waaronder in de gemeentelijke organisatie, als onderdeel van inkoop, overeenkomsten, inkoopvoorwaarden en prestatieafspraken met in uitvoerende organisaties en bij werkgevers/ondernemers in de stad.

2. Meer volwassenen en ouderen kunnen zoveel mogelijk zelfstandig (blijven) wonen.

2.1 Voor ouderen en inwoners met een beperking zetten wij in op meer beschikbare en betaalbare woningen, zowel huur- als koopwoningen. Wij hebben aandacht voor vrije woningkeuze. Een aangepaste woning wordt 6 maanden aangehouden om deze opnieuw aan te bieden aan een inwoner met een beperking. Zodoende worden onnodige kosten voorkomen. Bij woningcorporaties en ontwikkelaars vragen wij waar mogelijk aandacht voor het bouwen van toegankelijke woningen. De Integrale Toegankelijkheidsstandaard (ITS) brengen wij daarbij onder de aandacht. Via de Woonadvies Commissie (WAC) bieden wij een gratis, objectieve en onafhankelijke toetsing aan van bouwplannen op toegankelijkheid en bruikbaarheid.

2.2 Voor iedere Nidos-jongere (18+) regelen we huisvesting en woonbegeleiding.

2.3 We werken aan de flexibilisering van het asielbeleid (FLEX) en doen hiervoor een vervolgvcerkenning in regionaal verband. Dit resulteert in een Plan van aanpak voor de opgaven die er liggen rond asielopvang en huisvesting.

3. Meer mensen zijn fysiek, mentaal en sociaal weerbaar.

3.1 We werken aan weerbaarheid via de uitvoeringsagenda's: de Antidiscriminatie Agenda, Toegankelijkheidsagenda en de Regenboogagenda.

3.2 Medewerkers met klantencontact krijgen training om goed om te gaan en te communiceren met onze inwoners. Indebuurt033 geeft onze inwoners persoonlijke begeleiding of behulpzame trainingen om zelfstandig en weerbaar te zijn.

4. Meer mensen beheersen voldoende basisvaardigheden om mee te doen (geletterdheid, Nederlandse

4.1 Als gemeente zetten wij in op het communiceren in begrijpelijke taal (B1 niveau). Alle medewerkers van de gemeente krijgen een training aangeboden. Onze communicatie wordt waar nodig ondersteund met behulp

taal, digitale vaardigheden).

van beeldmateriaal, ondertiteling en gebarentolken. Ons klantencontactcentrum is ook te bereiken via Teletolk.

4.2 Op 1-1-2022 is de nieuwe Wet Inburgering ingegaan. Het inburgeren valt vanaf dan onder verantwoordelijkheid en regie van gemeenten. Kenmerkend voor de Amersfoortse aanpak is dat alle Amersfoortse inburgeraars een maatwerkprogramma volgen waarin aandacht is voor diverse aspecten van inburgeren. Zoals de taal leren, deelnemen aan verenigingsleven, (vrijwilligers)werk doen, leren over het onderwijs en zorgsysteem, financiële redzaamheid en stadsgenoten leren kennen. Met dit programma werken we eraan dat elke Amersfoortse inburgeraar meedoet in onze stad, zich hier thuis voelt en ontwikkelkansen krijgt.

2.1.6 Werk en Inkomen

1. Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te doen.

1.1 We zetten in op het bereik van regelingen door het digitaal platform www.geldcheck033.nl door te ontwikkelen en uit te breiden. We voeren gerichte campagnes en werken daarbij nauw samen met partners uit de stad (Samen tegen Armoede).

1.2 We werken in samenwerking met scholen aan financiële educatie.

1.3 We zorgen voor een financieel vangnet met ruimte voor maatwerk en pakken problematische schulden aan.

1.4 We schalen het aantal schuldsaneringen voor jongeren verder op en nemen, onder voorwaarden, schulden van hen over.

1.5 We werken samen met bewindvoerders en Stadsring51 aan het zelfredzaam maken van inwoners onder bewind en indien van toepassing het sneller oplossen van schulden, om zo de kwaliteit van leven te verbeteren. Inwoners die de potentie hebben om uit te kunnen stromen uit bewind bereiden we op tijd voor met begeleiding, om hiermee voor duurzame uitstroom te zorgen.

1.6 Op basis van informatie over het bereik van regelingen wordt een voorstel gedaan voor de verdere inrichting van het armoedebeleid.

2. Meer mensen werken of leveren een maatschappelijke bijdrage (incl. mensen met een afstand tot

2.1 Op jonge leeftijd leggen we een goede basis. We bieden in samenwerking met onder andere de MBO's extra ondersteuning bij de uitstroom van kwetsbare jongeren van school naar werk. We maken daarbij gebruik

arbeidsmarkt).

van de inzet van het Jongerenloket en kijken samen met regiogemeenten en scholen waar de regionale aanpak van jeugdwerkloosheid en de inzet vanuit het VSV-programma versterkt kan worden.

2.2 We werken aan een meer sluitende aanpak voor de uitstroom van leerlingen uit het PrO/VSO naar de arbeidsmarkt via de impuls 'Extra baankansen'.

2.3 We realiseren één fysiek en digitaal loket voor zowel werkgevers- als werknemersdienstverlening. Waar iedereen uit de arbeidsmarktregio terecht kan met zijn vragen over zijn loopbaan, werk of scholing. Hierin krijgt ook de dienstverlening door het Regionaal mobiliteitsteam een plek.

2.4 We geven uitvoering aan ons re-integratiebeleid met als doel, zoveel mogelijk mensen te laten participeren.

2.5 We ontwikkelen een passend monitoringsinstrument waarmee we inzicht krijgen in het bereik van doelgroepen binnen de arbeidsmarktregio Amersfoort en in de toeleiding naar het aanbod.

2.6 De doelstellingen en activiteiten die hun meerwaarde hebben bewezen uit het programma Perspectief op Werk worden geborgd in de reguliere werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening.

2.7 Als gemeente werken wij aan inclusief werkgeverschap. Ons doel is jaarlijks 3 of 4 werkplekken in te vullen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die begeleiding krijgen van onze interne jobcoach.

3. Meer mensen hebben grip op hun leven en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.

4. Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.

1. We continueren de inzet van huiswerkbegeleiding op basis van de evaluatie in 2021.

2. We willen ouders bereiken van kinderen die in beeld zijn gekomen vanwege beperkte basisvaardigheden. We proberen hen te bereiken via een zogenaamd 'camouflageaanbod' om te kijken of zij zo bereikt kunnen worden om hun basisvaardigheden te vergroten. Ook continueren we het aanbod Taal & Toekomst in 2023.

3. We vergroten ons bereik van mensen die Nederlands als moedertaal hebben (NT-1) en laaggeletterd zijn. Jongeren hebben daarbij extra de aandacht. We werken hierin samen met de partners van het taalkoord Taal033 en zetten erop in het netwerk uit te breiden met andere partijen.

4. We trainen ketenpartners in de stad en regio in het signaleren/herkennen en doorverwijzen van mensen die

laaggeletterdheid en daarvan problemen ondervinden. Ook vergroten we de inzet van ervaringsdeskundigen in de aanpak van laaggeletterdheid.

5. Voor inwoners die onvoldoende zelfredzaam zijn zetten we coaches werk en inkomen in. Zij ondersteunen mensen in hun zelfredzaamheid en stimuleren ze om zoveel mogelijk te participeren. Ze gaan uit van wat mensen zelf kunnen. Activeringstrajecten zetten we in als er sprake is van onvoldoende participatie of 'grip op eigen leven'.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
2.1.1 Basisinfrastructuur	-14.224	-15.189	-15.786	-16.016	-15.998	-15.879
2.1.2 Ambulante zorg	-21.133	-25.294	-25.883	-26.163	-26.441	-25.871
2.1.3 Specialistische zorg	-77.288	-98.944	-105.210	-106.821	-103.787	-101.926
2.1.4 Opvang	-40.297	-20.616	-21.169	-20.812	-19.678	-18.632
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegang	-793	-1.102	-902	-1.063	-1.020	-1.011
2.1.6 Werk en inkomen	-107.716	-109.106	-102.613	-100.677	-101.145	-101.225
TOTAAL LASTEN	-261.451	-270.252	-271.563	-271.552	-268.070	-264.544
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
2.1.1 Basisinfrastructuur	355	287	247	247	247	247
2.1.2 Ambulante zorg	141	35	25	25	25	25
2.1.3 Specialistische zorg	2.948	2.696	1.751	1.751	1.751	1.751
2.1.4 Opvang	2.358	90	97	97	97	97
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegang	0	0	0	0	0	0
2.1.6 Werk en inkomen	63.631	53.115	53.865	53.765	54.165	54.565
TOTAAL BATEN	69.433	56.223	55.985	55.885	56.285	56.685
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
2.1.1 Basisinfrastructuur	-13.869	-14.902	-15.538	-15.768	-15.751	-15.632
2.1.2 Ambulante zorg	-20.992	-25.259	-25.857	-26.138	-26.416	-25.845
2.1.3 Specialistische zorg	-74.340	-96.248	-103.459	-105.070	-102.036	-100.175
2.1.4 Opvang	-37.938	-20.526	-21.072	-20.715	-19.581	-18.535
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegang	-793	-1.102	-902	-1.063	-1.020	-1.011
2.1.6 Werk en inkomen	-44.086	-55.991	-48.748	-46.913	-46.980	-46.660
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-192.017	-214.029	-215.577	-215.667	-211.785	-207.858
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	-3.366	-884	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	2.248	2.858	2.464	1.064	340	64
SALDO MUTATIES RESERVES	-1.118	1.975	2.464	1.064	340	64
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
	-193.136	-212.054	-213.114	-214.603	-211.445	-207.795

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
2.1 Sociaal Domein	-1.311	-238
2.1.1 Basisinfrastructuur	-597	-40
2.1.2 Ambulante zorg	-589	-10
2.1.3 Specialistische zorg	-6.266	-945
2.1.4 Opvang	-553	8
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegang	200	0
2.1.6 Werk en inkomen	6.494	750

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Samenvattend beeld bij de meerjarenbegroting 2023-2026 programma 2.1 Sociaal Domein

De financiële analyses bij de deelprogramma's zijn opgenomen bij het onderdeel financiële analyses. In dit onderdeel geven we een samenvattend beeld bij de meerjarenbegroting 2023-2026 van het gehele programma.

De verwachte lasten in 2023 van het programma 2.1 Sociaal Domein betreffen € 272 miljoen. Dat is ongeveer 44% van de lasten 2023 in de begroting van de gemeente.

Als uitwerking van het [Coalitieakkoord](#) 2022-2026 is er voor een saldo van ongeveer € 5,67 miljoen aan wijzigingen doorgevoerd voor het jaar 2023 binnen het Programma 2.1 Sociaal Domein. Hiervan heeft € 3,8 miljoen een structureel karakter en € 1,87 miljoen een incidenteel karakter. De grootste wijzigingen hierbij zijn het beschikbaar stellen van € 1 miljoen (incidenteel) voor een nieuwe locatie Maatschappelijke Opvang, het beschikbaar stellen van € 1,7 miljoen (structureel) voor de Inkomensondersteuning, het beschikbaar stellen van € 0,8 miljoen (structureel) voor de Jeugdzorg ter dekking van autonome groei en het beschikbaar stellen van € 0,6 miljoen (structureel) ter dekking van de gestegen kosten voor de voorziening Huishoudelijke Hulp.

De door het rijk in 2022 toegezegde [extra middelen voor Jeugdzorg](#) waren incidenteel verwerkt in de begroting voor de jaren 2022 tot en met 2025. Vanuit het Rijk en de Provincie is er nu helderheid gekomen over welke bedragen in de meerjarenbegroting opgenomen mogen worden. Dit resulteert dat er in 2023 € 1,6 miljoen meer beschikbaar is voor de problematiek in de Jeugdzorg in vergelijking met 2022. De extra middelen nemen echter vanaf 2024 sterk af oplopend tot een landelijke besparing van € 1 miljard vanaf 2026. Met het Rijk wordt landelijk nog overlegd over de uitvoering van de [Hervormingsagenda Jeugd](#) die maatregelen moet bevatten om deze besparing te dekken. Daarnaast is in het regeerakkoord een extra besparing op de Jeugdzorg van landelijk oplopend tot € 511 miljoen in 2026 opgenomen.

Hieronder worden de belangrijkste mutaties per programmaonderdeel toegelicht.

Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2022 laten de programmaonderdelen 2.1.1 Sociale basisinfrastructuur en 2.1.2 Ambulante Zorg een stabiel beeld zien met beide een toename van de lasten van € 0,6 miljoen. De voornaamste wijzigingen betreffen in beide gevallen de indexering over

het jaar 2023 en enkele wijzigingen als uitwerking van het [Coalitieakkoord 2022-2026](#). Door met name de gespannen arbeidsmarkt bestaat het risico dat niet alle beschikbare middelen in 2023 voor beide programmaonderdelen uitgegeven kunnen worden.

Bij het onderdeel 2.1.3 Specialistische Zorg zijn er grotere mutaties zichtbaar. De grootste mutaties in 2023 betreffen hierbij: extra middelen voor de indexering en autonome groei voor ongeveer € 5 miljoen, de extra middelen van € 1,6 miljoen voor Jeugdzorg in 2023 zoals beschikbaar gesteld door het Rijk en € 1,57 miljoen als uitwerking vanuit het [Coalitieakkoord 2022-2026](#) voor verschillende posten. Verder zorgt een bijstelling van de eigen bijdrage voor Beschermd Wonen in 2023 voor € 1,1 miljoen aan minder baten en lasten. Per saldo neemt het budget in 2023 voor Programmaonderdeel 2.1.3 toe met € 6,27 miljoen en nemen de baten af met € 0,9 miljoen.

Ook het onderdeel 2.1.4 Opvang kent in 2023 enkele wijzigingen. Als uitwerking van het [Coalitieakkoord 2022-2026](#) is € 1 miljoen beschikbaar voor een nieuwe locatie Maatschappelijke Opvang. De indexering zorgt in 2023 voor € 0,7 miljoen aan extra middelen. Daar staat tegenover dat ongeveer € 1,2 miljoen aan budget uit 2022 (door o.a. overhevelingen uit de [Jaarrekening 2021](#)) in 2023 niet meer beschikbaar is. Per saldo neemt het budget in 2023 voor Programmaonderdeel 2.1.4 toe met € 0,5 miljoen.

Voor het programmaonderdeel 2.1.5 Diversiteit is in het [Coalitieakkoord 2022-2026](#) € 300.000 beschikbaar gesteld voor 2023 voor inclusie, diversiteit en toegankelijkheid. Dit bedrag loopt vanaf 2024 op naar € 500.000 structureel. In 2023 vervalt € 450.000 aan budget uit 2022 (dat grotendeels betrekking had op de invoering van de Wet Inburgering). Per saldo leidt dit tot een afname van de lasten van € 200.000 in 2023 voor het onderdeel 2.1.5 Diversiteit.

Binnen het programmaonderdeel 2.1.6 Werk en Inkomen zijn verschillende mutaties zichtbaar. De grootste mutaties worden hierbij kort toegelicht.

In 2023 bedragen de middelen voor indexering en kostenverdeling van personele lasten € 1,1 miljoen en de middelen voor de indexering van subsidies en re-integratiemiddelen € 0,4 miljoen. Vanuit het [Coalitieakkoord 2022-2026](#) is € 1,7 miljoen structureel beschikbaar gesteld voor de Inkomensondersteuning en € 0,4 miljoen (incidenteel) voor arbeidsmarktvragestukken. Verder zijn de uitkeringen levensonderhoud (BUIG) aangepast aan de actualiteit waarbij zowel de lasten als de baten met € 0,7 miljoen zijn toegenomen. De gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort van doorbelasting aan het Regionaal-Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort (RWA) en de doorbelasting van de WSW (Wet sociale werkvoorziening) aan het RWA neemt in 2023 per saldo met € 1,1 miljoen af.

In vergelijking met 2022 is ongeveer € 10 miljoen aan incidenteel budget niet meer beschikbaar in 2023. Dit betrof in 2022 ongeveer € 1,9 miljoen aan overhevelingen uit de [Jaarrekening 2021](#) en incidentele coronamiddelen en € 8,1 miljoen aan incidentele middelen in 2022 voor compensatie van de energiekosten.

Per saldo nemen de verwachte lasten van het onderdeel 2.1.6 Werk en Inkomen af met € 6,5 miljoen en nemen de baten toe met € 750.000.

Per saldo (exclusief mutaties reserves) nemen de lasten in Programma 2.1 Sociaal Domein ten opzichte van de gewijzigde begroting 2022 toe met € 1,3 miljoen en nemen de baten in 2023 af met € 0,2 miljoen.

In 2023 vindt er conform eerdere besluitvorming een onttrekking plaats van € 2,5 miljoen aan de reserves.

Tabel: HF.2.1.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
1. Sociale basisinfrastructuur			
<p><i>Indexering, kostenverdeling en formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft indexering van personele lasten (-€ 57.000), personele ontwikkelingen en formatie overhevelingen (€ 473.000). Daarnaast is de organisatie in opgaveteams gaan werken. Dit heeft geleid tot een budgetneutrale herverdeling van de formatie over het programma 2.1 Sociaal Domein.</p>	416	-45	S
<p><i>Indexering</i></p> <p>De indexering van de begroting 2023 (o.a. subsidies).</p>	-489	5	S
<p><i>Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg</i></p> <p>De herijking van de maatregelen Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg in 2021 heeft geleid tot een extra last van € 234.000 in 2023, in vergelijking met de gewijzigde begroting 2022 (zie ook budgetneutrale verschuiving binnen 2.1.3). Het betreft de uitwerking op de businesscases 11 (dagactiviteiten voor ouderen) en 12 (dagactiviteiten voor jeugd) (zie herijking maatregelen betaalbaarheid ondersteuning en zorg).</p> <p>In het kader van de maatregelen Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg heeft er in 2021 een herijking plaatsgevonden van de maatregelen. Dit betreft de uitwerking op de businesscases 11 (dagactiviteiten voor ouderen) en 12 (dagactiviteiten voor jeugd) (zie herijking maatregelen betaalbaarheid ondersteuning en zorg). Deze herijking heeft geleid tot € 234.000 verschuiving van budget in 2023 naar dit onderdeel in vergelijking met de gewijzigde begroting 2022 (dit is een budgetneutrale verschuiving, zie ook de toelichting bij 2.1.3).</p>	-234		S
<p><i>Amendement 2021-147A Wijkontmoetingsplekken</i></p> <p>Dit betrof een incidentele invulling voor 2022 van Amendement 2021-147A voor versterking van bestaande ontmoetingsplekken, niet zijnde wijkcentra. In 2023 komt dit budget te vervallen.</p>	50		I
<p><i>Realisering verplaatsing Scouting St. Jozef</i></p> <p>Voor 2022 is vanuit de jaarrekening 2021 een incidenteel bedrag beschikbaar gesteld voor het realiseren van de verplaatsing van Scouting St. Jozef. In 2023 komt dit budget te vervallen.</p>	120		I

<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Natuurboerderij Vathorst en wijkontmoetingsplekken</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 is een structureel bedrag opgenomen ten behoeve van de natuurboerderij Vathorst (€ 90.000) en ten behoeve van wijkontmoetingsplekken (€ 250.000).</p>	-340		S
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Integraal wijkgebouw</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 is voor de jaren 2023 en 2024 een incidenteel bedrag opgenomen ten behoeve van het realiseren van een integraal wijkgebouw (€ 100.000).</p>	-100		I

Tabel: HF.2.1.2

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
---	--------	-------	-------

2. Ambulante zorg			
<p><i>Indexering, kostenverdeling en formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft indexering van personele lasten, formatie aanpassingen en doorbelasting van personele lasten naar de programma's. Daarnaast is de organisatie in opgaveteams gaan werken. Dit heeft geleid tot een budgetneutrale herverdeling van de formatie over het programma 2.1 Sociaal Domein.</p>	89	-10	S
<p><i>Indexering</i></p> <p>De indexering van de begroting 2023 (o.a. subsidies en bijdragen).</p>	-849		S
<p><i>Gezond in de Stad (GIDS)</i></p> <p>Het Rijk is voornemens om de GIDS gelden (decentralisatie uitkering) in 2023 onder te brengen in een specifieke Uitkering (SPUK). Er zullen meerdere decentralisatie uitkeringen onder een SPUK-regeling komen te vallen. Hierdoor is er nog niet bekend hoeveel budget voor de GIDS-gelden beschikbaar komt.</p> <p>Met ingang van 2023 zijn er vanuit het Rijk geen GIDS gelden via een afzonderlijke beschikking vanuit het Rijk beschikbaar, maar zullen ze vallen onder een Specifieke Uitkering (SPUK). Hoeveel middelen er beschikbaar zullen komen in 2023 via deze SPUK is nog niet bekend. Hierdoor zijn er vooralsnog minder middelen beschikbaar in 2023 om activiteiten uit te voeren.</p>	226		I
<i>Coronamiddelen</i>	100		I

Om de negatieve gevolgen van corona zoveel mogelijk tegen te gaan is er in 2022 een activiteitenagenda gemaakt voor het onderdeel gezondheidsinterventie. In 2022 was hiervoor een budget van € 100.000 beschikbaar. In 2023 komt dit budget te vervallen.			
<i>Areaalmutaties</i> Ten opzichte van de jaarschijf 2023 uit de begroting 2021-2024 en 2022-2025 is de verwachte groei van het aantal inwoners toegenomen. Dat leidt tot een aanpassing van de budgetten voor de areaalontwikkelingen.	-93		S

Tabel: HF.2.1.3

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
3. Specialistische zorg			
<i>Indexering zorgbudgetten</i> Dit betreft indexering van de begroting voor 2023.	-3.490	15	S
<i>Indexering personele lasten</i> Dit betreft de indexering van de personele lasten en de doorbelasting van personele lasten naar programma's.	-167	5	S
<i>Areaalmutaties</i> Ten opzichte van het jaar 2023 uit de begroting 2021-2024 en 2022-2025 is de verwachte groei van het aantal inwoners toegenomen. Dat leidt tot een aanpassing van de budgetten ten behoeve van de areaalontwikkelingen.	-319		S
<i>Autonome groei</i> Dit betreft een toename van het budget inzake de autonome zorggroei vanuit de Kaderbrief 2021-2024 .	-1.539		S
<i>Personele ontwikkelingen</i> Personele ontwikkelingen, formatie overhevelingen. Daarnaast is de organisatie in opgaveteams gaan werken. Dit heeft geleid tot een budgetneutrale herverdeling van de formatie over het programma 2.1 Sociaal Domein.	-399	27	S
<i>Programma Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg</i> In het kader van de maatregelen Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg heeft er in 2021 een herijking plaatsgevonden. Deze	234		S

<p>herijking heeft geleid tot € 234.000 minder lasten in 2023 in vergelijking met de gewijzigde begroting 2022 voor deelprogramma 2.1.3. Het budget is overgeheveld naar de sociale basisinfrastructuur (SBI) in deelprogramma 2.1.1.</p> <p>De herijking betreft de uitwerking op de businesscases 11 (dagactiviteiten voor ouderen) en 12 (dagactiviteiten voor jeugd). (zie herijking maatregelen betaalbaarheid ondersteuning en zorg).</p> <p>De transformatieopgave voortkomend uit de maatregelen Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg is in 2023 € 300.000 hoger dan in 2022.</p>	300		S
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 zijn structurele middelen opgenomen in 2023 ten behoeve van: Wmo Abonnementstarief en vergrijzing € 600.000. Voor Jeugdhulp is er in 2023 € 800.000 beschikbaar gesteld in het coalitieakkoord opgenomen.</p> <p>Daarnaast is er in het coalitieakkoord voor het Revolverend preventiefonds € 500.000 opgenomen. Deze wordt verdeeld over de jaren 2023, 2024 en 2025 (€ 167.000 per jaar). Deze business case levert naar verwachting in 2026 een besparing op van € 700.000.</p>	-1.400		S
<p><i>Jaarstukken 2021</i></p> <p>Bij de jaarrekening 2021 zijn er een budgetten overgeheveld naar 2022 via een bestemmingsvoorstel. Het betrof middelen inzake impuls integraal werken ter hoogte van € 349.000, meerkosten binnen het sociaal domein € 423.000 en € 1 miljoen dekking ten behoeve van de uitvoeringskosten inzake de maatregelen Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg.</p> <p>Deze budgetten waren incidenteel in 2022. In 2023 komt dit budget te vervallen.</p>	1.772		I
<p><i>Kaderbrief 2021-2024</i></p> <p>In de kaderbrief 2021-2024 was er incidenteel in 2022 € 310.000 opgenomen voor de Breed Spectrum Aanbieders Jeugdhulp. In 2023 komt dit budget te vervallen.</p>	310		I
<p><i>Meicirculaire 2022</i></p> <p>In de meicirculaire 2022 is er vanuit het Coalitieakkoord van het Rijk een kostenbesparende maatregel voor valpreventie opgenomen vanaf 2023 in de vorm van een taakstellende besparing van € 73.000.</p> <p>In de meicirculaire 2022 is er een incidenteel nadeel in 2022 door de aanpassing van de bekostiging van de subsidieregeling</p>	73		S
	-92		I

continuïteit cruciale Jeugdzorg die in 2023 niet meer optreedt. In 2023 komt dit budget te vervallen.			
<i>SVB Uitvoeringskosten</i> Jaarlijks dragen we als gemeente bij aan de uitvoeringskosten van de SVB. Deze bijdrage wordt door het Rijk ingehouden op de algemene uitkering in het gemeentefonds. De hoogte van de bijdrage voor 2023 wordt naar verwachting bekend in de septembercirculaire van 2022. Het budget dat hiervoor beschikbaar is in de begroting bedraagt € 226.000.	-226		I
<i>Extra middelen Jeugdzorg</i> De door het rijk toegezegde middelen Jeugdzorg waren incidenteel verwerkt in de begroting voor de jaren 2022 tot en met 2025. Vanuit het Rijk en de Provincie is er nu helderheid gekomen over welke bedragen in de meerjarenbegroting opgenomen mogen worden. Dit resulteert dat er in 2023 € 1.642.000 meer beschikbaar is voor de problematiek in de Jeugdzorg. Als gemeente ontvangen we deze middelen als baten vanuit het gemeentefonds in Programma 5.1. De besteding vindt plaats binnen dit programmaonderdeel. De extra middelen nemen echter vanaf 2024 sterk af oplopend tot een landelijke besparing van € 1 miljard vanaf 2026. Met het Rijk wordt landelijk nog overlegd over de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd die maatregelen moet bevatten om deze besparing te dekken. Daarnaast is in het regeerakkoord een extra besparing op de Jeugdzorg van landelijk oplopend tot € 511 miljoen in 2026 opgenomen.	-1.642		I
<i>Compensatieregeling Voogdij/18+</i> Vanaf 2023 is de compensatieregeling Voogdij/18+ verlaagd met € 67.000. Dit komt door een herverdeling van de middelen over de gemeenten. De lasten zullen naar verwachting met hetzelfde bedrag dalen.	67		S
<i>Uitvoeringskosten RISB</i> De lasten en baten van het Regionaal inkoop- en subsidiebureau (RISB) zijn beide met € 100.000 verhoogd voor externe inhuur. Deze lasten worden regionaal doorbelast. Dit leidt derhalve tot zowel een toename van de begroting inzake de lasten en de baten.	-100	100	S
<i>Beschermd Wonen</i> In de septembercirculaire 2021 en decembercirculaire 2021 en meicirculaire 2022 hebben wij vanuit het Rijk om de stijging van loon/prijscompensatie en volumestijging Beschermd Wonen extra budgetten ontvangen voor 2023.	-676		S

<p><i>Eigen bijdrage Beschermd Wonen</i></p> <p>De verwachte eigen bijdrage per cliënt Beschermd Wonen is in 2023 lager dan in 2022. Dit is te verklaren door 2 oorzaken:</p> <p>1. er zijn veel cliënten overgegaan naar de Wet langdurige zorg;</p> <p>2. doordat veel cliënten die een relatief hoge eigen bijdrage betaalden in 2022 zijn overgegaan naar de Wet langdurige zorg (Wlz).</p> <p>Dit maakt dat de eigen bijdrage structureel daalt. De lasten dalen naar verwachting met hetzelfde bedrag waardoor de bijstelling budgetneutraal is.</p>	1.100	-1.100	S
--	-------	--------	---

Tabel: HF.2.1.4

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
4. Opvang			
<p><i>Indexering, kostenverdeling en formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft indexering van personele lasten, formatie aanpassingen en doorbelasting van personele lasten naar de programma's.</p>	-129	8	S
<p><i>Indexering</i></p> <p>De indexering van de begroting 2023 (o.a. subsidies).</p>	-626		S
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: nieuwe locatie maatschappelijke opvang</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 is een incidenteel bedrag opgenomen ten behoeve van een nieuwe locatie maatschappelijke opvang (€ 1.000.000 2023, € 1.000.000 2024 en € 500.000 2025) deze bedragen komen ten laste van de reserve Maatschappelijke Opvang.</p>	-1.000		I
<p><i>Realisering project regionaal netwerk</i></p> <p>Voor 2022 is vanuit de jaarrekening 2021 een incidenteel budget doorgeschoven ten behoeve van het project regionaal netwerk herstel activiteiten. In 2023 komt dit budget te vervallen.</p>	50		I
<i>Coalitieakkoord 2022-2026: Opvang</i>	-200		S

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is een structureel bedrag opgenomen ten behoeve van de formatie Opvang.			
<i>Maatschappelijke opvang</i> In de Kadernota 2022-2025 is voor de Maatschappelijke Opvang een totale bezuiniging van structureel € 650.000 opgenomen, hiervan is € 350.000 gerealiseerd in 2022. Dit door de uittreding van de gemeente Veenendaal uit de regio in 2022. Voor 2023 resteert een bezuiniging van € 300.000.	300		S
<i>Brede aanpak dak- en thuislozen</i> Met ingang van 2023 zijn er vanuit het Rijk geen gelden ten behoeve van aanpak dak- en thuislozen opgenomen, maar zullen ze vallen onder een Specifieke Uitkering (SPUK). Hoeveel middelen er beschikbaar zullen komen is nog niet bekend. Voor 2022 was er € 703.000 beschikbaar.	703		I
<i>Nachtopvang Maatschappelijke opvang</i> Dit betreft de lasten voor de Nachtopvang Amergaard. Deze lasten zijn in 2022 ten laste gebracht van de reserve Maatschappelijke Opvang. In 2023 komt dit budget te vervallen.	267		I
<i>Jeugd interventie Team (JIT)</i> Bij het beschikbaar komen van de extra middelen voor Jeugdzorg in 2022 is er € 200.000 extra beschikbaar gekomen voor het Jeugd interventie Team (JIT). In 2022 waren de bedragen voor 2023 nog niet definitief. Het definitieve bedrag leidt tot een negatieve bijstelling van € 60.000 voor 2023.	60		S

Tabel: HF.2.1.5

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
5. Diversiteit, integratie en toegankelijkheid			
<p><i>Personele ontwikkelingen</i></p> <p>Structurele overheveling van in totaal € 136.000 aan budget voor de uitvoeringskosten van Inburgering (begroot binnen 2.1.5) naar bedrijfsvoering Samenleven (2.1.3 personeelskosten) en Programma 6.1 Bedrijfsvoering (overheadkosten) vanaf het jaar 2023 (betreft een formatie-uitbreiding van 1 fte beleidsregisseur voor uitvoering van nieuwe taken die voortvloeien uit de wet Inburgering 2022).</p>	136		S
<p><i>Afloop incidentele middelen inclusie/ diversiteit</i></p> <p>Afloop van doorgeschoven incidentele middelen uit de jaarrekening 2021 voor regionale samenwerking op inclusie en diversiteit in de regio (€ 50.000). Dit betreft middelen uit de decembercirculaire 2021. Daarnaast hebben we bij de meicirculaire 2022 incidentele middelen ontvangen voor het LHBTIQ-emancipatiebeleid (onderdeel van het Programma Regenboogsteden) ter inzet van de veiligheid in de wijken voor LHBTIQ-personeel (€ 50.000).</p>	100		I
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: inclusie/ diversiteit en toegankelijkheid</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 zijn vanaf het jaar 2023 structurele middelen opgenomen ten behoeve van de ambities in het akkoord rondom inclusie/ diversiteit en toegankelijkheid (€ 300.000 in 2023 oplopend tot € 500.000 structureel in 2024).</p>	-300		S
<p><i>Afloop incidentele middelen Veranderopgave Inburgering</i></p> <p>Afloop van doorgeschoven incidentele middelen uit de jaarrekening 2021 voor de Veranderopgave Inburgering. Dit betreft begrote middelen ter voorbereiding en invoering van de wet, waarvan een bedrag van afgerond € 164.000 nog niet besteed was in 2021 (een deel van de invoering vindt in 2022 plaats) en middelen uit de decembercirculaire 2021 (afgerond € 50.000 voor informatievoorziening en ondersteuning van de groep Einde lening inburgeringsplichtig).</p> <p>Daarnaast hebben we bij de meicirculaire 2022 middelen ontvangen voor de leerbaarheidstoets en de groep einde lenings inburgering die in het jaar 2022 een incidenteel positief effect hebben op de begroting van afgerond € 63.000. De</p>	281		I

leerbaarheidstoets is onderdeel van de brede intake in de Wet inburgering.			
--	--	--	--

Tabel: HF.2.1.6

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
6. Werk en inkomen			
<i>Indexering, kostenverdeling en formatie-aanpassingen</i> Dit betreft indexering van personele lasten, formatie aanpassing (uitbreiding 1 fte Teamcoördinator Team Arbeidsintegratie) en kostenverdeling van personele lasten.	-1.110		S
<i>Indexering</i> Indexering van de subsidies/regelingen Minimabeleid (o.a. subsidies aan Stadsring 51 en Jeugdfonds Sport en Cultuur).	-292		S
Indexering van de re-integratiemiddelen.	-115		S
<i>Aanpassing budgetten Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)</i> Op basis van de ramingen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden de komende jaren oplopende bijstandsuitgaven verwacht. Dit wordt veroorzaakt door conjuncturele ontwikkelingen en een aantal wetwijzigingen waardoor naar verwachting meer personen een beroep doen op de bijstand.	-700	700	S
<i>Uitvoeringskosten Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers (TOZO)</i> In de jaarrekening 2021 is een incidenteel budget uitvoeringskosten doorgeschoven naar 2022 ten behoeve van werkzaamheden inzake invorderingen TOZO. Dit budget komt in 2023 te vervallen.	200		I
<i>Coalitieakkoord 2022-2026: inkomensondersteuning</i> In het Coalitieakkoord 2022-2026 zijn middelen opgenomen voor inkomensondersteuning (€ 1.700.000 structureel vanaf 2023). In lijn met dit akkoord zijn de middelen in de begroting 2023-2026 als volgt verdeeld: 1) ter dekking van de kosten voor de bijzondere bijstand en het maatwerk vangnet (€ 1.000.000 structureel);	-1.610		S

<p>2) ter voortzetting van het huidige beleid van de Individuele Inkomensvoetstuk (IIT) (€ 500.000 structureel);</p> <p>3) ter voortzetting van het huidige beleid van huiswerkbegeleiding (stichting leergeld) (€ 67.000 structureel);</p> <p>4) ten behoeve van de natuurboerderij Vathorst (€ 90.000 structureel, zie toelichting bij programma 2.1.1);</p> <p>5) de overige middelen voor inkomensondersteuning (€ 43.000 structureel) zijn opgenomen binnen het minimabeleid (maatwerk vangnet).</p>			
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: minimaregeling dierenartskosten</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 is voor 4 jaar (2023 t/m 2026) €60.000 als budget opgenomen om mensen met een inkomen op bijstandsniveau tegemoet te komen in de kosten voor medische hulp voor hun dier</p>	-60		I
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: energiearmoede</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 is voor 4 jaar (2023 t/m 2026) budget opgenomen om de kosten van energiearmoede op te vangen (€ 50.000 in 2023 en € 100.000 in 2024, 2025 en 2026).</p>	-50		I
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: zwemdiploma's en Jeugdfonds Sport en Cultuur</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen dat we het belangrijk vinden dat alle kinderen kunnen sporten en een zwemdiploma kunnen halen. De kosten hiervan (-€ 100.000) worden gedekt uit de structurele subsidie die wij reeds verstrekken aan Jeugdfonds Sport en Cultuur (€ 100.000).</p>	-100 100		I I
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Arbeidsmarktvoorstuk</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2023 en 2024 (€ 400.000 per jaar) voor de kosten m.b.t. het regionale arbeidsmarktvoorstuk. Uitgegaan wordt dat investeringen in de regionale arbeidsmarkt zullen leiden tot incidentele besparingen op het BUIG budget (opgenomen besparingen van € 400.000 in de jaren 2025 en 2026).</p>	-400		I
<p><i>Middelen energietoeslag 2022</i></p> <p>Ter tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen van huishoudens met een laag inkomen, heeft het Rijk via de meicirculaire 2022 incidentele middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor 2022. In 2023 zijn deze middelen niet meer beschikbaar.</p>	8.131		I
<p><i>Afloop incidentele corona middelen</i></p>	460		I

Afloop van incidentele middelen dat het kabinet, als onderdeel van het steun- en herstelpakket, voor 2022 beschikbaar heeft gesteld voor de bijzondere bijstand en het gemeentelijk schuldenbeleid (middelen septembercirculaire 2021).			
<i>Afloop incidentele middelen armoede- en schuldenbeleid</i> Afloop van doorgeschoven incidentele middelen vanuit de jaarrekening 2018 (middelen decembercirculaire 2018) voor versterking van het armoede- en schuldenbeleid in de jaren 2021 en 2022.	176		I
<i>Structurele middelen Kadernota 2022 schuldhulpverlening</i> In de Kadernota 2022-2025 is vanaf 2023 structureel een bedrag van € 100.000 opgenomen om te kunnen voldoen aan de nieuwe wettelijke vereisten rondom schuldhulpverlening (vroegsignalering van schulden/betalingsachterstanden).	-100		S
<i>Kwijtschelding gemeentelijke heffingen</i> In lijn met de verhoging van de tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing vanaf 2023 (baten zijn opgenomen binnen programma onderdeel 1.1.4), is het budget voor de kwijtschelding gemeentelijke belastingen structureel in de begroting 2023-2026 verhoogd met € 279.000.	-279		S
<i>Middelen arbeidsmarktregio 2022</i> Voor 2022 zijn incidentele middelen opgenomen voor het jongeren- en leerwerkloket (€ 563.000), het project Perspectief op Werk (€ 800.000) en het Regionaal Mobiliteitsteam (€ 192.000). Deze middelen worden onttrokken aan de reserve Regionale Participatiegelden. Jaarlijks wordt met de partners in de arbeidsmarktregio bekeken op welke wijze de middelen uit deze reserve worden ingezet (zie volgende toelichtingen voor het jaar 2023).	1.555		I
<i>Middelen arbeidsmarktregio 2023</i> Voor 2023 is een bedrag van € 1.400.000 aan incidentele regionale middelen, gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, opgenomen voor: 1) het regionaal jongerenloket; in het regionaal portefeuillehoudersoverleg Werk en Inkomen is in het kader van de gezamenlijke aanpak Jeugdwerkloosheid besloten het regionaal jongerenloket in 2023 voort te zetten. Ter dekking hiervan is € 550.000 begroot; 2) het regionaal werkbedrijf; begin 2021 hebben we samen met de partners in het Werkbedrijf arbeidsmarktregio Amersfoort een Toekomstagenda voor de komende vijf jaar	-1.400		I

<p>vastgesteld. Ter dekking van deze ambities is € 100.000 begroot;</p> <p>3) Perspectief op Werk: In 2020 is het regionale actieplan 'Arbeidsmarktregio Amersfoort Werk(t) voor iedereen' met alle regionale partners uitgewerkt tot een meerjarig uitvoeringsplan dat in 2022 ten einde loopt. Een aantal succesvolle activiteiten hieruit willen we ook in 2023 blijven uitvoeren, ter dekking hiervan is € 500.000 begroot;</p> <p>4) het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT): In 2023 opent het Werkcentrum Regio Amersfoort zijn deuren, waarin de gemeenten uit de arbeidsmarktregio samen met UWV en andere partners iedereen uit de arbeidsmarkt met vragen over loopbaan, werk en opleiding helpen. Ter dekking van de personele inzet vanuit de gemeenten is € 250.000 begroot.</p>			
<p><i>Afloop corona middelen re-integratie</i></p> <p>In de septembercirculaire 2021 heeft de gemeente Amersfoort als onderdeel van het steun- en herstelpakket voor 2022 extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden ontvangen.</p>	422		I
<p><i>Afloop corona middelen arbeidsmarktregio</i></p> <p>In de meicirculaire 2022 is voor de Aanpak Jeugdwerkloosheid in de arbeidsmarktregio Amersfoort een bedrag van € 580.491 incidenteel beschikbaar gesteld voor 2022. Deze middelen waren onderdeel van de crisisdienstverlening (corona).</p>	580		I
<p><i>Betaling rijksbijdrage aan Regionaal-Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (hierna: RWA)</i></p> <p>Een lager bedrag aan doorbetaling aan het RWA van de WSW (Wet sociale werkvoorziening) bijdrage die wij van het Rijk ontvangen. Deze bijdrage daalt omdat er sinds de start van de Participatiewet geen instroom meer mogelijk is in de WSW.</p>	595		S
<p><i>Gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort van RWA</i></p> <p>De doorwerking van de meicirculaire 2022 op de begroting van de RWA zorgt voor een lagere benodigde gemeentelijke bijdrage aan het RWA van afgerond € 509.000. Daarnaast zijn er meerdere mutaties (plus en min effecten uit circulaire en RWA begrotingen), die in 2023 een totaal effect hebben van afgerond € 29.000 op de gemeentelijke bijdrage (hogere bijdrage). Per saldo levert dit aan gemeentezijde € 480.000 aan lagere lasten op.</p>	480		S

Tabel: HF.2.1.7

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
9. Mutatie reserves			
Onttrekking uit de reserve Maatschappelijke Opvang ten behoeve van een bijdrage aan de Pionier Portaal Eemland conform Kadernota 2022-2025 . Zie deelprogramma 2.1.4		64	I
Onttrekking uit de reserve Maatschappelijke Opvang ter dekking van de lasten met betrekking tot de nieuwe locatie Maatschappelijke Opvang conform coalitieakkoord 2022-2026 . Zie deelprogramma 2.1.4		1.000	I
<i>Reserve regionale participatiegelden</i> Onttrekking aan de reserve regionale participatiegelden ter dekking van: 1) het regionaal jongerenloket (€ 550.000); 2) het regionaal werkbedrijf (€ 100.000); 3) Perspectief op Werk (€ 500.000); 4) het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) Amersfoort (€ 250.000). Zie deelprogramma 2.1.6		1.400	I

Beleidskaders[Beleidskader Amersfoort Inclusieve Stad](#)[Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling](#)[Regiovisie Samen in de wijk - doorontwikkeling ondersteuning met noodzakelijk verblijf](#)[Beleidskader Integrale Schuldhulpverlening](#)[Toekomstagenda Regionaal Werkbedrijf](#)[Fraudebeleidskader Sociaal Domein](#)[Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs](#)[Regenboogagenda](#)[Uitvoeringsprogramma Inclusieve Stad](#)[Amersfoort - Inkoop jeugdhulp en Wmo 2023 regio Amersfoort](#)

2.2 Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouders

Burgemeester Lucas Bolsius

Maatschappelijk doel

Amersfoort is een stad waar iedereen zich thuis en veilig moet kunnen voelen. Voor die veiligheid zijn we samen met inwoners, bedrijven en alle partners die preventief of repressief aan veiligheid werken verantwoordelijk.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
-------------	--------------

2.2.1 Sociale Veiligheid

Voor de periode 2023-2027 wordt een nieuw integraal veiligheids-programma opgesteld. In afwachting van de concrete uitwerking van doelen in dat stuk, zijn hier vooralsnog de hoofdlijnen opgenomen van taakvelden waarover al meer duidelijk is.

1. Inzet op ondermijning	1.1 Deelname aan regionale samenwerking "wie praat die gaat 3.0". 1.2 Integrale controles / afhandelen meldingen. 1.3 Herijken lokale plan van aanpak ondermijning.
2. Aanpak van cybercriminaliteit	Samen met onze ketenpartners richten we ons in de komende periode op vier punten: 2.1 Inzicht in de aard en omvang van slachtofferschap cybercrime. 2.2 Weerbaarheid eigen organisatie op orde. 2.3 Preventie en bewustwording kwetsbare groepen in de stad. 2.4 Bestrijding van de gevolgen van Cybercrime.
3. Persoonsgerichte Aanpak	3.1 Inrichten en implementeren advies en triageproces. 3.2 Gebruik pga monitor optimaliseren voor inzicht in doorlooptijden en voortgang. 3.3 Verduidelijken en afbakenen rol, taken en verantwoordelijkheden van de gemeentelijke procesregisseurs.

2.2.2 Fysieke Veiligheid

1. Brandveilige en veilige fysieke leefomgeving.	<p>1.1 Risicogerichte controles op bestaande bouw bijv. waar kwetsbare groepen zich bevinden.</p> <p>1.2 In samenwerking met de VRU geven van gerichte voorlichting aan doelgroepen.</p> <p>1.3 Wij bekijken hoe we, met het oog op de uitbreidende stad en regionale ontwikkelingen, de dekkingsgraad van de brandweer kunnen verbeteren, ook door te kijken naar fysieke uitruklocaties. In 2021 is een proef gestart met een bezetting van beroepsbrandweer op Post Noord (Hofslot 1), om daarmee de opkomsttijden voor het noorden van Amersfoort te verbeteren. In 2023 wordt de proef en het onderzoek naar wat nodig is om de dekking structureel te verbeteren afgerond.</p>
2. Het verhogen van de constructieve- en bouwveiligheid van bouwwerken.	<p>2.1 Voorwaarden stellen aan de vergunning en toezicht houden tijdens de bouw.</p> <p>2.2 Meldingen en handhavingsverzoeken over constructieve (on)veiligheid worden afgehandeld met de hoogste prioriteit.</p> <p>2.3 Landelijke incidenten worden direct opgepakt, vertaald naar de Amersfoortse praktijk en gecommuniceerd met het bestuur.</p> <p>2.4 Minder bouwtoezicht op kleine bouwwerken en meer systeemtoezicht volgens de Wet private Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).</p>
3. De leefbaarheid van de wijken en buurten verder te verbeteren.	<p>3.1 Boa's dragen bij aan het in beeld brengen van de dynamiek en activiteiten van jeugdgroepen.</p> <p>3.2 Voor alle wijken worden elke twee jaar en in samenwerking met diverse partijen gebiedsplannen gemaakt met een sterkte-zwakke analyse en activiteiten om de leefbaarheid te verbeteren.</p> <p>3.3 Tenminste 60% van de tijd van de boa's wordt besteed aan het bevorderen van sociale veiligheid (jeugd, Drank- en Horecawet, wijkboa's, ondermijning).</p>
4. Een crisisorganisatie die snel en adequaat reageert op crisis.	<p>4.1 Lokaal blijven zorg dragen voor een voldoende bezetting, training en bijdragen aan de regionale crisisorganisatie en regionale ontwikkelingen.</p>

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
2.2.1 Sociale veiligheid	-4.259	-3.316	-3.406	-3.043	-3.042	-3.042
2.2.2 Fysieke veiligheid	-11.344	-12.560	-12.821	-12.867	-13.009	-13.167
2.2.3 Handhaving	-622	-720	259	115	72	24
TOTAAL LASTEN	-16.224	-16.596	-15.968	-15.795	-15.979	-16.185
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
2.2.1 Sociale veiligheid	464	16	16	16	16	16
2.2.2 Fysieke veiligheid	35	61	66	66	66	66
2.2.3 Handhaving	1.295	1.231	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	1.794	1.308	82	82	82	82
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
2.2.1 Sociale veiligheid	-3.794	-3.300	-3.390	-3.027	-3.025	-3.025
2.2.2 Fysieke veiligheid	-11.309	-12.499	-12.755	-12.802	-12.944	-13.102
2.2.3 Handhaving	673	510	259	115	72	24
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-14.430	-15.289	-15.886	-15.713	-15.897	-16.103
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0	0	0
SALDO MUTATIES RESERVES	0	0	0	0	0	0
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-14.430	-15.289	-15.886	-15.713	-15.897	-16.103

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
2.2 Veiligheid en handhaving	628	-1.225
2.2.1 Sociale veiligheid	-90	0
2.2.2 Fysieke veiligheid	-261	5
2.2.3 Handhaving	980	-1.231

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat

de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.2.2.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
1. Sociale veiligheid			
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i>	-102		S
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.			

Tabel: HF.2.2.2

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
2. Fysieke veiligheid			
<i>Kadernota 2022-2025: Schaarse vergunningen</i>	74		I
In de Kadernota 2022-2025 is voor 2022 (€ 160.000) en 2023 (€ 45.000) incidenteel een bedrag opgenomen voor het aanpassen van een deel van de vergunningen. De Europese regelgeving dwingt gemeenten anders om te gaan met zgn. 'schaarse vergunningen' met economische waarde. Dit budget vervalt daarmee in voor een deel in de begroting 2023.			
<i>Kadernota 2022-2025: Ondernijning</i>	149		I
In de Kadernota 2022-2025 is voor 2022 incidenteel een bedrag van € 149.000 (inclusief overhead is dit € 200.000) opgenomen voor ondernijning. Dit budget vervalt daarmee in de begroting 2023.			
<i>Coalitieakkoord 2022-2026: Ondernijning</i>	-150		S
In het coalitieakkoord is € 150.000 beschikbaar gesteld voor ondernijning. In de aanpak hiervan gaat het om het voorkomen dat mensen in de criminaliteit komen, het doorbreken van criminele netwerken en verdienmodellen en het bestraffen en beschermen van kwetsbare mensen. Om tegen te gaan dat georganiseerde criminaliteit onze veilige samenleving ondermijnt, is zowel een landelijke als een regionale en lokale			

aanpak nodig met gemeenten, politie, Openbaar Ministerie (OM), maar ook met ondernemers en buurtbewoners.			
<i>Bommenregeling</i> Conform de aanvraag van de suppletie-uitkering is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties via de meicirculaire incidenteel voor 2022 € 185.000 beschikbaar gesteld als bijdrage van 68% in de kosten voor de opsporing van ontplofbare oorlogsresten in 2021. Zie toelichting in raadsvoorstel: Raadsvoorstel (notubiz.nl)	185		I
<i>Veiligheidsregio Utrecht</i> De bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht stijgt in 2023 ten opzichte van 2022 overeenkomstig de in het Algemeen Bestuur vastgestelde Kadernota 2022 en Begroting 2023. Via de zienswijze zijn beide documenten aan de gemeenteraad voorgelegd en toegelicht. De mutatie in de bijdrage bestaat in hoofdzaak uit de regulier bijstelling van het financiële kader.	-95		S
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i> Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-452		S

Tabel: HF.2.2.3

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
3. Handhaving			
<i>Coalitieakkoord 2022-2026: Capaciteit handhavers</i> In het coalitieakkoord 2022-2026 is voor 2023 € 300.000 beschikbaar gesteld voor de inzet van handhavers, inclusief de handhaving van groen.	-300		S
<i>Elimineren interne verrekening</i> Dit betreft een technische begrotingswijziging voor het elimineren van een interne verrekening voor de inzet van handhavers voor de parkeercontroles. De uren van de Handhavers die we binnen de gemeente vanuit Veiligheid en Handhaving doorbelasten aan Parkeren halen we uit de baten en lasten van de meerjarenbegroting.	1.231	-1.231	S

Tabel: HF.2.2.4

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
--	--------	-------	-------

9. Mutatie reserves			
Er zijn geen afwijkingen binnen dit deelprogramma.			

Beleidskaders

Op dit moment is een nieuw Integraal Veiligheidsplan in de maak voor de periode 2023-2027. Naar verwachting wordt het nieuwe plan begin 2023 aangeboden ter besluitvorming

3. Lerende, werkende en dynamische stad

De stad groeit. Er komen nog steeds woningen bij. De voorzieningen zullen mee moeten groeien met de stad. Inwoners willen kunnen sporten, willen in hun wijk naar school en gebruik kunnen maken van culturele voorzieningen. Soms kan dat door gebruik te maken van voorzieningen in omliggende wijken maar gezien de huidige druk om sommige voorzieningen zal dit onvoldoende zijn. In nieuwe plannen moeten we rekening houden met uitbreiding van sport, cultuur, kinderopvang en andere maatschappelijke voorzieningen. Er wordt daarom de komende jaren gewerkt aan het versterken en soms uitbreiden van deze maatschappelijke voorzieningen.

Door de huidige prijsontwikkeling en inflatie, mede als gevolg van de sterk stijgende energietarieven, staan onze organisaties en instellingen onder financiële druk. Niet alleen heeft SRO als beheerder en exploitant van de gemeentelijke sport- en cultuuraccommodaties last van stijgende kosten, ook verenigingen en andere sport- en beweegaanbieders worden hiermee geconfronteerd. In de culturele sector zien we veel onzekerheden zoals personeelstekorten en stijgende (loon)kosten. Deelname aan sport en bewegen wordt als gevolg duurder voor onze inwoners. Dit bemoeilijkt het herstel na corona. In het onderwijs wordt o.a. met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gewerkt aan het terugdringen van de gevolgen van corona. Ook organisatoren van evenementen hebben te maken met tekorten in (kwalitatief) personeel en vrijwilligers en significante prijs- en loonstijgingen, waardoor grote inspanningen geleverd moeten worden voor een goede en veilige organisatie.

Onderwijs

Kansengelijkheid in het onderwijs is voor ons het uitgangspunt. Iedereen moet de kans krijgen om het beste uit zichzelf te halen. We willen achterstanden zoveel mogelijk voorkomen en in een zo vroeg mogelijk stadium inhalen, o.a. door middel van voorschoolse educatie. Ook elementen als verlengde schooldagen, de Zomerschool, cultuuronderwijs en een verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp helpen daarbij. Door uitvoering te blijven geven aan ons Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs (UPJO) werken we hier samen met het onderwijs en andere partners in de stad aan. In de

aankomende periode zal het nieuwkomersonderwijs extra aandacht vragen, nu wij voorzien dat het beroep op deze voorzieningen zal blijven toenemen. Daarnaast zetten wij in op het voorkomen van segregatie in het onderwijs. Daarbij streven wij o.a. naar een eerlijk aanmeldbeleid en stimuleren we ontmoetingen tussen kinderen van verschillende scholen en wijken. Ook is de herwaardering van het beroepsonderwijs hierbij van belang; wij zijn trots op de brede mbo-sector in onze stad die een fundament vormt in de samenleving en dragen dat ook uit. Immers, zonder al deze praktisch opgeleiden komen we niet verder met de energietransitie, de woonopgave en de zorg.

Onderwijs/arbeidsmarkt

Bij dit thema is de samenwerking tussen onderwijs, economie en werk en inkomen van belang. In deze begrotingsonderdelen zijn hier doelen en acties opgenomen.

De aandacht voor - en het belang van het mbo en hbo vinden we terug in verschillende onderdelen. In het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs (UPJO) valt het programma voor het bestrijden van Voortijdig Schoolverlaten (VSV) en door het RMC Jongerenloket wordt intensief samengewerkt met het mbo om (potentiële) uitvallers weer terug te leiden naar school, of als dat niet nodig is richting arbeidsmarkt of een zinvolle dagbesteding. Speciaal voor het mbo is de ondersteuning die de gemeente de afgelopen jaren heeft gegeven vanuit het Investeringsfonds, waarbij een succesvolle vorm van pre-entree mbo onderwijs gegeven wordt aan ernstig ontsporende jongeren.

Vanuit Economie is daar het Toekomstfonds onderwijs en arbeidsmarkt, waar (mbo)scholen samen met partijen uit de arbeidsmarkt in kunnen schrijven met project om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren. Ook het Platform onderwijs en arbeidsmarkt waarin vertegenwoordigers uit het Amersfoortse bedrijfsleven, samen met het mbo en hbo, werken aan een verbeterde aansluiting, ontvangt van ons subsidie. Daarnaast zijn er bijvoorbeeld ook nog activiteiten rondom de Utrechtse Talent Alliantie.

Om onze gemeentelijke opgaven te realiseren en te voorkomen dat de regionale economie stagneert, hebben we de komende jaren iedereen nodig die nu nog, om wat voor reden dan ook, niet (volledig) deelneemt aan het arbeidsproces. Het gaat om de mensen in een uitkerings situatie en om mensen die nu vrijwillig aan de kant staan en/of een beperkt aantal uren werken of onder hun niveau werken. Door samen te sturen op het mobiliseren en ontwikkelen van dit on(der)benutte arbeidspotentieel creëer je massa die het voor onderwijsinstellingen en ondernemers interessanter maakt om te investeren hun personeel en in andersoortige, meer praktijkgerichte opleidingstrajecten. Dit vereist de komende twee jaar een investering, die daarna opbrengsten realiseert.

Sport

We zetten in op een aantrekkelijk en toegankelijk sport- en beweegaanbod voor alle Amersfoorters, op toekomstbestendige verenigingen die oog hebben voor hun omgeving, op multifunctionele sportaccommodaties die intensief door verenigingen, andere organisaties en bewoners gebruikt worden en op een openbare ruimte die stimuleert en uitdaagt tot sporten en bewegen. Sport en bewegen zorgt ervoor dat Amersfoorters fit en vitaal zijn en draagt bij aan maatschappelijke opgaven in buurten en wijken. Om de kracht van sport en bewegen optimaal te benutten, verbinden we meerdere beleidsterreinen aan sport en bewegen zoals ruimtelijke ontwikkeling, onderwijs en sociaal domein. Sport en bewegen is daarmee een krachtig preventief middel binnen het sociaal domein. Daarnaast is er aandacht voor de accommodaties. We maken een meerjaren investeringsplan voor de sportaccommodaties in de stad. In 2023 zal het Bosbad gedeeltelijk gerenoveerd worden. Afronding van deze renovatie is voorzien voor het buitenbadseizoen van 2024. Voor zwembad Hoogland zal een alternatief gevonden worden.

Cultuur

In Amersfoort willen we dat iedereen kan genieten van –en meedoen aan– een uiteenlopend en inspirerend cultureel aanbod dat in de hele stad beschikbaar is. De komende jaren moet Amersfoort

een schaa sprong maken waarbij het aanbod groeit naar de omvang van onze stad. Dat betekent enerzijds meer financiële middelen om de sector te verstevigen en daarbij ook het inhoudelijke aanbod te versterken. Om dit onder de aandacht van het publiek te brengen speelt de Stichting Citymarketing een essentiële rol.

De komende jaren bouwen we verder aan het museale aanbod waaronder een invulling van het Rietveldpaviljoen en het ondersteunen van het initiatief van Museum Amersfoort. Ook werken we samen met de podia in de stad toe naar een nieuw gezamenlijk podium. In 2023 zullen we daar verder aan werken. In 2023 zullen er onder andere meer middelen beschikbaar komen voor laagdrempelig cultuuraanbod in de wijken, cultuureducatie en het ondersteunen van makers en talenten.

Wij verwachten voor 2023 wijzigingen in de opzet en invulling van evenementen. Enerzijds vanwege een tekort aan organisatiekracht (bijv. vrijwillige bestuursleden en vrijwilligers), anderzijds vanwege dekkingstekorten. Daarmee blijft het onze opgave om de evenementensector te faciliteren in hun weerbaarheid en om het gevarieerde Amersfoortse evenementenaanbod in stand te houden. Daarbij observeren we goed wat een evenement nodig heeft in de openbare ruimte. En benutten we het moment om met de evenementenorganisaties te kijken welke kansen er zijn voor innovatie, verduurzaming en het verbreden en toegankelijker maken van het aanbod in de stad.

We werken samen met de stedelijke regio Utrecht (SRU) om gezamenlijk met stad Utrecht en de provincie opgaves het hoofd te bieden.

Economie

We zijn een stad waar mensen goed kunnen wonen én werken. De groeiopgaven van Amersfoort is niet alleen een woonopgave. We kijken nadrukkelijk ook hoe wij het aantal arbeidsplaatsen mee kunnen laten groeien met het aantal woningen. Dat vraagt om meer ruimte voor bedrijvigheid. Voor bestaande werklocaties (bedrijventerreinen en kantoren) kijken wij naar verduurzaming en hoe wij die nog beter kunnen benutten.

We willen een economie waarin ondernemers een duurzame en sociale band aangaan met hun omgeving, met de stad en hun werknemers. De bedrijven die wij graag aantrekken in Amersfoort zijn duurzaam, sociaal en circulair. We zeten in op een transitie naar een groene en circulaire economie. We geven daarbij o.a. via het inkoopbeleid als gemeente zelf het goede voorbeeld. Wij voeren de acties uit zoals opgenomen in het coalitieakkoord en verkennen met partijen uit de stad hoe wij de transitie verder concreet vorm kunnen geven.

Het is belangrijk dat de werkgelegenheid aansluit bij de behoefte in de stad en de regio. Dit vraagt om een proactieve houding en een actief economisch beleid, waarin we ons gericht en actiever inzetten bij het aantrekken van bedrijven waarvoor we in deze regio het personeel opleiden. De juiste citymarketing maakt daarin veel verschil. We zetten in op de verdere ontwikkeling van Earth Valley als economisch ecosysteem. Doel is om de ontwikkeling van (geo-) technologie verder te stimuleren zodat deze toegepast kan worden bij belangrijke maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, energietransitie, circulair bouwen en mobiliteit.

Monumentenzorg/archeologie

Cultuurhistorische waarden zijn een inspiratiebron voor de toekomst. Amersfoort is gezegend met een rijk verleden en een tastbare historie, waarmee we zorgvuldig omgaan. Met onze monumentenzorg en archeologie zorgen we op samenhangende wijze voor het in stand houden en verduurzamen van onroerend, landschappelijk en archeologisch erfgoed in Amersfoort. Ook het inpassen van cultuurhistorische waarden in nieuwe ontwikkelingen is van belang (behoud door ontwikkeling). Het gaat concreet om een veelvoud van beeldbepalende elementen in de stad. We hebben daarvoor vanaf 2023 ook extra capaciteit vrijgemaakt. In relatie met de Omgevingsvisie en het omgevingsplan stellen we een cultuurhistorische waardenkaart op. Daarnaast is er veel aandacht voor publieksactiviteiten en -informatie. Zo behouden we de historische identiteit en aantrekkelijkheid van onze stad, zowel voor bewoners als voor bezoekers.

3.1 Economie

Portefeuillehouders

Wethouder Willem-Jan Stegeman

Maatschappelijk doel

We willen een levendige stad zijn voor wonen en werken. Daarbij houdt de ontwikkeling van de werkgelegenheid gelijke tred met de algehele (bevolkings) ontwikkeling van de stad en kunnen bedrijven voldoende geschikt personeel vinden.

Het versterken van de economie doen we door in te zetten op duurzaam, sociaal en circulair ondernemerschap, in lijn met profilering als regio voor gezond stedelijk leven (groen, gezond en slim) en de ambitie om de as Amersfoort-Utrecht verder uit te bouwen als Earth Valley. We willen een innovatieve stad zijn, waar ondernemers en kennisinstellingen innovatieve oplossingen aandragen voor maatschappelijke vraagstukken. Andersom biedt verduurzaming veel kansen voor nieuwe werkgelegenheid. Ondernemers dragen daarnaast bij aan een aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat, zowel in de wijken als op het niveau van de stad Amersfoort. De ruimtevraag van bedrijven willen we zoveel mogelijk binnen de bestaande stad faciliteren door werklocaties te intensiveren, waar mogelijk wonen en werken te mengen en leegstand tegen te gaan. We kijken bij invulling van werklocaties naast duurzaamheid naar ruimtelijke kwaliteit en de bijdrage aan de werkgelegenheid. We faciliteren daarom geen XXL-bedrijven (geen logistieke 'dozen'). Het budget voor programma Economie is ten opzichte van afgelopen jaren afgenomen. Hierdoor kunnen niet alle ambities uit het coalitieakkoord 2022-2026 volledig worden gerealiseerd. We maken scherpe keuzes waar we onze capaciteit en middelen voor inzetten.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
3.1.1 Economie	
1. Koesteren van het huidige bedrijfsleven en aantrekken van nieuwe bedrijven om de werkgelegenheid te behouden en te versterken.	1.1 Pro-actief accountmanagement bedrijven. Daartoe legt het Amersfoort business team (ABT) de rode loper uit voor bestaande en nieuwe bedrijven die passen bij de stad Amersfoort. We organiseren ambassadeurs- en andere netwerkbijeenkomsten voor (nieuwe) bedrijven. Groeiende bedrijven begeleiden we intensief bij optimalisatie en revitalisatie van een bestaande locatie of naar nieuwe locaties in de stad. Doel hiervan is het aantrekken en behouden van (nieuwe) werkgelegenheid en een goede woon-werkbalans. Daarbij streven we ook naar een zo duurzaam mogelijke invulling. 1.2 Actieve vraaggerichte dienstverlening aan ondernemers en ondernemersverenigingen via de accountmanagers van het Amersfoort Business Team. Voor bedrijventerreinen waar parkmanagement is

georganiseerd nemen we deel aan het bestuur van de parkmanagementstichting. Voor informatievoorziening richting ondernemers werken we met de ketenpartners samen aan de inrichting van één loket voor alle ondernemersvragen.

1.3 Gezamenlijk met ROM optrekken bij accountcontact met internationale bedrijven in Amersfoort. Regionale en internationale acquisitie van bedrijven richten we in 2023 in samenwerking met Team Trade & Invest van de ROM op bedrijven die passen binnen het profiel van Healthy Urban Living. Bedrijven worden gestimuleerd om zo veel mogelijk bij te dragen aan een duurzaam, sociaal en circulair Amersfoort.

1.4 De as Amersfoort-Utrecht groeit uit tot Earth Valley: een kennisomgeving die dankzij de concentratie van ingenieursbureaus, innovatieve (geo-) bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen een bijdrage levert aan wereldwijde maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie, circulair bouwen en mobiliteit. Het Earth Valley ecosysteem versterken we als nationale hotspot voor ontwikkeling en toepassing van (geo-) technologie in de fysieke leefomgeving. Met de ROM wordt de samenwerking tussen de verschillende bedrijven versterkt, waarbij overheden als opdrachtgever en samenwerkingspartners bijdragen aan versterking van de keten. De kern van deze samenwerking ligt in het vinden en testen van innovatieve oplossingen voor maatschappelijke thema's (zoals klimaatadaptatie en energietransitie). We zetten digitale innovaties in als middel om deze maatschappelijke opgaven integraal op te lossen. In lijn met profilering als regio voor gezond stedelijk leven, zal de nieuwe werkwijze van Earth Valley naast het versterken van de regionale economie dan ook van groot belang zijn voor en impact hebben op de fysieke (her)ontwikkelingsplannen voor diverse wijken in Amersfoort met ieder haar eigen fysieke maatschappelijke opgaven.

1.5 Actieve verbindingen leggen tussen bedrijfsleven en onderwijs, t.b.v. betere aansluiting onderwijs en bedrijfsleven. Denk hierbij aan het mogelijk maken van 'Docent in bedrijf' en de week van het ondernemen waar bedrijven en onderwijsinstellingen actief aan kruisbestuiving doen.

1.6 Implementeren relatiemanagement n.a.v. onderzoek economisch ecosysteem start- en scale-ups in Amersfoort binnen regio Utrecht. Start- en scale-ups in beeld brengen en verbinden met corporates en regionale samenwerking met o.a. Startup Utrecht en ROM regio Utrecht.

1.7 Gemeente Amersfoort doet aan Impact Ondernemen; Amersfoort is ondertekenaar van de City Deal Impact-ondernemen. We trekken, stimuleren en faciliteren sociaal ondernemerschap. Daarmee willen we verder gaan dan de faciliterende rol die we als gemeente tot op heden aannamen, echter zijn hier nog geen middelen voor beschikbaar. We zoeken naar mogelijkheden om ondernemers die de duurzame en sociale ambities van de stad bevorderen, te belonen. Als gemeente willen wij deze "impact ondernemers" helpen en obstakels wegnemen, om zo het ecosysteem te versterken.

2. Zorgen voor vitale werklocaties, waarbij voldoende en passende ruimte is voor groei en vestiging van bedrijven.

2.1 We sturen op een goede ontwikkeling van onze werklocaties, in het bijzonder de bedrijventerreinen. Deze terreinen zijn een steeds schaarser goed, waardoor het vinden van een goede locatie voor bedrijven een steeds lastiger opgave wordt. Daarom zetten we in op verduurzaming, revitalisering, intensivering en profilering van onze bedrijventerreinen. Daarnaast wordt bedrijventerrein Bovenduist aangelegd om te voorzien in de broodnodige schuifruimte. Deze strategie en een uitvoeringsprogramma, die onlosmakelijk zijn verbonden met verduurzaming van bedrijventerreinen, worden uitgewerkt in het Omgevingsprogramma Werklocaties, dat als programma binnen de Omgevingsvisie zal gaan functioneren. Met behulp van de regionale programmering komen we tot een optimale allocatie van de werklocaties, in lijn met het Regionale Ontwikkelbeeld. We houden bij de profilering van werklocaties rekening met (lopend) provinciaal onderzoek naar de toekomst van branches met oog op de arbeidsmarkt. We starten twee pilots om ervaring op te doen met intensivering en verduurzaming van bedrijventerreinen; De Hoef-Oost en Isselt. Voor uitvoering van een revitaliserings- en/of intensiverings-aanpak zijn nog geen middelen beschikbaar.

2.2 Voor Isselt-Midden werken we aan een verkenning naar mogelijke toekomstscenario's (behoud werkfunctie i.c.m. intensivering, transformatie, of gemengde woon-werkontwikkeling met behoud maakfunctie).

2.3 De gemeente Amersfoort stuurt ook op sanering, verduurzaming en vernieuwing van de (leegstand in de) kantorenvorraad. Hiertoe maken we programmeringsafspraken voor de planvoorraad van kantoren, en deze vertalen we door naar (projectkaders voor) concrete gebiedsontwikkelingen. Reductie van de planvoorraad en tegengaan van leegstand doen we door medewerking aan transformatie van kantoren buiten de meest kansrijke kantoorlocaties naar wonen, of andersoortige functies in kantoren op bedrijventerreinen. Ook deze strategie en een uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt in het

Omgevingsprogramma Werklocaties, als programma in de Omgevingsvisie. Daarbij werken we ook beleid uit voor het terugdringen van kantoorbestemmingen en leegstand in kantoren op bedrijventerreinen.

2.4 Advisering in ruimtelijke projecten ter realisatie van de programmadoelen, in het Stadshart, aanpak stationsgebied, Bedrijvenpark Vathorst, Wieken/Vinkenhoef, Podium, transformatie De Hoef-West, Kop van Isselt, Wagenwerkplaats en op kleinere binnenstedelijke locaties. De nadruk ligt op integrale advisering in projecten. De inzet van de beperkte capaciteit en middelen zal worden toegesneden op de voortgang van de projecten, waarbij soms scherpe keuzes gemaakt moeten worden.

2.5 Aanpak van oudere werklocaties, zoals Isselt, Calveen of De Hoef-Oost. Dit in het bewustzijn dat ook hier keuzes en prioritering onvermijdelijk zijn vanwege beperkte capaciteit en middelen. Prioriteit ligt bij de aanpak van Isselt en De Hoef-Oost, waar bredere complexe opgaven liggen op het vlak van onder andere intensivering, verduurzaming en vergroening.

2.6 In de omgevingsvisie en het omgevingsprogramma werklocaties werken we een afwegingskader uit dat richting geeft aan hoe wordt omgegaan met vrijkomende (werk)locaties in de wijk. Het geeft meer richting aan de welke vormen van werkgelegenheid passend zijn in gemengde gebieden, zowel bestaand als nieuw, welke typen locaties, welke wijken zich daar het best voor lenen en onder welke voorwaarden eventueel kan worden getransformeerd naar wonen.

3. Een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt in onze regio waar zowel jongeren als werkgevers van profiteren.

3.1 Samen met onderwijsinstellingen en bedrijfsleven blijvend invulling geven aan de verbetering van de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt, in samenwerking met de regionale partners.

3.2 Stimuleren en ondersteunen van samenwerkingsprojecten via het Toekomstfonds Onderwijs-Arbeidsmarkt, zoals bijvoorbeeld het Challenge based Leren in het Hoefkwartier, waar studenten van verschillende opleidingsniveaus aan een leer-werkomgeving werken in het Celsiushuis. De agenda Onderwijs Arbeidsmarkt is in 2022 geëvalueerd. Er wordt verder nagedacht over de wijze waarom in het vervolg ondernemers worden gestimuleerd.

3.3 Initiëren van ontmoetingen door de gemeente, om de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven te versterken.

3.4 Actief participeren in de Utrecht Talent Alliantie, een samenwerking tussen overheden, onderwijsinstellingen en werkgevers. Voor Amersfoort is hierbij een goed functionerende arbeidsmarkt van belang met voldoende beschikbaarheid van passend opgeleid personeel voor de bedrijvigheid in de stad en regio.

3.5 De sectoren bouw, ICT, Geo en Water (Earth Valley) worden verbonden met onze MBO's en het HBO in Amersfoort.

4. Versterken van het regionale innovatieklimaat gericht op een groene, gezonde en slimme regio (smart city).

4.1 De Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Regio Utrecht is in 2020 opgericht. De partners Provincie Utrecht, gemeenten Amersfoort, Utrecht en Hilversum, Universiteit Utrecht, UMCU en Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) werken samen aan het versterken van het regionale ecosysteem. Hiermee wordt ingezet op innoveren investeren en internationaliseren van het innovatieve MKB. We werken aan een economie waarin duurzaamheid, digitalisering en (sociale) gezondheid centraal staan.

4.2 In het regionaal ontwikkelbeeld (tot 2030) is een visie neergelegd op (het faciliteren van) de grote ruimtevragers in de regio Amersfoort en wordt de uniciteit van de regio in provinciaal en landelijk perspectief beschreven. Het regionaal ontwikkelbeeld vormt een belangrijk vertrekpunt voor de verstedelijkingsstrategie van de Stad Amersfoort. Als uitvloeisel van het regionaal ontwikkelbeeld voeren we onderzoek uit naar de toekomst van Isselt-Midden (zie 2.2) en gaan we samen met de regio en de provincie Utrecht de sectorstructuur van de regio in beeld brengen om de meest kansrijke sectoren goed te kunnen benoemen.

4.3 We formuleren beleid en concrete projecten voor creatieve broedplaatsen. Naast een plek voor creatieve makers kunnen creatieve broedplaatsen ook plaats bieden aan startende impactondernemers, ondernemers uit de creatieve industrie (vormgevers), nieuwe maakindustrie, maatschappelijke initiatieven en dragen zodoende bij aan het innovatieve klimaat en het oplossend vermogen voor maatschappelijke vraagstukken in Amersfoort. We verkennen kansen voor synergie bij het creëren van inspiratieplekken voor organisaties, bedrijven en opleidingen.

4.4 In 2023 werken we verder aan concrete projecten:

-het project SCOREwater over klimaatadaptatie, met Barcelona en Göteborg;

-binnen de Data- en KennisHub Gezond Stedelijk Leven met o.a. RIVM, Universiteit Utrecht en Economic Board

	<p>Utrecht aan de innovatielijnen Digital twin (geo-data) en Slimme monitoring;</p> <p>-ethische vraagstukken over digitalisering, samen met de in 2021 opgerichte Klankbordgroep Digitalisering & Ethiek (inwoners Amersfoort).</p>
<p>5. Versterken van de aantrekkelijkheid van Amersfoort en de regio voor (toekomstige) bewoners, bedrijven en (zakelijke) toeristen.</p>	<p>5.1 Profileren van Amersfoort als aantrekkelijke regio voor ondernemen en werken, voor zakelijke bijeenkomsten en toeristisch-recreatief bezoek. Door opdrachtverlening aan de Stichting Citymarketing Regio Amersfoort wordt met collectieve marketingacties voor het culturele en vrijetijdsaanbod bezoek aan en bestedingen in regio Amersfoort gestimuleerd. We zijn selectief in de doelgroepen die we benaderen. We richten ons vooral op bezoekers die met hun bestedingen bijdragen aan het economisch draagvlak voor instandhouding van culturele en recreatieve voorzieningen, die ook voor onze inwoners van belang zijn. Om de voorzieningen in de binnenstad op peil te houden, stimuleren we mensen vanuit de eigen regio, maar ook daarbuiten, om naar het Stadshart van Amersfoort te komen om te winkelen en horeca te bezoeken. De doelgroep van potentiële nieuw vestigende bedrijven bestaat conform het coalitieakkoord uit duurzame, sociale en circulaire bedrijven.</p> <p>5.2 Zorgen voor vitale winkelgebieden en markten, passend bij de groeiende bevolking en veranderende behoeften. Aan de hand van de vernieuwde Nota Detailhandel (2021) met het Stadshart van Amersfoort in de periode 2020-2023 opnieuw een plek bij de 10 Meest Vitale Binnensteden van Nederland te behalen (periodiek onderzoek Goudappel Coffeng). In 2022 is van de provincie Utrecht een subsidie verkregen vanuit “Versterking Vitaliteit Binnensteden”. In 2023 zullen de plannen tot uitvoer worden gebracht. Met inzet van subsidie van de provincie wordt een ‘matchmaker’ ingeschakeld, die ruimtevragers koppelt aan leegstaande (winkel) panden.</p> <p>5.3 Door inzet van Citymarketing is een samenwerking met de binnenstadondernemers, KHN, VEB en de culturele sector resulterend in een continue publiekscampagne. Samenwerking en kennisoverdracht tussen culturele instellingen, evenementenorganisaties en lokale ondernemers vormen hierbij de basis.</p> <p>5.4 Ondersteunen van een goed toeristisch voorzieningenniveau in de stad, inclusief de Eemhaven.</p> <p>5.5 Een (cultureel) profiel passend bij de groeiende stad Amersfoort, mede door inzet op Citymarketing:</p>

Amersfoort in de periode 2020-2023 een plek in de Top 25 bij de Cultuurindex van de Atlas voor Gemeenten. Hiermee dragen we bij aan de aantrekkelijkheid van de stad voor wonen en werken (zie begroting cultuur voor verdere uitwerking). Dit vraagt om investeringen in cultuur die zich economisch terugbetalen. Bij de inzet op creatieve broedplaatsen (zie ook 4.3) worden waar mogelijk kansen gepakt met oog op met het stimuleren van (circulaire) economie en arbeidsmarktbeleid.

5.6 Passende samenwerkingen met onder meer stad en Provincie Utrecht, het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen.

5.7 Voor het gericht aantrekken van internationaal toerisme nemen we deel aan (boven) regionale projecten, zoals de meerjarige campagne VisitUtrechtRegion. Daarbij wordt Amersfoort samen met de regio onder de aandacht gebracht bij bijvoorbeeld Duitse en Belgische cultuurtoeristen.

5.8 Samen met de schoolbesturen in Amersfoort werken we aan internationaal onderwijs. De focus ligt hierbij op het vergroten van kanselijkheid. De verkenning naar de mogelijkheden is met positieve uitkomst uitgevoerd. De volgende stap behelst het vormgeven van internationaal onderwijs in de stad. Voor een bijdrage aan eventuele voorinvesteringen is vooralsnog geen dekking.

5.9 Samenwerking met International Welcome Centre Utrecht Region wordt geïntensiveerd om voor internationale (kennis) werkers overheidsinformatie en praktische zaken gemakkelijker te regelen.

6. We werken verder aan de ambitie om de transitie naar een circulaire samenleving te versnellen.

Eind 2022 wordt de uitvoeringsagenda Circulariteit geactualiseerd op basis van reeds uitgezette beleidslijnen, de ambities uit het coalitieakkoord en de bouwstenen die begin 2022 zijn benoemd tijdens de evaluatie van 4 jaar programma Duurzame Economie.

In 2023 proberen we de continuïteit te borgen op de inzet op het vlak van de transitie naar de circulaire bouweconomie. Voor extra inzet op de transitieagenda's lokale maakindustrie en consumptiegoederen zijn op dit moment nog onvoldoende middelen beschikbaar.

6.1 Circulaire gebiedsontwikkeling: Bij gebiedsontwikkeling nemen wij kaders op voor circulair bouwen in onze bestemmingsplannen waarmee circulair bouwen steeds meer de standaard wordt. In 2022 is het [Convenant Duurzame Woningbouw Provincie Utrecht](#) getekend. In 2023 trekken we samen met projectontwikkelaars en andere (lokale) overheden op om

de ambities voor circulair bouwen verder te verankeren, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een afwegingskader of door deelname aan de [citydeal Circulair en Conceptueel Bouwen](#) die we in 2021 hebben ondertekend.

6.2 Circulair inkopen: De afgelopen jaren is er veel ervaring opgedaan met circulair inkopen in de openbare ruimte. Deze ervaring wordt verder geïmplementeerd en ook verbreed binnen de organisatie tot een Routekaart 100% CO2neutraal en 100% Circulair inkopen als onderdeel van het Plan van Aanpak [Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en Opdrachtgeverschap](#).

6.3 Circulaire bedrijvigheid: We stimuleren en ondersteunen bedrijven om te werken aan circulaire economie. Daarbij gaat het zowel om het [bieden van praktische ondersteuning](#), het delen van kennis en inspiratie en het toekennen van [subsidies](#).

6.4 Infrastructuur voor een circulaire stad: Samen met het samenwerkingsverband van kringlopen, stichting Retourboulevard, ROVA en makers ([033circulair](#)) werken we aan het sluiten van lokale kringlopen van consumptiegoederen. We werken samen aan plekken voor sorteren, demonteren, upcycling en verkoop.

6.5 Samenwerking, kennisontwikkeling en kennisdeling: Samen met de partners van [Alliantie Cirkelregio](#) blijven we werken aan het versnellen van de circulaire economie in de regio Utrecht, bijvoorbeeld door samen kennisbijeenkomsten te organiseren voor ondernemers en bestuurders.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
3.1.1 Economie	-4.627	-5.463	-5.558	-4.989	-5.112	-5.112
TOTAAL LASTEN	-4.627	-5.463	-5.558	-4.989	-5.112	-5.112
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
3.1.1 Economie	459	541	560	560	560	560
TOTAAL BATEN	459	541	560	560	560	560
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
3.1.1 Economie	-4.168	-4.922	-4.998	-4.429	-4.552	-4.552
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-4.168	-4.922	-4.998	-4.429	-4.552	-4.552
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Onttrekking aan reserve	0	50	50	0	0	0
SALDO MUTATIES RESERVES	-50	0	0	-50	-50	-50
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-4.218	-4.922	-4.998	-4.479	-4.602	-4.602

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
3.1 Economie	-95	19
3.1.1 Economie	-95	19

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.3.1.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
1. Economie, Smart City, Citymarketing, Circulaire economie			
<p><i>Circulaire Economie</i></p> <p>De incidentele middelen in 2022 voor circulaire economie zijn in 2023 vervallen. Hier staan de beschikbaar gestelde structurele middelen vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 voor economie en circulariteit tegenover, zie het blok <i>Coalitieakkoord 2022-2026: Economie en circulariteit</i>.</p>	369		I
<p><i>Coalitieakkoord 2018-2022: Wegvallende gelden economie</i></p> <p>In het coalitieakkoord 2018-2022 is voor de periode 2020-2022 incidenteel beschikbaar gesteld voor economie. Per 2023 vervalt € 0,5 miljoen per jaar. Hier staan voor een deel de beschikbaar gestelde structurele middelen vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 voor economie en circulariteit tegenover, zie het blok <i>Coalitieakkoord 2022-2026: Economie en circulariteit</i>.</p>	500		I
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Economie en circulariteit</i></p> <p>In het coalitieakkoord 2022-2026 is per 2023 structureel € 0,8 miljoen per jaar beschikbaar gesteld voor economie en circulariteit.</p>	-800		S
<p><i>Afloop amendement 2021-133A</i></p> <p>Bij de behandeling van de begroting 2022-2025 is Amendement 2021-133A Vitale ondernemers, vitale stad aangenomen. Hierin is besloten om het budget van Economie in 2022 incidenteel te verhogen met € 350.000. Deze middelen vervallen in 2023.</p>	350		I
<p><i>Afloop gelden corona-agenda</i></p> <p>In december 2021 heeft de raad een agenda voor herstel en perspectief corona vastgesteld. Hierin is besloten om in 2022 incidenteel € 100.000 beschikbaar te stellen voor onderwijsarbeidsmarkt en de toekomstige arbeidsmarkt. Deze middelen vervallen in 2023.</p>	100		I
<p><i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.</p>	-142		S

<i>Amersfoortse bakkers blijven bakken</i>	-500		I
Op basis van het bij de vaststelling van de begroting 2023-2026 aangenomen amendement 'Amersfoortse bakkers blijven bakken' (2022-170A), ontvangt het MKB in 2023 een financiële tegemoetkoming energiekosten. Deze bijdrage wordt gedekt uit de reserve Corona.			

Tabel: HF.3.1.2

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
--	--------	-------	-------

9. Mutatie reserves			
<i>Reserve evenementen</i>	-50		I
De jaarlijkse dotatie aan de reserve evenementen.			
<i>Centraal aftelmoment 2022 en 2023</i>		50	I
In 2022 en 2023 wordt incidenteel € 50.000 onttrokken aan de reserve evenementen voor de pilot centraal aftelmoment.			

Beleidskaders

- Detailhandelsnota (2021)
- Afwegingskader transformatie kantoren (19 april 2019)
- RIB Vervolg Economische Agenda (9 april 2019)
- Economische trends Amersfoort 2015 -2018 (november 2018)
- RIB Verkenning Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Regio Utrecht (26 november 2018)
- Ruimte voor Ondernemen, actualisatie vestigingsbeleid Visie Werklocaties (2013)
- Horecanota Amersfoort - Ruimte voor ondernemers (2013)
- Amersfoort, stad om in te werken, Visie Werklocaties (2011)
- Regionaal Economische Agenda (2020)
- Visie Stadshart (2017)

[Amersfoort Circulair: evaluatie en bouwstenen](#)

3.2 Onderwijs en jeugd

Portefeuillehouders

Wethouder Nadya Aboyaakoub-Akkouh

Wethouder Tyas Bijlholt

Maatschappelijk doel

Kansrijk ontwikkelen

Inwoners krijgen van jongs af aan de ruimte en gelegenheid om zich te ontwikkelen tot competente en weerbare volwassenen. We stellen hen in staat op te groeien in een veilige en stimulerende (thuis) omgeving waarin zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien. Dat legt de basis voor een leven lang leren en het vermogen om je te ontwikkelen in elke fase van je leven.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
3.2.1 Onderwijs en jeugd	
1. Kansrijk Ontwikkelen: Amersfoorters ontwikkelen zich tot weerbare en competente volwassenen.	<p>Onder het beleidskader Inclusieve Stad hebben we de opgave Ontwikkelen & Opgroeien uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs (UPJO) voor de periode 2022-2024. We voeren dit programma samen met het onderwijs en andere partners in de stad uit. In het UPJO hebben we 5 focuspunten benoemd (zie hieronder). Samen met onze onderwijs- en jeugdpartners bepalen we binnen de focuspunten welke onderdelen we in 2023 oppakken.</p> <p>1.1 Onderwijskansen</p> <ul style="list-style-type: none">• Stimuleren en ondersteunen van evidence informed interventies ter bevordering van kansgelijkheid in primair en voortgezet onderwijs.• Continueren en versterken van het buitenschools leren, waaronder de Amersfoortse Brede Combinaties (ABC's), de verlengde schooldag, de rijke schooldag en de zomerscholen.• Continueren van onderwijs aan nieuwkomers.• Verbinden van huiswerkbegeleiding, die bekostigd is vanuit minimabeleid, met de scholen. Momenteel wordt onderzocht hoe de activiteiten vanuit het onderwijs beter geïntegreerd kunnen worden met huiswerkbegeleiding. Op basis hiervan wordt er opnieuw gekeken naar de huidige aanpak en waar verbeteringen mogelijk zijn.

-
- Ontwikkelen van een doorgaande taallijn van 0 tot 23 jaar met interventies gericht op het versterken van taalvaardigheid, waaronder de VoorleesExpress, naschoolse programma's en de Bibliotheken op School (BoS).
 - Passend adviseren, door over- en onder advisering in de stad in kaart te brengen en effectieve werkwijzen in advisering voor voortgezet onderwijs in te voeren.
 - Het definitieve selectiemoment voor leerlingen zoveel mogelijk uitstellen, door leerlingen brede brugklassen en opstroom mogelijkheden aan te bieden.
 - Onderwijs en gemeente stellen een gezamenlijke actieagenda op met concrete afspraken om segregatie tegen te gaan.
 - Onderzoeken hoe het aanmeldbeleid voor scholen in Amersfoort eerlijker en transparanter vormgegeven kan worden.
 - Organiseren van ontmoeting tussen kinderen met verschillende achtergronden: in de wijk, in de vrije tijd en op school.
 - bijvoorbeeld via de ABC's, sport en cultuur en het concept vriendschapsscholen.
 - Uitvoeren van het plan 'Samen opgroeien in de wijk', een initiatief van het ABC Soesterkwartier.
 - Waar nodig de aanwezigheid van een social worker van Indebuurt033 en/of wijkteam medewerker op de kinderopvang en de school realiseren.
 - Voortzetten van jongerenwerk en maatjesprojecten in het voortgezet onderwijs.

1.2 Ondersteuning dichtbij

- Versterken van de ondersteuningsteams in het primair onderwijs en de samenwerking met de kinderopvang binnen de wijkgerichte aanpak.
- Versterken en borgen van de AOJ teams in het voortgezet onderwijs.
- Herijken van de rol van de brugfunctionaris in het MBO.
- Onderzoeken van de mogelijkheden om vanuit beschikbare data de ondersteuning en zorg zoveel mogelijk wijk- en schoolgericht in te zetten.
- Op regionaal niveau afspraken maken tussen passend onderwijs en jeugdhulp in het regionaal op overeenstemming gericht overleg (OOGO). Hiervoor stellen we tweejaarlijks een agenda op in overeenstemming met de Regiovisie specialistische jeugdhulp en de lokale ontwikkelingen.

1.3 Wijkgericht werken

Zie paragraaf 2.1.1. punt 1

- Hulp en ondersteuning zoveel mogelijk bieden op plekken waar kinderen, jongeren en opvoeders komen, bijvoorbeeld op de kinderopvang en op school. Aan iedere school en kinderopvang is een wijkteam medewerker verbonden; zij maken afspraken op maat over de wijze waarop zij samenwerken. Ook borgen we de inzet van een social worker van Indebuurt033 op scholen waar hier vraag naar is, zie onder Onderwijskansen.
- De methodiek van het IJslands model wordt onderdeel van het preventief jeugdbeleid in het voortgezet onderwijs. Wij verleggen de focus naar het versterken van beschermende factoren voor een breder scala aan problemen, zoals ook in de wijkgerichte aanpak.
- Bij het ontwikkelen van nieuwe subsidieregelingen dan wel het verstrekken van subsidies bieden we - waar mogelijk - partners in de wijken meer ruimte om gezamenlijk te bepalen aan welke doelen zij prioriteit geven.

1.4 Integrale kindvoorzieningen

- Ontwikkelen en vaststellen van een gezamenlijke plan van onderwijs, opvang, zorg en gemeente, waarin deze samenwerking vorm krijgt voor een doorgaande onderwijs/opvanglijn voor kinderen van 0 tot 14 jaar.
- Uitwerken van de randvoorwaarden om integrale kindvoorzieningen mogelijk te maken, inclusief aanvullende afspraken bij de overeenkomst voor de doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting.
- Op basis van bovenstaande spreken gemeente, onderwijs, opvang en zorg af hoeveel integrale kindvoorzieningen er komende jaren gerealiseerd kunnen worden, elk op de wijze die past bij de lokale situatie.
- Realiseren van een warme overdracht van kinderopvang naar basisschool waar deze nog niet is.

1.5 Volwassen worden

- Samen met jongeren en partners in de stad in kaart brengen waar de knelpunten en hiaten zitten voor jongeren, met de focus op de overgang van 18- naar 18+, op de verschillende leefgebieden.
 - Op basis van de uitkomsten zetten we concrete stappen, waarbij ook ruimte is voor innovatieve en minder voor de hand liggende oplossingen. Hierbij kijken we ook naar andere regio's en gemeenten en naar landelijke ontwikkelingen.
-

	<ul style="list-style-type: none"> • We continueren het programma Voortijdig School Verlaten (VSV).
2. Goede, duurzame en toekomstgerichte onderwijshuisvesting als gezonde, aantrekkelijke leer- en werkomgeving voor leerlingen en personeel.	2.1 Het uitvoeren van de Raamovereenkomst Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting 2019-2059 met als kernopdracht om in 40 jaar in totaal 100 schoolgebouwen te vernieuwen.
3. Meer mensen beheersen voldoende basisvaardigheden om mee te doen (geletterdheid, Nederlandse taal, digitale vaardigheden).	3.1 De inzet voor de budgetten van volwasseneneducatie en laaggeletterdheid wordt uitgewerkt onder programma Inclusieve Stad, opgave Bestaanszekerheid & Participatie.
4. We schatten het mbo op waarde.	4.1 In 2023 werken we uit op welke wijze we aan dit doel uitvoering kunnen geven. Hierbij denken wij aan meer stages voor mbo'ers ook binnen de gemeente en aan het betrekken van het mbo bij vraagstukken in de samenleving.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-26.592	-30.381	-31.384	-30.537	-31.527	-32.096
TOTAAL LASTEN	-26.592	-30.381	-31.384	-30.537	-31.527	-32.096
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	7.183	9.544	8.968	7.828	7.828	7.828
TOTAAL BATEN	7.183	9.544	8.968	7.828	7.828	7.828
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-19.409	-20.837	-22.416	-22.709	-23.699	-24.268
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-19.409	-20.837	-22.416	-22.709	-23.699	-24.268
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	-40	-139	-139	-139	-139	-139
Onttrekking aan reserve	802	395	0	0	0	0
SALDO MUTATIES RESERVES	762	255	-139	-139	-139	-139
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-18.647	-20.582	-22.556	-22.848	-23.838	-24.408

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
3.2 Onderwijs en jeugd	-1.004	-576
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-1.004	-576

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.3.2.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
1. Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt			
<p><i>Kapitaallasten</i></p> <p>De kapitaallasten zijn lager geraamd in 2023 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2022. Door de doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting worden investeringen in schoolgebouwen gedaan door de opgerichte coöperaties van samenwerkende schoolbesturen. Daarnaast zijn kapitaallasten van gesloopte panden komen te vervallen.</p>	506		S
<p><i>Bijdrage Onderwijscoöperaties</i></p> <p>Hogere raming bijdrage aan coöperaties voor onderwijshuisvesting. De ingroei van het budget conform het raadsbesluit d.d. 19 maart 2019 bedraagt € 568.000. De areaaluitbreiding i.v.m. de onderwijsvoorziening Laakse Tuinen vergt € 100.000 extra t.o.v. 2022. De afgesproken indexatie van de bijdrage aan de coöperaties (accres-percentage gemeentefonds) zorgen voor extra lasten van € 665.000.</p>	-1.333		S
<p><i>Investeringsfonds onderwijs</i></p> <p>De lasten voor het investeringsfonds onderwijs stijgen in 2023 met € 146.000. In 2022 stond er nog een bedrag van € 525.000 uit het vorige coalitieakkoord in de begroting. Dit bedrag vervalt in 2023. Toch is er nog budget in 2023. Bij recente besluitvorming over de jaarrekening is namelijk besloten om een bedrag van € 671.000 over te hevelen van 2021 naar 2023. Dit bedrag is nu opgenomen in de begroting 2023. Per saldo is er dus sprake van een stijging van de lasten ten opzichte van de begroting 2022. Dit is incidenteel; in 2024 vervalt het budget.</p>	-146		I
<p><i>Indexering, kostenverdeling en formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft de indexering van de begroting in 2023 en de indexering van (personele) lasten, formatie aanpassingen en doorbelastingen naar de programma's.</p>	-611	18	S
<p><i>Specifieke uitkering NPO-gelden</i></p> <p>In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) krijgen wij een specifieke uitkering voor het wegwerken van Corona-achterstanden. Deze specifieke uitkering is incidenteel</p>	814	-814	I

<p>voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. De ramingen van de lasten en van de bijdrage van het Rijk die we krijgen, is budgetneutraal in deze begroting opgenomen. De ramingen van de lasten en de bijdrage van het Rijk zijn in 2023 beide € 814.000 lager geraamd dan in de begroting van 2022.</p>			
<p><i>Diverse overige specifieke uitkeringen</i></p> <p>Hogere raming voor een bedrag van € 220.000 van de lasten en van de bijdrage van het Rijk in verband met de extra specifieke uitkeringen voor (volwassenen) Educatie, Onderwijs Achterstandenbeleid en Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten.</p>	-220	220	S

Tabel: HF.3.2.2

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
9. Mutatie reserves			
<p>Reserve vervangingsinvesteringen</p> <p>De afboeking van de boekwaarden van schoolgebouwen (i.v.m. buitengebruikstelling en vervangende nieuwbouw via de onderwijscoöperaties) heeft tot gevolg dat er de jaren na deze afboekingen tot aan het einde van de oorspronkelijke afschrijvingstermijn een voordeel op kapitaallasten ontstaat. Dit voordeel storten we in deze jaren in de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen (zie raadsbesluit van 24 maart 2020). In 2023 is deze storting geraamd op € 139.000.</p>	-139		I

Beleidskaders

[Sterke Basis! Aanpak Laaggeletterdheid 2020-2024](#)

[Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs](#)

3.3 Sport

Portefeuillehouders

Wethouder Ben van Koningsveld

Maatschappelijk doel

Sport en bewegen is leuk, gezond en draagt bij aan sociale vaardigheden. We streven er daarom naar dat zoveel mogelijk Amersfoorters hun hele leven lang sporten en bewegen. We zetten in op een aantrekkelijk en toegankelijk sport- en beweegaanbod voor alle Amersfoorters, op toekomstbestendige verenigingen die oog hebben voor hun omgeving, op multifunctionele sportaccommodaties die intensief door verenigingen, andere organisaties en bewoners gebruikt worden en op een openbare ruimte die stimuleert en uitdaagt tot sporten en bewegen. Sport en bewegen zorgt ervoor dat Amersfoorters fit en vitaal zijn en draagt bij aan maatschappelijke opgaven in buurten en wijken. Sport en bewegen is daarmee een krachtig preventief middel binnen het sociaal domein.

De huidige prijsontwikkeling en inflatie, mede als gevolg van de sterk stijgende energietarieven, hebben impact op de sport en bewegen in Amersfoort. Niet alleen heeft SRO als beheerder en exploitant van de gemeentelijke sportaccommodaties last van stijgende kosten, ook verenigingen en andere sport- en beweegaanbieders worden hiermee geconfronteerd. Deelname aan sport en bewegen wordt als gevolg duurder voor onze inwoners.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
3.3.1 Sport	
<p>1. Inclusief sporten en bewegen</p> <ul style="list-style-type: none">- Sport- en beweegactiviteiten moeten toegankelijk en bereikbaar zijn voor iedereen; laagdrempelig, dichtbij de eigen woonomgeving en aansluitend op de behoefte.- Zoveel mogelijk Amersfoortse scholieren nemen deel aan sport- en beweegaanbod georganiseerd voor, tijdens en na schooltijd.- Sport- en beweegactiviteiten zijn toegankelijk voor alle Amersfoorters in de breedste zin. Niemand mag op basis van leeftijd, achtergrond, inkomen, beperking of geaardheid worden uitgesloten.	<p>1.1 Buurtsportcoaches blijven zich extra inzetten voor groepen inwoners die niet vanzelfsprekend met sport- en beweegactiviteiten in aanraking komen en ontwikkelen hiervoor aanbod op maat met sport- en beweegaanbieders, onderwijs en maatschappelijke partijen in de wijk.</p> <p>1.2 De bestaande groepen binnen het programma sociaal vitaal houden we in stand en we starten een speciaal programma voor mensen met een migratie achtergrond onder de noemer Sociaal vitaal in kleur.</p> <p>1.3 Het sportakkoord wordt voortgezet tot en met 2026. In 2023 zetten we ons ervoor in om andere partijen dan alleen sportverenigingen goed initiatieven te laten indienen. We besteden samen met het Kernteam bestaande uit SRO, ASF, IndeBuurt033, Wijkteams, Onderwijs, GGD en gemeente meer aandacht aan de effectiviteit en duurzaamheid van initiatieven die worden ingediend. We gebruiken daarbij de resultaten van de</p>

monitoring van de verschillende projecten door de Hogeschool Utrecht. We kijken daarnaast naar de mogelijkheden om het kernteam te verbreden met andere maatschappelijke partners om de verbinding tussen sport en bewegen en maatschappelijke thema's verder te versterken.

1.4 Bij de bestaande 'Blijf Fit-groepen' voor senioren in de stad voegen we aan het sport- en beweegactiviteiten een programma toe waarin de deelnemers leefstijlinformatie en -advies krijgen.

1.5 Vanuit coronamiddelen zijn maatwerktrajecten ontwikkeld voor zowel jongeren als volwassenen voor individuele begeleiding met als doel om hen blijvend in beweging te krijgen. In 2023 evalueren we deze pilots en kijken we op welke manier deze trajecten een plek kunnen krijgen in ons totale sport- en beweegaanbod.

1.6 We blijven veel aandacht besteden aan het doorverwijzen van kinderen uit gezinnen met een smalle beurs naar het Jeugdfonds Sport en cultuur, zodat zij kunnen deelnemen aan sportverenigingen en zwemlessen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om aan te sluiten bij het Volwassenenfonds, zodat we ook volwassenen met een smalle beurs de mogelijkheid kunnen geven te sporten en te bewegen.

1.7 Het ministerie van VWS heeft met ingang van 2023 de middelen voor gemeenten gebundeld in een brede specifieke uitkering (SPUK) op het gebied van sport- en beweegstimulering, gezondheid, cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis. Wij gebruiken deze gebundelde middelen als nieuwe stimulans om lokaal meer samenhang tussen de verschillende programma's te organiseren.

2. Sportverenigingen

- de sportverenigingen passen zich aan naar de behoeften van de moderne sporter.

- stellen zich open voor hun omgeving.

- en vervullen een centrale rol in de wijk.

2.1 Gespecialiseerde buurtsportcoaches ondersteunen verenigingen. Daarbij hebben de volgende thema's prioriteit:

- * Bestuurskracht en organisatie
- * Samenwerking
- * Vrijwilligersbeleid
- * Flexibel sport- en beweegaanbod
- * Gezonde leefstijl binnen de vereniging

2.2 Sportverenigingen en andere sportaanbieders worden door buurtsportcoaches waar mogelijk betrokken bij activiteiten en aanbod in de wijk.

2.3 Met sportverenigingen kijken we op welke manier zij hun sport- en beweegactiviteiten kunnen uitbreiden naar de openbare ruimte.

	<p>2.4 We intensiveren de activiteiten op het gebied van veilig sportklimaat. We zetten hierbij onder meer in op thema's diversiteit, pedagogisch sportklimaat en integriteit.</p> <p>2.5 Samen met onder meer verenigingen, scholen en buurtsportcoaches ontwikkelen nieuwe mogelijkheden voor Amersfoorters om hun sport- en beweegtalent te ontwikkelen.</p>
<p>3. Sportaccommodaties</p> <ul style="list-style-type: none"> - het voorzieningenaanbod past bij de groei van de stad, is evenwichtig verdeeld en sluit aan bij de trends en ontwikkelingen op het gebied van sportbeoefening in Amersfoort. - Sportvoorzieningen worden zo multifunctioneel en intensief mogelijk gebruikt. 	<p>3.1 De renovatie van het Bosbad wordt in 2023 gestart en gedeeltelijk uitgevoerd. Afronding van de renovatie vindt naar verwachting plaats voor het buitenbadseizoen van 2024. Voor de toekomst van zwembad Hoogland worden concrete voorstellen en plannen voor realisatie ter besluitvorming voorgelegd.</p> <p>3.2 Inzet sportparkmanager op sportpark Zielhorst en Vermeer- en Leusderkwartier wordt in 2023 verlengd. We gebruiken de ervaringen en resultaten om te bepalen op welke manier sportparkmanagement vanaf 2024 structureel vormgegeven kan worden. Voorstellen hierover worden aan de raad voorgelegd.</p> <p>3.3 In 2023 hebben we een meerjaren investeringsplan voor de sportvoorzieningen in de stad.</p> <p>3.4 We starten in 2023 met realisatie van nieuwe binnensportaccommodaties in relatie tot de behoefte vanuit het bewegingsonderwijs. Hierbij benutten we kansen om deze accommodaties te optimaliseren voor gebruik door sportverenigingen en andere sport- en beweegaanbieders.</p> <p>3.5 In 2023 is in samenwerking met SRO het plan voor het optimaliseren van de bezetting en het gebruik van de binnensportaccommodaties volledig geïmplementeerd.</p>
<p>4. Openbare ruimte</p> <ul style="list-style-type: none"> - in alle plannen voor gebieds(her)ontwikkeling komt ruimte voor sporten en bewegen in de openbare ruimte. - op minimaal 4 tot 8 locaties in de stad zijn nieuwe sport- en beweegplekken gerealiseerd, aansluitend bij de behoefte van inwoners (N.B.: gehele beleidsperiode). 	<p>4.1 We blijven betrokken bij de ontwikkeling van het Hoefkwartier en Langs Eem en Spoor en adviseren in dat kader over een beweegvriendelijke inrichting van de (openbare)ruimte.</p> <p>4.2 We gebruiken de ervaringen bij het Hoefkwartier en Langs Eem en Spoor als basis voor een model waarbij sport en bewegen vóór de start van een gebiedsontwikkeling onderdeel uitmaakt van de planvorming.</p> <p>4.3 Samen met de afdeling leefomgeving en initiatiefnemers uit de stad blijven we werken aan de realisatie van nieuwe sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte.</p>

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
3.3.1 Sport en bewegen	-12.396	-13.402	-13.737	-13.728	-13.674	-13.619
TOTAAL LASTEN	-12.396	-13.402	-13.737	-13.728	-13.674	-13.619
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
3.3.1 Sport en bewegen	331	122	42	42	42	42
TOTAAL BATEN	331	122	42	42	42	42
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
3.3.1 Sport en bewegen	-12.065	-13.280	-13.694	-13.686	-13.632	-13.577
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-12.065	-13.280	-13.694	-13.686	-13.632	-13.577
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	50	70	50	50	0	0
SALDO MUTATIES RESERVES	50	70	50	50	0	0
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-12.015	-13.210	-13.644	-13.636	-13.632	-13.577

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
3.3 Sport	-335	-80
3.3.1 Sport en bewegen	-335	-80

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.3.3.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
1. Sport en bewegen			
<p><i>Indexering, kostenverdeling en formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft de indexering van de begroting in 2023 en de indexering van (personele) lasten, formatie aanpassingen en doorbelastingen naar de programma's.</p>	-469		S
<p><i>Buurtsportcoaches</i></p> <p>We hebben via de algemene uitkering uit het gemeentefonds eerder extra middelen toegekend gekregen tot en met 2022. Dit geld was bestemd voor buurtsportcoaches. In deze begroting voor 2023 zijn deze lasten (en de algemene uitkering uit het gemeentefonds) in verband hiermee niet meer geraamd. Dit levert hier een lagere last op van € 115.000. Zoals aangekondigd door het Rijk komt hier een brede Specifieke Uitkering voor in de plaats. De hoogte van de uitkering is nog niet bekend. Daarom zijn deze lasten en baten van deze specifieke uitkering nog niet in de begroting 2023 opgenomen.</p>	115		I
<p><i>Nieuwbouw sportzaal Schothorst</i></p> <p>Het budget voor de binnensportaccommodaties is vanaf 2023 opgehoogd met € 81.000. Dit door de hogere exploitatielasten voor de nieuw te bouwen sportzaal in Schothorst, conform de kadernota 2022-2025.</p>	-81		S
<p><i>Nationaal Sportakkoord</i></p> <p>In verband met het Nationaal Sportakkoord ontving de gemeente in 2022 incidenteel een extra specifieke uitkering van het Rijk. Deze extra middelen van € 80.000, en de besteding daarvan aan de doelstelling van het Lokaal Sportakkoord, zijn vervallen in de begroting 2023. Zoals aangekondigd door het Rijk komt hier een nieuwe brede Specifieke Uitkering voor in de plaats. De hoogte van de uitkering is nog niet bekend. Daarom zijn deze lasten en baten van deze specifieke uitkering nog niet in de begroting 2023 opgenomen.</p>	80	-80	I
<i>Coalitieakkoord 2022-2026: Zwemdiploma's en jeugdsportfonds</i>			

De in het Coalitieakkoord opgenomen post voor zwemdiploma's (-€100.000) en het jeugd sportfonds (€100.000) worden toegelicht bij deelprogram 2.1.6			
--	--	--	--

Tabel: HF.3.3.2

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
9. Mutatie reserves			
Reserve Evenementen Tot en met 2024 onttrekken we € 50.000 per jaar aan de reserve evenementen. Dit voor een bijdrage aan Topsport Amersfoort voor het organiseren van een internationaal ATP Tennistoernooi Dutch Open. (Het toernooi was in 2020 niet doorgedaan in verband met corona. Dit wordt nu in 2024 georganiseerd).		50	I

Beleidskaders

[De sportnota Amersfoort in beweging - Samenspel voor een gezond groeiend Amersfoort \(2019-2024\)](#)

[Het nationaal Sportakkoord - Sport verenigt Nederland](#)

[Het lokaal sportakkoord - Sport & Bewegakkoord van Amersfoort](#)

3.4 Cultuur

Portefeuillehouders

Wethouder Tyas Bijlholt

Wethouder Rutger Dijksterhuis

Maatschappelijk doel

Cultuur:

Amersfoort is een levendige, creatieve en kunstzinnige stad. We willen dat iedereen in Amersfoort kan genieten van en meedoen aan een uiteenlopend en inspirerend cultureel aanbod dat in de hele stad beschikbaar is. Amersfoort staat qua cultuuraanbod op de 27e plek in Nederland, dat vinden we te laag. Daarom zetten we in op een schaa sprong. De komende jaren wordt de ingezette lijn uitgewerkt in concrete acties. Ook werken we voor de korte termijn aan herstel van de culturele sector, in een tijd waarin veel onzekerheden zijn zoals personeelstekorten en stijgende (loon)kosten.

Monumentenzorg/archeologie:

Het op een samenhangende wijze in stand houden van het onroerend, ruimtelijk en archeologisch erfgoed in Amersfoort en het inpassen van cultuurhistorische waarden in nieuwe ontwikkelingen (behoud door ontwikkeling). Daarmee versterken we de historische identiteit en aantrekkelijkheid van onze stad.

Archief Eemland:

Archief Eemland streeft naar excellente dienstverlening om aan de vraag van de klant naar overheidsinformatie en historische informatie over Amersfoort en regio Eemland te voldoen. De basis voor deze dienstverlening zijn de primaire taken: het verwerven, bewaren, beheren en tijdig openbaar maken en ter beschikking stellen van overheids- en particuliere archieven. Samen met partners in de regio doet Archief Eemland haar best om de identiteit van Amersfoort en omliggende regio te bewaren en te ontwikkelen. Ook stimuleren wij graag de interesse in de identiteit en geschiedenis van de regio.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	
1. Amersfoortse instellingen zijn toekomstbestendig en groeien qua programmering en professionaliteit mee met de omvang van de stad.	1.1 Er wordt per instelling gekeken wat er concreet nodig is om een bijdrage te leveren aan de gewenste schaa sprong.
2. Uitvoeren van de visie op de podiumkunsten.	2.1 Er wordt nader onderzoek gedaan naar de brandweerlocatie en/of huidige stadhuislocatie als plek om een gezamenlijk podium te realiseren. Hierbij wordt

	<p>o.a. gekeken naar de locatie en de exploitatie van de nieuwe podiumvoorziening.</p> <p>2.2 De schaa sprong voor de podiumkunsten wat betreft inhoudelijke programmering wordt ingezet, met als doel om een breder cultuuraanbod te realiseren. Dit wordt verder uitgewerkt.</p> <p>2.3 Er vindt besluitvorming plaats over het herstel en exploitatie van het podium in de vijver van Emiclaer.</p>
<p>3. Het museale aanbod is versterkt en heeft daarmee de herkenbaarheid, profilering en aantrekkelijkheid van Amersfoort vergroot voor (inter)nationale bezoekers en de eigen inwoners.</p>	<p>3.1 Het Rietveldpaviljoen wordt conform de uitgewerkte plannen duurzaam doorontwikkeld tot kunsthall met lokale én (inter)nationale uitstraling.</p> <p>3.2 Er wordt meegewerkt aan de doorontwikkeling van Flehite tot nieuw stadsmuseum 'Museum AmersfoortNL'.</p>
<p>4. Amersfoort is aantrekkelijk voor kunstenaars en cultuurmakers, doordat er een goede infrastructuur is die inspeelt op de flexibele behoeften van kunstenaars en cultuurmakers.</p>	<p>4.1 De Flits-impuls wordt gecontinueerd zodat kleinere initiatieven op het gebied van kunst en cultuur ondersteund kunnen worden.</p> <p>4.2 Verlengen samenwerking met Voordekunst ter stimulering van cultureel ondernemerschap.</p> <p>4.3 Er wordt gekeken naar de manier waarop projecten en initiatieven vanuit de stad mogelijk gemaakt kunnen worden met hulp van de gemeente Amersfoort.</p> <p>4.4 We werken aan beleid en concrete projecten voor creatieve broedplaatsen (zie ook programma 3.1 economie), met als doel om meer fysieke ruimte voor creatieve makers te realiseren.</p>
<p>5. Versterken positie beeldende kunst in de openbare ruimte.</p>	<p>5.1 Er wordt ingezet op projecten die aansluiten bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gemeentelijke projecten en ambities zoals bewegen (urban sports), natuur en actuele thema's. • gemeentelijke gebiedsontwikkelingen zoals het Hoefkwartier, Vathorst-Noord, Isselt, stationsgebied en langs Eem en spoor. • gemeentelijke kleinschalige buurt en wijk projecten ter verbetering van de woon- en leefomgeving.
<p>6. Wij hebben een aantrekkelijk cultureel klimaat met een divers en toegankelijk aanbod voor iedereen.</p>	<p>6.1 Faciliteren van een netwerk van organisaties die streven naar manieren om diverser en inclusiever te worden. Dat geldt zowel voor programmering, partners, publiek als personeel.</p>

	<p>6.2 Er wordt ingezet op laagdrempelig cultuuraanbod in de wijken.</p> <p>6.3 Met jongeren wordt een gesprek georganiseerd over de wensen en behoeften ten aanzien van een bruisend nachtleven, waarbij oog is voor de leefbaarheid in de stad.</p>
7. Cultuureducatie is breed toegankelijk voor alle kinderen en jongeren (0-23) in Amersfoort.	7.1 Per leerling wordt structureel meer geld beschikbaar gesteld voor cultuuronderwijs.

Monumentenzorg

1. Samen met de stad dragen wij zorg voor ons (onroerend en ruimtelijk) erfgoed en voor de kwaliteit van het stadsbeeld als totaal. Cultuurhistorische waarden vormen een waardevolle inspiratiebron voor nieuwe ontwikkelingen.	<p>1.1 We geven uitvoering aan onze wettelijke taken op het gebied van de erfgoedzorg (gedecentraliseerde rijkstaken, advisering, vergunningprocedures, commissie ruimtelijke kwaliteit). We houden het gemeentelijk erfgoedbeleid en de monumentenlijst actueel, op basis van landelijke ontwikkelingen en lokale speerpunten.</p> <p>1.2 We zijn voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. Ten behoeve van Omgevingsvisie en -plan stellen we een integrale Cultuurhistorische Waardenkaart op als aanvulling op de Cultuurhistorische Atlas (CHAT) van de Provincie Utrecht (2021/2023). Dit zal in een publieksversie beschikbaar worden gesteld.</p> <p>1.3 Op basis van bouwhistorisch onderzoek vullen we de monumentenlijst aan, zodat deze een representatieve afspiegeling is van het waardevol bouwhistorisch erfgoed van Amersfoort.</p>
2. We willen waardevolle historische structuren en gebouwen in stand houden en waar mogelijk verbeteren. Passende nieuwe functies zijn essentieel voor een goede toekomst (herbestemming en transformaties). De relatie tussen erfgoed en omgeving/openbare ruimte is van grote waarde.	<p>2.1 We faciliteren eigenaren bij instandhouding, transformaties en herbestemming van erfgoed (met vooroverleg, informatie/advies, inspiratie, kaders en richtlijnen etc.).</p> <p>2.2 We passen cultuurhistorische waarden in bij gebiedsontwikkelingen en in de toekomstige instrumenten: omgevingsvisie en -plan. We vertalen deze waarden in (ruimtelijke) uitgangspunten, inspiratie en planregels. (Actueel zijn onder meer: Militair Hospitaal, Rietveldpaviljoen e.o., kloostercomplexen Zuidsingel, OLV ter Eem, Mgr. Blomstichting, Zon en Schild, Vinkenhoef, projecten Langs Eem en Spoor (Warner Jenkinson, Wagenwerkplaats, De Nieuwe Stad e.d.)).</p> <p>2.3 Specifiek voor het religieus erfgoed voeren we op basis van de kerkenvisie (2020) overleg met de eigenaren om op integrale wijze ondersteuning te bieden bij instandhouding, her- en nevenbestemming. Zowel</p>

transformatie- en bestemmingsmogelijkheden als de behoeften vanuit de omgeving (sociaal domein) worden hierin betrokken.

2.4 Vanaf 2023 wordt het budget structureel verhoogd. Dit zetten we in voor extra capaciteit en ter aanvulling van het subsidiebudget. We zetten het budget van de gemeentelijke subsidies in voor het in stand houden en verbeteren van monumentale waarden.

2.5 Voor monumenten in gemeentelijk eigendom treden we op als een goede 'rentmeester'. In nauwe samenwerking met de gemeentelijke afdeling PP-Vastgoed werken we aan de instandhouding en het toekomstbestendig maken van het gemeentelijk erfgoed.

2.6 We dragen bij aan beleid en plannen gericht op de openbare ruimte in de beschermde stadsgezichten (Kwaliteitsgids openbare ruimte, Herinrichting Hof, Varkensmarkt, Kamp, Bergkwartier e.d.).

3. We verbinden doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en cultureel erfgoed en passen daartoe waar mogelijk innovatieve technieken en materialen toe.

3.1 We volgen actief innovaties op het gebied van verduurzaming en energiebesparing bij monumenten. Ontwikkelingen die passen bij de waarden en karakteristieken van ons erfgoed zetten we in en dragen we uit. We adviseren eigenaren over verduurzamingsmogelijkheden bij erfgoed. In het verduurzamen van monumenten is de laatste jaren een sterk stijgende trend waarneembaar. Waar mogelijk combineren we dit met een kwaliteitsverbetering van het erfgoed.

3.2 In 2022 is een klantreis uitgevoerd. Daaruit kwam naar voren dat eigenaren veel behoefte hebben aan kennis en ondersteuning en vooroverleg waarderen. We passen onze informatievoorziening daarop aan. We dragen bij aan (digitale) informatievoorziening en advisering over dit onderwerp door middel van de website, brochures en een tentoonstelling.

3.3 Op het gebied van energietransitie besteden we speciale aandacht aan het erfgoed. We denken mee over de invloed van energietransitie in relatie tot welstand en cultuurhistorische waarden bij monumenten, beeldbepalende panden en waardevolle gebieden. Dit in het bijzonder bij de verduurzaming van waardevolle complexen (van woningcorporaties e.d.).

4. Op basis van archeologisch en bouwhistorisch onderzoek verdiepen en verbreden we de kennis over de (ontstaans) geschiedenis van onze stad. Deze kennis maken we voor een breed

4.1 Bij ontwikkelingen en projecten wordt bouwhistorisch en archeologisch onderzoek ingezet. Van de te realiseren CHAT wordt een publieksversie gemaakt (zie punt 1.2).

4.2 D.m.v. educatie en voorlichting (publicaties, lezingen, rondleidingen, Open Monumentendag,

publiek toegankelijk en beleefbaar (in samenwerking met Archeologie). Erfgoed draagt belangrijk bij aan de identiteit en verbondenheid van stad, inwoners en aan de aantrekkelijkheid van onze stad.

tentoonstelling 'Monumenten verduurzamen') dragen we nieuwe kennis uit aan de stad en aan organisaties als Het Gilde, de Waterlijn en de Stichting Open Monumentendag.

Archeologie

1. Behoud en bescherming van archeologische waarden in de bodem, conform onze wettelijke taak. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is behoud in de bodem lang niet altijd mogelijk. Na proefonderzoek kiezen we voor behoud door middel van opgraven of toch voor behoud in de grond.

1.1 We voeren onze wettelijke taken uit op het gebied van archeologie en monumentenzorg op basis van de Erfgoedwet, de Omgevingswet, de Wet op de Archeologische Monumentenzorg en de Amersfoortse Erfgoedverordening. De gemeentelijke kaart met archeologische waarden en verwachtingen is leidend bij de vraag in welke gevallen onderzoek noodzakelijk is. Ontwikkelaars en eigenaren krijgen advies en begeleiding bij de aanvraag van een omgevingsvergunning. Bij ontwikkelingen en bouwactiviteiten doen wij samenhangend archeologisch onderzoek, waarbij we gebruik maken van onze reeds opgebouwde kennis over de ontstaans- en ontwikkelingsgeschiedenis van Amersfoort.

1.2 Conform de Erfgoedwet zijn onze stadsarcheologen gecertificeerd voor het uitvoeren van archeologische werkzaamheden. We laten audits van onze aanpak uitvoeren om het in 2021 met 4 jaar verlengde certificaat te behouden.

1.3 We werken binnen de regio Amersfoort samen met Leusden, Soest, Bunschoten en Nijkerk, op basis van overeenkomsten. We maken een gezamenlijk beleid en voeren regelmatig archeologische werkzaamheden uit voor deze buurgemeenten. We streven naar uitbreiding hiervan.

1.4 Samen met Monumentenzorg werken we aan een geïntegreerde Cultuurhistorische Waardenkaart. Hierop staan waardevolle landschappen, landschapselementen, gebouwde objecten, archeologische waardegebieden en stedenbouwkundige deelgebieden die Amersfoort karakter geven.

2. De resultaten van het archeologische onderzoek bekend maken aan en delen met zoveel mogelijk Amersfoorters en bezoekers van de stad. De beleving en kennis van ons archeologisch erfgoed dragen bij aan de binding met de eigen woonomgeving.

2.1 Tijdens de coronaperiode konden we helaas maar weinig publieksgerichte activiteiten uitvoeren. Nu de beperkende maatregelen verleden tijd zijn zetten we in op de volgende punten:

- De basis van de herinrichting van de expositieruimte is in de zomer van 2022 voltooid. De komende periode zullen we - mede op basis

van reacties van bezoekers - verder verfijnen. We zijn iedere woensdagmiddag open voor publiek en streven naar uitbreiding van de openingstijden.

- We breiden de in 2021 gelanceerde publiekswebsite verder uit.
- We organiseren educatieve activiteiten, we ontvangen schoolklassen op opgravingen en op de Westsingel. Ook bezoeken we scholen met lesprogramma's over de prehistorie en de middeleeuwen.
- We organiseren Open Dagen op opgravingen.

2.2 Van groot belang is onze vaste groep vrijwilligers, die tal van werkzaamheden samen met ons uitvoeren. Verder werken we samen met onder meer amateurverenigingen en organisaties, zoals de Stichting Archeologie Amersfoort, Waterlijn, het Gilde en archeologische bedrijven.

Archief Eemland

1. Wettelijke taak: verwerven, bewaren, beheren en tijdig beschikbaar stellen van de gemeentelijke archieven ongeacht vorm (dus zowel papier als digitaal) in de archiefbewaarplaats.

1.1. Dienen met onze wettelijke taak het recht op informatie voor de burgers en bedrijven van onze stad en regiogemeenten door het toegankelijk maken van archieven voor de recht- en bewijszoekende burger en historisch onderzoek op onze studiezaal en online via onze website.

1.2. Het opzetten en inrichten van een digitale archiefbewaarplaats zodat de wettelijke taak ook voor digitale archieven geborgd wordt.

2. Bijdragen aan de lokale en regionale historie door kennis te stimuleren en toe te voegen over de historie van de stad en de regio.

2.1 Verwerven van particuliere archieven en collecties die gezien hun geschiedenis interessant zijn voor de stad en de regio, verwerven, beheren en beschikbaar stellen.

2.2 Van, voor en door de stad: Samenwerkingen aangaan en personen en organisaties de mogelijkheid bieden tentoonstellingen en/of lezingen te organiseren in de publieksruimte van Archief Eemland.

3.4.2 Evenementen en recreatie

1. Gezelligheid, samenhang van Amersfoort als Festivalstad zetten wij voort.

1. Behoud van de evenement coördinator voor een snelle en toegankelijke dienstverlening aan evenementenorganisatoren

2. Uitvoeringsagenda opstellen voor de 6 thema's (o.a. spreiding in de stad, veiligheid, verduurzaming en

toegankelijkheid) n.a.v. de verwachte Nota
Evenementenbeleid 2022

3. Start maken met de evenementen locatieprofielen waarin gebruikersvoorwaarden (mede in relatie tot de impact op het milieu en de omgeving) worden omschreven.

4. Integraal de mogelijkheden en beperkingen voor het opstellen van een toetsingskader voor vergunningen en subsidies voor evenementen met dieren inventariseren.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-23.145	-21.919	-26.235	-25.854	-25.807	-25.806
3.4.2 Evenementen en recreatie	-715	-668	-429	-429	-429	-429
TOTAAL LASTEN	-23.861	-22.587	-26.664	-26.282	-26.235	-26.235
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	458	341	344	344	344	344
3.4.2 Evenementen en recreatie	0	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	458	341	344	344	344	344
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-22.688	-21.579	-25.891	-25.509	-25.462	-25.462
3.4.2 Evenementen en recreatie	-715	-668	-429	-429	-429	-429
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-23.403	-22.247	-26.320	-25.938	-25.891	-25.890
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	-3	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	120	10	10	10	10	10
SALDO MUTATIES RESERVES	117	10	10	10	10	10
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-23.286	-22.237	-26.310	-25.928	-25.881	-25.880

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
3.4 Cultuur	-4.077	4
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-4.316	4
3.4.2 Evenementen en recreatie	239	0

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.3.4.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
1. Cultuur, kunst en erfgoed			
<p><i>Amendementen Begroting 2022-2025 Podiumkunsten</i></p> <p>Bij amendement 2021-149A is besloten om voor 2022 € 170.000 en voor 2023 € 350.000 beschikbaar te stellen voor het versterken van de podiumkunsten, zodat er een schaa sprong kan plaatsvinden en de fundering van de podiumkunsten kan worden verstevigd. Voor 2023 is er daarom € 180.000 meer beschikbaar dan in 2022.</p>	-180		I
<p><i>Amendementen Begroting 2022-2025 Visie culturele podiumpartners</i></p> <p>Bij amendement 2021-145A is besloten om voor 2022 een bedrag van € 80.000 beschikbaar te stellen voor het uitwerken/concretiseren van de gezamenlijke visie van alle culturele podiumpartners. Dit bedrag vervalt per 2023.</p>	80		I
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Erfgoed/monumenten</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 is structureel € 200.000 beschikbaar gesteld om extra capaciteit vrij te maken voor het ondersteunen van inwoners en eigenaren van monumenten. Ook wordt het subsidiebudget verhoogd.</p>	-200		S
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Kunst/cultuur/evenementen</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 is structureel €4.000.000 beschikbaar gesteld voor het realiseren van de culturele schaa sprong met daar binnen onder andere nader onderzoek naar het realiseren van een gezamenlijk podium, omvorming van Flehite naar hedendaags stadsmuseum, het doorontwikkelen van Rietveldpaviljoen, inzet op integrale advisering en ondersteuning van evenementen en ruimte voor kunstenaars en creatieve makers.</p>	-4.000		S
<p><i>Decembercirculaire coronamiddelen</i></p> <p>Via de Decembercirculaire 2021 is er vanuit het Rijk een eenmalig bedrag van € 454.000 beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van de lokale cultuursector. Bij de besluitvorming over het rekeningresultaat van 2021 is besloten dit bedrag toe te voegen aan de Begroting 2022. Deze incidentele middelen vervallen in 2023.</p>	454		I
<p><i>Beeldende kunst en vormgeving</i></p>	-150		S

Via de Meicirculaire 2022 is er vanuit het Rijk vanaf 2023 structureel een bedrag van € 150.000 beschikbaar gesteld voor beeldende kunst en vormgeving.			
<i>Indexeringen</i> Dit betreft het totaal van de indexering van materiële (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de lagere doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-350		S

Tabel: HF.3.4.2

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
---	--------	-------	-------

2. Evenementen en recreatie			
<i>Amendementen Begroting 2022-2025 Festival van Inzicht</i> Bij amendement 2021-134A is besloten om voor 2022 een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen voor het organiseren van het Festival van inzicht op een deel van de Stadsring. Dit bedrag vervalt per 2023.	100		I
<i>Evenementen</i> In 2021 resteerde € 153.967 op het budget voor evenementen. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2021 is besloten het restant budget over te hevelen naar 2022. Dit incidentele budget vervalt in 2023.	154		I

Tabel: HF.3.4.3

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
--	--------	-------	-------

9. Mutatie reserves			
<i>Reserve Armandomuseum</i> Incidentele onttrekking uit de Reserve Armandomuseum ter dekking van beheer en behoud van de kerncollectie.		10	I

Beleidskaders

Cultuur

[Schaalsprong voor de podiumkunsten](#)

Monumentenzorg

Bijbehorende documenten	Zonnepanelenbeleid , vastgesteld door de Raad op 13 juli 2021
	FloA met daarin de Erfgoedverordening , hoofdstuk 8
	Subsidieregeling Monumenten en beeldbepalende panden
	Welstandsnota , vastgesteld door de Raad op 23 mei 2017
Achtergronddocumenten	Amersfoort in beeld
	Amersfoort op de kaart
	Amersfoort.nl/Monumentenzorg

Archeologie

Bijbehorende documenten	Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Amersfoort houdende regels omtrent de fysieke leefomgeving (Verordening fysieke leefomgeving Amersfoort) (overheid.nl)
	https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0307.BP00138-0301/t_NL.IMRO.0307.BP00138-0301.html#_3.1_Archeologie
Achtergronddocumenten	https://www.amersfoort-in-beeld.nl/#archeologie

Evenementen

[Nota evenementen 2015](#)

4. Bestuur en dienstverlening

Wij werken aan onze opgaven samen met andere overheden, van rijk, provincie tot de regio. Binnen Amersfoort trekken we samen op met inwoners, bedrijven, en organisaties. Gezamenlijk weten we meer en samen hebben we meer slagkracht. Wij willen samenwerken met inwoners en partijen uit de stad op basis van vertrouwen, een open houding en dialoog, op wet naar een leefbare, sociale en rechtvaardige samenleving. We kiezen daarbij zoveel mogelijk voor een gebiedsgerichte aanpak, om zo voor onze inwoners dichtbij te zijn en hun betrokkenheid bij en invloed op hun leefomgeving te vergroten. Wij willen weten wat er leeft en speelt in de stad, welke zorgen en welke vragen er zijn. We staan open voor experimenten die de betrokkenheid van de samenleving vergroten bij de opgaven voor de stad.

Regionale samenwerking

De regio is de afgelopen jaren belangrijker geworden, omdat mensen, bedrijven en organisaties zich steeds meer organiseren en bewegen in regionale netwerken. Grote opgaven pakt het Rijk steeds vaker op in samenwerking met regio's (Rijk-regio trajecten). Amersfoort speelt hier op in. Zo zijn we het afgelopen jaar aangesloten bij de Woondeal van de U16 (de gemeenten rond Utrecht). Met de recent verkregen status van 'Grootschalig woningbouwgebied Amersfoort' hebben we een goede positie bemachtigd om financiële ondersteuning te verkrijgen. Het gaat dan met name om middelen die de ontwikkeling van woningen mogelijk maken, bijvoorbeeld door infrastructurele maatregelen en vergroening.

De komende jaren bouwen wij de goede relaties met andere overheden verder uit. We zoeken naar doelmatige en effectieve samenwerking die past bij de opgave. Om de samenwerking tussen de regio Amersfoort en de regio Utrecht te verstevigen en in Den Haag een sterkere positie op te bouwen, werken wij samen onder de noemer Metropool Regio Utrecht (MRU). Een samenwerking die wij in de komende tijd verder willen uitbouwen. Ook kijken wij op basis van de opgaven waar de versterking van de samenwerking met andere regio's zoals de Metropoolregio Amsterdam en FoodValley toegevoegde waarde heeft.

Vanuit [het ontwikkelbeeld](#) en [de woondeal](#) maken we via regionale programmering afspraken over toekomstige woon- en werklocaties. Bij alle ruimtelijke plannen en gebiedsontwikkelingen nemen we onder de noemer 'groen groeit mee' de groenontwikkeling evenredig en volwaardig mee. Dat biedt ook kansen voor de aanpak van vrijkomende agrarische bebouwing. In het kader van Regionale Energiestrategie werken wij samen met regio en provincie samen om kansen te benutten voor grootschalige duurzame elektriciteit en hoe wij de warmtetransitie mogelijk maken. Komende jaren zal in het teken staan van het opstellen een RES 2.0 op basis van nieuwe kennis, ervaring en politieke keuzes. Voor het sociale domein wordt regionale samenwerking nog belangrijker. Samenwerking kan zoveel mogelijk binnen de regio Amersfoort blijven. Voor de jeugdzorg en beschermd wonen zijn regiovisies vastgesteld die wij de komende jaren uitvoeren.

Aandachtspunt blijft het feit dat de gemeenteraad bij bovenregionale opgaven voldoende betrokken is aan de voorkant van trajecten. Zodat de raad haar inbreng vroegtijdig kan leveren en zo haar rol goed kan vervullen. De raad moet tijdig en volwaardig aangeven wat zij belangrijk vindt voor vraagstukken die Amersfoort met andere gemeenten en/of de provincie afspreekt, dit verbetert de democratische controle. De nieuwe vergaderstructuur kan daarbij ook helpen om dit in Amersfoort zelf beter vorm te geven.

Nieuwe vormen van participatie

Voor het nemen van goede besluiten vinden we het belangrijk dat alle perspectieven en inzichten aan bod kunnen komen. Zo worden onze plannen beter en nemen we zorgvuldige besluiten. We blijven inzetten op starten voor de start: al in gesprek gaan over de opgave of het op te lossen probleem voordat we een oplossing presenteren. Wij maken daarbij vraagstukken en dilemma's inzichtelijk voor alle betrokkenen. En zoeken het gesprek op door te luisteren en vragen te stellen.

Nieuwe vormen van samenwerking die een aanvulling zijn op de lokale democratie - zoals een gelote burgerraad - juichen wij toe. In het kader van de bestuurlijke vernieuwing blijven we experimenteren en zoeken naar goede vormen die aansluiten. Ook andere experimenten die de betrokkenheid van de samenleving bij het realiseren van de opgaven voor de stad vergroten zijn van harte welkom.

Gebiedsgericht werken en initiatieven uit de stad

We werken actief samen met de stad en hebben in elk gebied netwerken met bewoners en met samenwerkingspartners (waaronder in de kernteams). We zijn zowel bestuurlijk als ambtelijk structureel in gesprek met en zichtbaar aanwezig in de wijken. De wijkwethouder speelt hierin een wezenlijke rol. Daarmee halen we proactief signalen en behoeften op, waarmee we gezamenlijk met alle betrokkenen aan de slag kunnen.

We nodigen uit tot initiatieven en denken graag mee over de mogelijkheden om deze te realiseren. Ter ondersteuning kunnen initiatiefnemers in alle wijken laagdrempelig een beroep doen op de buurtbudgetten. Door activiteiten en projecten voelen zij zich (meer) betrokken met hun leefomgeving (buurt of wijk) en hun buurtbewoners. Aanvullend is er voor initiatieven met een sociaal karakter de subsidieregeling Projecten#InDeBuurt. In beide gevallen hebben bewoners directe (besluit) of indirecte (advies) invloed op de uitgaven van de budgetten. Tenslotte ondersteunen en faciliteren we organisaties in de stad die zich inzetten om een plek te bieden waar initiatiefnemers kennis en ervaringen met elkaar kunnen uitwisselen.

Vraagstukken, kansen, problemen en mogelijkheden bundelen en prioriteren we per gebied in plannen van aanpak met een looptijd van twee tot drie jaar. In navolging van de wijkperspectieven van Liendert en Soesterkwartier, met een tijdsperiode van circa tien jaar, onderzoeken we op welke manier we met de andere gebieden kunnen omgaan. Brede samenwerking met en in de wijk is daarbij altijd het uitgangspunt. We werken uit hoe we integraler (= vanuit alle beleidsdomeinen) naar gebieden kijken om te bepalen wat de juiste vraagstukken per gebied zijn, hoe die onderling

samenhangen en wat prioriteit heeft.

Dienstverlening

De afgelopen jaren is onze digitale dienstverlening verbeterd. We hebben gewerkt aan méér, slimmere en simpelere digitale formulieren waardoor inwoners steeds vaker vanuit huis 24x7 zaken met ons kunnen doen. We gaan hiermee door; zo werd het in 2022 mogelijk om online aangifte te doen van de geboorte van een kind, introduceerden we een app waarmee een melding openbare ruimte kan worden gemaakt en vervangen we het 'contentmanagementsysteem' (CMS) van de gemeentelijke website. Landelijke ontwikkelingen volgen we op de voet, bijvoorbeeld door gebruik te maken van een landelijke voorziening als Mijnoverheid en door te kijken naar veelbelovende innovaties bij andere gemeenten, zoals chatbots.

Er kan steeds meer digitaal. Tegelijkertijd hebben Amersfoorters soms liever persoonlijk contact of kunnen wij ons werk beter doen bij een ontmoeting. Dus: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Dat blijft het uitgangspunt.

Persoonlijk contact vindt met name plaats aan de telefoon van ons Klant Contact Centrum en aan de verschillende balies, o.a. van Burgerzaken. Deze dienstverlening stond in de eerste helft van 2022 zwaar onder druk. De wachttijden bij Burgerzaken liepen snel op en de gemeente was lange tijd telefonisch slecht bereikbaar. De personele bezetting is uiterst kwetsbaar gebleken; in 2023 pakken we dit op.

Dit jaar nog herijken we onze visie op dienstverlening en starten we acties die de komende jaren nodig zijn om de dienstverlening verder te verbeteren. Goede dienstverlening is essentieel voor het vertrouwen in de overheid.

Op het KCC gaan we in 2023 ieder geval aan de slag met het verbeteren van de bereikbaarheid, bovendien willen we méér bellers in één keer goed helpen, dus zonder tussenkomst van een collega van een vakafdeling. Wat daarbij gaat helpen is dat we nieuwe telefonie-software implementeren. Daarmee kunnen we gesprekken slimmer gaan 'routeren' en krijgen we meer zicht op de bereikbaarheid van de afdelingen en hun medewerkers. Ook zetten we in 2023 in op het verder verbeteren van het proces rond de meldingen openbare ruimte.

Burgerzaken gaat o.a. méér doen met de 'berichtenbox' van Mijnoverheid en onderzoeken of reisdocumenten thuis kunnen worden bezorgd. Ook wordt de aansluiting op de DAR (digitale aanvraag rijbewijs) bekeken.

Komend jaar zullen we dubbele verkiezingen organiseren: Provinciale Staten en het Waterschap (15 maart 2023). De verkiezingsweek bestaat in 2023 vooralsnog uit één stemdag (woensdag) en twee dagen centrale stemopneming (stemmen worden dan op kandidaatsniveau geteld).

Omgevingswet

De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Met behulp van 1 digitaal loket wordt het makkelijker om ruimtelijke initiatieven te starten. We passen onze dienstverlening hierop aan. Om te komen tot verkorte termijnen voor omgevingsvergunningen zetten we nog meer in op een goede informatievoorziening, onder andere via de website. We zijn laagdrempelig bereikbaar voor vragen en stimuleren goed vooroverleg met de initiatiefnemer.

Privacy en bescherming persoonsgegevens

Een ieder mag van ons een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens verwachten. Wij hebben een waarde gerichte aanpak als het gaat om die persoonsgegevens. De kern van onze waarden zit in het

centraal stellen van de mens en in transparantie. Wij zoeken constant naar een juiste balans tussen een goede privacybescherming, adequate dienstverlening en werkbaarheid. Dit vormt het fundament op basis waarvan gegevensbescherming wordt verbeterd, binnen de grenzen van capaciteit en middelen. Daarbij hoort ook het zorgvuldig afwegen van en omgaan met algoritmes waarbij (persoons)gegevens van burgers worden gebruikt. Wij stellen daarvoor een algoritmeregister op.

Wet open overheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo heeft als doel overheden meer open en transparant te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. In de komende jaren gaan wij verder met het implementeren van de wet. Daarbij staat voor ons voorop dat wij een open en transparante overheid willen zijn die bewoners, gemeenteraad en belanghebbenden meeneemt in de afwegingen die worden gemaakt. De Woo en de gesprekken die wij met elkaar gaan voeren over bestuurlijke vernieuwing geven ons daarbij handvatten.

De wettelijke voorgeschreven openbaarsparagraaf in het kader van de wet open overheid is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

4.1 Bestuur en dienstverlening

Portefeuillehouders

Burgemeester Lucas Bolsius

Wethouder Micheline Paffen-Zeenni

Wethouder Johnas van Lammeren

Wethouder Ben van Koningsveld

Maatschappelijk doel

College en raad werken samen met de mensen in de stad en met andere overheden aan het doel van een leefbare, sociale en rechtvaardige samenleving. We werken aan vernieuwde manieren waarop raad en inwoners invloed hebben op de besluitvorming, met aandacht voor inclusieve communicatie en het informeren en betrekken van inwoners die nog niet meedoen.

Voor al onze dienstverlenende taken staat klantgemak centraal. Bij al ons werk gaan we zorgvuldig om met de persoonsgegevens van onze inwoners, medewerkers en overige betrokkenen.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	
1. Onze gemeentelijke communicatie is toegankelijk voor iedereen.	1.1 We gebruiken steeds vaker beeld (tekeningen, foto's, filmpjes etc.) in onze communicatie. 1.2 We communiceren in eenvoudige taal die voor iedereen, ook laaggeletterden, te begrijpen is. 1.3 We stralen in onze communicatie diversiteit en gelijkwaardigheid uit en spreken onze inwoners zoveel mogelijk aan in een genderneutrale vorm.
2. We willen het bereik van de gemeentelijke communicatie vergroten.	2.1 Het bereik en het aantal volgers van al onze sociale media kanalen blijft nog steeds groeien. Via Twitter, Facebook, Instagram en LinkedIn voeren we gesprekken met inwoners; delen we informatie; luisteren we en stellen we vragen. We streven naar een hogere interactie en betrokkenheid van inwoners bij onze berichten op social media.
3. We zetten in op bestuurlijke vernieuwing en doen ervaring op met andere vormen van betrokkenheid.	3.1 We gaan concreet maken wat we met bestuurlijke vernieuwing willen bereiken en doen. 3.2 Samen met het bewonersinitiatief gelote burgerraad kijken raad en college voor welke vraagstukken en op welke wijze we een burgerraad in kunnen zetten.
4. Al in de verkenningsfase van nieuwe projecten, plannen en	4.1 Bij nieuwe projecten of beleidstrajecten brengen we gebiedsgericht de belanghebbenden en betrokkenen in

beleid gaan we in gesprek met belanghebbenden om te kijken hoe zij naar de opgave en het proces kijken.

beeld en gaan met (enkelen van) hen in gesprek. Hoe kijken zij aan tegen de opgave en wat zien zij als hun rol in de aanpak? We doen dit in de verkenningsfase zodat we de opbrengst kunnen meenemen in de aanpak van het project of beleidstraject.

5. We bereiden ons voor op de nieuwe Wet versterking participatie op decentraal niveau.

5.1 Als duidelijk is wanneer de wet in werking treedt, actualiseren we onze verordening participatie en inspraak uit 2009.

4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad

1. Stadsbestuur zijn dat verbindt, vertrouwen heeft en geeft en dat op basis van democratische waarden invulling geeft aan zijn publieke taken.

1.1 In ons werk, zowel bij beleidsvoorbereiding, besluitvorming als uitvoering, integraal rekening houden met de belangen en wensen van inwoners en organisaties in de stad.

1.2 Inwoners en organisaties in de stad informeren en consulteren over onderwerpen die hen raken.

1.3 Inwoners gelijkwaardig behandelen, ongeacht afkomst, geloof of geaardheid en maximaal ruimte geven aan diversiteit en integratie.

2. Samenwerking met regiogemeenten, de gemeente Utrecht, provincie Utrecht, kennisinstellingen en bedrijfsleven om maatschappelijke opgaven inclusieve, duurzame en groeiende stad te realiseren.

2.1 Actieve rol in de Regio Amersfoort, Midden-Nederland/Utrechtse Regio (regio's Amersfoort, Utrecht, Foodvalley en Gooi en Vechtstreek), de Economic Board Utrecht (EBU). Nauwe contacten aangaan en onderhouden met de provincie Utrecht en triple helix partners (bedrijfsleven, kennisinstellingen).

2.2 Versterken van (boven) regionale samenwerking. Verkenning naar en waar mogelijk aangaan van (nieuwe) strategische allianties met andere steden/stedelijke regio's met vergelijkbare opgaven en belangen. Prioriteit ligt bij de versterking van de samenwerking met de U10/U16. Van daaruit wordt op basis van de opgaven gekeken naar versterken van samenwerking met o.a. Metropoolregio Amsterdam, Gooi- en Vechtstreek en FoodValley.

2.3 Versterken van de effectieve aanpak van stedelijke en regionale opgaven door het verwerven van (co-)financiering en/of het beïnvloeden van beleid, wet- en regelgeving op provinciaal, nationaal en Europees niveau. Recente status van 'Grootschalig woningbouwgebied Amersfoort' benutten voor verkrijgen financiering voor randvoorwaardelijke maatregelen die samenhangen met grootschalige woningbouw.

2.4 Versterken van de lobby- en netwerkkracht van de VNG en G40 door actieve deelname.

4.1.3 Dienstverlening

1. Iedere dag helpen we klanten snel, deskundig, vriendelijk en transparant tegen zo laag mogelijke kosten.

1.1 Dat doen we aan de balies van Burgerzaken, aan de telefoon van het KCC en digitaal op www.amersfoort.nl, via webcare, e-mail en chat.

2. We zorgen ervoor dat ons digitale kanaal (de website en digitale producten) goed op orde is. Digitaal zaken doen met de gemeente wordt steeds eenvoudiger en gaat sneller. Echter: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. We willen klanten verleiden om digitaal zaken met ons te doen maar realiseren ons goed dat Amersfoorters soms liever persoonlijk contact hebben.

2.1 In het laatste kwartaal van 2022 is de techniek onder de gemeentelijke website vervangen; daarmee kunnen we de website verder verbeteren voor onze klanten. In 2023 voeren we een usability-onderzoek uit; dit gaat helpen bij het verder optimaliseren van de website.

2.2 We hebben continu aandacht voor de kwaliteit van onze digitale formulieren.

2.3 We gaan onderzoeken of de implementatie van een chatbot een rol kan spelen bij het afvangen van meer eenvoudige klantvragen. Zo ja, dan maken we hier in 2023 een start mee.

2.4 Ook de afdeling Burgerzaken gaat met klanten communiceren via de berichtenbox van Mijnoverheid. Tot nu toe deed alleen de afdeling Belastingen dat.

3. We kennen onze klant. Daardoor zijn we in staat om gericht in te spelen op wat hij/zij wil, kan en nodig heeft.

3.1 We meten continu hoe onze klanten de dienstverlening waarderen: op de website, aan de balie, telefoon en op de digitale producten.

4. Het verder verbeteren van het proces 'afhandeling meldingen openbare ruimte'.

4.1 Uit eigen klantonderzoek weten we dat de klantwaardering op hoe we als gemeente meldingen afhandelen achterblijft. In 2022 is een nieuw meldingen-systeem met speciale app geïmplementeerd dat ons gaat helpen het proces te verbeteren. Dat moet in 2023 zichtbaar worden in de klantwaardering.

5. Het optimaliseren van de telefonische dienstverlening op het KCC.

5.1 Ook in 2023 gaan we door met het verbeteren van de dienstverlening op het KCC:

- We gaan onderzoeken hoe we méér telefoontjes direct op het KCC af kunnen doen (dus zonder dat daar een collega op een vakafdeling voor nodig is; 47% in 2022).

- Meer complexe vragen verbinden we intern door naar een collega op een vakafdeling. Dat gaat niet altijd goed: regelmatig zijn collega's intern slecht bereikbaar, in dat geval maken we een terugbelnotitie (30% van de gesprekken in 2022). We streven naar minder terugbelnotities in 2023.

<p>6. We gaan onze visie op dienstverlening herijken en vertalen in een actieplan.</p>	<p>6.1 Eind 2022 herijken we onze visie op dienstverlening. In 2023 starten we acties die nodig zijn om de dienstverlening de komende jaren verder te verbeteren en daarmee het vertrouwen in de overheid te herwinnen en verstevigen.</p>
<p>7. Het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van persoonsgegevens in de Basis Registratie Persoonsgegevens.</p>	<p>7.1 De Basis Registratie Persoonsgegevens vormt de basis voor het leveren van producten en diensten aan de klant. Ook stellen wij gegevens beschikbaar aan landelijke afnemers en binnengemeentelijke afnemers voor de uitvoering van hun publiekrechtelijke taken.</p> <p>7.2 De kwaliteit van de registratie wordt jaarlijks getoetst aan de hand van de zelfevaluatie: zo controleren, verbeteren en borgen wij de kwaliteit van de BRP. De verwachting is dat in 2023 de wijze van zelfevaluatie en rapportage door het rijk, gewijzigd wordt.</p>
<p>8. Het goed, tijdig en zorgvuldig afhandelen van klachten.</p>	<p>8.1 Als mensen niet tevreden zijn over het handelen van de gemeente of het wijkteam dan kunnen ze een klacht indienen. De klachtbehandelaar neemt zo snel mogelijk contact op en streeft naar een informele afhandeling in samenspraak met de betrokken afdeling en herstel van de relatie. Als dit niet tot resultaat leidt, wordt de klacht doorgeleid voor formele behandeling.</p>
<p>9. Voor de inwoners een laagdrempelige, toegankelijke en oplossingsgerichte lokale overheid bieden, die de inwoner en de bedoeling van de geldende regelingen centraal stelt.</p>	<p>9.1 Continuering van de ingezette aanpak van informele afhandeling van bezwaren en klachten en de regeling behandeling klachten en bezwaar sociaal domein actualiseren.</p> <p>9.2 Nadere opvolging geven aan de afgedane toezegging aan de raad of en op welke wijze zinvol onderzoek kan worden gedaan naar ervaringen van inwoners die in Amersfoort een bezwaarprocedure hebben doorlopen, door middel van het afronden van een onderzoek naar ervaringen van bezwaarmakers aan de hand van de “Methode Klantreis” in 2023.</p>
<p>10. Vergunningaanvragen worden kwalitatief getoetst.</p>	<p>10.1 We toetsen vergunningaanvragen aan de geldende wettelijke en gemeentelijke kaders. Voor de activiteit bouwen passen we het vastgestelde bouwtoetsprotocol toe.</p> <p>Met de invoering van de Omgevingswet checken wij de dan geldende wettelijke voorschriften en gemeentelijke regels.</p>
<p>11. Vergunningen worden tijdig afgehandeld.</p>	<p>11.1 In 99,7% van alle vergunningaanvragen wordt binnen de wettelijke termijnen een besluit genomen.</p>

12. We prioriteren de toezichtinzet op basis van informatie en risico's.

12.1 We leggen de prioriteiten en de keuzes die we daarin maken vast in het Uitvoeringsprogramma VTH.

13. Een ieder kan vertrouwen op een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens.

13.1 Er wordt, zoals ook aanbevolen door de Rekenkamer, onder inwoners en de Klankbordgroep digitalisering en ethiek een onderzoek uitgevoerd naar ervaringen op het gebied van gegevensbescherming.

NB Vanwege de vervlechting van gegevensbescherming met de ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening, wordt tevens verwezen naar de desbetreffende paragraaf in hoofdstuk 6 Bedrijfsvoering.

13.2 We richten, conform de aanbevelingen van de Rekenkamer, een proces in om afspraken die met derden zijn gemaakt over bescherming van persoonsgegevens te monitoren.

13.3 Bij de ontwikkeling van systemen, producten of diensten passen we, zoals ook benadrukt door de Rekenkamer, voorafgaand aan aankoop of implementatie privacyverhogende maatregelen toe, zoals het aanbieden van sterke standaard (informatieveiligheids)instellingen, transparantie, duidelijke communicatie en gebruiksvriendelijke mogelijkheden en zorgen we ervoor dat informatie in processen duurzaam toegankelijk is en blijft.

13.4 Processen binnen het Sociaal Domein met veel (bijzondere) persoonsgegevens worden doorgelicht. Waar nodig vindt actualisatie en herziening van deze processen plaats zodat blijvend voldaan wordt aan de AVG.

13.5 We treffen doorlopend passende en technische maatregelen ter voorkoming of beperking van incidenten en kwetsbaarheden. De focus ligt hierbij op de inrichting van autorisaties, logging en monitoring conform het huidige beleid.

13.6 We continueren onze bewustwordingscampagnes op het gebied van privacy en informatieveiligheid.

14. We passen de dienstverlening aan en verbeteren de informatievoorziening, mede in het kader van de invoering van de Omgevingswet.

14.1 We richten onder andere de website van de gemeente Amersfoort zo in dat initiatiefnemers eenvoudig een vraag kunnen stellen en vooroverleg aan kunnen vragen.

4.1.4 Gebiedsgericht werken en samenwerking met de stad

1. We werken gebiedsgericht samen aan vragen en opgaven op het sociaal, fysiek en veilig gebied. We kennen de gebieden, de netwerken daar en de

1.1 In navolging van de wijkperspectieven van Liendert en Soesterkwartier (beide met tijdsperiode van circa 10 jaar), onderzoeken we op welke manier we met de andere gebieden kunnen omgaan. De reeds bestaande

<p>behoeften van onze inwoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers. Onze inspanningen sluiten daarbij aan, op het juiste schaalniveau. We leggen continu verbindingen tussen 'de stad' (straat, buurt, wijk) en de gemeentelijke organisatie, waarbij ook een rol is weggelegd voor de wijkwethouder.</p>	<p>plannen van aanpak met de prioriteiten voor telkens twee tot drie jaar sluiten daarop aan.</p> <p>1.2 In 2023 worden de plannen van aanpak voor Vathorst-Hooglanderveen en Vermeer-/Berg-/Leusderkwartier geactualiseerd. De actualisatie van het plan van aanpak Liendert-Rustenburg zal in lijn zijn met het wijkperspectief Liendert. In alle plannen sturen we op resultaten. Tegelijkertijd behouden we flexibiliteit om in te kunnen spelen op de (urgente) actualiteit.</p> <p>1.3 Enkele highlights voor 2023: We zetten breed in op leefbaarheid door maatwerkprojecten in de wijk. Zo ontwikkelt het Hoefkwartier 2022 zich op termijn tot stadswijk. In die ontwikkelperiode houden we met een beheergroep de leefbaarheid waar nodig op peil.</p> <p>In Randenbroek werken we aan de doorontwikkeling van wijkcentrum Klokhuis. Met bewoners, wijkcentrum en wijkprofessionals maken we een programmering die aansluit bij de behoeften en opgaven van de wijk.</p> <p>We voeren, gezamenlijk met partners en de wijk, het uitvoeringsprogramma van het wijkperspectief Soesterkwartier verder uit. In Liendert wordt daar een start mee gemaakt.</p> <p>1.4 We delen jaarlijks de voortgang en resultaten van het gebiedsgericht werken, door samen met de raad het gesprek in de wijk te voeren.</p>
<p>2. We bouwen aan de relatie met bewoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers en onderhouden deze.</p>	<p>2.1 We zijn actief en zichtbaar aanwezig in de stad en halen daarbij signalen, behoeften en initiatieven in de wijken op. We pakken vraagstukken gebiedsgericht en samen met (netwerken van) bewoners en partners op. De basis van samenwerking met partners in de stad is het kernteam in elk gebied. We ondersteunen bewoners en partners die initiatieven ontplooiën.</p>
<p>3. We ondersteunen bewoners met budget voor initiatieven en adviseren daarover. Dat doen we met het oog op een grotere betrokkenheid bij en in de buurt, zodat zij (kunnen) bijdragen aan een prettige leefomgeving.</p>	<p>3.1 Aanvullend op de subsidieregeling Projecten#InDeBuurt stellen we jaarlijks per gebied een buurtbudget ter beschikking voor initiatieven om de leefbaarheid te vergroten of de sociale cohesie te versterken. Het zijn doorgaans kleinschalige en eenmalige projecten van bewoners. Via de buurtbudgetcommissie per gebied beslissen bewoners zelf over het budget.</p>
<p>4. We werken aan het beter borgen van de omgevingsgerichte benadering in de gemeentelijke organisatie.</p>	<p>4.1 We werken uit hoe we integraler naar gebieden kijken vanuit alle (beleids)domeinen om te bepalen wat de vraagstukken per gebied zijn, hoe die onderling samenhangen en wat de prioritering is. Meer kennis over wat in een omgeving speelt en meer samenhang tussen afzonderlijke projecten maakt de gemeente een betere samenwerkingspartner voor stakeholders en inwoners en zorgt ervoor dat we onze opgaven voor de stad beter kunnen realiseren.</p>

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-7.427	-7.873	-8.651	-8.558	-8.507	-8.541
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	-194	-334	-291	-1	-1	-1
4.1.3 Dienstverlening	-12.580	-11.035	-11.294	-11.336	-11.339	-11.394
4.1.4 Gebiedsgericht werken	-1.443	-1.536	-1.764	-1.784	-1.805	-1.827
TOTAAL LASTEN	-21.643	-20.779	-22.000	-21.679	-21.652	-21.763
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	1.488	478	479	479	479	479
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	0	0	0	0	0	0
4.1.3 Dienstverlening	9.348	6.960	8.396	8.410	8.463	8.456
4.1.4 Gebiedsgericht werken	8	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	10.844	7.438	8.875	8.888	8.942	8.935
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-5.938	-7.395	-8.172	-8.079	-8.028	-8.062
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	-194	-334	-291	-1	-1	-1
4.1.3 Dienstverlening	-3.232	-4.076	-2.898	-2.927	-2.876	-2.937
4.1.4 Gebiedsgericht werken	-1.435	-1.536	-1.764	-1.784	-1.805	-1.827
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-10.800	-13.340	-13.124	-12.791	-12.710	-12.827
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	-26	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0	0	0
SALDO MUTATIES RESERVES	-26	0	0	0	0	0
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-10.825	-13.340	-13.124	-12.791	-12.710	-12.827

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
4.1 Bestuur en dienstverlening	-1.221	1.437
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-778	1
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	44	0
4.1.3 Dienstverlening	-258	1.436
4.1.4 Gebiedsgericht werken	-228	0

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.4.1.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
---	--------	-------	-------

1. Bestuur en regionale samenwerking			
<p><i>Juridische begeleidingscommissie</i></p> <p>De gemeenteraad heeft in 2021 besloten een interne begeleidingscommissie juridische bijstand op te richten. Daarvoor is een incidenteel budget van € 70.000 beschikbaar gesteld, te dekken uit de saldireserve. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2021 is besloten het restant budget van € 54.609 over te hevelen naar 2022. Dit incidentele budget vervalt in 2023.</p>	55		I
<p><i>Rekenkameronderzoek jeugdbescherming</i></p> <p>In 2021 was € 50.000 beschikbaar voor het rekenkameronderzoek naar jeugdbescherming. De raad heeft naar dit onderzoek gevraagd met motie 2021-099M. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2021 is besloten het budget van € 50.000 over te hevelen naar 2022. Dit incidentele budget vervalt in 2023.</p>	50		I
<p><i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.</p>	-250		S

<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Extra wethouder</i></p> <p>Het college van burgemeester en wethouders is voor de nieuwe raadsperiode met 1 wethouder (0,8 fte) uitgebreid. Inclusief de ondersteuning van deze wethouder is ingaande 2023 tot en met 2026 jaarlijks een extra budget van € 240.000 opgenomen.</p>	-240		I
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Participatie, samenwerking en experimenten</i></p> <p>In het coalitieakkoord is afgesproken meer ruimte te geven aan inwoners, organisaties en bedrijven om een bijdrage te leveren aan de gewenste ontwikkeling van de stad. Wij stimuleren dit in de vorm van experimenten en maken hier vanaf 2023 tot en met 2026 jaarlijks € 125.000 voor vrij.</p>	-125		I
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Bestuursstijl en samenwerken</i></p> <p>In het coalitieakkoord hebben wij structureel formatie opgenomen (0,67 fte) om te werken aan bestuurlijke vernieuwing. Met deze formatie zetten wij in op een actieve bestuursstijl en samenwerking. Wij gaan vroegtijdig het gesprek aan met inwoners van jong tot oud. Wij maken dilemma's inzichtelijk en bewaken dat verschillende opvattingen in de belangenafweging. We gaan uit van de kracht van de samenleving en willen met onze inwoners samenwerken. Dit doen wij vanuit een open houding en vertrouwen in elkaar.</p>	-100		S
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Samenwerken overheden</i></p> <p>In het coalitieakkoord is structureel formatie opgenomen om de komende jaren de goede relaties met omliggende gemeenten, de regio, de stad Utrecht, de provincie, het rijk en de Metropool regio Amsterdam verder uit te bouwen.</p>	-150		S

Tabel: HF.4.1.2

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
2. Communicatie en samenwerking met de stad			
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Dienstverlening</i></p> <p>Er is onderzocht of de dienstverlening efficiënter uitgevoerd kan worden: Implementeren van beeldbellen, implementeren van chatbots en het in rekening brengen van kosten voor dienstverlening (kosten per telefonisch gesprek). In 2023 is hier</p>	-100		I

een investering voor nodig van € 100.000. Vanaf 2024 moet dit leiden tot een structurele besparing van € 190.000.			
<i>Afloop gelden corona-agenda</i> In december 2021 heeft de raad een agenda voor herstel en perspectief corona vastgesteld. Hierin is besloten om in 2022 incidenteel € 150.000 beschikbaar te stellen voor het stimuleren van sociale verbondenheid en voorkomen van polarisatie. Deze middelen vervallen in 2023.	150		I

Tabel: HF.4.1.3

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
---	--------	-------	-------

3. Dienstverlening			
<i>Groei in omgevingsvergunningen</i> In 2020 en 2021 is het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen sterk toegenomen. We verwachten dat ook de komende jaren de ontwikkeling van de (woning)bouw zich voortzet. De personeelsformatie voor het in behandeling nemen van de vergunningen wordt verhoogd met 6 fte, zie hiervoor ook de passage over <i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i> . De lasten nemen hierdoor toe. Omdat deze leges kostendekkend zijn, nemen de baten navenant toe (met € 623.000).		623	S
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i> Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's. De personeelsformatie is met 6 fte verhoogd om de toename van het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen in behandeling te kunnen blijven nemen.	-845		S
<i>Bodembescherming</i> In de Meicirculaire 2022 is door het Rijk incidenteel € 295.000 beschikbaar gesteld voor Bodembescherming in 2022. Dit budget is vervallen in 2023.	295		I
<i>Vorbereiding Wet kwaliteitsborging</i> In de Decemercirculaire 2021 is € 76.000 beschikbaar gesteld voor de voorbereiding voor het werken onder de Wet	76		I

<p>kwaliteitsborging. Met de jaarstukken 2021 zijn deze gelden overgeheveld naar 2022. Vanaf 2023 is dit budget vervallen.</p>			
<p><i>Verkiezingen</i></p> <p>In de Decemercirculaire 2021 werd voor het organiseren van de Gemeenteraadsverkiezingen een extra budget van € 260.000 en in de Meicirculaire 2022 voor de Centrale stemopneming (Gemeenteraadsverkiezingen) € 20.000 incidenteel door het Rijk beschikbaar gesteld. Dit budget is vanaf 2023 vervallen.</p>	280		I
<p><i>Leges baten</i></p> <p>We verhogen de baten van de leges met € 764.000 als gevolg van de indexering van 2% uit de Kaderbrief 2023-2026 en een bijstelling van de baten omdat we maximaal 100% kostendekkend zijn.</p>		764	S

Tabel: HF.4.1.4

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
4. Gebiedsgericht werken			
<p><i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i></p> <p>Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.</p>	-19		S
<p><i>Coalitieakkoord 2022-2026: Leefbaarheid wijken</i></p> <p>In het Coalitieakkoord 2022-2026 is vanaf 2023 structureel € 200.000 beschikbaar gesteld voor Leefbaarheid wijken.</p>	-200		S

Tabel: HF.4.1.5

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
9. Mutatie reserves			
Er zijn geen afwijkingen binnen dit deelprogramma.			

Beleidskaders

Gebiedsgericht werken en samenwerking met de stad

Plannen van aanpak te benaderen via: [Aanspreekpunten in de wijk \(amersfoort.nl\)](https://amersfoort.nl)

[Plan van aanpak Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier](#)

[Plan van aanpak Binnenstad, Kruiskamp en De Koppel](#)

[Plan van aanpak Randenbroek en Schuilenburg](#)

[Plan van aanpak Vermeer-/Berg-/Leusderkwartier](#)

[Plan van aanpak Hoogland en Kattenbroek](#)

[Plan van aanpak Liendert en Rustenburg](#)

[Plan van aanpak Vathorst en Hooglanderveen](#)

[Plan van aanpak Nieuwland](#)

[Uitvoeringsprogramma wijkperspectief Soesterkwartier](#)

5. Financiën en belastingen

De aanwezigheid van voldoende financiële middelen is een randvoorwaarde om alle opgaven en ambities waar te kunnen maken en de noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. In het hoofdstuk Financiën en Belastingen staan de belangrijkste vrij te besteden inkomsten van de gemeente Amersfoort opgenomen. Deze zijn grofweg in te delen in: de algemene uitkering uit het gemeentefonds; belastingopbrengsten; rente- en dividendinkomsten en overige inkomsten.

5.1 Financiën en belastingen

Portefeuillehouders

Wethouder Willem-Jan Stegeman

Maatschappelijk doel

We willen een financieel gezonde gemeente zijn en voeren hiervoor een solide en degelijk financieel beleid. Wij streven naar een meerjarenbegroting 2023-2026 die voor alle jaren reëel, materieel en structureel sluitend is met een batig saldo van tussen de 0,5 en 1% en met een weerstandsratio die tussen de 1,2 en 1,5 ligt.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEITEN
-------------	--------------

5.1.1 Financiën en belastingen

1. We voeren een solide financieel beleid waarbij de meerjarenbegroting 2023-2026 weer binnen iedere jaarschijf reëel, materieel en structureel in evenwicht is.	1.1 We zorgen ervoor dat jaarlijks de (structurele) lasten niet hoger zijn dan de (structurele) baten; 1.2 Onze financiële risico's dekken we minimaal af met het beschikbare weerstandsvermogen; 1.2 Tegenvallers in de exploitatie vangen we op aan de lastenkant van het programma waar de tegenvallers ontstaan.
2. We streven naar een gematigd lastenniveau, rekening houdend met de benodigde voorzieningen in de stad.	2.1 De OZB wordt jaarlijks trendmatig met 2% met het inflatiepercentage verhoogd. 2.2 We streven naar 100% kostendekkendheid ten aanzien van onze tarieven en leges.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
5.1.1 Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
5.1.2 Belastingen	-2.462	-2.426	-2.717	-2.699	-2.722	-2.751
5.1.3 Rente en dividend	-3.355	-2.221	-1.881	-404	1.084	812
5.1.4 Overige baten en lasten	-366	342	-15.726	-15.112	-14.467	-15.024
TOTAAL LASTEN	-6.182	-4.305	-20.324	-18.215	-16.104	-16.963
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
5.1.1 Algemene uitkering	323.729	333.523	350.309	362.429	368.604	349.073
5.1.2 Belastingen	89.034	89.404	56.225	56.947	57.669	58.390
5.1.3 Rente en dividend	3.642	4.040	3.236	3.391	3.185	3.280
5.1.4 Overige baten en lasten	649	680	736	0	0	0
TOTAAL BATEN	417.054	427.647	410.505	422.767	429.458	410.743
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
5.1.1 Algemene uitkering	323.729	333.523	350.309	362.429	368.604	349.073
5.1.2 Belastingen	86.572	86.978	53.508	54.247	54.947	55.639
5.1.3 Rente en dividend	288	1.819	1.355	2.988	4.270	4.092
5.1.4 Overige baten en lasten	283	1.022	-14.990	-15.112	-14.467	-15.024
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	410.871	423.342	390.181	404.552	413.354	393.780
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	-9.021	-61.967	-6.795	-6.324	-7.058	-500
Onttrekking aan reserve	33.043	67.727	21.794	6.800	275	11.928
SALDO MUTATIES RESERVES	24.022	5.760	14.999	475	-6.783	11.428
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	434.893	429.102	405.180	405.027	406.571	405.209

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
5.1 Financiën en belastingen	-16.019	-17.142
5.1.1 Algemene uitkering	0	16.785
5.1.2 Belastingen	-291	-33.179
5.1.3 Rente en dividend	341	-804
5.1.4 Overige baten en lasten	-16.068	56

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.5.1.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
---	--------	-------	-------

1. Algemene uitkering			
<p><i>Accresontwikkeling</i></p> <p>De omvang van de algemene uitkering hangt samen met de uitgaven van het Rijk. Hoe hoger de Rijksuitgaven hoe hoger de algemene uitkering. Dit leidt in de meicirculaire 2022 tot een hogere acres in het gemeentefonds van 2022 (€ 8,8 miljoen) en voor de jaren erna. De andere positieve bijstelling voor 2022 en verdere jaren, uit de septembercirculaire 2021, is op basis van de bijgestelde loon- en prijsverwachtingen en hogere Rijksuitgaven (o.a. klimaatmaatregelen en aan de gedupeerden van de kinderopvangtoeslag (€ 5,1 miljoen).</p> <p>In de meicirculaire 2022 verwachtte het Rijk ook voor de komende jaren meer uit te gaan geven dit leidt tot fors hogere accessen in de komende jaren 2023 t/m 2025. Ten opzichte van 2022 ontstaat daarmee een voordeel van € 11,9 miljoen.</p>		25.884	S
<p><i>Landelijke ontwikkelingen</i></p> <p>In de septembercirculaire 2021 is er door het Rijk rekening gehouden met een daling van de aantallen bijstandsgerechtigden omdat we in Amersfoort onze aantallen alleen bij de meicirculaire actualiseren, betekende een voordeel voor ons in 2022. In de meicirculaire 2022 zijn enkele verdeelmaatstaven met een lager bedrag per eenheid</p>		1.478	S

<p>toegekend waardoor het gemeentefonds voor dit onderdeel lager uitkwam dit komt grotendeels door gewijzigde landelijke volumina.</p> <p>Met ingang van 2023 kennen we een nieuw verdeelmodel van het gemeentefonds. Dit leidt tot andere verdeelmaatstaven. Die maatstaven hadden we (deels) nog niet in 2022. Dit leidt tot verschillen tussen de jaren 2022 t.o.v. 2023.</p>			
<p><i>Opschalingskorting</i></p> <p>In de septembercirculaire 2021 is het besluit van het kabinet, om de opschalingskorting op te schorten doorgevoerd. Dit heeft in 2022 tot een incidentele meevaller van ongeveer € 1,5 miljoen geleid.</p> <p>In de meicirculaire 2022 heeft het kabinet de opschalingskorting opgeschort. Doordat we de opschalingskorting al verwerkt hadden in de begroting 2022-2025 leidt dit tot een aanvullende incidentele meevaller in 2023 (€ 3,1 miljoen).</p>		4.616	I
<p><i>Taakmutaties</i></p> <p>In deze begroting 2023 vergelijken we de budgetten na wijziging 2022 met de begroting 2023. De volgende taakmutaties leiden tot een verschil in het budget tussen 2022 en 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionale Energiestrategieën 2022 (1.1 Stedelijk beheer en milieu) 0,3 miljoen - Uitvoeringskosten klimaatakkoord 2022 (1.1 Stedelijk beheer en milieu) 0,9 miljoen - Indicatief bedrag omgevingswet 2022 (1.1 Stedelijk beheer en milieu) 0,9 miljoen - Energietoeslag 2022 (2.1 Sociaal Domein) 8,1 miljoen - Crisisdienstverlening 2022 (2.1 Sociaal Domein) 0,6 miljoen - Brede aanpak dak- en thuisloosheid 2022 (2.1 Sociaal Domein) 0,7 miljoen - Diverse kleine mutaties -1,0 miljoen <p>Daarnaast zijn er in de meicirculaire 2022 ook taakmutaties alleen in 2023 toegekend. Dit leidt tot een verschil in het budget tussen 2022 en 2023. Het betreft de volgende incidentele taakmutatie die alleen toegekend is in 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jeugdzorgmiddelen 2023 -3,8 miljoen 		-6.631	I I I I I S I
<p><i>Volkshuisvestingsfonds/ Woningbouwimpuls</i></p> <p>In het coalitieakkoord van het kabinet wordt er geld uit het gemeentefonds gehaald en beschikbaar gesteld aan gemeente</p>		-1.947	S

ten behoeve van woningbouw voor de jaren 2023 t/m 2026. De uitname in 2023 leidt tot een verschil ten opzichte van het jaar 2022.			
<i>Suppletie nieuwe verdeling gemeentefonds</i> Met ingang van 2023 vindt er een nieuwe verdeling van het gemeentefonds plaats. Op grond van de herverdeelmodellen van het ministerie van BZK hebben wij een structureel nadeel. De suppletie-uitkering is een aflopende vergoeding die over 2023 en 2024 is toegekend. Dit leidt tot een verschil ten opzichte van het jaar 2022.		2.480	I
<i>Mutatie stelpost nieuwe verdeelmodel</i> In 2023 wordt het gemeentefonds herverdeeld op basis van andere verdeelmaatstaven. Die maatstaven hadden we (deels) nog niet in 2022 en voorgaande jaren. Het is op dit moment niet aan te geven in welke mate we als Amersfoort groeien ten opzichte van andere gemeenten. Wel zien we de komende jaren behoorlijke verschillen tussen onze verwachting van de ontwikkeling van de verdeelmaatstaven en de verwachting zoals die in de BZK rekenmodellen zitten. Zo scheelt dit voor de verdeelmaatstaf 'huishoudens met een laag inkomen (drempel)' in jaarschijf 2023 ongeveer € 9 miljoen. Wanneer dit verschil zich ook bij andere gemeenten voordoet wordt dit aan het eind van het jaar weer gecorrigeerd door het ministerie, waardoor ons voordeel weer kleiner wordt. Vooralsnog gaan we voorzichtigheidshalve om met deze verschillen in de verdeelmaatstaven door deze niet mee te nemen in de budgetten van de Algemene uitkering.		-9.168	S

Tabel: HF.5.1.2

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
2. Belastingen			
<i>OZB opbrengsten</i> De baten voor de onroerendzaakbelasting stijgen met € 2,1 miljoen als gevolg van de indexering van 2% en een bijstelling van de areaalontwikkelingen. In 2023 verwachten we netto 800 woningen erbij te krijgen. Vanaf 2024 verwachten we er netto 1.000 woningen per jaar bij te krijgen. In de begroting 2022 was een incidentele OZB-verlaging opgenomen van € 575.000 ter compensatie van de precariobelasting op kabels en leidingen van nutsbedrijven. Deze OZB-verlaging zou in 2023 teruggedraaid worden. Met het		2.139	S

oog op de hoge inflatie en gestegen energielasten voor onze inwoners, heeft ons College er voor gekozen deze verhoging in 2023 niet door te voeren. Voor 2024 zullen we hier een nieuwe afweging in maken.			
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i> Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-105		S
<i>Rioolheffing</i> De baten van de rioolheffing zijn overgeheveld vanuit programmaonderdeel 5.1.2 Belastingen naar programmaonderdeel 1.1.5 Stedelijk beheer, klimaatadaptatie en groen. Dit is conform artikel 8 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De besteding van de heffing is namelijk gebonden aan de riolering.		-14.215	S
<i>Afvalstoffenheffing</i> De baten van de afvalstoffenheffing zijn overgeheveld vanuit programmaonderdeel 5.1.2 Belastingen naar programmaonderdeel 1.1.4 Milieu. Dit is conform artikel 8 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De besteding van de heffing is namelijk gebonden aan de kosten voor het ophalen en verwerken van afval.		-21.162	S
<i>Kapitaallasten</i> De kapitaallasten zijn € 152.000 hoger dan begroot omdat de belasting applicatie wordt vervangen		-152	S

Tabel: HF.5.1.3

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
3. Rente en dividend			
<i>Rente</i> Lagere rentelasten (voordeel) op de geldlening portefeuille o.a. door aflossingen van bestaande leningen (jaarlijks circa € 30 miljoen).	965		S
<i>Rente aangetrokken vaste geldlening</i>	-727		S

Hogere renteraming (nadeel) vanwege het aantrekken van een vaste geldlening begin 2022 van € 100 miljoen. Deze rente was niet geraamd in de Begroting 2022.			
<i>Omslagrente investeringen</i> Hogere rente doorberekening naar de programma's en taakvelden, vanwege hogere investering ramingen ten opzichte van de Begroting 2022. Dit leidt op de programma's met investeringen tot hogere lasten.	104		S
<i>Ambtenaren Hypotheek</i> Nadeel in de rente voor hypotheek van ambtenaren wegens aanhoudende vervroegde aflossingen op de bestaande ambtenarenhypotheek portefeuille.		-242	S
<i>Rente Grondexploitatie</i> Nadeel in de rentetoerekening grondexploitaties veroorzaakt door lagere boekwaarde per 1/1/2023 en rentepercentage op de grondexploitatie ten opzichte van de rentetoerekening opgenomen in de Begroting 2022.		-762	S
<i>Dividendopbrengsten</i> Hogere dividendopbrengsten, in verband met hogere winstverwachting en dividenduitkering van verbonden partijen dan vorig jaar, toen de dividendopbrengsten neerwaarts bijgesteld waren a.g.v. o.a. corona.		200	S

Tabel: HF.5.1.4

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
4. Overige baten en lasten			
<i>Extra loon- en prijscompensatie</i> In het Coalitieakkoord 2022-2026 is aangegeven dat we in de Begroting 2023-2026 uitgaan van een loon/prijsindex van 5%. Daarbovenop is nog eens 1% extra beschikbaar gesteld (totaal 6% dus) vanwege de oplopende inflatie, om bijvoorbeeld de stijging van de energiekosten en bouwkosten van onder andere het stadhuis mee op te vangen. Dit bedrag zal op een later moment verdeeld worden over de programma's.	-8.701		S
<i>Organisatieontwikkelbudget</i>	-6.000		S

Gezien de knelpunten in de organisatie en beperkte capaciteit om het Coalitieakkoord 2022-2026 uit te kunnen voeren, naast alle andere zaken uit de begroting (het bestaande beleid) die doorgang moeten vinden, is besloten om een bedrag van € 6 miljoen structureel beschikbaar te stellen voor de organisatie. Dit bedrag zal op een later moment verdeeld worden over de programma's.			
<i>Toekomstige vervangingsinvesteringen</i> Het behouden van de vrijval van de afschrijvingslasten voor toekomstige vervangingsinvesteringen leidt tot een verhoging van het budget in dit programma.	-893		S
<i>Areaalmutaties</i> De budgetten voor de areaalontwikkeling zijn verdeeld over alle overige programma's, niet zijnde programma 5.1 Financiën en Belastingen. De aanpassing van de budgetten voor de areaalontwikkeling die in de vastgestelde Begroting 2022-2025 in jaarschijf 2022 aan dit programma is toegerekend, komt vanaf jaarschijf 2023 te vervallen.	-453		I
<i>Bijdrage OBV bovenwijkse voorzieningen</i> In de ontwikkelovereenkomst met het OBV is een bijdrage bovenwijkse voorzieningen afgesproken op basis van het aantal gerealiseerde woningen. Deze bijdrage is in 2023 hoger dan in 2022. Vanaf 2024 zal deze bijdrage niet meer ontvangen worden, daarom is het voordeel incidenteel.		56	I

Tabel: HF.5.1.5

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
9. Mutatie reserves			
<i>Saldireserve</i> Mutaties in de saldireserve conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's.	-6.300	8.536	I
<i>Saldireserve</i> Onttrekking begrotingsaldo 2023 aan de saldireserve.		12.398	I
<i>Reserve Knooppunt Hoevelaken</i> Jaarlijkse storting in de reserve Knooppunt Hoevelaken inclusief verlaging op grond van amendement 129A.	-495		I

<i>Reserve Stedelijke voorzieningen</i>		360	I
Onttrekking aan de reserve Stedelijke voorzieningen ter dekking van de kosten Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak 2021-2024.			
<i>Reserve Corona</i>		500	I
Onttrekking aan de reserve Corona van de financiële tegemoetkoming energiekosten voor het MKB op basis van het bij de vaststelling van de begroting 2023-2026 aangenomen amendement 'Amersfoortse bakkers blijven bakken' (2022-170A).			

Beleidskaders

De financiële verordening beleid en beheer (op grond van artikel 212 van de Gemeentewet) is voor ons leidend, evenals de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast zijn we gehouden aan de Wet Financiering Decentrale Overheden en de Wet Houdbare Overheidsfinanciën. De door uw Raad vastgestelde financiële ijkpunten met de bijbehorende normeringen zijn ook leidend voor ons College.

6. Bedrijfsvoering

Binnen de gemeentelijke organisatie werken wij samen met de partners in de stad zoveel mogelijk integraal, opgaven- en resultaatgericht aan de complexe uitdagingen en vraagstukken waarmee onze stad te maken heeft.

We vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich gekwalificeerd, gemotiveerd en gezond in kunnen zetten voor de gemeente Amersfoort. Met ons strategisch personeelsbeleid investeren wij daarom in werkplezier, vitaliteit, talentontwikkeling én in de vaardigheden van onze medewerkers. Op die manier zijn en blijven wij een aantrekkelijke werkgever voor bestaand personeel en is onze organisatie interessant voor nieuw talent. Ook het vergroten van de diversiteit en inclusie in de organisatie speelt daarbij een belangrijke rol. Wij geloven dat een divers personeelsbestand met een verscheidenheid aan perspectieven en talenten, bijdraagt aan vernieuwing en innovatie en de effectiviteit van onze organisatie.

In de recent opgestelde organisatieagenda “*Doorbouwen en Vernieuwen 2022-2026*” hebben we vier speerpunten benoemd:

- Investeren in organisatie en medewerkers
- Versterken sturing & focus op samenhang
- Externe oriëntatie/ blik naar buiten
- Samenwerking met het college en de raad

We werken hiermee aan een ambtelijke organisatie die toekomstbestendig en goed uitgerust is om de gevraagde dienstverlening te kunnen leveren en de grote opgaven uit het coalitieakkoord te (helpen) realiseren. Een lerende organisatie, die zich doorlopend verbetert en ontwikkelt, inzet op vernieuwing én die voldoende wendbaar is om snel en adequaat te reageren op veranderingen en kansen die zich voordoen in de samenleving.

Omdat de stad groeit en de complexiteit toeneemt, vraagt dit ook om een verandering in cultuur en werkwijzen. Daarom werken we aan de hand van een zestal leidende principes die we als kompas gebruiken en die richtinggevend zijn voor ons handelen. Daarnaast dragen deze principes er ook aan bij om het samenspel met de stad goed vorm te kunnen geven.

Vanuit het coalitieakkoord is een goed samenspel met de stad en in gesprek een belangrijk speerpunt. Uitgangspunt is de kracht van de samenleving en het samenwerken met inwoners. Dit doen we vanuit een open houding en vertrouwen in elkaar en dit vraagt om een nauwe samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie en een open en transparante overheid. Die laat zien hoe besluiten tot stand zijn gekomen, op basis van welke informatie en welke afwegingen daaraan ten grondslag hebben gelegen.

Een ander effect van de groei van de stad, de grotere complexiteit van de opgaven en de (bestuurlijke) ambities, is de fors toegenomen werkdruk. Dit vraagt nadrukkelijk om meer balans te brengen in de ambities en opgaven enerzijds en de beschikbare middelen anderzijds. We zullen €6 miljoen vrijmaken om de grootste lacunes in de beschikbare capaciteit op te vullen, in relatie met de opgaven die ons te doen staan zoals opgenomen in deze begroting, ons realisatievermogen en het op peil houden van de dienstverlening. Bij de Kadernota komend jaar zetten we deze discussie voort, onder andere in relatie tot de slagkracht in regionale samenwerking. Maar geld lost niet alles op. De toegenomen krapte op de arbeidsmarkt zorgt er daarnaast voor dat we steeds meer moeite krijgen om voldoende en de juiste mensen binnen te halen. Scherpere keuzes maken, focus en prioritering zijn nog meer van belang om medewerkers gezond en inzetbaar te houden en de ambities en doelen te kunnen realiseren.

In de komende tijd gaan we onze werkzaamheden ook weer steeds meer vanuit het stadhuis doen, al blijft de ontwikkeling van Corona een onzekere factor. Tegelijkertijd zien we dat het werken op afstand een blijvende ontwikkeling is. Deze ontwikkeling heeft diverse positieve effecten, bijvoorbeeld op de balans werk-privé en op de vermindering van reistijden (wat tevens bijdraagt aan CO2-reductie). Als goed werkgever willen wij deze positieve effecten behouden. De organisatie werkt daarbij langs de lijn van het Activiteit Gerelateerd Werken (Slimmer Samenwerken) wat inhoudt dat het type werk (de activiteit) en met wie je samenwerkt bepaalt welke (werk)plek het meest geschikt is. Het stadhuis is vooral de plek van ontmoeten en verbinden. Met deze AGW-werkwijze wordt de komende tijd steeds meer ervaring opgedaan zodat die opgedane (leer)ervaringen ook meegenomen kunnen worden in de inrichting van het nieuwe stadhuis.

Op alle beleidsdomeinen (en zeker ook binnen het activiteit gerelateerd werken) is de vraag om goed werkende informatievoorziening onverminderd hoog. We hebben een informatie gestuurde organisatie en kunnen ons zelfs geen toekomst meer voorstellen zonder een betrouwbare en veilige ICT infrastructuur. Het fundament is in Amersfoort van een voldoende kwaliteitsniveau, maar vraagt permanente investeringen om op dat niveau te blijven en/of in te ontwikkelen. Op deze infrastructuur worden allerlei producten en diensten gefaciliteerd. Vanuit de moderne werkplek

heeft elke medewerker op basis van zijn identiteit gerichte toegang tot informatie en systemen.

Stadhuis

Eind 2019 heeft de gemeenteraad besloten om een nieuw, energieneutraal stadhuis te bouwen op de Trapeziumlocatie. Eind 2020 is het Ambitiedocument door de raad vastgesteld: wij werken toe naar een toekomstbestendig stadhuis waarbij ontmoeting centraal staat. Eind 2021 is het schetsontwerp van Kraaijvanger Architects met het investeringskrediet van € 108 miljoen vastgesteld door de raad. Daarin is ook plaats voor maatschappelijk partners en een externe horecafunctie. In 2022 wordt het schetsontwerp uitgewerkt naar een definitief ontwerp en start de aanbesteding. Start bouw is voorzien medio 2023 en oplevering eind 2025. Bij de bouw van het nieuwe stadhuis nemen we de kennis en ervaringen van het thuiswerken in de afgelopen periode mee, waardoor we de positieve onderdelen van het werken op afstand kunnen behouden door deze direct door te voeren in de inrichting van onze nieuwe werkplek.

In het derde kwartaal 2022 is duidelijk geworden dat de geraamde kosten voor de nieuwbouw van het stadhuis sterk stijgen door extreme prijsstijgingen, waardoor het oorspronkelijke investeringskrediet, op basis van de huidige inzichten met € 10 miljoen overschreden zal worden. Dit is verder toegelicht in [Raadsinformatiebrief](#). De kapitaallasten die voortvloeien uit verhoging van het investeringskrediet (bedrag van € 352.000) kunnen worden gedekt uit de middelen die in de begroting zijn opgenomen voor loon- en prijsstijging. Hiervoor ontvangt de raad een separaat voorstel.

In de tussentijd zorgen wij ervoor dat het huidige stadhuis en de omliggende kantoren voldoende, maar tegen minimale kosten onderhouden worden, zodat we deze locaties de komende jaren prettig en veilig kunnen blijven gebruiken. Dat betekent ook dat we zorgen dat de werkomgeving (tegen minimale kosten) aan blijft sluiten bij de digitale en meer hybride werkvormen die de afgelopen periode ingezet zijn.

Eigen huis op orde

Als eigenaar van het gemeentelijk vastgoed willen wij ook goed zorgdragen voor de gebouwen en monumenten in onze stad. Wij vinden het daarbij van belang om te zorgen dat ons huis op orde is en wij het goede voorbeeld uitdragen, o.a. als het gaat om de verduurzaming van ons vastgoed. Tegelijkertijd lopen wij daarbij, net als particuliere huiseigenaren, aan tegen de betaalbaarheid van deze duurzaamheidsopgave. Op basis van de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed is een uitvoeringsplan gemaakt voor de komende vier jaar. In 2021 is gestart met de verduurzaming van de eerste gebouwen uit de Routekaart ([Raadsinformatiebrief](#) 13 april 2022). Met de beschikbare middelen kunnen wij in de periode 2023-2026 het treffen van de noodzakelijke maatregelen voor de verduurzaming van ons vastgoed voortzetten.

Daarnaast werken wij aan de reductiedoelstelling van 40% minder CO₂-uitstoot in 2026 binnen de eigen bedrijfsvoering conform de CO₂-Prestatieladder. Deze doelstelling zal serieus in zicht komen bij ingebruikname van het nieuwe stadhuis. In 2023 beëindigen we het gebruik van ons gebouw aan de Hellestraat.

6.1 Bedrijfsvoering

Portefeuillehouders

Wethouder Micheline Paffen-Zeenni

Wethouder Johnas van Lammeren

Maatschappelijk doel

We werken aan een organisatie die toekomstbestendig is. Voor een goede dienstverlening aan inwoners en voor het realiseren van onze ambities met de stad, is het van belang om te beschikken over een goed uitgeruste ambtelijke organisatie; in kwantitatieve zin (voldoende capaciteit) en in kwalitatieve zin (de juiste mensen en vaardigheden).

In het organisatie ontwikkelplan 'Werken voor bestuur en stad' (2014) hebben wij de volgende ambitie voor de gemeentelijke organisatie geformuleerd:

'De samenleving is volop in verandering, onze rol en ons takenpakket passen wij daarop aan'. We weten wat er leeft in Amersfoort. Voor het bestuur leveren we diensten en ondersteunen wij de inwoners en partners om kansen te grijpen en problemen op te lossen.

Deze ambitie is nog altijd actueel. In de recent opgestelde organisatieagenda "Doorbouwen en Vernieuwen, 2022-2026" zetten we onze werkzaamheden binnen dat kader voort. Dat geldt ook voor de bedrijfsvoering van de organisatie, die aan moet sluiten op deze ambitie. In dit programma benoemen wij op hoofdlijnen onze beleidsdoelen en geplande activiteiten op de thema's:

1. Organisatie ontwikkeling "Doorbouwen en Vernieuwen 2022-2026"
2. Informatievoorziening
3. Openbaarheid in het kader van de Wet open overheid

In de paragraaf verdiepen wij vervolgens enkele thema's.

Doelen en activiteiten

BELEIDSDOEL	ACTIVITEIT
-------------	------------

6.1.1 Bedrijfsvoering

1 Organisatie ontwikkeling 'Doorbouwen en Vernieuwen'

1. Opgavengericht werken: De opgaven zoals die in het coalitie akkoord zijn verwoord, staan centraal in onze aanpak.	1.1 Resultaatgericht werken met gebruik van 'agile' tools. Ook de aansturing van de opgaven richten we steeds meer op een samenhangende en 'agile' manier in, zowel op bestuurlijk (college) als ambtelijk (management) niveau. 1.2 We werken in samenhang met partners in de stad aan deze vraagstukken. Daarbij organiseren we flexibiliteit en slagkracht. 1.3 Voor ons als gemeente is het steeds lastiger om voldoende en goed gekwalificeerd personeel te vinden.
--	---

Die eigen gemeentelijke uitvoeringskracht is een kritisch aandachtspunt, gezien de opgaven waarvoor wij staan. Denk alleen al aan de werkzaamheden die per direct moeten worden opgepakt, zoals in 2020 de coronacrisis en nu de extra opvang van vluchtelingen. Maar ook de groei van de stad leidt simpelweg tot meer werk voor de gemeente, waarbij de handen en ons organisatievermogen zijn achtergebleven.

Wij investeren actief in de toekomst van Amersfoort en de nadruk komt te liggen op uitvoering. Tegelijk moet de dienstverlening op peil blijven. Voor het uitvoeren van de opgaven in deze begroting is extra slagkracht nodig, die deels al in het coalitie-akkoord is voorzien. Daarom stellen wij voor om een bedrag van € 6 miljoen structureel beschikbaar te stellen om daarin een flinke slag te maken, onze dienstverlening op peil te houden en de opgaven in deze begroting te kunnen oppakken. Met de Kadernota volgend jaar volgt mogelijk nog een extra impuls - denk bijvoorbeeld aan het op orde krijgen van de regionale samenwerking, die steeds belangrijker wordt om onze maatschappelijke opgaven van een adequaat antwoord te voorzien.

2. Klantgericht werken en digitalisering: het optimaliseren van de klantervaring en het Lean organiseren van onze werkprocessen.

NB. Zie ook: programma 1 voor meer doelen op het thema “Omgevingswet” en programma 4 op het thema “Dienstverlening”.

2.1 Het verbeteren van onze dienstverlening via de 'klantreisbenadering' en door het stimuleren van permanente verbeterstructuren binnen onze klantteams.

De klantreisbenadering geeft antwoord op: hoe klanten (inwoners/ondernemers) onze dienstverlening ervaren. Op welke zaken zit de klant echt te wachten, wat levert toegevoegde waarde volgens onze klanten? Hoe richten we onze dienstverlening in?

2.2 Het digitaliseren van onze bedrijfsvoering en (deels) ook onze dienstverlening, met oog voor privacy, behoud van de menselijke maat en bescherming van data.

2.3 Het 'Omgevingswet' proof maken van onze werkwijzen en bedrijfsprocessen (omgevingsvisie, omgevingsplan, omgevingsvergunning) en het aansluiten op het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet).

3. Een toekomstbestendig stadhuis.

3.1 Eind 2021 heeft de gemeenteraad het schetsontwerp en het investeringskrediet voor het Huis voor de Stad op de Trapeziumlocatie vastgesteld. Dat wordt in 2022 uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp in interactie met de gebruikers, de stad en de Raad. In 2023 moet de uitvoering starten zodat het eind 2025 in gebruik genomen kan worden.

3.2 Daarnaast hebben we in 2021 en 2022 het huidige stadhuis aangepast voor het activiteitgericht en hybride werken. Daarin hebben we onze ervaringen van het

	<p>thuiswerken (corona-periode) verwerkt. Uitgangspunt blijft, dat verantwoordelijkheden laag in de organisatie zijn belegd. Binnen de mogelijkheden van de aard van het werk, kunnen medewerkers zelf bepalen waar en hoe zij (samen)werken. Het stadhuis blijft de thuisbasis en ontmoetingsplek.</p>
<p>4. Aantrekkelijk en inclusief werkgever én een toekomstbestendig personeelsbestand.</p>	<p>4.1 Via onder andere strategische personeelsplanning, vernieuwing van ons (talentgerichte) personeelsbeleid en moderne arbeidsmarktcommunicatie werken we aan aantrekkelijk werkgeverschap, maar bovenal aan een toekomstbestendig en wendbaar personeelsbestand. We zetten in op ontwikkeling van '21ste eeuwse vaardigheden' (digitale vaardigheden, persoonlijke ontwikkeling en samenwerken), talentontwikkeling en (persoonlijk) leiderschap.</p> <p>4.2 Daarnaast werken we aan een inclusieve en diverse organisatie langs de pijlers "veiligheid, bewustwording, ontmoeting en zichtbaarheid". Met het vaststellen van en uitvoering geven aan de activiteiten uit de beleidsnotitie 'Inclusieve organisatie 2022-2026' zetten we in op onze ambitie om een aantrekkelijke werkgever te zijn, met medewerkers die zichzelf kunnen zijn en waarbij hun talenten maximaal benut worden om de opgaven voor de stad te realiseren.</p> <p>4.3 Tenslotte past ook het creëren van garantiebanen en de bijbehorende begeleiding binnen onze doelstellingen. Daar zetten we verder op in.</p>
<p>2 Informatievoorziening</p>	
<p>1. Stabiel en veilig fundament.</p>	<p>1.1 Stabiliteit en continuïteit zijn technisch gewaarborgd. We voeren noodzakelijke technische veranderingen door om redenen van efficiency en besparingen.</p> <p>1.2 Implementeren van (kwaliteits)eisen vanuit wet- en regelgeving is een vast onderdeel van onze bedrijfsvoering: data, gegevens en informatie bewaren we met oog op gegevensbescherming, informatiebeveiliging en bewaartermijnen. Onze toezichthouders zien hier op toe.</p>
<p>2. Datagericht werken.</p>	<p>2.1 We maken gebruik van de ontwikkelingen rond dataficering en digitalisering. We dragen op deze manier zorg voor onderbouwde besluiten en beleid. We hebben hierbij oog voor de publieke waarden die passen bij goed openbaar digitaal bestuur.</p> <p>2.2 In 2021 is de Klankbordgroep Digitalisering & Ethiek opgericht waarin zeven inwoners zitten. We kunnen deze Klankbordgroep om raad vragen wanneer we nieuwe</p>

technologie met dataverzameling toepassen en waarbij mogelijk ethische aspecten een rol spelen.

2.3 Informatie voor stad en organisatie is waar mogelijk als open data beschikbaar, eenvoudig ontsloten, snel toegankelijk en van hoge kwaliteit. Voor uitwisseling van data zorgen we voor consistentie waarbij we regelmatig steekproeven nemen om de kwaliteit meetbaar te maken.

2.4 We werken aan goede sturingsinformatie in de uitvoering van onze gemeentelijke kerntaken en om te ondersteunen bij besluitvorming en verantwoording richting de politiek.

2.5 We zijn transparant over het gebruik van (persoons-) gegevens van burgers in algoritmen en de daaruit voortkomende besluitvorming. Hiervoor stellen we een algoritmeregister op.

3 Openbaarheid in het kader van de Wet open overheid

1. De implementatie van de Woo is een traject van meerdere jaren. Voor actieve openbaarmaking staat vijf jaar en acht jaar voor de gehele informatiehuishouding. In de eerste periode van implementatie hebben we samen met de Raad een zestal actiepunten gemarkeerd.

1.1 We creëren bewustwording bij bestuur en organisatie over openbaarheid en transparantie. Ook besteden we daarbij aandacht aan informatiebewustzijn: het belang van goede archivering ten behoeve van het democratisch proces.

1.2 We richten een kwaliteitscyclus in om onze informatie voor stad en organisatie toegankelijk en begrijpelijk te maken en te houden. Hierbij volgen we de richtlijnen vanuit het kwaliteitshandboek informatiebeheer, zoals bepaald in de Archiefwet.

1.3 We hebben afspraken intern en met onze belangrijkste verbonden partijen en samenwerkingspartners over informatieopslag en actieve openbaarmaking.

1.4 We analyseren ons proces rondom informatie- en Woo-verzoeken en versnellen waar mogelijk het traject van aanvraag tot het delen van informatie aan belanghebbenden.

1.5 We besteden aan en starten met implementeren van een digitaal archief, zodat onze digitale informatie bewaard blijft, beheerd wordt en beschikbaar kan worden gesteld aan inwoners en andere belanghebbenden.

1.6 We sluiten zo spoedig als mogelijk aan op het landelijke platform PLOOI en zorgen ervoor dat de vastgestelde elf informatiecategorieën volgens de wettelijke volgorde worden gepubliceerd.

Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES						
6.1.1 Bedrijfsvoering	-61.756	-64.547	-65.830	-65.325	-69.069	-67.038
TOTAAL LASTEN	-61.756	-64.547	-65.830	-65.325	-69.069	-67.038
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
6.1.1 Bedrijfsvoering	17.710	15.316	16.415	16.485	16.555	16.876
TOTAAL BATEN	17.710	15.316	16.415	16.485	16.555	16.876
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
6.1.1 Bedrijfsvoering	-44.047	-49.232	-49.415	-48.840	-52.514	-50.162
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-44.047	-49.232	-49.415	-48.840	-52.514	-50.162
MUTATIES RESERVES						
Toevoeging aan reserve	-5.707	-3.999	-2.226	-2.226	-1.338	-254
Onttrekking aan reserve	2.505	3.873	2.119	1.948	3.998	1.652
SALDO MUTATIES RESERVES	-3.202	-126	-107	-278	2.660	1.398
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-47.249	-49.357	-49.522	-49.118	-49.854	-48.765

Toelichting op afwijkingen

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
6.1 Bedrijfsvoering	-1.283	1.099
6.1.1 Bedrijfsvoering	-1.283	1.099

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: HF.6.1.1

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE BEGROTINGSMUTATIES VAN BEGROTING 2023 T.O.V. BEGROTING 2022	LASTEN	BATEN	I / S
1. Bedrijfsvoering			
<p><i>ICT-vervangingsinvesteringen kleiner dan € 100.000</i></p> <p>Via de Kadernota jaartal en jaarrekening 2002 worden periodiek diverse kleine ICT-vervangingsinvesteringen (< € 100.000) beschikbaar gesteld. In 2023 is er het totaalbedrag aan kleine vervangingsinvesteringen € 164.000 lager dan in 2022.</p>	164		I
<p><i>Informatievoorziening en IT voor de Stichting Sociale Wijkteams Amersfoort</i></p> <p>Begin 2022 is de dienstverleningsovereenkomst met de sociale wijkteams vernieuwd. Als gevolg van deze nieuwe overeenkomst worden de lasten van de ingeschatte werkzaamheden € 312.000 lager. Daar staat tegenover dat ook de doorberekening naar de wijkteams € 312.000 lager uitvalt. De aanpassing van deze overeenkomst is ook gemeld in de zomerrapportage 2022.</p>	312	-312	S
<p><i>Project Schoon Schip</i></p> <p>Het project Schoon Schip, de digitalisering van dossiers, wordt in 2022 afgerond. In de begroting 2023 vervalt het toegekende incidentele budget hiervoor.</p>	299		I
<p><i>Indexering</i></p> <p>Dit betreft de indexering van materiële (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.</p> <p>Een deel van de formatieaanpassingen betreft uitbreiding van de capaciteit om de gemeentelijke (uitvoerings)projecten uit te voeren. De lasten hiervan worden toegerekend aan deze specifieke projecten.</p>	-2.529	1.712	S
<p><i>Daling verhuuropbrengsten</i></p> <p>De huurinkomsten van Stadhuisplein 7 zijn met ingang van de begroting 2023 structureel opgenomen in programma 1.2.3 Vastgoed in plaats van programma 6.1. Dit betreft een budgettair neutrale verschuiving.</p>		-306	S
<p><i>Kleine aanpassingen stadhuislocaties</i></p>	150		I

In de Kadernota 2020-2023 was tot en met 2022 € 150.000 extra beschikbaar gesteld voor kleine aanpassingen van de huidige stadhuislocaties. Deze lasten kwamen ten laste van de Bedrijfsvoeringsreserve.			
<i>Taakstelling overhead</i> Vanaf 2021 tot en met 2024 bezuinigen we jaarlijks oplopend € 200.000 op bedrijfsvoering.	200		S

Tabel: HF.6.1.2

TOELICHTING OP DE DOTATIES EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES IN DE BEGROTING 2023	LASTEN	BATEN	I / S
--	--------	-------	-------

9. Mutatie reserves			
<i>Reserve Voorziening onderhoud Stadhuisplein</i> Met betrekking tot groot onderhoud vindt jaarlijks een storting in de Reserve Voorziening onderhoud Stadhuisplein plaats.	-1.142		S
<i>Reserve Voorziening onderhoud Stadhuisplein</i> De voor 2023 geraamde onderhoudslasten Stadhuiscomplex worden gedekt vanuit de Reserve Voorziening onderhoud Stadhuisplein.		1.000	I
<i>Reserve vervangingsinvesteringen</i> Mutaties in de reserve vervangingsinvesteringen conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's. Onttrekking afschrijvingslasten diverse ICT-investeringen en een drietal overige investeringen aan de reserve vervangingsinvesteringen.	-1.084	142 977	I S

Beleidskaders

[Organisatieagenda "Doorbouwen en Vernieuwen, 2022-2026"](#)

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

De gemeente wil inzicht hebben en houden in de risico's, waardoor we adequate maatregelen kunnen treffen. We streven er naar dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid en de te bereiken doelen. Dit doet Amersfoort door maatregelen te treffen ter voorkoming of beperking van risico's, het risicobewustzijn van medewerkers te stimuleren en risico's bewust onderdeel uit te laten maken van bestuurlijke besluitvorming. Tot dusver concentreerden we ons in deze paragraaf voornamelijk op zogenaamde financiële risico's. Risico's kunnen ook een niet financiële impact hebben: immers alles wat impact heeft op een doelstelling is een risico. Vanaf deze begroting wordt in deze paragraaf daarom ook aandacht besteed aan meer algemene organisatierisico's. We hebben vijf belangrijke van deze risico's opgenomen.

Deze paragraaf bestaat uit de weergave van de belangrijkste risico's van de gemeente. De op geld waardeerbare risico's (benodigde weerstandscapaciteit) worden vervolgens in relatie gebracht met de beschikbare weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in hoeverre de gemeente in staat is ('voldoende vet op de botten heeft') om de financiële gevolgen van deze risico's op te vangen.

Beleidskader/algemene uitgangspunten

Ter voorbereiding op de begroting is een actualisatie van de risico-inventarisatie uitgevoerd. Risico's met financiële effecten worden meegenomen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Bewustwording van risico's is een belangrijke stap in het beheersen van risico's. Regelmatig moeten we stilstaan bij onze doelstellingen van beleid, programma of project. En nadenken welke risico's het bereiken van deze doelstellingen in de weg staan. Pas als we onze risico's kennen, kunnen we ook gepaste maatregelen treffen. Hierdoor zijn we als organisatie beter in staat onze doelstellingen te realiseren.

Risicoprofiel

Op basis van de in 2022 uitgevoerde risico-inventarisatie hebben wij voor de begroting 2023 ons risicoprofiel bepaald.

De risico's bestaan enerzijds uit risico's die, op het moment dat deze zich voordoen, de gemeente geld gaan kosten (financieel risicoprofiel). Bijvoorbeeld bij het realiseren van een grondexploitatie betekent dit dat de doelstelling - realiseren van bepaalde gebiedsontwikkeling wel gerealiseerd kan worden maar tegen hogere kosten.

Anderzijds onderscheiden we risico's die uiteindelijk mogelijk ook geld kosten, maar waar het accent veel meer ligt op realiseren van beleidsinhoudelijke doelen, kwaliteit van dienstverlening en continuïteit van de bedrijfsvoering e.d. (organisatie risicoprofiel). Zoals hiervoor genoemd, zijn in deze begroting voor het eerst ook deze niet-financiële risico's opgenomen. Deze risico's zijn via risicosessies binnen de organisatie geïnventariseerd. Het overzicht en inzicht in deze risico's is nog te verdiepen. Voor de komende jaren willen we de organisatierisico's verder doorontwikkelen met andere dan financiële risico's gericht op de realisatie van de beleidsinhoudelijke doelen, vanuit de breedte van de begrotingsprogramma's.

Hieronder zijn de belangrijkste risico's nader uitgewerkt. Per risico zijn ook de belangrijkste beheersmaatregelen genoemd: wat te doen om de risico's te voorkomen dan wel te beperken?

Waar van toepassing is het financieel effect opgenomen: voor de risico's met een direct kwantificeerbaar effect is het bedrag voor de benodigde weerstandscapaciteit bepaald (bedragen x € mln.).

Tabel: PW.01 Top 25 belangrijkste risico's

(x € mln.)

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIËEL EFFECT*
1.1 Stedelijk beheer en milieu		
Voor de openbare ruimte werken we met meerjarige contracten. Bij het afsluiten van nieuwe contracten via aanbestedingen kunnen we worden geconfronteerd met prijsverhogingen. Dit als gevolg van veranderende marktomstandigheden en nieuwe/aanvullende gemeentelijke eisen aan beheer/onderhoud.	Prijsverhogingen kunnen -deels- worden doorberekend in tarieven. Dit geldt voor tarieven op het gebied van afval en riolering. Daarnaast worden eens in de 5 jaar de Integraal Beheerplannen geactualiseerd. Dan worden ook de actuele tarieven meegenomen. Zodanig aanbesteden dat het minste risico wordt gelopen, bijvoorbeeld door langere termijnen te kiezen en de markt te consulteren.	1,2
Door beleidsontwikkeling van nieuwe en bestaande stoffen bestaat de kans dat maatregelen kunnen leiden tot hoge kosten, stagnatie van projecten en schadeclaims. Voorbeelden: Stikstof, PFAS, Lood, rubbergranulaat, niet gesprongen explosieven.	Door het maken van afspraken met het Rijk, het nemen van preventieve maatregelen worden risico's zoveel mogelijk beperkt. Die zijn niet voor alle stoffen hetzelfde.	0,7
Herstelkosten als gevolg van extreme weersomstandigheden (droogteschade, storm- en vorstschade, en wateroverlast)	Met onze regelmatige veiligheidscontroles en beheermaatregelen beperken we het risico van stormschade zoveel mogelijk. Bij herinrichting van de openbare ruimte houden we rekening met de actuele inzichten op dit gebied om de risico's van overtollig water en droogte op lange termijn zo efficiënt mogelijk te beheersen. Droogteschade wordt beperkt door maatregelen om water vast te houden en rekening te houden met de beplantingskeuze.	0,5

1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling

Grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	5,8
Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied (Divers)	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	3,9
Grondexploitatie Vathorst Bedrijventerrein	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	3,2
Grondexploitatie Wieken - Noord	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	2,3
Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied - Eemkwartier/Puntenburg	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	1,4
Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied - Middelhoefseweg	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	0,8
Project De Hoef: Kostenverhaal niet geheel dekkend door terugval in de woningmarkt, hierdoor beperkt de macro-aftopping het kostenverhaal of komen vlekken niet tot ontwikkeling.	Investeren zoveel mogelijk relateren aan gecontracteerde inkomsten.	0,7
Maatschappelijk Vastgoed: onvoldoende middelen voor meerjarig planmatig- en spoedeisend onderhoud waarvan het juridisch en economisch eigendom bij de gemeente ligt. Hierdoor gaat de kwaliteit van de gebouwen achteruit en kunnen ongewenste situaties ontstaan.	SRO actualiseert alle MJOP's iedere 3 jaar. Hierdoor blijven de MJOP's actueel bij de conditie van het vastgoed en kostenniveau benodigd voor aanbesteding van het onderhoud. De situatie is op dit moment wel heel lastig te voorspellen door de naweeën van corona, de oorlog in Oekraïne en de al aanwezige schaarste in personeel en materiaal. Het kostenniveau monitoren we jaarlijks.	0,6

<p>CORONA. Huurders hebben gedeeltelijke kwijtschelding ontvangen voor hun huurbetaling in Q2 en Q3 2020. Voor Q4 2020 en Q1 en Q2 2021 hebben huurders wederom uitstel kunnen aanvragen en zij hebben deze ontvangen. Op 22 juni 2021 heeft de Raad besloten dat niet-maatschappelijke huurders huurkorting kunnen aanvragen over de periode dat ze gesloten waren en/of een sterke omzetsdaling hadden a.g.v. de landelijke coronamaatregelen. De resterende huurschuld van huurders bij de gemeente dient in twee tot vier jaar voldaan te worden. Hier rust een risico op.</p>	<p>Er is in 2020 een betalingsregeling voor q2 en 3 uitgewerkt en over besloten met mogelijkheid tot terugbetalen in 2021 en 2022. Met de meeste huurders zijn nu ook afspraken gemaakt over de huurschuld van de tweede (q4 '20 en q1, q2 '21) en derde lockdown (q1 '22). Ook heeft een deel van de huurders naar hun mogelijkheden al een groot deel van de huurschuld versneld afgelost. Met drie huurders is er nog geen afspraak gemaakt en wordt daar de komende maanden op in gezet. We blijven goed in gesprek met onze huurders.</p>	0,5
--	--	-----

<p>De fiscus gaat niet akkoord met ons standpunt dat de gemeente voor wat betreft de grondexploitaties niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting (vpb).</p>		0,4
--	--	-----

1.4 Mobiliteit

<p>Project Westelijke Ontsluiting: Bij de Westelijke Ontsluiting wordt alleen doorgedaan met diverse verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten. Dit betekent dat vanuit het oude plan nog e.e.a. afgewikkeld dient te worden waar mogelijk ongedekte kosten uit voort kunnen vloeien.</p>	<p>In gesprek gaan met betrokken partijen zoals Provincie en nutsbedrijven met betrekking tot de gevolgen van de gewijzigde voornemens.</p>	7,1
--	---	-----

<p>Project Fietsparkeren Station Amersfoort: Aanbestedingsrisico, aanbestedingsmarkt en corona maatregelen zijn grillig en onvoorspelbaar, dit kan leiden tot meerkosten.</p>	<p>De gemeente Amersfoort, ProRail en provincie Utrecht hebben in 2015 het bestuursakkoord Actieplan Fiets gesloten. Deze voorziet in de uitbreiding van de fietskelder onder het station Amersfoort Centraal en het bijbehorende Stationsplein. Op basis van de actuele kostenbegroting blijkt dat met het huidige budget de basisvoorziening van de fietskelder inclusief doorgang naar het Smallepad kan worden gerealiseerd. Prorail kan in 2022 gaan starten met de aanbesteding. Als er hoger wordt ingeschreven dan de beschikbare budgetten kan er niet worden gegund en moet er gekeken worden of aanvullend budget mogelijk is of versoeringen kunnen worden toegepast.</p>	0,5
---	---	-----

2.1 Sociaal Domein

<p>Hogere zorglasten dan begroot door het onvoldoende kunnen behalen van de resultaten van het Project Maatregelen Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg</p>	<p>Het voortdurend monitoren en waar nodig inhoudelijk en financieel bijstellen van de onderliggende businesscases teneinde de gewenste resultaten alsnog te behalen.</p>	1,8
---	---	-----

<p>Stijgende lasten ondersteuning en zorg door (bovenmatige) autonome groei binnen de Wmo die niet tijdig wordt gesignaleerd.</p>	<p>Het bouwen van dashboards en monitoring samen met accountmanagement en datawarehouse om de trends en ontwikkelingen in de zorguitgaven te volgen. Met de drie zorgadministraties is er meer overleggen om signalen van declaratiegedrag en andere administratieve problemen te verzamelen. Een beheersmaatregel voor het berichtenverkeer is het versturen van lijstwerk vanuit de zorgadministratie naar de zorgaanbieder via de financieel adviseur om zo de start/stop berichten en de administratieve afspraken na te leven.</p>	<p>0,8</p>
<p>Stijgende lasten ondersteuning en zorg door aanzuigende werking nabijheid verwijzers</p>	<p>Vanuit gemeente goed contact onderhouden met de partners (wijkteams en SBI) om tijdig knelpunten te signaleren waardoor het mogelijk is op onderdelen bij te sturen.</p>	<p>0,4</p>
<p>3.3 Sport</p>		
<p>Tegenvallende kosten voor personeel, onderhoud en met name energie bij SRO. De laatste kosten zijn sterk gestegen door verplichte hercontractering vanaf oktober 2022 (het oude contract van SRO liep bij GazProm). Dit is nodig in verband met de economische sancties tegen Rusland.</p>	<p>Voor dit risico zijn we afhankelijk van externe factoren die van invloed zijn op een stijging of daling van marktprijzen (van met name de energieprijzen). Met SRO is afgesproken het energieverbruik goed te monitoren en waar mogelijk te beperken. Ook voor wat betreft de overige kosten houdt SRO nauwgelet vinger aan de pols en voert waar mogelijk besparingen door.</p>	<p>0,6</p>
<p>De Europese Commissie gaat waarschijnlijk binnenkort komen met een verbod op synthetische infill, waaronder rubber-korrels. Dit komt er waarschijnlijk op neer dat er een overgangsregeling komt voor de vervanging van kunstgrasvelden door een ander type veld, zonder synthetische infill. Het is nu nog niet duidelijk hoe de regelgeving eruit komt te zien. Ook het standpunt van de RIVM kan daar nog invloed op hebben. Dit kan mogelijk leiden tot het vervroegd vervangen van toplaag en/of infill.</p>	<p>Ontwikkelingen worden gemonitord. Als het risico zich materialiseert (via VNG) inzetten op compensatie door het Rijk en bezien of fasering van vervanging mogelijk is. In het kader van de zorgplicht zijn door SRO aanvullende maatregelen in beeld gebracht en uitgevoerd. Dit om de verspreiding van synthetische infill tot een minimum te beperken.</p>	<p>0,5</p>
<p>Organisatiebreed</p>		
<p>Het risico dat de gemeente onvoldoende goede mensen kan binden en werven vanwege de krappe arbeidsmarkt.</p>	<p>Binden Bewust creëren van een werkomgeving en werkcultuur waar medewerkers willen blijven werken: waar vertrouwen, korte sturings- en communicatielijnen en eigen verantwoordelijkheid belangrijke pijlers zijn.</p> <p>Werven Blijven inzetten op krachtig wervingsbeleid met onder andere: -Effectieve gemeentebrede arbeidsmarktcommunicatie. -Inzet recruiters en specialistische bureaus. -Werken met talentenpools en interne loopbaantrajecten.</p>	<p>N.v.t.</p>

Risico dat onvoldoende wordt geanticipeerd op impactvolle externe ontwikkelingen, waaronder pandemieën en crises, en hierdoor minder gemeentelijke doelen worden gerealiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> -Blijven werken aan bewustwording op externe omgeving om op tijd in te kunnen spelen op snel veranderende omstandigheden. -Investeren in het vergroten van de wendbaarheid en veerkrachtigheid van de organisatie. 	N.v.t.
<p>Automatisering</p> <p>Risico op discontinuïteit bedrijfsvoering door verstoring automatisering door cyberdreigingen.</p> <p>Risico achterblijven op digitale transformatie door te weinig kwalitatief en kwantitatieve Informatie Voorziening-resources. Hierdoor is dienstverlening niet op niveau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Blijven investeren in cultuur van bewustwording automatiserings-risico's. -Inzetten en blijven investeren op adequaat instrumentarium voor cybersecurity, calamiteiten-en herstelplannen. -Scherpe sturing op ambities- en projecten versus capaciteit (portfoliomanagement). -Bevorderen aantrekkelijkheid als werkgever voor IT-professionals. 	N.v.t.
Door ontbreken van scherpe doelstellingen bestaat het risico dat niet kan worden vastgesteld of maatschappelijk effect bereikt is/wordt.	<ul style="list-style-type: none"> -Transparantie in de mogelijkheden die de gemeente heeft om maatschappelijke effecten- en doelen te bereiken. -Bewust koppelen van beleidsbepaling (doelen) aan de haalbaarheid van de uitvoering ervan. 	N.v.t.
De bereidheid om risico's te nemen (accepteren) is niet volwassen en te impliciet. Dit leidt tot besluiteloosheid en suboptimale resultaten.	<ul style="list-style-type: none"> -Blijven bevorderen van een open cultuur waarbij vanuit vertrouwen en professionaliteit 'alles op tafel komt'. -Overwegingen en keuzes over (geaccepteerde) risico's zijn transparant. 	N.v.t.

Benodigde weerstandscapaciteit

Ons financiële risicoprofiel bepaalt onze benodigde weerstandscapaciteit. Dit is het bedrag dat nodig is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Aangezien niet alle financiële risico's tegelijkertijd en in maximale opvang optreden, maken we gebruik van een simulatiemethode om de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen te bepalen.

Deze benodigde weerstandscapaciteit bedraagt, bij een zekerheidspercentage van 90%, € 43,6 miljoen. Dit betekent dat we met 90% zekerheid kunnen zeggen dat het totale risicobedrag tussen de € 0 en € 43,6 miljoen uitkomt. Dit bedrag hebben we nodig als tijdelijke overbrugging om onze risico's financieel op te vangen. Wel dienen we, als de risico's zich voordoen, incidentele of structurele maatregelen te treffen om de gevolgen van de risico's op te vangen.

Onderstaande tabel laat zien hoe de benodigde weerstandscapaciteit vanuit de verschillende programma's is opgebouwd.

Tabel: PW.02 Benodigde weerstandscapaciteit

(x € mln.)

PROGRAMMA	BEGROTING 2023 (STAND 30-06-2022)	JAARREKENING 2021 (STAND 31-12-2021)	STIJGING/ DALNING T.O.V. JAARREKENING 2021
1. De duurzame en groeiende stad			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	4,9	3,7	↑
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	21,5	20,8	↑
1.3 Wonen	0,0	0,1	↓
1.4 Mobiliteit	8,2	2,9	↑
2. De inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	3,3	5,7	↓
2.2 Veiligheid en handhaving	0,2	0,4	↓
3. De lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	0,0	0,1	↓
3.2 Onderwijs en jeugd	0,4	0,4	=
3.3 Sport	1,3	1,2	↑
3.4 Cultuur	0,3	0,1	↑
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	1,1	1,3	↓
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	0,8	1,2	↓
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	1,6	1,2	↑
TOTAAL	43,6	39,1	

Tabel: PW.03 Risico's met grootste mutatie weerstandscapaciteit

(x € mln.)

OMSCHRIJVING	PROGRAMMA	BEGROTING 2023	JAARREKENING 2021	MUTATIE
Project Westelijke Ontsluiting: Bij de Westelijke Ontsluiting wordt alleen doorgedaan met diverse verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten. Dit betekent dat vanuit het oude plan nog e.e.a. afgewikkeld dient te worden waar mogelijk ongedekte kosten uit voort kunnen vloeien.	1.4 Mobiliteit	7,1	1,9	5,2
Voor de openbare ruimte werken we met meerjarige contracten. Bij het afsluiten van nieuwe contracten via aanbestedingen kunnen we	1.1 Stedelijk beheer en milieu	1,2	0	1,2

worden geconfronteerd met prijsverhogingen. Dit als gevolg van veranderende marktomstandigheden en nieuwe/aanvullende gemeentelijke eisen aan beheer/onderhoud.				
Stijgende zorglasten in de Wmo door aanzuigende werking abonnementstarief Wmo	2.1 Sociaal Domein	0	1	-1
De afgelopen jaren hebben diverse ontwikkelingen geleid tot meer aanvragen voor het financieel vangnet. Als gevolg van het raadsbesluit Doorontwikkeling Minimabeleid van 7 november 2017 zijn de minimaregelingen verruimd en is de doelgroep toegenomen. Daarnaast is ingezet op het vergroten van het bereik van de minimaregelingen. Ook hebben we de afgelopen jaren de bewindsvoeringskosten en inrichtingskosten zien toenemen. Op het ogenblik zien we dat de deze ontwikkeling zich doorzet en dat dit leidt tot overschrijding van de beschikbare budgetten.	2.1 Sociaal Domein	0	0,7	-0,7
Tegenvallende kosten voor personeel, onderhoud en met name energie bij SRO. De laatste kosten zijn sterk gestegen door verplichte hercontractering vanaf oktober 2022 (het oude contract van SRO liep bij GazProm). Dit is nodig in verband met de economische sancties tegen Rusland.	3.3 Sport	0,6	0	0,6
Tegenvallende exploitatie Amerena ten opzichte van de (opnieuw) goedgekeurde en gevalideerde exploitatiebegroting. Dit met name in verband met de energiekosten, die nog niet vast in de exploitatiebijdrage zijn verwerkt maar worden afgerekend op basis van werkelijke kosten.	3.3 Sport	0,1	0,6	-0,5
Hogere zorglasten dan begroot door het onvoldoende kunnen behalen van de resultaten van het Project Maatregelen Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg	2.1 Sociaal Domein	1,8	2,3	-0,5

Ten opzichte van de vorige inventarisatie (jaarrekening 2021) is de benodigde weerstandscapaciteit toegenomen met € 4,5 miljoen.

Dit houdt voornamelijk verband met het project Westelijke ontsluiting, van € 1,9 miljoen in jaarrekening naar € 7,1 in begroting. Daarnaast is binnen het programma 2.1 Sociaal Domein het risicoprofiel afgenomen met € 2,4 miljoen. Dit houdt voor € 2,2 miljoen verband met extra vrijgemaakte middelen in het Coalitieakkoord 2022-2026 voor: minima-beleid; zorg vanuit de Wmo; onvoldoende resultaten van het Project Maatregelen Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg.

In de begroting 2023 zijn ook de risico's met betrekking tot corona opgenomen. Dit betreft een beperkt financieel risico voor de gemeente (€ 0,9 miljoen). In de afgelopen periode is gebleken dat de Rijksoverheid afdoende middelen beschikbaar heeft gesteld om de diverse gemeentelijke coronamaatregelen te kunnen uitvoeren. Huurders (niet-maatschappelijke) van de gemeente hebben uitstel tot het betalen van de huur, echter rust hier het risico op dat deze huurders alsnog de huur niet kunnen voldoen. Tevens zijn enkele risico's gebaseerd op langere termijn effecten van corona, zoals langdurig ziekteverzuim.

Verloop benodigde weerstandscapaciteit (Meerjarenperspectief)

De benodigde weerstandscapaciteit zal in de komende jaren naar verwachting afnemen van € 43,6 miljoen in 2022 naar € 40 miljoen in 2026.

In de opbouw van de benodigde weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de grondexploitaties en anderzijds de overige (programma) risico's.

Tabel: PW.04 Verloop benodigde weerstandscapaciteit

(x € mln.)

	JAARREKENING 2021	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Totaal programma-risico's (excl. grondexploitaties)	21,3	25,8	26,1	25,4	25,9
Totaal risico's grondexploitaties	17,8	17,8	16,6	15	14,1
TOTAAL BENODIGDE WEERSTANDCAPACITEIT	39,1	43,6	42,7	40,4	40

De daling in het meerjarenperspectief wordt grotendeels veroorzaakt door de afname in de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties. De basis voor het meerjarenperspectief van de grondexploitaties is het eind 2021 geactualiseerde meerjarenprogramma grondexploitaties ([MPG](#)). Het [MPG](#) laat voor de bestaande grondexploitaties op termijn een daling zien van het benodigde weerstandsvermogen (van € 17,8 miljoen in 2022 naar € 14,1 miljoen in 2026). Voor het merendeel van de grondexploitaties geldt dat in de loop der jaren het risicoprofiel daalt en daarmee de benodigde weerstandscapaciteit.

In dit geactualiseerde meerjarenprogramma worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet meegenomen. Toch kunnen deze ontwikkelingen, bijvoorbeeld Bovenduist een substantieel risicoprofiel met zich meebrengen, afhankelijk van de gekozen ontwikkelstrategie. Omdat deze strategie nog niet vastligt en ook andere ruimtelijke en financiële kaders niet zijn vastgesteld, zijn deze toekomstige financiële risico's buiten beschouwing gelaten.

De mogelijke effecten van het coronarisico zijn bij deze herziening per project verwerkt (onder andere middels de vastgestelde parameters). Een nadere toelichting op de risico's van de grondexploitaties staat opgenomen in het [MPG](#).

Voor de overige (programma) risico's blijft de benodigde weerstandscapaciteit in de begrotingsjaren 2023-2026 nagenoeg gelijk.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de saldireserve. Deze reserve kunnen we inzetten om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Voorheen telde ook de vrije ruimte binnen de reserve sociaal domein mee. De reserve sociaal domein is echter opgeheven en telt derhalve ook niet meer mee voor de beschikbare weerstandscapaciteit. Wel is het zo dat de saldireserve ook beschikbaar is voor cofinancieringsregelingen die niet uit de reguliere begroting gedekt kunnen worden. We verwachten dat de komende jaren een bedrag van ongeveer € 10 miljoen hiervoor nodig zou kunnen zijn. Dit betekent dus dat, wanneer er sprake is van een cofinancieringsregeling, er geld uit de saldireserve gehaald zou kunnen worden en dat de beschikbare weerstandscapaciteit dan lager is dan nu verondersteld. We houden daar in de onderstaande cijfers nu geen rekening mee.

Tabel: PW.05 Beschikbare weerstandscapaciteit*(x € mln.)*

	JAARREKENING 2021	BEGROTING 2023
Stand saldireserve	45,4	73,2
Reserve sociaal domein	0,3	0,0
TOTAAL BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT	45,7	73,2

De beschikbare weerstandscapaciteit is hoger dan bij de jaarrekening. Dit komt omdat bij de bestemming van het rekeningresultaat 2022 € 36 miljoen is toegevoegd aan de saldireserve.

Weerstandsvermogen

Als indicator gebruiken we de weerstandsratio. De weerstandsratio is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit. Met andere woorden: het bedrag dat we aan reserves beschikbaar hebben om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen, gedeeld door het bedrag dat we op basis van ons risicoprofiel nodig hebben. Deze ratio moet eigenlijk conform de door uw Raad vastgestelde ijkpunten tussen de 1,2 en 1,5 liggen. Mede als gevolg van de toevoeging van de € 36 miljoen bij de bestemming van het rekeningresultaat 2021 komt de weerstandsratio boven de 1,5 uit. Onderstaande tabel geeft de vergelijking van de weerstandsratio eind 2021 met de begrotingen 2023 tot en met 2026.

Tabel: PW.06 Verloop van het weerstandsvermogen*(x € mln.)*

	JAARREKENING 2021	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Beschikbare weerstandscapaciteit	45,7	73,2	72,5	78,7	66,8
Benodigde weerstandscapaciteit	39,1	43,6	42,7	40,4	40
WEERSTANDSVERMOGEN (RATIO)	1,2	1,7	1,7	1,9	1,7

Het beeld van de weerstandsratio is de komende jaren positief. We voldoen elk jaar aan de normen die uw Raad heeft vastgesteld.

Verbonden partijen

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op de volgende onderwerpen:

- Definitie die wij hanteren voor verbonden partijen;
- Visie op en beleid ten aanzien van verbonden partijen;
- Sturing en control op verbonden partijen.

Daarna volgt een overzicht van alle verbonden partijen, de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij, het openbaar belang dat ermee gediend wordt en de financiële gegevens van de verbonden partij, zoals het eigen vermogen, vreemd vermogen en het resultaat.

Aansluitend volgt een overzicht van de partners waarmee wij samenwerken.

Beleidskader verbonden partijen

Wij spreken van een verbonden partij daar waar het gaat om een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Met deze definitie sluiten wij aan bij de definitie die in het Besluit Begroting en Verantwoording van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is opgenomen.

Van een financieel belang is sprake als:

- een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat;
- de gemeente voor bedragen aansprakelijk kan worden gesteld indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft, als bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling, vallen niet onder de definitie van een verbonden partij. Dat geldt ook voor leningen en garantstellingen.

Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit betekent concreet dat er sprake is van een bestuurlijk belang als een portefeuillehouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Visie en beleid

De visie en het beleid met betrekking tot verbonden partijen en overige externe partners is opgenomen in de Nota Externe Partijen . Deze is in september 2018 aan de orde geweest in een Ronde.

De Nota Externe Partijen heeft een bredere scope dan alleen de verbonden partijen volgens de definitie van het BBV. Deze gaat ook over partijen waarbij niet formeel bestuurlijk sprake is van een verbonden partij, maar waarmee wel substantiële financiële relaties zijn aangegaan in de vorm van bijvoorbeeld subsidies of inkoopcontracten. De keuze voor de bredere scope komt voort uit het feit dat elementen in de aansturing van verbonden partijen terugkomen in de aansturing van andere externe partijen, zoals gesubsidieerde instellingen. De nota gaat over de sturing door en informatievoorziening aan de Gemeenteraad.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een publieke taak uit te voeren.

Het uitgangspunt blijft gelijk ongeacht of het college ervoor kiest om taken binnen de interne ambtelijke organisatie of bij verbonden partijen te beleggen: de gemeentelijke begrotingsdoelstellingen moeten met minimale risico's zo efficiënt en effectief mogelijk worden gerealiseerd.

De gemeente Amersfoort past de regiewerkwijze toe. Uitgangspunt hierbij is: resultaatgerichte samenwerking in vertrouwen.

Daarbij hanteren we in principe de volgende uitgangspunten:

- De gemeente Amersfoort gaat uit van het benutten van de eigen kracht, energie en creativiteit van burgers, bedrijven en instellingen: extern tenzij... ;
- Wij ontwikkelen beleid op hoofdlijnen. De uitvoering van beleid (hoe-vraag) wordt zo veel mogelijk belegd bij externe samenwerkingspartners;
- Wij houden alleen een financieel of bestuurlijk belang in externe partijen als dit noodzakelijk dan wel een wettelijke verplichting is voor de realisering van onze (beleids)doelen.

Onze inzet

De rol van aandeelhouder van en deelnemer in verbonden partijen vullen we actief in. Dit middels onder meer periodiek overleg met verbonden partijen over de ontwikkeling van de verbonden partij. Dit op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. De frequentie stemmen we af op het belang van de gemeente bij de verbonden partij en eventuele actuele ontwikkelingen. Onze inzet is een stabiele bedrijfseconomische ontwikkeling van de verbonden partijen op een dusdanige wijze dat de gemeentelijke doelstellingen en belangen zo goed mogelijk worden geborgd. Bevordering van de good governance van de verbonden partijen en toetsing van de marktconformiteit zijn onderdeel van onze inzet. Met good governance bedoelen we dat het bestuur en het toezicht gezamenlijk borgen dat de organisatiedoelstellingen van een verbonden partij in voldoende mate bijdragen aan de publieke doelen en risico's beheerst worden.

Corona en de coronamaatregelen hebben de afgelopen jaren voor diverse verbonden partijen ingrijpende gevolgen gehad. Diverse verbonden partijen hebben we financieel ondersteund door huurkijwitschelding, aanvullende financiële bijdragen en/of coulance bij vaststelling van verstrekte subsidies. De situatie omtrent (de gevolgen van) corona voor 2023 is nog moeilijk in te schatten. In het overzicht verbonden partijen geven we per verbonden partij de informatie over de meest relevante gevolgen van corona.

Sturing en control verbonden partijen

Met de sturing op verbonden partijen willen we bereiken dat de verbonden partij de overeengekomen opdracht realiseert binnen de daarover afgesproken beleidsinhoudelijke en financiële kaders. Verbonden partijen voeren vaak taken uit met een maatschappelijk en politiek belang. Het deelnemen in verbonden partijen levert gemeenten naast voordelen echter ook financiële en bestuurlijke risico's op. Om de voordelen optimaal te benutten en risico's te beheersen is het belangrijk om als gemeente voldoende aandacht te hebben voor sturing op de verbonden partijen. Wij maken gebruik van een auditinstrument voor externe partijen. Dit zijn naast onze verbonden partijen, (grotere) gesubsidieerde instellingen en belangrijke samenwerkingsrelaties (bijv. contractpartijen). Hiermee toetsen we de governance en de financiële ratio's van externe partijen. Ook in 2023 zullen we met de inzet van dit instrument aan uw raad rapporteren over de audituitkomsten. De audit richt zich op de kosteneffectiviteit van externe partijen en de mate waarin deze bijdragen aan het realiseren van de voor de betreffende partij relevante gemeentelijke beleidsdoelen. We zullen op basis van een risicoscan een selectie van verbonden partijen doorlichten via audits. De audits leiden tot een rapportage per instelling waarin op overzichtelijke wijze gerapporteerd wordt hoe de instelling scoort op verschillende auditonderdelen die gericht zijn op de te realiseren gemeentelijke doelstellingen, financiële positie, kwaliteit van bedrijfsvoering, kwaliteit van dienstverlening en risico's.

Overzicht van de verbonden partijen

Het overzicht van verbonden partijen is onderverdeeld in:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties;

Per verbonden partij geven we de volgende gegevens weer:

- Naam en vestigingsplaats;
- Programma;
- Rechtsvorm;
- Openbaar belang: het openbaar belang dat gediend wordt door de verbonden partij. In welke mate draagt de verbonden partij bij aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen;
- Gemeentelijk belang: het verwachte gemeentelijk belang in de organisatie per 1/1/'23 en per 31/12/'23;
- Omvang eigen vermogen 2023: de verwachte omvang van het eigen vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2023;
- Omvang vreemd vermogen 2023: de verwachte omvang van het vreemd vermogen inclusief voorzieningen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2023;

- Resultaat 2023: de begrote omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in 2023.
- Voor de Gemeenschappelijke regelingen: Bijdrage gemeente 2023: de verwachte bijdrage van de gemeente Amersfoort aan de verbonden partij in 2023.
- Bijzonderheden/actualiteiten;
- Risico's: majeure risico's van de verbonden partij die mogelijk gevolgen hebben voor de gemeente Amersfoort.

Conform BBV wordt het begrote resultaat en de begrote vermogenspositie voor het jaar 2023 gevraagd. Deze gegevens zijn (nog) niet voor alle verbonden partijen beschikbaar. Voor zover niet beschikbaar nemen we eerder begrote resultaten en vermogensposities op. Indien een verbonden partij geen begroting ter beschikking stelt, nemen we de meest recente jaarrekeningcijfers op. Enkele partijen stellen een begroting op waarin wel de resultatenrekening is opgenomen, maar geen balans. In dat geval nemen we het begrote resultaat op in het overzicht en gaan we voor de vermogensposities uit van de laatst beschikbare jaarrekening. Bij alle partijen is de bron van de gegevens vermeld.

Overzicht verbonden partijen

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Naam		GGD Regio Utrecht			
Vestigingsplaats	Zeist	Website	www.ggdru.nl		
Programma	2.1 Sociaal domein				
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)				
Openbaar belang (doelstelling)	Beschermen en bevorderen van de volksgezondheid.				
Gemeentelijk belang	13,70%				
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 2.844	31-12-2023	€ 2.647	
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 14.972	31-12-2023	€ 14.628	
Bron	Begroting 2023				
			Begroot resultaat 2023	€ 0	
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 6.655				
Bijzonderheden/actualiteiten					
Risico's	Er zijn momenteel vanuit de GGDrU gezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld.				
Bijdrage aan deelprogramma					
2.1 Ambulante zorg en ondersteuning inclusief wijkteams	GGD regio Utrecht (GGDrU) werkt als gezondheidsdienst in een Gemeenschappelijke Regeling voor de 26 Utrechtse gemeenten. De huidige wethouder maakt onderdeel uit van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur. De GGDrU werkt (samen met andere partijen) aan een gezond en veilig leven. De GGDrU levert haar bijdrage aan vijf maatschappelijke doelstellingen. 1. Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. 2. Een gezonde en veilige start voor elk kind. 3. Iedereen kan zich ontwikkelen en ontplooiën. 4. Iedereen kan meedoen. 5. Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) is in de regio integraal georganiseerd voor kinderen van 0-18 jaar. Deze wordt gezamenlijk bekostigd op basis van het aantal kinderen per gemeente. Hierdoor krijgt iedere gemeente hetzelfde pakket, dat voldoet aan wettelijke eisen. Naast het collectieve regionale aanbod zijn er per gemeente maatwerk afspraken. Het maatwerk heeft o.a. betrekking op OGGZ-taken, de uitvoering van B-Slim, Stevig Ouderschap, de Gezonde Wijkaanpak, de registratie van Voor en vroegschoolse Educatie en het meldpunt Niet-Acuut (Meld- en adviespunt Bezorgd).				

Naam		Veiligheidsregio Utrecht (VRU)			
Vestigingsplaats	Utrecht	Website	www.vru.nl		
Programma	2.2 Veiligheid en Handhaving				
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)				

Openbaar belang (doelstelling)	Belang van fysieke veiligheid door het voorbereiden op en bestrijden van incidenten, rampen en zware ongevallen. Onder meer door het uitvoeren van brandweezorg en geneeskundige hulpverlening (GHOR).			
Gemeentelijk belang	11,42%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 17.732	31-12-2021	€ 23.237
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 47.179	31-12-2021	€ 62.708
Bron	Begroting 2023/Jaarrekening 2021			
			Begroot resultaat 2023	€ 0
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 10.661			
Bijzonderheden/actualiteiten				
Risico's	Er zijn momenteel vanuit de VRU bezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld.			

Bijdrage aan deelprogramma

2.2 Veiligheid en handhaving Wij werken in het samenwerkingsverband van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Daarin nemen gemeenten deel en vormen zij samen met andere veiligheidspartners zoals politie, waterschappen, defensie en inwoners een sterk netwerk op het gebied van veiligheidszorg. Brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing worden hier georganiseerd en uitgevoerd. Het vergroten van de fysieke veiligheid is voor de VRU een continu proces. Deze intensieve samenwerking heeft gezorgd voor een kwalitatief goede, efficiënte en betaalbare brandweer- en crisisbeheersingsorganisatie, die niet beperkt is door gemeentegrenzen. Deze werkwijze betekent ook dat wij als gemeente niet meer alleen richting kunnen geven aan het fysieke veiligheidsbeleid. Om brand te voorkomen en veiligheid te bevorderen wordt ook samenwerking gezocht met zorgaanbieders, woningcorporaties, scholen, etc.

Naam	Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA)			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.amfors.nl	
Programma	2.1 Sociaal Domein			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Uitvoering van de Participatiewet, onderdeel SW zittend bestand. Het RWA is niet los te zien van de Amfors.			
Gemeentelijk belang	70,47%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 1.800	31-12-2021	€ 1.539
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 11.640	31-12-2021	€ 11.241
Bron	Begroting 2023/Jaarrekening 2021			
			Begroot resultaat 2023	-€ 4.084
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 1.561			

Bijzonderheden/ actualiteiten De financiële posities van RWA en Amfors voldoen aan de gestelde normen. Indien risico's optreden, leiden deze echter wel direct tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Op het gebied van corona beschikt RWA als gevolg van Rijkscompensatie over een buffer van € 500.000 voor mogelijke economische/ corona tegenvallers in de toekomst.

Risico's Loonkosten/premies zouden harder kunnen stijgen dan compensatie vanuit het Rijk met een nadelig gevolg op het financieel resultaat.

Veranderingen in de (landelijke) uitstroom kunnen een nadelig effect hebben op de verdeling van de door het Rijk beschikbaar gestelde subsidiemiddelen.

Bijdrage aan deelprogramma

2.1 Sociaal Domein Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA) /Amfors Holding B.V. Het RWA voert voor de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Formeel is RWA de werkgever van inwoners van deze gemeenten met een arbeidsbeperking die voor 1 januari 2015 een sw-indicatie hebben gekregen.

Naam		Regionale uitvoeringsdienst Utrecht			
Vestigingsplaats	Utrecht	Website	www.rudutrecht.nl		
Programma	1.1 Stedelijk beheer en milieu en 2.2 Veiligheid en Handhaving				
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)				
Openbaar belang (doelstelling)	De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.				
Gemeentelijk belang	7,14%				
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 2.057	31-12-2023	€ 2.061	
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 1.713	31-12-2023	€ 1.721	
Bron	Begroting 2023				
			Begroot resultaat 2023	€ 4	
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 1.116				

Bijzonderheden/ actualiteiten

Risico's	Op de dag van de invoering van de Omgevingswet (vooralsnog 1 oktober 2022 of 1 januari 2023) worden alle gemeenten het bevoegd gezag voor bodemtaken. Dit betekent dat de provincie Utrecht voor dit onderdeel zal uittreden uit de RUD. Het is echter niet gezegd dat alle gemeenten hun bodemtaken daarna onderbrengen bij de RUD. Zij kunnen er ook voor kiezen om deze taken zelf uit te voeren. Daarnaast nemen niet alle Utrechtse gemeenten deel aan de RUD, een aantal is namelijk deelnemer van de ODRU. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid betekenen dat Amersfoort samen met Utrecht, de grootste gemeentelijke belangen krijgen in de RUD en dus een groter aandeel van de vaste lasten moeten bijdragen. Hier zal pas in 2022/2023 meer duidelijkheid over komen. De geschatte maximale frictiekosten die voor rekening van Amersfoort kunnen komen bedragen gedurende 5 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet tussen de € 70.000,- in het eerste jaar oplopend naar € 150.000,- in het vijfde jaar.
-----------------	--

Bijdrage aan deelprogramma

1.1 Stedelijk beheer en milieu	De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) voert voor ons taken uit in het kader van wettelijke milieuregels.
2.2 Veiligheid en handhaving	Sinds 2014 voert de gemeenschappelijke regeling 'Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht' (RUD) een deel van de milieutaken voor Amersfoort uit. Door de RUD worden de basistaken uitgevoerd. Dit zijn taken die middels een wettelijke verplichting door de RUD moeten worden uitgevoerd en die voor alle gemeenten gelden. De basistaken zijn de complexe VTH-milieutaken en de taken met een aanzienlijke milieu-impact. Afhankelijk van de hoogte van de milieu impact, dient een bedrijf voor het opstarten, uitbreiden en veranderen van activiteiten een omgevingsvergunning of een melding activiteitenbesluit in te dienen. Daarnaast zijn er de plustaken, waarbij een gemeente de keus heeft om deze door de RUD te laten uitvoeren of zelf te doen. Het gaat in Amersfoort o.a. om het in behandeling nemen van meldingen bij en het toezicht en handhaving op vrijwel alle bedrijven met activiteiten met een minder groot milieurisico. Dit zijn bedrijven waar relatief vaker klachten over komen omdat deze zich vaker in de directe omgeving van de woonomgeving bevinden, zoals horeca of supermarkten. De RUD voert daarnaast energietoezicht bij bedrijven uit, bodemtaken, asbesttaken en diverse milieu-adviestaken.

Naam	Afval Verwijdering Utrecht (AVU)			
Vestigingsplaats	Nieuwegein	Website	www.avu.nl	
Programma	1.1 Stedelijk Beheer en Milieu			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het verzorgen van de overslag het transport en het verwerken van huishoudelijk afval.			
Gemeentelijk belang	10,98%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	€ 350	31-12-2023	€ 350
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 15.085	31-12-2023	€ 14.905
Bron	Begroting 2023			
		Begroot resultaat 2023	€ 0	

Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 5.624
Bijzonderheden/actualiteiten	
Risico's	Er zijn momenteel geen financiële risico's in beeld die de AVU raken; in de afvalverwerkingstarieven in de begroting 2023 zit ruimte om tegenvallers op te vangen. Uiteindelijke mee- of tegenvallers landen in de gemeentelijke jaarrekening.
Bijdrage aan deelprogramma	
1.1 Stedelijk beheer en milieu	Amersfoort neemt voor de afvalverwerking deel aan de gemeenschappelijke regeling (GR) Afval Verwijdering Utrecht (AVU). De GR AVU regelt een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde afvalverwerking; van overslag en transport tot verwerking; voor huishoudelijke en andere soorten afval.

VENNOOTSCHAPPEN EN COÖPERATIES

Naam	NV SRO			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.sro.nl	
Programma	1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling, 3.3 Sport en 5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Bijdragen aan optimaal gebruik van maatschappelijke accommodaties om te kunnen bewegen, leren, samenwerken of recreëren.			
Gemeentelijk belang	50,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 10.711	31-12-2021	€ 12.069
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 18.400	31-12-2021	€ 18.687
Bron	Begroting 2022/Jaarrekening 2021			
		Begroot resultaat 2022	€ 454	

Bijzonderheden/actualiteiten	Eén van de speerpunten in het strategisch plan van SRO is groei. Naar verwachting is SRO in 2023 uitgebreid met een nieuwe joint venture; SRO Velsen BV. In 2023 wordt verder invulling gegeven aan het strategisch plan. Een ander speerpunt uit het strategisch plan is duurzaamheid. SRO heeft in 2021 een plan van aanpak duurzaamheid opgesteld. SRO is bezig met de voorbereidingen voor nieuwbouw van haar hoofdkantoor en technische dienst. Dit zal op huidige locatie plaatsvinden, waarbij een deel van het terrein verkocht wordt t.b.v. woningbouw. Per 1 januari 2023 lopen de raamovereenkomst Vastgoed en de prestatieovereenkomst Sport af. In 2022 wordt de hercontractering voor beide overeenkomsten voorbereid.
Risico's	De oplopende inflatie en de energiekosten in het bijzonder zijn een risico voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. Dit kan tot gevolg hebben dat de dividenduitkering lager is of komt te vervallen.
Bijdrage aan deelprogramma	

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling De gemeente werkt voor het beheer van haar vastgoed samen met SRO. Voor de gehele gemeentelijke vastgoedportefeuille is SRO verantwoordelijk voor het technisch beheer en onderhoud. Ook is zij voor de binnen- en buitensportaccommodaties en diverse welzijns- en culturele accommodaties verantwoordelijk voor de verhuur en exploitatie. De gemeente en SRO hebben hun afspraken vastgelegd in de Raamovereenkomst Onroerende zaken 2020-2022. De afspraken betreffen bijvoorbeeld afspraken om noodzakelijke prestatie- en kwaliteitsverbetering in de dienstverlening van SRO te bereiken. Kernbegrippen in de dienstverlening die wij van SRO vragen zijn veiligheid, duurzaamheid en gebruikerstevredenheid. De Raamovereenkomst Onroerende zaken en de Dienstverleningsovereenkomst sport lopen aan het einde van 2022 af. Inmiddels zijn SRO en gemeente in gesprek over de evaluatie en verlenging van beide overeenkomsten.

3.3 Sport De inzet van SRO is gericht op het realiseren van de gemeentelijke doelstelling van het Amersfoortse sportbeleid. De doelstelling is een leven lang sporten en bewegen voor iedere Amersfoorter.

5.1 Financiën en belastingen Gemeente Amersfoort is aandeelhouder in de NV SRO. De dividenduitkeringen van NV SRO leveren een bijdrage aan Programma 5.1 Financiën en belastingen.

Naam	Theater-en congrescentrum Flint NV			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.flint.nl	
Programma	3.4 Cultuur			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van een culturele voorziening.			
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	31-08-2020	€ 706	31-08-2021	€ 866
Omvang vreemd vermogen	31-08-2020	€ 2.300	31-08-2021	€ 1.503
Bron	Begroting 2022/2023 Jaarrekening 2020/2021			
		Begroot resultaat	-€ 400	
		2022/2023		

Bijzonderheden/ actualiteiten Flint heeft komend theaterjaar (aug 2022- sept 2023) een geprognosticeerd tekort. Een deel van hiervan kan worden opvangen uit de reserve van Flint. Op voorstel van het college heeft de raad besloten om een aanvullend bedrag van € 300.000 beschikbaar te stellen.

Risico's In de nasleep van de coronacrisis wordt Flint geconfronteerd met achterblijvende bezoekersaantallen. Dit is een landelijke trend. Onzeker is hoeverre dit zich volledig zal herstellen in 2023. Verder heeft Flint te maken te maken met prijsstijgingen. Met name de oplopende kosten voor personeel en energie zijn een risico voor de continuïteit van de bedrijfsvoering.

Bijdrage aan deelprogramma

3.4 Cultuur

Theater- en Congrescentrum Flint N.V. biedt een ambitieus, breed, kleurrijk en levendig programma in vrijwel alle podiumdisciplines met als doel een zo groot en divers mogelijk publiek te bereiken. Daarnaast zoekt Flint proactief naar artistieke verbindingen in de stad en regio. Ze geven organisaties ruimte om zich in Flint te profileren of gezamenlijk met Flint te coproduceren. Hiermee creëert Flint een maatschappelijk draagvlak in de stad, zodat iedere inwoner van Amersfoort zich verbonden kan voelen met Flint. Voor dit doel verstrekt de gemeente Amersfoort subsidie aan Flint, voert bestuurlijke overleggen en is tevens aandeelhouder en eigenaar van het pand.

5.1 Financiën en belastingen Gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van theater Flint NV.

Naam	NV ROVA Holding			
Vestigingsplaats	Zwolle	Website	www.rova.nl	
Programma	1.1 Stedelijk beheer en milieu en 5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het duurzaam verwerken van afval en het onderhouden van de openbare ruimte.			
Gemeentelijk belang	13,97%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 38.966	31-12-2021	€ 40.320
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 53.383	31-12-2021	€ 58.840
Bron	Begroting 2022/Jaarrekening 2021			
		Begroot resultaat 2022	€ 4.198	

Bijzonderheden/ actualiteiten	<p>Corona heeft grote invloed gehad op de hoeveelheden in te zamelen en te verwerken stromen van afval en grondstoffen. Omdat een deel van de gevolgen blijvend is, zoals thuiswerken, zal dit ook voor 2023 (e.v.) effect hebben. Ook andere ontwikkelingen zoals de oorlog tussen Rusland en Oekraïne hebben invloed op afvalstromen, en leiden tot hoge tarieven op grondstoffen; de verwachting is dat dit nog even aanhoudt. In de bedrijfsvoering is alles gericht op het in stand houden van de dienstverlening in het algemeen en de gezondheid van de medewerkers in het bijzonder. ROVA zelf loopt geen financiële risico's agv de toename in afval en grondstoffen. Alle meerkosten zijn gedekt in de contracten met de afnemers, de 23 deelnemende gemeenten.</p> <p>Rova heeft daarnaast een degelijke financiële positie. De normen, opgenomen in de gemeentelijke audit verbonden partijen, voor solvabiliteit, liquiditeit en dividenden worden gehaald.</p>
Risico's	<p>Zoals iedereen heeft ROVA last van de hoge inflatie, m.n. op brandstofkosten. ROVA komt in het najaar 2022 met een voorstel om de (incidentele) kosten van 2022 te dekken. Het is de verwachting dat dit gevolgen heeft voor het resultaat van ROVA over 2022. Voor de begroting 2023 wijkt ROVA af van de standaard werkwijze en wordt een hogere index gehanteerd. Desalniettemin kan de werkelijke inflatie hoger uitpakken. Omdat ROVA een groot eigen vermogen heeft kan ROVA dit in principe zelf goed opvangen.</p>
Bijdrage aan deelprogramma	

1.1 Stedelijk beheer en milieu

De gemeente Amersfoort heeft een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met NV ROVA Holding en is tevens aandeelhouder. ROVA verzorgt exclusief onze afvalinzameling voor particulieren en voert een aantal beheertaken uit, zoals het machinaal reinigen van kolken, de exploitatie van rioolgemalen en sneeuw- en gladheidsbestrijding.

5.1 Financiën en belastingen

De gemeente Amersfoort is aandeelhouder. De dividenduitkering van ROVA Holding is opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen.

Naam	NV REMU- Houdstermaatschappij			
Vestigingsplaats	Utrecht	Website		
Programma	5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het houden van aandelen in de Remu NV. Dit aandelenbezit is verkocht aan Eneco. De rol van NV Remu Houdstermaatschappij is thans die van belangenbehartiger van een eventueel van Eneco te ontvangen privatiseringsvergoeding indien Eneco voor meer dan 50% wordt verkocht.			
Gemeentelijk belang	5,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 856	31-12-2021	€ 777
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 3	31-12-2021	€ 3
Bron	Jaarrekening 2021			

Bijzonderheden/ actualiteiten

Met het oog op de mogelijke verkoop van meer dan 50% van de aandelen van Eneco is in 2018 door NV Remu Houdstermaatschappij (hierna: Remu) de aanspraak op de privatiseringsnabetaling geconcretiseerd in een claim, dit heeft geleid tot een jarenlang juridisch geschil tegen de N.V. Eneco Beheer (hierna: Eneco). In 2021 had Remu cassatie bij de Hoge Raad ingesteld n.a.v. de uitkomst van het hoger beroep.

In juni 2022 heeft de Hoge Raad het cassatieberoep verworpen. Met deze uitspraak van de Hoge Raad is een einde gekomen aan de juridische procedure, waarvan de uitkomst is dat Remu geen aanspraak kan maken op een nabetalingsregeling.

De rol van Remu beperkte zich (na verkoop van aandelen aan Eneco) tot belangenbehartiger in het kader van de eventueel nog van Eneco te ontvangen privatiseringsvergoeding. Nu onherroepelijk is geworden dat er geen recht is op een nabetalingsvergoeding, vervalt daarmee de bestaansgrond van Remu en zal de ontbinding van de NV in gang worden gezet.

Risico's

Er zijn momenteel geen risico's in beeld.

Bijdrage aan deelprogramma

5.1 Financiën en belastingen

De gemeente Amersfoort is aandeelhouder van de NV REMU Houdstermaatschappij. De dividenduitkeringen van de NV REMU Houdstermaatschappij zijn opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen.

Naam	Vitens NV			
Vestigingsplaats	Utrecht	Website	www.vitens.nl	
Programma	5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het maken, verkopen en leveren van drinkwater.			
Gemeentelijk belang	2,28%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 559.200	31-12-2021	€ 600.300
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 1.340.100	31-12-2021	€ 1.387.800
Bron	Jaarrekening 2021			

Bijzonderheden/actualiteiten	<p>Voor de komende jaren heeft Vitens een omvangrijk investeringsprogramma opgesteld om uitdagingen als klimaatverandering en een stijgende watervraag het hoofd te bieden. Vanwege wet- en regelgeving kan Vitens maar een beperkt bedrijfsresultaat behalen (door eisen omtrent de vermogenskostenvoet dient bij hogere resultaten een tariefsverlaging aan klanten gegeven te worden). Daarnaast wil Vitens de solvabiliteit de aankomende jaren laten stijgen naar een minimumniveau van 35% (eind 2021 bedroeg deze 30%) en blijvend voldoen aan de financiële ratio's zoals gesteld door de kredietverstrekkers. Hiervoor zal de aankomende jaren het nettoresultaat (grotendeels) worden toegevoegd aan het eigen vermogen en is de verwachting dat er, ondanks positieve bedrijfsresultaten, in ieder geval over de jaren 2022 t/m 2023 geen dividenduitkering zal plaatsvinden. Vitens is in gesprek met het Rijk om te kijken welke rol het Rijk kan spelen in het versterken van de financiële gezondheid van Vitens, hierbij staat mogelijke wijziging van de wet- en regelgeving omtrent de vermogenskostenvoet centraal. Mocht deze systematiek ongewijzigd blijven, dan kan het scenario in beeld komen dat Vitens een beroep moet doen op de aandeelhouders om het eigen vermogen te versterken.</p>
-------------------------------------	--

Risico's	Lagere of geen dividendopbrengsten (zie onder bijzonderheden/actualiteiten voor nadere toelichting)
-----------------	---

Bijdrage aan deelprogramma

5.1 Financiën en belastingen	De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij Vitens NV. De dividenduitkeringen van Vitens NV zijn opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen.
-------------------------------------	---

Naam	Alliander N.V.		
Vestigingsplaats	Amsterdam	Website	www.alliander.com
Programma	5.1 Financiën en belastingen		
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)		

Openbaar belang (doelstelling)	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland. Alliander brengt een open en duurzame energiemarkt dichterbij.			
Gemeentelijk belang	0,01%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 4.328.000	31-12-2021	€ 4.470.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 5.094.000	31-12-2021	€ 5.730.000
Bron	Jaarrekening 2021			
Feitelijk resultaat 2021	€ 242.000			

Bijzonderheden/ actualiteiten	Door de energietransitie zal Alliander de komende 10 jaar te maken krijgen met een zeer sterke stijging van investeringen (o.a. vervanging en uitbreiding van de netwerken). Ten behoeve van de financiering van deze energietransitie en het behouden van de huidige gezonde financiële positie zijn maatregelen nodig om de eigen vermogenspositie van Alliander te versterken. In 2021 is Alliander erin geslaagd zijn financiële positie te versterken met € 600 miljoen, middels een speciaal soort obligatielening welke is verstrekt door een groot deel van de aandeelhouders. De gemeente Amersfoort heeft niet deelgenomen aan deze obligatielening. Alliander is tevens, samen met andere netwerkbedrijven, in gesprek met het Rijk over de vraag of en hoe het rijk mede invulling kan geven aan de kapitaalbehoefte van regionale netwerkbedrijven.
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.

Bijdrage aan deelprogramma

5.1 Financiën en belastingen De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij Alliander N.V.. De dividenduitkeringen van Alliander N.V. zijn opgenomen in Programma 5.1 Financiën en Belastingen.

Naam	BNG Bank			
Vestigingsplaats	Den Haag	Website	www.bngbank.nl	
Programma	5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen.			
Gemeentelijk belang	0,49%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 5.097.000	31-12-2021	€ 5.062.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 155.262.000	31-12-2021	€ 143.995.000
Bron	Jaarrekening 2021			
Feitelijk resultaat 2021	€ 236.000			

Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn op dit moment geen bijzonderheden te melden.
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.

Bijdrage aan deelprogramma

5.1 Financiën en belastingen De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij de BNG Bank (BNG). De dividenduitkeringen van de BNG zijn opgenomen in Programma 5.1 Financiën en Belastingen.

Naam	Parkeren Amersfoort BV			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website		
Programma	1.4 Mobiliteit			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van parkeergelegenheden.			
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 7.597	31-12-2021	€ 7.597
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 800	31-12-2021	€ 629
Bron	Begroting 2022/Jaarrekening 2021			
		Begroot resultaat 2022	€ 278	

Bijzonderheden/actualiteiten De BV heeft de afgelopen jaren een oordeelsonthouding van hun accountant gekregen op de jaarrekening van de BV. Dit hangt met name samen met processen rondom de administratieve organisatie en interne beheersing. De BV heeft hierop inmiddels de nodige acties ondernomen. Dit zal ook in 2023 aandacht krijgen om te komen tot een goedkeurende verklaring of een goed alternatief hiervoor.

Risico's De parkeergarages van PABV hebben begin 2022 nog te maken gehad met omzetverliezen agv de coronacrisis maar maken herstel door. Afhankelijk van hoe het najaar 2022 verloopt zal dit herstel zich verder doorzetten. De BV is financieel gezond en kan eventuele verliezen zelfstandig opvangen.

Bijdrage aan deelprogramma

1.4 Mobiliteit Parkeren Amersfoort BV beheert en exploiteert parkeergarages. Het gaat om de garages Stadhuisplein, Koestraat, Flintplein en Amerena.

5.1 Financiën en belastingen Gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van Parkeren Amersfoort BV. De dividenduitkering van de bv is opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen

Naam	ParkeerService Coöperatie UA			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	https://www.parkeerservice.nl/	
Programma	1.4 Mobiliteit			
Rechtsvorm	Coöperatie			
Openbaar belang (doelstelling)	Het adviseren en leveren van diensten ter zake van garage- en straatparkeerbeheer.			
Gemeentelijk belang	7,14%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 1.983	31-12-2021	€ 2.216
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 1.973	31-12-2021	€ 3.637

Bron	Begroting 2023/Jaarrekening 2021
	Begroot resultaat 2023 € 0

**Bijzonderheden/
actualiteiten**

Risico's	Eind 2021 zijn twee leden van de coöperatie vertrokken waardoor de begroting onder druk komt te staan. In de (sluitende) begroting 2023 is nog steeds sprake van een stelpost voor een nieuw aan te trekken lid. Het is belangrijk dat dit daadwerkelijk gaat gebeuren om financieel solide te blijven. Er is nog geen concreet zicht op toetreding van een nieuw lid, tot die tijd zal CPS de gevolgen hiervan intern opvangen. Zowel ambtelijk als bestuurlijk blijven we nauw betrokken bij deze ontwikkelingen. De relatief hoge inflatie in 2022 heeft geresulteerd in een hogere index t.b.v. de begroting 2023 voor de deelnemende gemeenten. Indien de werkelijke inflatie in 2022 en 2023 hoger uitpakt kan dit leiden tot een verslechtering van het resultaat van Parkeerservice. Omdat het weerstandsvermogen goed is kan Parkeerservice dit zelf opvangen.
----------	---

Bijdrage aan deelprogramma

1.4 Mobiliteit	Coöperatie ParkeerService voert voor de gemeente het parkeerbeleid uit. Denk daarbij aan het verstrekken van parkeervergunningen, maar ook aan het onderhouden van parkeerautomaten, fietsenstallingen en het geven van informatie over parkeergegerelateerde onderwerpen. Daarnaast wordt kennis gedeeld tussen de aangesloten gemeenten en voeren we innovaties door in het makkelijker maken van parkeren voor bewoners en bezoekers van de stad.
----------------	--

5.1 Financiën en belastingen Gemeente Amersfoort is lid van de coöperatie.

Naam	Amfors Holding B.V.			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.amfors.nl	
Programma	1.1 Stedelijk beheer en milieu en 2.1 Sociaal Domein			
Rechtsvorm	BV (Besloten Venootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Arbeidsinschakeling van werkzoekenden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.			
Gemeentelijk belang	53,51%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 2.500	31-12-2021	€ 2.500
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 2.334	31-12-2021	€ 4.993
Bron	Begroting 2022 en Jaarrekening 2021			
		Begroot resultaat 2022	€ 2.013	

**Bijzonderheden/
actualiteiten**

Risico's	Het operationeel resultaat van Amfors is sterk afhankelijk van (gemeentelijke) omzet. Fluctuaties daarin kunnen het resultaat, en daarmee de gemeentelijke bijdrage, negatief beïnvloeden. Amfors heeft goed geacteerd op de gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor voorzien wij op de korte termijn geen (financiële) coronagevolgen die het bedrijf niet zelfstandig aan kan.
-----------------	---

Bijdrage aan deelprogramma

1.1 Stedelijk beheer en milieu	Voert in een aantal gebieden in de stad het wijkonderhoud uit.
2.1 Sociaal Domein	De Amfors Holding B.V. voorziet als opdrachtnemer van RWA in passend werk voor de sw-ers ofwel in eigen bedrijven ofwel via (groeps)detachering bij andere bedrijven.

Naam	Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website		
Programma	1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling			
Rechtsvorm	BV (Besloten Venootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het voor eigen en/of gezamenlijke rekening en risico exploiteren van gronden in de gemeente Amersfoort.			
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2020	€ 243	31-12-2020	€ 226
Omvang vreemd vermogen	01-01-2020	€ 148	31-12-2020	€ 92
Bron	Jaarrekening 2020			

Bijzonderheden/ actualiteiten	Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. heeft (nadat in december 2016 een van de partijen zich uit de PPS-constructie heeft teruggetrokken) een belang van 50% in VOF Kantorenpark Podium Amersfoort. Vanwege het slechte marktperspectief en het ingrijpen van de provincie is door de overblijvende vennoten van VOF Podium afgelopen periode onderzocht of, en onder welke voorwaarden, het gebied is te transformeren tot een woningbouwlocatie. Inmiddels is er een onherroepelijk bestemmingsplan. Hierdoor kunnen de contracten over de afwikkeling van Podium worden geëffectueerd. Onderdeel hiervan is tevens dat VOF Podium ontbonden zal worden. Deze ontbinding is waarschijnlijk in 2022 afgerond. De herontwikkeling naar woningen heeft financieel positiever uitgepakt. Hierdoor blijkt een deel van de voorziening (zie Risico's) niet nodig. Zie voor meer toelichting het MPG 2021.
--------------------------------------	---

Risico's	<p>Er zijn momenteel geen risico's in beeld die tot financiële gevolgen voor de gemeente Amersfoort kunnen leiden.</p> <p>Voor de aanwezige risico's met betrekking tot de participatie in VOF Podium is een aantal jaren geleden een voorziening van € 6 miljoen getroffen, in 2021 is een deel van deze voorziening vrijgevallen (vrijval van € 1,9 miljoen). Voor een nadere toelichting op de ontwikkeling van VOF Podium zie het onderdeel 'bijzonderheden/actualiteiten'.</p> <p>Voor de aanwezige risico's met betrekking tot de participatie in OBV CV is een aantal jaren geleden een voorziening van € 8,8 miljoen getroffen. Deze voorziening was getroffen voor de situatie dat de overeengekomen kapitaalstorting ook daadwerkelijk betaald zou moeten worden. Inmiddels is onder meer door de verbeterde markt gebleken dat de kapitaalstorting deels niet nodig lijkt. In 2021 is daarom een deel van deze voorziening vrijgevallen (voor een bedrag van € 6,8 miljoen). Zie voor meer toelichting het MPG 2021.</p> <p>De substantieel hogere inflatie als gevolg van de globale ontwikkelingen heeft mogelijk ook een gevolg voor het resultaat van het OBV. Voor het OBV geldt wel dat veel grondverkoop al vastliggen, waardoor de verkooprisico's voor de grondexploitatie van het OBV relatief beperkt zijn.</p>
-----------------	---

Bijdrage aan deelprogramma

1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling Het Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. neemt deel in het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst OBV CV en ook in de VOF Podium.

Naam	Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV		
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.vathorst.nl
Programma	1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling		
Rechtsvorm	BV (Besloten Venootschap)		
Openbaar belang (doelstelling)	OBV Beheer B.V. is de beherend venoot van OBV C.V. Beide ondernemingen zijn opgericht om stadsdeel Vathorst te realiseren.		
Gemeentelijk belang	50,00%		
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 433	31-12-2021 € 530
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 0	31-12-2021 € 0
Bron	Jaarrekening 2021		

Bijzonderheden/actualiteiten	<p>Voor de GREX 2021 was vanwege de coronacrisis een extra risico gecalculleerd, met name vanwege mogelijke risico's voor de woningmarkt. In de afgelopen periode is gebleken dat de coronacrisis geen substantieel effect heeft gehad op de woningmarkt. De prijzen zijn opnieuw gestegen en de vraag naar nieuwbouwwoningen is enorm. De laatste maanden heeft de oorlog in Oekraïne en de nasleep van de coronacrisis wel een andere ontwikkeling veroorzaakt, namelijk een sterk stijgende inflatie. De effecten hiervoor voor diverse kostenposten kunnen risicovol zijn. Tot nu toe zijn de effecten op de kosten beperkt, maar het is reëel dat de GREX negatieve invloed kan gaan ondervinden van een stijgende energiekosten en duurdere grondstoffen. Om deze reden is in de Grex 2022 een extra risicopost in verband met 'extra kostenindexering' opgenomen.</p>
-------------------------------------	--

Risico's	In de actuele grondexploitatie OBV zijn de financiële risico's geactualiseerd. De resterende risico's betreffen vooral die ten aanzien van de grondwaarden voor woningen. Daarnaast is een risico opgenomen in verband met 'extra kostenindexering'.
-----------------	--

Bijdrage aan deelprogramma

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling De gemeente werkt voor de realisatie van ruimtelijke doelen in een aantal verschillende verbanden samen met het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV. Het OBV zorgt, naast de woningbouw in Vathorst, voor de levering van bouwrijpe kavels bij Vathorst Bedrijven en maakt dit gebied ook woonrijp. Daarnaast levert zij bouwrijpe grond aan het VOF-Podium en maakt dit gebied ook woonrijp.

1.3 Wonen De gemeente werkt voor de realisatie van ruimtelijke doelen in een aantal verschillende verbanden samen met het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV. Het OBV zorgt onder meer voor de woningbouw in Vathorst.

Naam	Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.)			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website		
Programma	3.4 Cultuur			
Rechtsvorm	Coöperatie			
Openbaar belang (doelstelling)	Afstemmen van het facilitair beheer van het Eemhuis.			
Gemeentelijk belang	25,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 21	31-12-2021	€ 8
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 395	31-12-2021	€ 370
Bron	Jaarrekening 2021			

Bijzonderheden/ actualiteiten

Risico's Eventuele financiële verliezen van de coöperatie dienen binnen de coöperatie zelfstandig opgevangen te worden.

Bijdrage aan deelprogramma

3.4 Cultuur Archief Eemland is gevestigd in het Eemhuis en verantwoordelijk voor het uitvoeren van de wettelijke taak met betrekking tot duurzaam beheer van archieven van: Amersfoort, Leusden, Woudenberg, Renswoude, Soest, Baarn, Eemnes en toezicht op het archief Bunschoten/Spakenburg. In de wet is vastgelegd dat overheidsarchieven na 20 jaar worden overgedragen naar een archiefbewaarplaats onder toezicht van een gemeentearchivaris. Daarnaast beheren wij particuliere archieven o.a. voor Stichting De Armen de Poth, Pieters Blokland en Kamp Amersfoort. Met bewoners en organisaties in de stad organiseren wij tentoonstellingen "van, voor en door de stad" over aansprekende onderwerpen. We werken nauw samen met erfgoedorganisaties in de stad. TArchief Eemland is met de Bibliotheek, Scholen in de Kunst en Kunsthal Kade deelnemer in de Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.).

Naam	Participatiefonds ROM Regio Utrecht BV			
Vestigingsplaats	UTRECHT	Website	www.romregioutrecht.nl	
Programma	3.1 Economie			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De ROM Regio Utrecht heeft tot doel de economische structuur van de Regio Utrecht te versterken.			
Gemeentelijk belang	5,83%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 22.120	31-12-2021	€ 51.630
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 7.033	31-12-2021	€ 6.019
Bron	Begroting 2022/Jaarrekening 2021			
			Begroot resultaat 2022	€ 0

Bijzonderheden/ actualiteiten Het eigen vermogen is fors gestegen als gevolg van de extra kapitaalstorting van de aandeelhouders in 2021, waarvan € 1,5 mln door Amersfoort (in totaal heeft Amersfoort nu € 3 mln aan kapitaal gestort). ROM komt in het najaar 2022 met een plan t.b.v de dekking van hogere exploitatielasten als gevolg van de hoge inflatie.

Risico's Naarmate de ROM meer leningen vanuit het Participatiefonds verstrekt neemt het financiële risico voor Amersfoort langzaam toe. Op dit moment is het risico zeer beperkt omdat er nog relatief weinig leningen verstrekt zijn. Deze risico's lopen mee in de bepaling van het gemeentelijk weerstandsvermogen en zullen daarom telkens geactualiseerd worden.

Bijdrage aan deelprogramma

3.1 Economie Sinds 2020 is het Participatiefonds ROM Regio Utrecht BV actief als hoofdfonds van de ROM Regio Utrecht. De partners Provincie Utrecht, gemeenten Amersfoort, Utrecht en Hilversum, Universiteit Utrecht, UMCU en Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn hierin aandeelhouder en werken in de ROM Regio Utrecht samen aan het versterken van het regionale economische ecosysteem. Hiermee wordt ingezet op innoveren, investeren en internationaliseren van het innovatieve bedrijfsleven met een bijdrage aan Gezond Stedelijk Leven.

Naam	Regionale samenwerkingsmaatschappij BV (ROM)			
Vestigingsplaats	UTRECHT	Website	www.romregioutrecht.nl	
Programma	3.1 Economie			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De ROM levert een relevante bijdrage aan de economische structuurversterking door het ondersteunen van het innovatief MKB dat door haar groei en ontwikkeling bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven zoals verwoord binnen de thema's van de Regionaal Economische Agenda (REA). De kerntaken van de ROM liggen op het gebied van innoveren, investeren en internationaliseren ter versterking en ondersteuning van het regionale economische ecosysteem. De Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht BV is opgericht om in fondsen te kunnen deelnemen anders dan het ROM Participatiefonds.			

Gemeentelijk belang	11,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2021	€ 14	31-12-2021	€ 17
Omvang vreemd vermogen	01-01-2021	€ 515	31-12-2021	€ 1.937
Bron	Begroting 2022/Jaarrekening 2021			
		Begroot resultaat	€ 0	
		2022		
Bijzonderheden/actualiteiten				
Risico's				
Bijdrage aan deelprogramma				
3.1 Economie	Sinds 2020 is de Regionale Samenwerkingsmaatschappij BV actief. Deze is opgericht om als partners binnen regio Utrecht (zonder het Ministerie van EZK) fondsen te kunnen opzetten.			

Overzicht samenwerkingspartners

Inleiding

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners. Per programma hebben we de belangrijkste samenwerkingspartners weergegeven. Dit zijn marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netwerkorganisaties etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken.

Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Samenwerkingspartners programma 1.1 Stedelijk beheer en milieu

Voor het beheer van de stad werken we o.a. samen met Waterschap Vallei & Veluwe, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties (o.a. Utrechts Landschap en Natuurmonumenten), diverse aannemende partijen en vele vrijwilligers, die zich bijvoorbeeld inzetten voor onderhoud en beheer in bosgebieden, Park Schothorst, Elisabeth Groen, Waterwingebied en Valleikanaal.

Samenwerking met diverse partners is onmisbaar om CO₂neutraal en afvalloos te worden. Woningcorporaties, netbeheerders, energieleveranciers en technische partners, bedrijven, duurzaamheidsinitiatieven, regionale overheden (Regio Amersfoort gemeenten, Provincie Utrecht), Economic Board Utrecht, Regionale EnergieAlliantie en Alliantie Cirkelregio.

We verstrekken subsidie aan bedrijven en onderwijsinstellingen vanuit het Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling. Steenbreek netwerk Platform water Vallei en Eem.

Alle vrijwilligers die zich inzetten voor een biodiverse en klimaatbestendige stad.

City Deal klimaatadaptatie.

City Deal Waarde van groen en blauw in de stad.

Netwerk KANS.

Onderwijs en kennisinstellingen.

Samenwerking met partners en mede ondertekenaars van het Schone Lucht Akkoord, zoals diverse ministeries, Provincie Utrecht, GGDrU, Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) en diverse gemeenten.

Diverse samenwerkingspartners op het gebied van dierenwelzijn.

Dierenbeschermingscentrum Amersfoort is een belangrijke contractpartner voor wat betreft opvang en huisvesting van dieren.

Samenwerkingspartners programma 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Het Rijk

Provincies Utrecht en Gelderland

Regio's Amersfoort en Food Valley

Waterschap

RUD

GGD

Natuurorganisaties

Woningbouwcorporaties

NV SRO

De gemeente werkt voor het beheer van haar vastgoed samen met SRO. Voor de gehele gemeentelijke vastgoedportefeuille is SRO verantwoordelijk voor het technisch beheer en onderhoud. Ook is zij voor de binnen- en buitensportaccommodaties en diverse welzijns- en culturele accommodaties verantwoordelijk voor de verhuur en exploitatie. De gemeente en SRO hebben hun afspraken vastgelegd in de Raamovereenkomst Onroerende zaken 2020-2022. De afspraken betreffen bijvoorbeeld afspraken om noodzakelijke prestatie- en kwaliteitsverbetering in de dienstverlening van SRO te bereiken. Kernbegrippen in de dienstverlening die wij van SRO vragen zijn veiligheid, duurzaamheid en gebruikerstevredenheid. De Raamovereenkomst Onroerende zaken en de Dienstverleningsovereenkomst sport lopen aan het einde van 2022 af. Gemeente en SRO zijn in goed overleg in gesprek over de evaluatie en verlenging van beide overeenkomsten.

Marktpartijen/ondernemers

Belangenorganisaties Inwoners

Samenwerkingspartners programma 1.3 Wonen

Voor de aanpak van de woonopgave werken we samen met vele partijen binnen en buiten de stad, zoals corporaties, marktpartijen, huurdersorganisaties, maatschappelijke instellingen en overheden.

Dat kan rondom een specifiek onderwerp zijn (bijvoorbeeld wonen en zorg waar ook zorgpartijen betrokken zijn) of een concrete locatie of gebiedsontwikkeling. We werken samen met andere overheden, zoals buurgemeenten binnen Regio Amersfoort, Provincie Utrecht en het Rijk.

Samenwerkingspartners programma 1.4 Mobiliteit

Het Rijk

Provincie Utrecht en Provincie Gelderland (provincie Noord Holland)
Regiopartners (MRU, gemeente Utrecht, U10, Regio Amersfoort en de aangesloten gemeenten, Food Valley, Gooi en Vechtstreek, Regio Clean Tech en MRA)
Fietsersbond, ROCOV, Rover, Veilig Verkeer Nederland en andere belangenorganisaties
Marktpartijen
Vervoerders
(Binnenstad)bewoners
(Binnenstad)ondernemers
Logistieke partijen
Bezoekers
Ontwikkelaars
GoedopWeg
UNED
Rijkswaterstaat
ProRail
NS
SRO
Stichting Integratiewerk

Samenwerkingspartners programma 2.1 Sociaal Domein

De samenwerkings- en subsidiepartners binnen dit programma zijn onder meer:

Anonieme Alcoholisten, Stichting Het Burgerweeshuis Amersfoort, Stadsboerderij de Vosheuvel, Speeltuinvereniging Wagenspeelplaats, Stichting Scouting Platform Amersfoort, SRO: Natuurboerderij De Brinkhorst, Speeltuinvereniging Vriendenkring, Prago Avondschoon, GGZ Centraal, Speeltuinvereniging Rivierenwijk, Speel-O-theek Eemland, Leger des Heils, Speeltuinvereniging Het Soesterkwartier, SRO, RWA (re-integratie), Speeltuinvereniging Het Kruiskampkwartier, Slachtofferhulp Nederland, Jeugdcultuur- / jeugdsportfonds Utrecht, GSVA, Stichting Timon, Stadsring51, LFB, Amfors groep, Stichting Arkin, Cliëntenraad Wsw, Stichting Cliënten Contact Eemland, Stichting Kwintes, Cliëntenraad Werk en inkomen, Artikel 1 Midden Nederland, RWA (WSW) (Rijkssubsidie), Stichting Wijkteams, Adviesraad Sociaal Domein, Signaleringssteam Amersfoort, Pact Sam Sam, Jeugdfonds Sport, Jeugdfonds Cultuur, Stichting Leergeld Amersfoort, Voedselfocus Amersfoort, Steunstichting gezamenlijke sociale banken Amersfoort, Indebuurt033, Gecontracteerde organisaties WMO- en Jeugdzorg, Samen Veilig Midden Nederland, Werkbedrijf: FNV, CNV, VNO/NCW, UWV, regiogemeenten, Ouderenbonden PCOB en KBO, diverse onderwijsinstellingen, COC Midden Nederland, Stichting Keiroze, Roze 50+, Integratiewerk, Ongehinderd Amersfoort, ervaringsdeskundigen, Sociaal Fonds Amersfoort, Caritas en diaconieën.

Samenwerkingspartners programma 2.2 Veiligheid en handhaving

We willen dat Amersfoort een veilige en leefbare stad is. Samenwerking is hierbij onmisbaar.

Inwoners, politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidsregio Utrecht, Belastingdienst, Wijkteam Amersfoort, GGZ-instellingen, Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC), Woningcorporaties, Zorg- en hulpverleningsorganisaties, jongerenwerk, Bureau Regionale Veiligheidsstrategie, Reclasseringsorganisaties, ondernemers, branche-organisaties, Zorg en Veiligheidshuis Utrecht, Artikel 1 Midden Nederland dragen hieraan bij.

Op het terrein van handhaving werken we nauw samen met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht, de VeiligheidsRegio Utrecht, de politie en de Omgevingsdienst Noordzeekanaal (OGNKG). De samenwerking zorgt voor integrale en effectieve uitvoering. Uit onze rol als erkend leerbedrijf voor de opleiding 'handhaver toezicht en veiligheid' volgt een nauwe samenwerking met het MBO-Amersfoort. Met de politie zorgen we voor een goede aansluiting tussen handhaving op leefbaarheid en veiligheid. Een illustratief voorbeeld hiervan is de samenwerking in de handhaving tijdens de horeacadiensten van de BOA's in de vrijdag- en zaterdagavond.

Samenwerkingspartners programma 3.1 Economie

Bedrijven, bedrijvenkringen, bedrijfsmakelaars, binnenstadpartijen, winkeliersverenigingen en vertegenwoordigers van diverse sectoren in stad en regio, zoals horeca, toerisme en de maak-industrie. Ministerie van EZK, Regionale overheden (Regio Amersfoort gemeenten, Provincie Utrecht, gemeenten Utrecht & Hilversum), Utrecht Talent Alliantie, onderwijsinstellingen (o.a. MBO-scholen, HU Amersfoort, VO-scholen en SOMT Universiteit), Economic Board Utrecht, Metropool Regio Utrecht, Alliantie Cirkelregio Utrecht, Cirkelstad, Future City Foundation, FIWARE Lab, Universiteit Utrecht, Universiteit Twente, Hogeschool Saxion (Enschede), G40-Stedennetwerk, bewoners collectieven, RIVM en werkgeversorganisaties.

We verstrekken subsidie aan samenwerkingsverbanden van bedrijven en onderwijsinstellingen vanuit het Toekomstfonds Onderwijs-Arbeidsmarkt.

We verstrekken subsidie aan Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort en dragen financieel bij aan campagnes die Stichting Citymarketing Regio Amersfoort voor ons uitvoert.

Samenwerkingspartners programma 3.2 Onderwijs en Jeugd

Diverse kinderopvangorganisaties

Diverse onderwijsinstellingen

Samenwerkingsverbanden: SWV de Eem, Berseba, SWV Eemland en Reformatorisch samenwerkingsverband* voortgezet onderwijs.

Stichting Sociale Wijkteams Amersfoort

Indebuurt033 en andere organisaties in de SBI

SRO Amersfoort

Stichting ABC

Bibliotheken Eemland

Scholen in de Kunst

GGDrU

Organisaties voor jeugdhulp

Werkgevers

Samenfoort PO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A. **

Samenfoort VO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A. **

*Samenwerkingsverband de Eem, Samenwerkingsverband Eemland, Berseba en het reformatorisch Samenwerkingsverband VO zijn de belangrijkste partners bij de ontwikkeling en uitvoering van de samenwerkingsagenda passend onderwijs.

**Samenfoort PO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A. en Samenfoort VO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A. zijn de twee partners voor de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2019-2059 in het kader van de Raamovereenkomst Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting.

Het landelijk uitvoeringsprogramma voor het bestrijden van Voortijdig School Verlaten (VSV) is een samenwerking tussen scholen van het VO en MBO plus de scholen van het Praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs. Daarbij is ook het Samenwerkingsverband Eemland betrokken, de

GGD en op projectniveau andere partijen die zich bezig houden met jongeren met complexe problematiek en risico op uitval.

Samenwerkingspartners programma 3.3 Sport

De samenwerkingspartners binnen dit programma zijn:

Sportverenigingen en sportaanbieders, SRO Amersfoort, Amersfoortse Sport Federatie (ASF).

Daarnaast talloze partners die met hun (sport- en beweeg)activiteiten bijdragen aan de realisatie van het sportbeleid, zoals: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Partners in het ruimtelijk domein, onderwijsinstellingen, IndeBuurt033, Stichting Wijkteams Amersfoort, gezondheidspartners als GGD regio Utrecht, Huisartsenvereniging Eemland, Meander Medisch centrum en andere maatschappelijke organisaties.

Samenwerkingspartners programma 3.4 Cultuur

Cultuur

Voor de uitvoering van de Cultuurvisie Amersfoort 2030 en het onderliggende Cultuurplan, is verbinding en samenwerking binnen en buiten het culturele veld essentieel. Vanuit de ambities op het gebied van de stedelijke regio wordt intensief samengewerkt met zowel de provincie als de gemeente Utrecht. Binnen de gemeente werken wij samen met onder andere:

Theater De Lieve Vrouw, Flint, Amersfoort in C, KOSMIK, PerExpressie, Poppodium FLUOR, Laswerk, Holland Opera, Scholen in de Kunst, Bibliotheek Eemland, Stadsgalerij, Kunstbende Utrecht, Kultlab, Spoffin/stichting Zomerterras, Arteganza, de zendgemachtigde, Indebuurt033, Kunst in Amersfoort, Amersfoort Jazz, Dias Latinos, Golfbreker, Citymarketing, Kamp Amersfoort, Stichting De Bühne, etc.

Monumentenzorg & Archeologie

Monumenteneigenaren, ontwikkelaars, erfgoedpartners (Siesta, Oudheidkundige Vereniging Flehite, Stichting Open Monumentendag, Stichting Archeologie Amersfoort, Gilde, Waterlijn etc.), rijk (RCE) en provincie, Steunpunt Monumentenzorg & Archeologie Utrecht (STAMU), ROMA (Regionaal Overleg Monumenten Ambtenaren), Federatie Grote Monumentengemeenten (FGM) en overige erfgoedinstellingen (Nationaal Restauratiefonds NRF, Nationale Monumenten Organisatie NMO, Monumentenwacht), Stichting ERM.

Archief Eemland

Archief Eemland is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de wettelijke taak met betrekking tot duurzaam beheer en beschikbaar stellen van archieven van: Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest en Woudenberg. En het toezicht op nog niet overgebrachte archieven bij de acht gemeenten zelf. In de wet is vastgelegd dat overheidsarchieven na twintig jaar worden overgedragen naar een archiefbewaarplaats onder toezicht van de gemeentearchivaris. Wij werken dus nauw samen met alle regiogemeenten en de historische verenigingen zoals in Amersfoort de Oudheidkundige Vereniging Flehite. Daarnaast beheert Archief Eemland particuliere archieven o.a. voor Stichting De Armen de Poth, Pieters Blokland en Kamp Amersfoort. Met bewoners en organisaties in de stad worden tentoonstellingen georganiseerd "van, voor en door de stad" over aansprekende onderwerpen. Ook werkt archief Eemland nauw samen met erfgoedorganisaties en archiefdiensten in de stad en de regio en zijn er twintig vrijwilligers actief bij Archief Eemland die helpen met het ontsluiten van de archieven.

Samenwerkingspartners programma 4.1 Bestuur en dienstverlening

Amersfoorters, zoals (netwerken van) buurtbewoners, ondernemers en verenigingen

SRO, IndeBuurt033, politie, corporaties, wijkteams en andere (maatschappelijke) partners

Regiogemeenten en Bureau Regio Amersfoort

Utrechtse gemeenten en Provincie Utrecht

Economic Board Utrecht

VNG en G40

Samenwerkingspartners programma 5.1 Financiën en belastingen

Wij werken nauw samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, ministeries en de G40.

Samenwerkingspartners programma 6.1 Bedrijfsvoering

Voor de ICT wordt met een groot aantal specifiek Nederlandse of 'global' partijen samengewerkt. Hardware, software, consultancy en diensten is het aanbod waarvan gebruik wordt gemaakt. Op het gebied van gezamenlijke inkoop wordt nauw samengewerkt met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

De Stichting Sociale Wijkteams Amersfoort neemt IV- en IT diensten af van de gemeente. Zowel kantoorautomatisering als systemen ter ondersteuning van hun primaire processen.

Doordat het programma Smart City in een andere vorm wordt voortgezet ([RIB 2022-058](#)), is ook het bijbehorende netwerk nog steeds actueel. Dit betreft onder andere:

G5 kopgroep resilience (klimaatadaptatie)

G40 themagroep smart cities

Provincie Utrecht, citizen science luchtkwaliteit

Data- en kennishub Gezond Stedelijk Leven

Bewonersgroep POWER, via de Klankbordgroep Digitalisering & Ethiek

Onderhoud kapitaalgoederen

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

In deze paragraaf vindt u beschreven welke beleidskaders er zijn voor onze kapitaalgoederen. Ook benoemen wij de financiële consequenties van het beleid ten aanzien van onze kapitaalgoederen. We doen dit voor de volgende kapitaalgoederen:

- Wegen en infrastructuur
- Riolering
- Kunstwerken
- Water
- Groen
- Gebouwen

De eerste 5 onderdelen hebben betrekking op de openbare ruimte. Wij zetten ons in voor een veilige, groene en leefbare openbare ruimte. Daarnaast zetten wij onze gebouwen in voor het bereiken van bestuurlijke doelen, zoals het huisvesten van culturele instellingen, scholen, sportverenigingen en wijkcentra.

Beleidskader - Openbare Ruimte

INLEIDING

We werken voortdurend aan het in stand houden van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen, riolering, groen en verlichting. Het daarvoor gewenste niveau 'Amersfoortse basis' is in 2021 opnieuw vastgelegd in het [Integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031](#) (vastgesteld juni 2021). De beleidsdoelen uit programma 1.1.5 vormen de kaders voor het plannen en uitvoeren van het beheer en onderhoud.

1. We voldoen aan onze zorgplicht voor een veilige en functionele openbare ruimte, zowel boven- als ondergronds.
2. Onze inwoners zijn tevreden over (het beheer van) de openbare ruimte in de stad.
3. Bij het uitvoeren van beheer en onderhoud geven we invulling aan ambities en opgaven, om de openbare ruimte te verbeteren, toekomstbestendig te maken, voor te bereiden op veranderingen in het klimaat en te laten passen bij de maatschappelijke behoeften.
We doen dit op een duurzame wijze. We nemen de realisatie van overige ambities en opgaven in de openbare ruimte mee, mits hiervoor cofinanciering beschikbaar gesteld is.
4. Wij stimuleren en faciliteren zelfbeheer en initiatieven van inwoners in de openbare ruimte.

Uitgangspunt voor de programmering is dat de openbare ruimte veilig en functioneel blijft en er geen kapitaalvernietiging plaatsvindt. Dit is samen te vatten als de 'technische noodzaak'. Vanuit deze opgave zoeken we continu naar kansen om ook invulling te geven aan andere ambities en opgaven. Daarnaast overleggen we voortdurend met omwonenden en belanghebbenden bij projecten die we uitvoeren en zoeken naar mogelijkheden om hun wensen in de uitvoering op te nemen. Dit vraagt vaak om afstemming op wijkniveau. We werken daarom gebiedsgericht.

FINANCIËN

Het groot onderhoud en vervangen van de openbare ruimte wordt gedekt vanuit diverse voorzieningen en vervangingsinvesteringen. De tabel geeft een overzicht voor de beschikbare middelen voor 2023 tot en met 2026. Voor deze periode gaat in het totaal om bijna € 125 mln. Hiervan is bijna € 46 mln. de financiering van de riolering en watertaken. De andere € 79 mln. zijn ten behoeve van groot onderhoud en vervanging van de openbare ruimte. Het 'Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026' (verder 'MJP-OR') geeft jaarlijks de gedetailleerde overzicht welke projecten voor deze middelen zijn gepland.

Tabel PK.01 Overzicht beschikbare middelen

	RESTEREND	2023	2024	2025	2026	TOTAAL
Voorziening OR	€ 2.550	€ 4.206	€ 4.206	€ 4.206	€ 4.206	€ 19.374
Voorziening onderhoud riolering (tijdelijk)	€ 20.570					€ 20.570
Vervangingsinvesteringen OR	€ 6.717	€ 13.958	€ 13.816	€ 14.985	€ 10.000	€ 59.476
Vervangingsinvesteringen riolering	€ 0	€ 5.980	€ 6.210	€ 6.440	€ 6.670	€ 25.300
TOTAAL	€ 29.837	€ 24.144	€ 24.232	€ 25.631	€ 20.876	€ 124.720

We dekken het in stand houden van de openbare ruimte en riolering vanuit de volgende middelen:

- Exploitatie (dagelijks en groot onderhoud, zoals integrale wijkonderhoudsbestekken).
- Voorziening groot onderhoud openbare ruimte (groot onderhoud wegen/openbare ruimte, baggeren en vervanging groen en bomen). Er wordt jaarlijks € 4,2 mln. in de voorziening gedoteerd. Er resteerde 1-1-2022 nog € 2,6 mln in de voorziening. Inschatting is dat begin 2023 nog € 1,1 mln. resteert in de voorziening.
- Voorziening groot onderhoud riolering (ex artikel 44 lid 1c BBV):
Dit is een voorziening ten behoeve van nog niet uitgevoerde projecten uit het GRP 2012-2021. Hier is oorspronkelijk 26,9 miljoen gedoteerd vanuit de voorziening middelen derden (ex artikel 44 lid 2 BBV). Deze voorziening wordt opgeheven wanneer de projecten zijn afgerond. Er resteert momenteel nog € 20,9 mln.
- Voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen riolering (ex artikel 44 lid 1d BBV)
dit betreft de projecten in het kader van gemeentelijke watertaken, zoals het aanleggen of vervangen van riolering, zoals opgenomen in het GRP 2022-2031. Deze voorziening vangt fluctuaties in de lasten door investeringen op en voorkomt de stijging van kapitaallasten. Er wordt in de komende vier jaren in totaal € 25,3 mln. gedoteerd. Per jaar loopt het gedoteerde bedrag op van bijna € 6 mln in 2023 tot € 6,7 mln. in 2026. ;
- Voorziening middelen derden (ex artikel 44 lid 2 BBV):
Een egalisatievoorziening voor het productsaldo riolering. Het meerdere in de voorziening wordt aangewend ter dekking van de kapitaallasten van investeringen uit de periode 2018-2020.
- Vervangingsinvesteringen (ten behoeve van vervanging van o.a. integrale herinrichtingen, wegen, openbare verlichting, bruggen, kademuren, grote speelplekken en kunstgrasvelden). De onderdelen van de openbare ruimte die worden vernieuwd worden geactiveerd conform de BBV. De benodigde bedragen voor vervangingsinvesteringen zijn berekend in het integraal beheerplan Openbare ruimte 2022-20231. De bedragen wordt jaarlijks in de kadernota aangevraagd. Een deel van nog niet uitgegeven investeringsbedragen zijn verdeeld over de periode 2023-2026. Daarmee is in totaal ongeveer € 59,5 mln. beschikbaar.

UITVOERINGSPROGRAMMA 2023-2026

Voor het groot onderhoud en vervangingen stellen we jaarlijks een (financieel) voortschrijdend meerjarenuitvoeringsprogramma op. Dit programma bevat de concrete activiteiten en projecten die we in voorbereiding en uitvoering nemen en de kosten daarvan (voor engineering, uitvoering en bijkomende kosten). Het MJP-OR beslaat steeds een periode van vier jaar, gelijklopend met de periode van de meerjarenbegroting. In het MJP-OR worden ook de projecten voor de gemeentelijke riolering opgenomen. De besluitvorming en dekking daarvan loopt via het [Gemeentelijke Rioleringsplan Amersfoort 2021-2031](#) (GRP), vastgesteld in juni 2021.

Het MJP-OR 2023-2026 bevat circa 120 projecten. Dit zijn zowel integrale projecten met een gecombineerde aanpak van riolering, wegen, groen, kunstwerken en verlichting, als ook sectorale projecten voor één van deze onderdelen. Denk bijvoorbeeld aan het vernieuwen van lichtmasten, groot onderhoud aan (hoofd)wegen of het vernieuwen van kunstgrasvelden in de openbare ruimte. Het MJP-OR 2023-2026 geeft een compleet overzicht en een uitgebreidere toelichting op gerealiseerde projecten en de planning voor de komende jaren.

De nadruk in het programma ligt in projecten in de woongebieden. De meeste projecten in uitvoering liggen nog in de oudste delen van de stad: de zuidelijke delen van Amersfoort en kernen Hoogland en Hooglanderveen. Projecten zijn bijvoorbeeld de integrale herinrichting van Kamerlingh Onnesstraat e.o. (Leusderkwartier) of de Engweg e.o. (Hoogland).

De aandacht is aan het verschuiven naar de ‘nieuwere’ delen van de stad als Schuilenburg en Liendert. Deze wijken zijn nu circa 50 jaar oud. Op basis van o.a. het wijkperspectief Liendert en een ruimtelijke verkenning van Schuilenburg starten we hier in de begrotingsperiode met herinrichtingsprojecten, zoals de omgeving van De Horsten en het Ariaplein. Om kansen voor ambities goed in beeld te krijgen is een gebiedsgerichte benadering van belang. Vanuit een visie op wijkniveau kunnen we de vertaling maken naar concrete doelstellingen en resultaten voor een project.

In de binnenstad wordt de komende periode gewerkt aan de renovatie van de Heksenbrug, de herinrichting Varkensmarkt en vervanging van de verlichting in de winkelstraten.

Het hoofdwegennet wordt jaarlijks geïnspecteerd. In de komende jaren wordt op een aantal hoofdwegen deklagen vervangen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Ringweg Koppel, Amsterdamseweg, Maatweg, Hogeweg, Energieweg en Stadsring-Zuid. Het gaat hier om groot onderhoud en niet om herinrichtingen.

We werken aan een grootschalig vervangingsprogramma van lichtmasten dat zich over meerdere jaren gaat uitstrekken. We hergebruiken lichtmasten altijd zo lang mogelijk. De vervanging betreft lichtmasten die niet in integrale projecten zijn opgenomen en aan het einde van de levensduur zijn. In Vathorst worden de armaturen vervangen. Conform het beleid worden bij vervanging van openbare verlichting steeds naar duurzaamheid gekeken en de meest energie-zuinige varianten gekozen. Het niet meer (mogen) toepassen van PLL-lampen zal in deze planning een rol spelen.

AANDACHTSPUNTEN BIJ UITVOERINGSPROGRAMMA 2023-2026

De uitgaven blijven nog steeds achter bij de beschikbare middelen, waardoor buiten een technische achterstand ontstaat. Dit is inmiddels zichtbaar in overschrijdingen in het dagelijks onderhoud (€ 200.000 op verhardingen in het wijkonderhoud de laatste 2 jaar). De projecten zijn vanuit een technische noodzaak op de planning opgenomen. De vertragingen hebben meerdere oorzaken zoals ook in de jaarrekening is toegelicht. Zowel te beperkte capaciteit in de organisatie, afhankelijkheden van externe partijen, onzekerheid en daardoor wijzigingen in ontwikkelingen als de energietransitie, sterkere betrokkenheid van bewoners waarvoor ook tijd moet worden gepland. We doen er alles aan om deze vertragingen te beperken en zo mogelijk in te lopen met een aantal maatregelen: Zo beogen we meer capaciteit in te zetten, waaronder een uitbreiding van het aantal projectleiders. Ook pakken we projecten meer gebiedsgericht aan, zodat er op voorbereidingstijd per project wordt bespaard. Tot slot brengen we beter in beeld welke projecten er in een gebied

lopen, zodat we verrassingen (en dientengevolge het stilleggen van een project) zo veel mogelijk voorkomen. Alles samen geeft dit een toenemende complexiteit die een gegeven blijkt; beheeropgaven zijn meer en meer verweven met andere relevante maatschappelijke opgaven in de stad. Daarnaast is er een grotere samenloop en afhankelijkheid van plannings van externe partijen, zoals het vernieuwen van ondergrondse leidingen door nutsbedrijven of de bouw van woningen.

- De beoogde kwaliteit staat op onderdelen onder druk, onder andere door het uitstellen van vervangingen. Waar de veiligheid en functionaliteit kunnen worden gewaarborgd, wordt de beeldkwaliteit en 'toonbaarheid' wel aangetast.
- De stijgende prijzen voor materialen, energie en brandstoffen hebben gevolgen voor de uitvoering van projecten en andere werkzaamheden in de openbare ruimte waar de gemeente opdrachtgever voor is. De kosten van de uitvoering stijgen en bij de meeste van de lopende projecten treden budgetoverschrijdingen op. In veel contracten mogen prijsindexaties worden doorgevoerd. Uiteindelijk zullen hierdoor minder projecten kunnen worden uitgevoerd voor het beschikbare budget en moet een herprioritering plaatsvinden. Voor nog aan te besteden projecten is de huidige situatie onzeker, waardoor aannemers voorzichtig zijn met inschrijvingen om (financiële) risico's te voorkomen.
- Er komen regelmatig ideeën uit de stad voor de eigen omgeving, variërend van kleinschalige aanpassingen tot grote ingrijpende herinrichtingsprojecten. Er is echter geen financiële ruimte voor dergelijke tussentijdse vernieuwing. Ons vervangingsbudget is er op berekend dat de openbare ruimte eens in de 40 à 50 jaar -als de technische levensduur afloopt- wordt vervangen. We zoeken wel steeds naar mogelijkheden. Soms lukt het om in overleg met de initiatiefnemers de kleine projecten via budget voor de wijk of het jaarlijkse onderhoud op te pakken. Voor grotere projecten is dat vaak niet mogelijk.
- We verwachten de komende jaren een grote invloed op de programmering van projecten door benodigde werkzaamheden voor de energietransitie, zoals de aanleg van collectieve warmtenetten, het verzwaren van de elektriciteitsnetten en de aanpassing of verwijdering van het gasnet. Tot nu toe is deze planning nog erg onzeker. Wachten op zekerheid vertraagt de noodzakelijke aanpak van de bovengrond. Het dilemma tussen enerzijds zoeken naar meekoppel-kansen en anderzijds doorpakken in het realiseren van projecten zal de komende periode steeds actueel zijn. De plannings zijn wel afgestemd op de sanering van brosse gas- en waterleidingen de komende jaren.

Amersfoortse basis

De beoogde kwaliteit is het Integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031 samengevat als 'Amersfoortse basis'. De kern hiervan is dat we continue zorgen voor een veilige en functionele openbare ruimte en daarmee voldoen aan onze zorgplicht. Ten aanzien van beeldkwaliteit hanteert de gemeente Amersfoort een CROW-B-kwaliteit voor de technische staat van de openbare ruimte. Om aan het criterium 'B' te voldoen, is de norm dat maximaal 20% van de openbare ruimte een lage ('C') of zeer lage kwaliteit ('D') mag hebben. In de Binnenstad is de norm voor de bovengrondse openbare ruimte kwaliteitsniveau 'A', maar in de praktijk ligt de gerealiseerde kwaliteit hier iets onder. Dit komt met name door later vervangen van areaal, in combinatie met de hoge gebruiksdruk en extra slijtage.

Onderhoud

Tabel: PK.02 Onderhoudstabel

GEREALISEERDE KWALITEIT 2021	TECHNISCHE STAAT	INSPECTIE- MONITORINGSMETHODE
Groen	B	Beeldkwaliteit CROW kwaliteitscatalogus
Bomen	B	Kwaliteitseisen Beheerlijnen Bomen/ BVC-inspectie
Spelen	B	Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen
Oevers en beschoeiingen	B-C	Inspectie op veiligheid
wegen	B	Inspectie CROW schadebeelden/beeldkwaliteit
Civiele kunstwerken	B	Inspectie op veiligheid/ functionaliteit
Openbare verlichting	B	Inspectie op functionaliteit/ NSVV-normen/ beeldkwaliteit
Riolering	B	Functioneel niveau/ RIONED-normen

Beleidskader - Gebouwen voor maatschappelijk en ruimtelijk beleid

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat in hoofdlijn uit twee delen: het maatschappelijk vastgoed en het strategische vastgoed. In totaal circa 375 vastgoedobjecten, gebouwen en gronden. Het maatschappelijk vastgoed huisvest organisaties die van belang zijn voor een prettige woonomgeving, sociale cohesie en maatschappelijk welzijn. Het zijn musea, wijkcentra, monumenten, sportgebouwen en -velden, atelierruimtes, terreinen voor volks- en speeltuinen en scoutingverenigingen en enkele tijdelijke onderwijsgebouwen. Ook hebben we zeven multifunctionele accommodaties (MFA's), waarin meerdere functies met elkaar in één gebouw gehuisvest zijn. Dit betreffen relatief grote en moderne gebouwen in onze portefeuille. Ter illustratie: deze zeven gebouwen beslaan meer dan een kwart van het aantal vierkante meters in onze portefeuille. Voorbeelden zijn het Eemhuis, het Icoon en de Zonneparel.

Onderdeel van de portefeuille zijn ook ongeveer 25 monumentale objecten, onder andere de Koppelpoort, de Onze Lieve Vrouwe-toren en het Belgenmonument. Het zijn met name objecten die een cultuurhistorische en/of maatschappelijke functie binnen de gemeente hebben. De exploitatie van deze groep panden kan door hun kenmerkende karakter niet kostendekkend gebeuren. Deze objecten zijn niet of slechts gedeeltelijk te verhuren en hebben hoge onderhoudskosten, omdat het onderhoud zeer specialistisch van aard is. Ten behoeve van deze onderhoudskosten wordt een onderhoudsvoorziening ingesteld met een jaarlijkse dotatie.

Over zeven tot twaalf jaar wordt een grootscheepse restauratie van de Onze Lieve Vrouwe-toren verwacht. Dergelijke grote investeringen worden niet binnen de onderhoudskosten begroot. In 2020 is het krediet van € 1 miljoen dat beschikbaar was voor onderhoud aan de torenspits doorgezet naar 2028. Het is nog niet exact bekend wat het benodigde budget zal zijn, maar het ligt naar verwachting boven de € 10 miljoen. Het doorschuiven van het budget is een eerste stap in het tijdig reserveren voor dit grote onderhoudsproject. Wij zullen op termijn terugkomen op de te verwachten restauratie van de toren, welke een zeer forse investering met zich mee zal brengen.

Om een beter beeld te krijgen van de toekomstige te verwachten vervangingsinvesteringen in de vastgoedportefeuille wordt gewerkt aan een meerjareninvesteringsplanning. Het is het streven om dit in 2023 weer een stap verder uit te werken, met de verwachte bijbehorende financiële opgave voor de komende jaren.

Een groot deel van het maatschappelijk vastgoed komt in aanmerking voor verduurzaming. Hiervoor is een Routekaart met een uitvoeringsplan opgesteld die op [10 november 2020](#) met de Raad is gedeeld. In 2021 en 2022 zijn de eerste gebouwen verduurzaamd met het verkregen budget. De komende jaren wordt dit doorgezet. Hierover is meer opgenomen in hoofdstuk 1.2, Ruimtelijke ontwikkeling.

De strategische portefeuille bestaat uit (tijdelijk) vastgoed, dat verworven is voor de uitbreiding en kwalitatieve verbetering van de stad, zoals voor woningbouw en voor bedrijfsmatige en infrastructurele projecten. Ook het te verkopen vastgoed maakt onderdeel uit van de strategische portefeuille.

Het beheer en de exploitatie van ons vastgoed hebben wij voor een groot deel uitbesteed aan SRO Amersfoort BV. Hiertoe hebben wij met SRO een Raamovereenkomst onroerende zaken gesloten, waarin ook zaken als staat van onderhoud en exploitatierisico zijn opgenomen. De vigerende overeenkomst loopt tot 2023. Ook de dienstverleningsovereenkomst van Sport loopt tot 2023. In nauw overleg met SRO worden de afspraken herijkt en de verlenging van de samenwerking wordt hiermee voorbereid.

In de Raamovereenkomst zijn onze afspraken met SRO vastgelegd. Ook hebben wij met KPI's vastgelegd welke informatie over ons vastgoed SRO rapporteert op de thema's veiligheid, duurzaamheid en klanttevredenheid. SRO zet stappen om de noodzakelijke informatie te kunnen delen en de klanttevredenheid van hun huurders te vergroten. De komende jaren werken wij met SRO aan de verbetering van de prestaties van ons vastgoed.

Voor de sportgebouwen en ook de meeste van de welzijns- en culturele gebouwen bouwt SRO de voorziening op en voert zij vanuit deze voorziening het meerjarig, planmatig onderhoud uit. Voor de MFA's en Flint geldt dat de gemeente de onderhoudsvoorziening opbouwt. De basis voor deze voorziening zijn meerjarige onderhoudsplannen die elke drie jaar geactualiseerd worden.

Beleidskader - Gebouwen voor gemeentelijke organisatie

In het najaar van 2019 heeft de raad besloten tot de realisatie van de nieuwe huisvesting voor de gemeentelijke organisatie. In het nieuwe kantoorconcept staat ontmoeten en samenwerken centraal. Door de toepassing van dit concept kunnen we onze huisvesting efficiënter maken en van 5 verschillende locaties naar 1 locatie gaan.

In afwachting van de start van de werkzaamheden voor de gemeentelijke huisvesting wordt in de huidige gebouwen alleen het instandhoudingsonderhoud uitgevoerd. Doordat realisatie van de nieuwe huisvesting nog enige tijd zal duren en om te kunnen voldoen aan wettelijke eisen m.b.t. brandveiligheid en ARBO zullen daarnaast ook extra werkzaamheden noodzakelijk zijn. Het rendement van deze voorzieningen zal uiteraard slechts tijdelijk kunnen zijn, gedeeltelijke desinvestering zal onontkoombaar zijn.

Gezien de planvorming voor het Stadhuis in 2015 sloot de voorziening onderhoud stadhuiscomplex niet meer aan bij het meerjarenonderhoudsplan en is op basis van verslaggevingsregels de voorziening geheel vrijgevallen en gestort in de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen stadhuisplein. De reserve wordt sindsdien gevoed met de jaarlijkse dotatie voor onderhoud gebouwen stadhuisplein. De onttrekking zal op basis van de werkelijke uitgaven plaatsvinden. Dat betreft, naast het meerjarenonderhoud voor Stadhuisplein 5 en 7, het instandhoudingsonderhoud voor de na de verhuizing te verlaten huidige gebouwen Stadhuisplein 1 en 3, Molenstraat 2. Voor de overige locaties Stadhuisplein 5 en 7 worden in de periode 2023-2026 onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd volgens de opgestelde duurzame meerjarenonderhoudsplannen voor deze gebouwen.

Daarnaast passen we de te verlaten gebouwen waar nodig aan zodat we in de tussentijd prettig, goed in het huidige stadhuis kunnen blijven werken, rekening houdend met de ervaringen van het

thuiswerken (coronaperiode) en de wens tot activiteit gericht en hybride werken. Het rendement van deze voorzieningen zal uiteraard slechts tijdelijk kunnen zijn, gedeeltelijke desinvestering zal onontkoombaar zijn.

Na het gereedkomen van de nieuwe huisvesting wordt een nieuw duurzaam meerjarenonderhoudsplan opgesteld, waarna de reserve wordt omgebouwd naar een reguliere onderhoudsvoorziening.

Onderwijshuisvesting

Gemeente en schoolbesturen hebben samen een zorgplicht t.a.v. de onderwijshuisvesting. Schoolbesturen zijn juridisch eigenaar van de schoolgebouwen, de gemeente heeft een economisch claimrecht. De gemeente is verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en vervangende nieuwbouw, schoolbesturen voor het totale onderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen. Omdat Amersfoort verouderde schoolgebouwen heeft, hebben schoolbesturen en gemeente in 2015 een [Integraal huisvestingsplan](#) gemaakt om alle onderwijshuisvesting te vervangen en te verduurzamen.

De gemeenteraad heeft in 2019 de gemeentelijke zorgplicht [gedoordecentraliseerd](#) aan de coöperaties Samenfoort PO en Samenfoort VO, waarin de schoolbesturen vertegenwoordigd zijn. De multifunctionele accommodaties die scholen huisvesten zijn geen onderdeel van de afspraken met de coöperaties. De coöperaties maken investeringsplannen voor de onderwijshuisvesting. De gemeenteraad heeft begin 2020 de [investeringsplannen](#) voor primair en voortgezet onderwijs voor de periode 2019-2022 ontvangen. Deze worden nu uitgevoerd.

Er wordt in het primair onderwijs wijkgericht gewerkt aan nieuwbouw. In Schothorst is begonnen met het vervangen van zeven oude basisscholen door vier nieuwe scholen. Nieuwbouw van drie basisscholen in het Soesterkwartier wordt in 2023 verder voorbereid. Het voortgezet onderwijs vernieuwt de komende periode vijf gebouwen. Het gaat daar om drie VMBO-gebouwen: Het Element, Guido en Trivium VMBO, een nieuwe locatie voor het Axia College (VSO) en het vernieuwen van de VO-school Amersfoortse Berg.

De gemeenteraad ontvangt eind 2022 de investeringsplannen voor de periode 2023-2026 en ter evaluatie de voortgangsrapportage voor de periode 2019-2022 met de eerste herijking van de doordecentralisatie.

Afschrijvingsduur per categorie

Tabel: PK.03 Afschrijvingsduur per categorie

CATEGORIE	AFSCHRIJVINGSDUUR
Materiële vaste activa	
Automatisering:	
Netwerkbekabeling glas	10 jaar
Thin-cliënts	6 jaar
Server software en licenties	3 á 5 jaar
Werkplekken	2 á 5 jaar
Data center voorzieningen	3 á 6 jaar
Inventaris:	
Meubilair	10 jaar
Overige voorzieningen	5 á 15 jaar
Vervoermiddelen:	
Dienstauto's	5 jaar
Gebouwen:	
Scholen	40 jaar
Sporthallen/ gymzalen	40 jaar
Zwembad - Theatervoorzieningen en overige gebouwen	20-50 jaar
Kleed- en wasaccomodaties	25 jaar
Diverse noodlokalen	15 jaar
Terreinen:	
Sportterreinen	40 jaar
Speelterreinen	30 jaar
Kunstgrasvelden	10 jaar
Infrastructuur:	
Reconstructies en groot onderhoud wegen	25 á 40 jaar
Kademuren/ bruggen	50 jaar
Beschoeiingen	40 jaar
Houten bruggen	25 jaar
Verkeersregelinstallaties	15 jaar
Openbare verlichting masten	48 jaar
Openbare verlichting armaturen	24 jaar
Openbare verlichting kabels	60 jaar
Openbare verlichting schakelkasten	30 jaar
Activa economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	
Rioleringsinvesteringen	40 jaar

Financiering

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman
Inleiding

We streven naar een optimale financiering van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn) in kasstromen. Dit noemen we de treasury-functie. Om deze treasury-functie goed uit te voeren, kijken we naar de meerjarige liquiditeitsontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland.

Beleidskaders/algemene uitgangspunten

De treasury-functie voeren wij uit binnen de kaders van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), de Wet HOF (Wet Houdbare Overheidsfinanciën) en binnen de vastgestelde gemeentelijke kaders: het Treasurystatuut en Verordening voor het Financieel Beheer en Beleid (2016).

Onze behoefte aan liquide middelen (financieringsbehoefte) bepalen we op basis van totaalfinanciering. Een belangrijk onderdeel daarvan is de financiering van investeringen welke op korte en lange termijn plaatsvinden. Deze investeringen financieren we conform de wettelijke kaders. We beperken ons tot de publieke taak en hanteren daarbij de volgende doelstellingen:

- er is voldoende financiering op de korte en lange termijn; zodoende kunnen we te allen tijde aan onze betaalverplichtingen voldoen;
- de risico's die aan de financiële transacties verbonden zijn, beheersen we; het betreft het renterisico, het koersrisico en het debiteuren-/crediteurenrisico op geldleningen.
- de rentelasten van de leningen beperken we zoveel mogelijk;
- de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities beperken we zoveel mogelijk.

Effectindicatoren financiering

Onze inzet

We maken onderscheid tussen financiering en dekking. In deze paragraaf hebben we het over de financiering. Bij financiering gaat het om de vraag hoe we aan onze financiële en liquide middelen (de betaalmiddelen) komen (bijv. door verkoop van gronden of door aangaan van geldleningen). Bij dekking gaat het om de vraag hoe we de baten kunnen aanwenden om de begroting sluitend te maken en te houden (bijv. opbrengst uitkering gemeentefonds en belastingopbrengsten ter dekking van afschrijvingslasten).

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet FIDO en de Wet HOF. Om vooral de financieringsrisico's te beperken staan in de Wet FIDO twee

instrumenten: de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. In de Wet HOF zijn de bepalingen opgenomen die betrekking hebben op het uitzetten van overtollige financieringsmiddelen bij de Schatkist, het zogenaamde schatkistbankieren. Deze vormen tezamen met het Treasurystatuut en Verordening voor het Financieel Beheer en Beleid (2016), de indicatoren voor ons treasury beleid.

Naleving Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO)

De Wet FIDO bepaalt dat het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties alleen mag voor de publieke taak. Enige uitzondering hierop is het uitzetten van overtollige middelen. Deze uitzettingen dienen dan een prudent karakter te hebben en niet gericht te zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Zo is het bijvoorbeeld verboden om aandelen of crypto currencies te kopen/te verkopen, dan wel te bankieren. Daarnaast bepaalt de Wet FIDO dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt (bepaald in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden) en dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente de renterisiconorm (bepaald in de uitvoeringsregeling), niet overschrijdt. Wij hebben de bepalingen in de wet FIDO nageleefd en hiermee (niet-)financieel rechtmatig gehandeld.

Tabel: PF.01 Effectindicatoren financiering

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
Rente risiconorm *1	116.457	122.587	124.143	126.417	121.459
Kasgeldlimiet *1	49.494	52.100	52.761	53.727	51.620
Schatkistbankieren drempel *2 (<)	10.165	10.226	10.241	10.264	10.215

*1) bron: Wet FIDO; 2) bron: Wet HOF

Renterisiconorm

De wettelijke renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximum gesteld aan het renterisico op de langlopende leningenportefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast.

Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De rente risiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. Op een begrotingstotaal in 2023 van € 612,9 miljoen bedraagt de rente risiconorm voor onze gemeente € 122,6 miljoen (20%). In 2023 vindt voor ruim € 30,8 miljoen aan aflossingen van bestaande leningen plaats. Er is derhalve nog ruimte voor het aantrekken van nieuwe langlopende leningen voor € 91,7 mln.

Tabel: PF.02 Verwacht renterisico

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
1. Omvang begroting	582.283	612.937	620.717	632.084	607.296
2. Renterisiconorm 20% (van 1)	116.457	122.587	124.143	126.417	121.459
3. Aflossingen en renteherzieningen (netto)	28.847	30.847	23.692	23.692	16.358
4. Ruimte onder de risiconorm	87.610	91.740	100.451	102.725	105.101
5. In % begroting	4,95%	5,03%	3,82%	3,75%	2,69%

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenten hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mogen financieren. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (exclusief de stortingen in de reserves). Voor Amersfoort bedraagt de limiet in 2023 € 52 miljoen. Over het algemeen benutten we de kasgeldlimiet optimaal, vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld (bijv. daggeld en kasgeld) momenteel vrijwel altijd lager is dan van langlopende leningen.

Tabel: PF.03 Berekende kasgeldlimiet

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
1. Omvang begroting	582.283	612.937	620.717	632.084	607.296
2. Kasgeldlimiet 8,5 % van 1	49.494	52.100	52.761	53.727	51.620

Koersrisico

Het koersrisico hangt sterk samen met het renterisico en heeft betrekking op (tussentijdse) koersdalingen van verhandelbare schuldtitels. Wij zijn niet in het bezit van deze schuldtitels en dus is het koersrisico niet aanwezig.

Debiteuren-/crediteurenrisico op geldleningen

Onder debiteurenrisico wordt verstaan het risico dat uitgezette geldleningen niet worden terugontvangen van marktpartijen. Wij beleggen onze overtollige geldmiddelen alleen bij de Schatkist. Daarom speelt dit risico hier niet.

Onder crediteurenrisico verstaan we het risico dat voor opgenomen geldleningen bij niet tijdige aflossing een boete verschuldigd is.

Schatkistbankieren

De Wet HOF verplicht de lagere overheden alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, om zo het overheidstekort binnen de grenzen van de Europese doelstellingen te brengen en te houden. De wet biedt, onder bepaalde voorwaarden, (lagere) overheden de mogelijkheid elkaar leningen te verstrekken. Dit kan voor beide partijen leiden tot gunstige rentecondities. Deze mogelijkheid zal bij het toekomstig aantrekken van langlopende geldleningen worden betrokken. Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet HOF een drempelbedrag opgenomen. Hiermee mag een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden.

Per 1 juli 2021 is de drempel van het Schatkistbankieren (SKB) gewijzigd:

- a. Een begrotingstotaal tot € 500 miljoen: de drempel is verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.
- b. Een begrotingstotaal > 500 miljoen: de drempel bedraagt € 10 miljoen plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal > € 500 miljoen.

Vanwege deze aanpassing van de drempel van het schatkistbankieren is ook het contract inzake saldoregulatie met huisbankier de BNG Bank aangepast naar de nieuwe drempelbedragen. Voor Amersfoort geldt vanaf het derde kwartaal 2021 het drempelbedrag voor schatkistbankieren € 10,1 miljoen.

De Gemeente Amersfoort heeft echter een lager drempelbedrag van € 300.000 ingeregeld. Dit vanwege de negatieve creditrente welke door de BNG Bank per 1 juli 2021 in rekening wordt gebracht over een positief saldo op de rekening-courant. Dit voorkomt het betalen van negatieve rente (de Schatkist brengt momenteel geen rente in rekening).

Afhankelijk van renteontwikkeling 2022 en verder kan aanpassing van drempelbedrag plaatsvinden.

Tabel: PF.04 Berekende drempel schatkistbankieren

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
1. Omvang begroting	582.283	612.937	620.717	632.084	607.296
2. drempel € 10 miljoen + 0,2% van restant van het deel > € 500 miljoen	10.165	10.226	10.241	10.264	10.215

Methodiek rente-toerekening

Ter vergroting van de transparantie van het begroting- en verantwoordingsproces geven we in deze paragraaf inzicht in de berekening van de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop de rente aan de investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de totstandkoming van de financieringsbehoefte.

Rentevisie

Generiek

In 2022 wordt de economie in Nederland en daar buiten fors beïnvloed door hoge inflatie. Deze wordt mede veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne en de economische ontwikkelingen inzake corona.

De Europese Centrale Bank (ECB) geeft prioriteit aan verkrapping van het monetaire beleid om de inflatie te beteugelen. De inflatie ligt momenteel in Europa al boven de 8%. De ECB verwacht dat de inflatie in 2023 en in 2024 lager ligt.

Specifiek

De ECB heeft op 21 juli 2022 vanwege de inflatie een renteverhoging doorgevoerd van 50 procentpunten (0,50%). Hiermee is het tijdperk van negatieve rente in de eurozone vooralsnog ten einde. Het depositotarief is nu 0,0%, de herfinancieringsrente 0,5%. Het was de eerste renteverhoging van de ECB in elf jaar.

De ECB is voornemens de rente in september 2022 verder te verhogen. De ECB hoopt dat ze met het beëindigen van het opkoopprogramma van obligaties en het verhogen van de rente een rem kan zetten op de inflatie.

Hierdoor is er momenteel een einde komen aan de negatieve rente op kortlopende geldleningen (<1 jaar). Door de renteverhogingen van de ECB zal de rente op de kapitaalmarkt ook oplopen.

In de financieringsbehoefte houden we hiermee rekening mee. Het is echter onzeker of deze verwachting uit gaat komen.

Voor onze financieringsbehoefte voor de jaren 2023-2026 gaan wij uit van de rentepercentages zoals opgenomen in tabel FP.05.

Tabel: PF.05 Toegepaste percentages financieringsbehoefte

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
Geldmarkt rente	0,00%	0,25%	0,50%	0,75%	0,50%
Kapitaalmarkt rente	2,00%	3,00%	3,50%	3,50%	3,00%

Financieringsbehoefte

Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk te kunnen bepalen (wat verplicht is op grond van het BBV) is, op basis van ervaringsgegevens, uitgegaan van het gegeven dat niet alle geplande nieuwe investeringen worden gerealiseerd conform initiële planning en dat niet alle geplande mutaties in de reserves daadwerkelijk plaatsvinden.

Afwijkingen op de uitgaven van de geplande investeringen en op de reserves en voorzieningen zullen, evenals de ontwikkeling van de rente, effect hebben op de berekende financieringsbehoefte en zullen budgettaire consequenties hebben.

Tabel: PF.06.01 Berekende financieringsbehoefte 2023

FINANCIERINGSBEHOEFTE 2023			BEDRAG	RENTE
<u>Geraamde stand financieringsbehoefte 01-01-2023 afgerond (= financieringsoverschot in 2023)*</u>			-75.000	
Waarvan kort geld	0,25%	0	nvt*	0
Waarvan lang geld	3,00%	0	nvt*	0
<u>Bij:</u>				
Aankoop gronden			3.890	
Investerings			80.127	
Aflossingen op geldleningen o/g			30.846	
Afname voorzieningen			362	
Afname reserves			2.572	
<u>Af:</u>				
Bijdragen Provincie-/BTW Compensatiefonds			-21.000	
Afschrijvingen			-21.622	
Aflossingen op geldleningen u/g			-2.440	
GERAAMDE STAND FINANCIERINGSBEHOEFTE 31-12-2023 EN RENTE			-2.265	0

Tabel: PF.06.02 Berekende financieringsbehoefte 2024

FINANCIERINGSBEHOEFTE 2024			BEDRAG	RENTE
<u>Geraamde stand financieringsbehoefte 01-01-2024 afgerond (= financieringsoverschot in 2024)*</u>			-2.000	
Waarvan kort geld	0,50%	0	nvt*	0
Waarvan lang geld	3,50%	0	nvt*	0
<u>Bij:</u>				
Investerings			72.424	
Aflossingen op geldleningen o/g			23.692	
Afname voorzieningen			392	
<u>Af:</u>				
Bijdragen Provincie-/BTW Compensatiefonds			-21.000	
Afschrijvingen			-22.654	
Aflossingen op geldleningen u/g			-2.460	
Verkoop gronden			-9.814	
Toename reserves			-600	
GERAAMDE STAND FINANCIERINGSBEHOEFTE 31-12-2024 EN RENTE			37.980	0

Tabel: PF.06.03 Berekende financieringsbehoefte 2025

FINANCIERINGSBEHOEFTE 2025			BEDRAG	RENTE
<u>Geraamde stand financieringsbehoefte 01-01-2025 afgerond</u>			38.000	
Waarvan kort geld	0,75%	38.000		285
Waarvan lang geld	3,50%	0		0
<u>Bij:</u>				
Aankoop gronden			11.781	
Investerings			55.898	
Aflossingen op geldleningen o/g			33.692	
Afname reserves			1.758	
<u>Af:</u>				
Bijdragen Provincie-/BTW Compensatiefonds			-21.000	
Afschrijvingen			-24.151	
Aflossingen op geldleningen u/g			-2.378	
Toename voorzieningen			-2.287	
GERAAMDE STAND FINANCIERINGSBEHOEFTE 31-12-2025 EN RENTE			91.313	285

Tabel: PF.06.04 Berekende financieringsbehoefte 2026

FINANCIERINGSBEHOEFTE 2026			BEDRAG	RENTE
<u>Geraamde stand financieringsbehoefte 01-01-2026 afgerond</u>			92.000	
Waarvan kort geld	0,50%	49.000		245
Waarvan lang geld	3,00%	43.000		1.290
<u>Bij:</u>				
Investerings			26.178	
Aflossingen op geldleningen o/g			16.358	
Afname reserves			980	
<u>Af:</u>				
Bijdragen Provincie-/BTW Compensatiefonds			-21.000	
Afschrijvingen			-26.626	
Aflossingen op geldleningen u/g			-2.509	
Verkoop gronden			-11.256	
Toename voorzieningen			-3.667	
GERAAMDE STAND FINANCIERINGSBEHOEFTE 31-12-2026 EN RENTE			70.458	1.535

Berekening rentepercentage grondexploitaties 2023 tot en met 2026

Door de commissie BBV is bepaald dat de rente toerekening aan de grondexploitaties moet worden beperkt tot de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen. Het over het vreemd vermogen te hanteren rentepercentage moet worden bepaald door het gewogen gemiddeld rentepercentage van de bestaande lening portefeuille, naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen. De verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen is bepaald vanuit de vastgestelde balans van het gemeentelijk jaarverslag 2021.

Het rekenpercentage van de rente voor de grondexploitaties is voor de (meerjaren) raming 2023 tot en met 2026 bepaald op 1,5%.

Tabel: PF.07 Berekening rentepercentage Grondexploitaties 2023-2026

BEREKENING RENTEPERCENTAGE GRONDEXPLOITATIES	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
Leningportefeuille	295.593	264.746	241.055	217.363
Boekrente	6.470	5.655	5.002	4.393
Gewogen gemiddeld rentepercentage	2,19%	2,14%	2,08%	2,02%
Vreemd vermogen	421.138	421.138	421.138	421.138
Totaal vermogen	609.730	609.730	609.730	609.730
Berekend percentage	1,51%	1,48%	1,43%	1,40%

Toerekening rente en renteresultaat

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de berekening van de rentelasten, de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan de taakvelden en het renteresultaat. In onderstaand overzicht wordt dit zichtbaar gemaakt.

Het rente - omslagpercentage is voor de (meerjaren) raming 2023 tot en met 2026 bepaald op 1,0 %.

Tabel: PF.08 Renteschema 2023 tot en met 2026

RENTESHEMA	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
externe rentelasten korte en lange financiering	7.368	6.509	5.503	6.144
externe rentebaten	-499	-446	-393	-331
door te rekenen rente	6.869	6.063	5.110	5.814
rente die aan de grondexploitatie moet worden doorbereken	-932	-980	-827	-984
rente van projectfinanciering die aan het taakveld moet worden toegerekend	-897	-854	-216	-216
saldo door te rekenen rente	5.040	4.229	4.067	4.613
rente eigen vermogen	0	0	0	0
rente voorzieningen	0	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	5.040	4.229	4.067	4.613
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	5.549	6.167	6.649	7.018
Verwacht Renteresultaat op het taakveld Treasury	509	1.938	2.582	2.405
RENTEPERCENTAGE AAN TAAKVELDEN TOEGEREKENDE RENTE	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%

Verloop opgenomen geldleningen

Tabel: PF.09.01 Verloop opgenomen geldleningen

	31-12-2021 REALISATIE	31-12-2022 VERWACHTE OMVANG	31-12-2023 VERWACHTE OMVANG
Totaal	225.978	295.593	264.746

Verloop uitgezette geldleningen

Tabel: PF.09.02 Verloop uitgezette geldleningen

	31-12-2021 REALISATIE	31-12-2022 VERWACHTE OMVANG	31-12-2023 VERWACHTE OMVANG
Totaal	15.119	14.987	14.931

Tabel: PF.09.03 Verloop uitgezette geldleningen (ambtenarenhypotheken)

	31-12-2021 REALISATIE	31-12-2022 VERWACHTE OMVANG	31-12-2023 VERWACHTE OMVANG
Totaal	29.270	22.892	20.509

EMU-saldo

De Europese afspraken (Economische en Monetaire Unie) die in de wet HOF zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de mede-overheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor decentrale overheden is bepaald op een macro

EMU-norm van 0,4 % van het BBP (Bruto Binnenlands Product) voor de periode van 2019 tot en met 2022. Om de afzonderlijke provincies en gemeenten tijdig een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het Ministerie BZK in lijn met de Wet Hof individuele EMU-referentiewaarden.

De individuele referentiewaarde voor de Gemeente Amersfoort is op basis van het begrotingstotaal 2023 bepaald op € 22,6 miljoen (bron: Ministerie BZK Gemeentefonds Septembecirculaire 2021). Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Tabel: PF.10 Berekening EMU-saldo

(x € mln.)

	2022 REALISATIE T/M SEPT, AANGEVULD MET RAMING RESTERENDE PERIODE	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
+01 Exploitatiesaldo vóór toevoeging c.q. onttrekking reserves	-12,8	-19,9	-4,4	3,4	-13,2
-02 Mutatie (im)materiële vaste activa	41,2	80,8	55,3	44,5	5,3
+03 Mutatie voorzieningen	-6,2	-4,2	-3,2	1,3	2,8
-04 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4,6	3,2	-10,2	10,5	-11,4
+05 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAAL	-55,7	-108,2	-52,8	-50,3	-4,3

Lokale heffingen

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman

Inleiding

Belastingheffing is geregeld in de Grondwet en is alleen toegestaan op basis van een wet, die door de regering en de Staten Generaal is vastgesteld. Ten aanzien van de gemeentelijke belastingheffing is het de Gemeentewet waarin is bepaald welke belastingen geheven mogen worden. De raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting middels het vaststellen van een belastingverordening.

In het kader van de heffing van gemeentelijk belastingen heeft gemeente Amersfoort de volgende doelstellingen:

- lasten die reëel zijn bij het voorzieningenniveau van een stad als Amersfoort;
- het kostendekkend opleggen van rioolheffing, afvalstoffenheffing en rechten (retributies).

Het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) bevat het verslaggevingskader rondom begroting en verantwoording. De begroting dient verschillende paragrafen te bevatten, waaronder een paragraaf 'lokale heffingen'. Ingevolge artikel 10 BBV bevat de paragraaf betreffende de lokale heffingen tenminste:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Beleidskaders/algemene uitgangspunten

De (woon)lasten zijn reëel en passen bij het voorzieningenniveau van Amersfoort. Bij de kwaliteit en het voorzieningenniveau van een stad als Amersfoort horen lokale lasten die beperkt blijven, maar wél reëel en op een gemiddeld niveau zijn. Voor de heffingen (afvalstoffenheffing en rioolheffing) en rechten (gemeentelijke dienstverlening tegen betaling, zoals leges) geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. De tariefaanpassingen zijn daarmee een resultante van de kostenontwikkelingen.

Ondanks de huidige hoge inflatie heeft de gemeente Amersfoort de verhoging van de belastingtarieven in de begroting en beleidsvoorstellen weten te beperken tot een trendmatige verhoging van slechts 2%, conform besluitvorming van de kaderbrief 2023-2026. Voor de tarieven van de rechten blijft als uitgangspunt gelden dat deze maximaal 100% kostendekkend zijn.

Overzicht belastingen en heffingen

De belangrijkste belastingen, heffingen en rechten (retributies) die door onze gemeente worden geheven, zijn:

- onroerendezaakbelastingen (OZB);
- afvalstoffenheffing;
- rioolheffingen;
- precariobelasting;
- hondenbelasting;
- toeristenbelasting;
- parkeerbelasting;
- leges.

Daarnaast worden onder meer nog enkele rechten geheven, zoals marktgeden, haven- en liggelden en begraafplaatsrechten. Tenslotte wordt er in de binnenstad, Euterpeplein en Neptunusplein ook reclamebelasting geheven.

De opbrengst van de reclamebelasting komt ten goede aan de ondernemersfondsen in het betreffende gebied ten behoeve van de kwaliteitsversterking van het gebied. De gemeente genereert met de reclamebelasting dus geen eigen inkomsten.

Landelijke ontwikkelingen

Omgevingswet

Naar verwachting zullen op 1 januari 2023 de Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking treden. Inwerkingtreding van deze wetten brengt een grote verandering teweeg in de wijze waarop gemeenten werken, bijvoorbeeld op de organisatie, de samenwerking in de keten, de systemen en de (werk)processen. Er zijn op dit moment nog de nodige onzekerheden over daadwerkelijke kosten en opbrengsten die de inwerkingtreding voor het jaar 2023 met zich mee zal brengen. Met name heeft de wetswijziging invloed op de legesverordening en de tarieven. Voordat de belastingverordeningen 2023 worden vastgesteld kan echter geen volledige zekerheid worden verkregen of de aangekondigde wetswijzigingen ook daadwerkelijk doorgaan. Met deze situatie wordt bij opstellen van de legesverordening voor 2023 reeds rekening gehouden. Bij het aanbieden van de vast te stellen belastingverordeningen 2023 zullen wij de raad gelijktijdig een voorstel doen, waarmee de legesheffing over 2023 wordt veiliggesteld, ongeacht of de Ow en Wkb wel of niet in werking treden.

Verantwoordingsdocument en een vernieuwd taxatieverslag

Het huidige taxatieverslag dat wordt gebruikt om de WOZ-waarde te onderbouwen is de afgelopen 25 jaar (min of meer) gelijk gebleven. Ook moeten gemeenten als gevolg van uitspraken van de Hoge Raad (op de zaak betrekking hebbende stukken) al in de bezwaarfase verplicht aanvullende gegevens verstrekken aan de belanghebbende, of deze ter inzage leggen op het gemeentehuis, en zien we dat gemeenten in het kader van beroepsprocedures vaak een taxatiematrix met aanvullende gegevens opstellen waarmee ze willen aantonen dat de WOZ-waarde juist is. De Waarderingskamer wil de onderbouwing van de WOZ-taxaties verbeteren door samen met betrokken partijen te werken aan een verantwoordingsdocument en een vernieuwd taxatieverslag. De combinatie van deze twee documenten moet de volledige onderbouwing van de WOZ-waarde zijn. Daarbuiten zouden geen andere gegevens verstrekt hoeven te worden.

Het jaarlijks opstellen van een verantwoordingsdocument zal inspanning kosten, maar hopelijk kan dit worden "terugverdiend" in bezwaar- en beroepsprocedures doordat de waarden zowel door belanghebbenden als door de rechters beter zullen worden geaccepteerd.

Bouwstenen en voorstellen voor verbeteringen en vereenvoudigingen van het belastingstelsel

De Staatssecretaris van Financiën Fiscaliteit en Belastingdienst heeft in 2020 het pakket 'Bouwstenen voor een beter belastingstelsel' aan de Tweede Kamer aangeboden. Er zijn 10 verschillende onderzoeken uitgevoerd over de volle breedte van het belastingstelsel. Ook de lokale (gemeentelijke) belastingen zijn onderzocht. Een en ander heeft geresulteerd in een groot aantal beleidsopties die successievelijk en al dan niet separaat door de regering en het parlement worden vertaald in wet- en regelgeving.

Lokale lastendruk

We geven via dit onderdeel inzicht in de lokale lastendruk. De woonlasten omvatten het totaal van de gemiddelde aanslag onroerendezaakbelasting eigenaar woningen (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor één en meerpersoonshuishoudens.

Het is mogelijk dat gegevens in dit overzicht niet overeenkomen met gegevens, zoals opgenomen in de begroting en belastingvoorstellen voor datzelfde jaar in een vorige editie van het overzicht. Dat komt doordat voor een aantal onderliggende gegevens (met name de gemiddelde woningwaarde) pas met enige vertraging gegevens beschikbaar zijn. Voor elke versie van dit overzicht wordt steeds de meest actuele cijfers gebruikt, die beschikbaar zijn.

De ontwikkelingen in de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing worden in het volgende overzicht weergegeven. Voor de berekening van de rioolheffing en OZB 2023 is uitgegaan van een gemiddelde woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 362.000 (prijsspeil 1 januari 2021). In de begroting 2022 gingen we nog uit van een gemiddelde WOZ-waarde van € 326.000 (prijsspeil 1 januari 2020).

De lokale lastendruk voor de inwoners neemt toe. Voor eenpersoonshuishoudens stijgt de gemiddelde lastendruk met € 48. Voor meerpersoonshuishoudens stijgt de gemiddelde lastendruk met € 56. Deze stijgingen worden met name veroorzaakt door de ontwikkelingen bij de afvalstoffenheffing. De tariefontwikkelingen worden verderop in de paragraaf verder toelicht.

Tabel: PL.01 Lastenontwikkeling inwoners

(bedragen x € 1,--)

Eenpersoonshuishoudens	Begroting 2022	Begroting 2023	groei %	groei €
OZB-gebruikersdeel	0	0	0,0%	0
Rioolheffing-gebruikersdeel	60	63	5,0%	3
Afvalstoffenheffing	247	273	10,5%	26
Lasten huurders	307	336	9,4%	29
OZB-eigenarendeel	394	408	3,6%	14
Rioolheffing-eigenarendeel	74	79	6,8%	5
Lasten eigenaren / bewoners	775	823	6,2%	48
Meerpersoonshuishoudens	Begroting 2022	Begroting 2023	groei %	groei €
OZB-gebruikersdeel	0	0	0,0%	0
Rioolheffing-gebruikersdeel	60	63	5,0%	3
Afvalstoffenheffing	343	377	9,9%	34
Lasten huurders	403	440	9,2%	37
OZB-eigenarendeel	394	408	3,6%	14
Rioolheffing-eigenarendeel	74	79	6,8%	5
Lasten eigenaren / bewoners	871	927	6,4%	56

- De gemiddelde woningwaarde is in het afgelopen jaar gemiddeld gestegen van € 326.000 naar € 362.000, dat is 11%. Dat betekent niet dat de OZB aanslagen ook stijgen met 11%. Er vindt een correctie plaats door het tarief te verlagen. In totaal is er een stijging van 2% van de totale OZB-opbrengsten over de bestaande woningvoorraad. Daarnaast komt er 1,6% aan stijging van de OZB-opbrengsten bij door areaaluitbreiding. Dat zijn nieuwe woningen (die gemiddeld duurder zijn dan de bestaande woningen) en uitbreidingen zoals een serre of dakkapel
- Een ongewijzigde bestaande woning gaat gemiddeld 2% meer aan OZB betalen (zelfs al is de WOZ-waarde gestegen). Is een woning gewijzigd, zoals uitbreiding met een serre of dakkapel, dan moet ook OZB betaald worden over die uitbreiding.
- Een individuele woning wijkt altijd af van het gemiddelde, dus een inwoner zal iets meer of minder dan 2% verhoging moeten gaan betalen. Reden is dat de ene woning meer in waarde is gestegen dan de andere
 - De opbrengst rioolheffing kent een maximum, namelijk de werkelijke kosten (100% kostendekkendheid)
 - De totale WOZ-waarde is nog niet bekend bij het opstellen van de begroting, er is een inschatting gemaakt o.b.v. hetgeen bekend is.
 - Het daadwerkelijke tarief kan daardoor afwijken van de inschatting bij de begroting. Dat heeft deze keer als consequentie dat het begrote tarief 2023 5% hoger is dan in de vorige begroting, maar dat het begrote tarief 2023 t.o.v. het uiteindelijke tarief 2022 7,6% hoger is
 - Reden daarvoor is dat de WOZ-waardeontwikkeling in het afgelopen belastingjaar hoger is dan verwacht
 - Bij de rioolheffing wordt het tarief wel aangepast vanwege het plafond van maximaal 100% kostendekkendheid, het OZB-tarief hoeft niet aangepast te worden. Een onvoorziene stijging leidt tot meer OZB-inkomsten. De stijging van vorig jaar is meegenomen in de berekening van dit jaar.

Vergelijking woonlasten

Voor de vergelijking van de woonlasten vergelijken we onszelf met andere gemeenten met dezelfde omvang als Amersfoort. Hierbij maken we gebruik van de gegevens van Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). Zij maken hierbij onderscheid tussen één en meerpersoonshuishoudens en tussen eigenaren van woningen en huurders. In de tabel is uitgegaan van een WOZ-waarde voor koopwoningen (eigenaren-bewoners) ad € 443.000 en voor huurwoningen van woningbouwcorporaties (huurders) ad € 227.000. Zowel COELO als het CBS nemen de overige huurwoningen niet mee in hun berekeningen. In de woonlastentabel inwoners (Tabel: PL.01 Lastenontwikkeling inwoners) maken we dit onderscheid niet en gaan we uit van één gemiddelde WOZ-waarde van alle woningen dienende tot hoofdverblijf met een waarde van € 362.000.

Tabel: PL.01A Atlas Lokale Lasten Coelo 2022

Eigenaar - bewoner	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Zaanstad	959	959
Apeldoorn	901	919
Amersfoort	897	994
Utrecht	884	966
Arnhem	876	949
Haarlem	826	969
Zwolle	740	800
's-Hertogenbosch	638	690

Huurders	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Zaanstad	623	623
Apeldoorn	372	389
Utrecht	339	448
Amersfoort	288	385
Arnhem	278	351
Haarlem	270	412
's-Hertogenbosch	264	317
Zwolle	237	296

Overzicht raming belastingopbrengsten

Tabel PL.02 geeft een overzicht van de geraamde belastingopbrengsten per belastingsoort over de periode 2021-2026. De verschillende belastingsoorten worden hieronder verder uiteengezet.

Tabel: PL.02 Overzicht geraamde belastingopbrengsten

	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
Afvalstoffenheffing	21.144	21.166	23.717	24.568	25.197	25.758
Hondenbelasting	720	738	753	753	753	753
OZB	50.508	51.657	53.797	54.519	55.240	55.962
Precariobelasting	1.350	164	167	167	167	167
Rioolheffing	14.127	14.216	15.492	15.923	16.514	17.069
Toeristenbelasting	300	600	600	600	600	600
TOTAAL	88.149	88.541	94.526	96.530	98.471	100.309

Afvalstoffenheffing

Algemeen

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge de Wet milieubeheer voor de gemeente een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

De afvalstoffenheffing is mag ten hoogste kostendekkend zijn. Het beleid van volledige kostendekking zetten wij ook in 2023 voort. De toegepaste heffingssystematiek met twee tarieven, een (lager) tarief voor eenpersoonshuishoudens en een (hoger) tarief voor meerpersoonshuishoudens, wordt ook in 2023 gehanteerd.

Kostenontwikkelingen

De lasten voor het ophalen en verwerken van afvalstoffen stijgen. Als gevolg van de stijging van de kostenbasis zijn de afvaltarieven gestegen en daarmee ook de hoogte van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. In tabel PL.03 is de uitsplitsing van de kostenbasis opgenomen.

Tabel: PL.03 Kostenbasis afvalstoffenheffing

Afvalverwerking	Begroting 2022	Begroting 2023
AVU	6.274	6.585
ROVA	9.682	11.084
Zwerfafval	1.163	1.225
Compensabele BTW	3.346	3.666
Oninbaar	46	75
Kwijtschelding	1.001	1.218
Overige kosten	1.501	1.843
Opbrengst oud papier en PMD	-1.848	-1.978
Totaal afvalverwerking	21.165	23.718
Overige kosten gespecificeerd:		
Diensten van derden	661	544
Kapitaallasten	25	277
Lasten voor inning (incl. loonindexering)	241	223
Directe en indirecte lasten	212	352
Overhead	362	446
Totaal overige kosten	1.501	1.842

Tarieven

De afvalstoffenheffing gaat in 2023 omhoog. Het tarief van een eenpersoonshuishouden gaat met € 26 omhoog van € 247 in 2022 naar € 273 in 2023. Het tarief van een meerpersoonshuishouden gaat met € 34 omhoog van € 343 in 2022 naar € 377 in 2023. Deze stijging wordt deels veroorzaakt door de invoering van de inzameling van de grondstoffen GFT, OPK en PMD in de gestapelde bouw in de gehele stad. In juli 2021 heeft de Raad hierover een besluit genomen. Hierdoor stijgen de lasten in een paar jaar tijd structureel met € 1,2 miljoen. De meerkosten voor de aanpak van de kleinschalige gestapelde bouw zijn niet in het tarief opgenomen. We voorzien dat deze incidentele lasten opgevangen kunnen worden met een incidenteel batig saldo van 2022. Daarnaast stijgt het tarief onder andere als gevolg van de ontwikkelingen in de verwerking van de grondstoffenmarkt en loon- en prijsindexeringen. Zie de financiële analyse in paragraaf 1.1.4 Milieu voor alle ontwikkelingen in de baten en lasten van de afvalstoffenheffing.

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

Algemeen

Van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken wordt onder de naam ‘onroerende-zaakbelastingen’ (OZB) twee directe belastingen geheven:

1. een belasting van degene die een onroerende zaak die niet in hoofdzaak als woning dient, bij het begin van het kalenderjaar al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt (gebruikersbelasting);
2. een belasting van degen die bij het begin van het kalenderjaar het genot heeft van een onroerende zaak krachtens eigendom, bezit of beperkt recht (eigenarenbelasting).

De gebruikersbelasting wordt uitsluitend geheven over niet-woningen en de eigenarenbelasting over zowel woningen als niet-woningen.

Tariefontwikkeling

Uitgangspunt is dat de (woon)lasten reëel zijn en passen bij het voorzieningenniveau van Amersfoort. Om dat voor de OZB te realiseren, zullen de waardeontwikkelingen van de woningen en de niet-woningen in de tarieven gecompenseerd worden.

De nieuw vastgestelde WOZ-waarden voor de heffing OZB 2023 zijn gebaseerd op het prijspeil van 1 januari 2022. Bij de berekening van de (voorlopige) nieuwe OZB tarieven 2023 is uitgegaan van de eerste prognoses van de nieuwe WOZ-waarden. Berekend is een gemiddelde waarde­stijging voor de woningen van 15% en voor niet-woningen een daling van 1%.

Deze waardemutaties wordt nog verdisconteerd in de berekening van de tarieven om de totale belastingopbrengst op een gelijk niveau te houden. De totale opbrengst zal dan enkel nog stijgen met de 2% regulier peilaanpassing, de bouwkundige uitbreidingen of verbeteringen (naar verwachting 1,6% extra) en de overige areaaluitbreidingen. Nadat in medio oktober minstens 70% van de objecten getaxeerd is en er meer zicht op de daadwerkelijke waardemutatie komt, kan de

waardemutatie nauwkeuriger worden bepaald. Daarna kunnen de definitieve tarieven worden berekend.

In de begroting 2022 was een incidentele OZB-verlaging opgenomen van € 575.000 ter compensatie van de precariobelasting op de kabels en leidingen van nutsbedrijven. Deze OZB-verlaging zou in 2023 teruggedraaid worden. Met het oog op de hoge inflatie en gestegen energielasten voor onze inwoners, heeft ons College er voor gekozen deze verhoging in 2023 niet door te voeren. Voor 2024 zullen we hier een nieuwe afweging in maken.

Herwaardering

Zodra medio december 2022 90% van de woningen en de niet-woningen getaxeerd is, kan bij de Waarderingskamer een verzoek worden ingediend om in 2023 te mogen beschikken en eind januari 2023 de (bulk) OZB aanslagen op te leggen.

Bij de vaststelling van de verordeningen OZB en rioolheffing gaan wij nader in op de uitkomsten van de herwaardering en zullen dan eveneens de nieuwe gemiddelde WOZ-waarde opnemen (verplichte indicator BBV). Vanwege de complexiteit van de markt voor onroerend goed op dit moment is het nog de vraag of de herwaardering voor de begrotingsvaststelling kan worden afgerond.

Samenwerking met inwoners en bedrijven

Wij streven naar een zo goed mogelijke herwaardering, vertrouwen op deze waardering en streven naar een zo beperkt mogelijk aantal bezwaarschriften. Daarom zet de gemeente maximaal in op informeel contact tussen inwoner en taxateur. Dit informele contact geeft de inwoner de mogelijkheid om met de taxateur te overleggen over de totstandkoming van de WOZ-waarde. Ook wanneer de aanslag/WOZ-beschikking al is opgelegd en de inwoner of het bedrijf hierover vragen heeft, of als hij het niet eens is met de waarde. Dat past in een informelere benadering van geschilsituaties. Immers, een juridisch juiste duiding van een geschil, betekent niet automatisch dat een probleem is opgelost. Zonder afbreuk te doen aan de procedurele rechtvaardigheid, zijn er mogelijkheden om te zorgen voor effectieve geschilbeslechting. Het grote voordeel voor inwoners en bedrijven is dat zij niet per definitie bezwaar moeten maken om tot een oplossing te komen. Zo lossen we samen een probleem op en voorkomt het directe contact dat inwoners en bedrijven de stap naar een No-cure-no-pay bureau (NCNP) maken. Het aantal bezwaren door NCNP's is fors gestegen, wat voor de gemeente geleid heeft tot hogere kosten in de afgelopen jaren.

Is de aanslag eenmaal verstuurd, dan start het invorderingsproces. Dit invorderingsproces heeft als doel de belastingschulden zo volledig mogelijk te innen. Het is daarbij beleid van de gemeente Amersfoort om zo snel mogelijk in contact te komen met degenen die om diverse redenen de belastingschuld niet kunnen betalen en met hen afspraken te maken en zo nodig door te verwijzen naar maatschappelijke instanties zoals de schuldhulpverlening. Daarvoor wordt, op het moment dat er niet is betaald na de aanmaning, een extern bureau ingezet om belastingschuldigen telefonisch te benaderen. Op die manier worden onnodige dwanginvorderingskosten voor de inwoner zoveel mogelijk vermeden. Ook wordt er op de website van de gemeente verwezen naar mogelijkheden voor betalingsregelingen en het opnemen van contact. Er wordt soepel omgegaan met betalingsregelingen en zoveel mogelijk meegedacht met inwoners en bedrijven.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorwerpen op gemeentegrond die belast worden zijn bijvoorbeeld kabels en leidingen (behoudens van nutsbedrijven), terrassen, bouwmaterialen, zonneschermen, luifels, lichtreclames en vlaggen.

De tarieven precariobelasting worden voor 2023 trendmatig verhoogd met 2%.

Rioolheffing

Algemeen

Onder de naam rioolheffing kan op grond van de Gemeentewet een belasting worden geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan de inzameling en transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater, de inzameling en verwerking van hemelwater en grondwaterbeheer. De rioolheffing is evenals de afvalstoffenheffing een heffing die ten hoogste kostendekkend mag zijn. Ook bij de rioolheffing wordt het beleid van volledige kostendekkendheid gehandhaafd.

Voor de rioolheffing geldt dat de aanslag is gebaseerd op de WOZ-waarde van het pand. De hoogte van de tarieven is daarom afhankelijk van de uitkomst van de herwaardering. Evenals bij de OZB is de ontwikkeling van de WOZ-waardes niet relevant voor de hoogte van de gemiddelde aanslag. De eerder genoemde waardeontwikkelingen worden in de tarieven verdisconteerd.

Kostenontwikkelingen

De kosten van kwijtscheldingen, oninbaarverklaringen en het grondwaterbeheer zitten in deze heffing verwerkt, als ook een deel van de kosten voor straatreiniging/zwerfafval. In tabel PL.04 is de uitsplitsing van de kostenbasis opgenomen.

Tabel: PL.04 Kostenbasis rioolheffing

Riolerig	Begroting 2022	Begroting 2023
Dotaties aan voorzieningen	5.750	5.980
Kwijtschelding	128	162
Oninbaar	29	28
Straatreiniging	727	766
Beheer wegen- en watergangen	863	893
Compensabele BTW	2.056	2.257
Overige kosten	4.662	5.406
Totaal riolerig	14.215	15.492

Overige kosten gespecificeerd:		
Diensten derden	2.050	2.700
Rova	1.383	1.432
Lasten voor inning (incl. loonindexering)	219	223
Dienstverlening wijkbeheer	453	469
Directe en indirecte lasten	213	227
Overhead	344	355
Totaal overige kosten	4.662	5.406

Herwaardering

Voor de rioolheffing geldt dat de aanslag is gebaseerd op de WOZ-waarde van het pand. De hoogte van de tarieven is daarom afhankelijk van de uitkomst van de herwaardering. Evenals bij de OZB is de ontwikkeling van de WOZ-waardes niet relevant voor de hoogte van de gemiddelde aanslag. De eerder genoemde waardeontwikkelingen worden in de tarieven verdisconteerd.

Tarieven

De rioolheffing gaat in 2023 met € 5 omhoog. Deze verhoging wordt met name veroorzaakt door een verhoging van de spaarcomponent toekomstige vervangingsinvesteringen, extra budget voor klimaatadaptatie en loon- en prijsindexeringen. Zie de financiële analyse in paragraaf 1.1.5 Stedelijk beheer, klimaatadaptatie en groen voor alle ontwikkelingen in de baten en lasten van de rioolheffing.

Overige belastingen en rechten

Hondenbelasting

Hondenbelasting wordt geheven ter zake van het houden van een hond. De belasting wordt geheven over het aantal honden dat iemand houdt.

De tarieven voor de hondenbelasting worden trendmatig verhoogd met 2%.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven. De toeristenbelasting wordt geheven over het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Het tarief voor de toeristenbelasting wordt trendmatig verhoogd met 2% van € 2,40 naar € 2,45 per overnachting.

Parkeerbelasting

In het kader van de parkeerregulering worden onder naam parkeerbelasting een belasting geheven ter zake van het parkeren van een voertuig en een belasting ter zake van het verlenen van een vergunning voor het parkeren van een voertuig. Heffing en invordering van de parkeerbelastingen zijn in handen van de Coöperatie ParkeerService U.A.

De tarieven voor de parkeerbelasting worden trendmatig verhoogd met 2%.

Rechten (Retributies)

Rechten kunnen worden geheven ter zake van het gebruik van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen, werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of in onderhoud zijn, het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten en gemakkelikheden als de gemeente daaraan op enige manier medewerking verleend.

Leges

Leges zijn rechten die geheven worden wegens het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. De diensten, waarvoor door gemeente Amersfoort leges geheven wordt, zijn opgenomen in de bij de legesverordening behorende tarieventabel. Het betreft een scala van diensten die variëren van het verstrekken van paspoorten en rijbewijzen, het verlenen van omgevingsvergunningen tot en met het verlenen van evenementenvergunningen.

Onder het kopje 'landelijke ontwikkelingen' is de invloed van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op de leges uiteengezet.

Kwijtschelding van belastingen

De gemeente kan op grond van de wet gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen als een belastingschuldige niet in staat is om anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen.

Of kwijtschelding wordt verleend hangt af van de betalingscapaciteit en het vermogen van de belastingschuldigen. Bij de berekening daarvan mag de gemeente afwijken van de ministeriële kwijtscheldingsregeling en bij het bepalen van de kosten van bestaan ruimere regels stellen dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeente Amersfoort voert een actief en maximaal kwijtscheldingsbeleid en gaat voor de kosten van bestaan uit van 100% van de bijstandsnorm, waardoor maximale kwijtschelding wordt verleend.

Ook ondernemers die een zelfstandig bedrijf of beroep uitoefenen kunnen voor ten aanzien van hun privébelastingen voor kwijtschelding in aanmerking komen.

Aan bijstandsgerechtigden, inwoners die uitsluitend een AOW-uitkering hebben en ondernemers met een BBZ-uitkering wordt in de regel geautomatiseerd kwijtschelding verleend. Deze groep, groot zo'n 3.000 belastingschuldigen, hoeft dus geen verzoek om kwijtschelding in te dienen. De gemeente handelt daar proactief door met verleende toestemming van belastingschuldigen gegevens te laten toetsen bij het Inlichtingenbureau, een onderdeel van het Bureau ketenregistratie werk en inkomen (BKWI). Kwijtschelding is mogelijk voor de OZB, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (max.1 hond).

Grondbeleid

Portefeuillehouder

Willem-Jan Stegeman
Inleiding

Ambitie

Wij faciliteren en realiseren projecten en gebiedsontwikkelingen die passen binnen het gemeentelijk beleid. In dat verband verwerven wij, indien gewenst vanuit strategisch oogpunt, vastgoed (gronden en objecten). We beheren het vastgoed (al dan niet tijdelijk) en we verkopen het, binnen de geldende financiële en juridische kaders.

Beleidskaders/algemene uitgangspunten

Wij willen de stad Amersfoort verder ontwikkelen en verduurzamen in samenwerking en/of samenspraak met de inwoners, ondernemers en andere partijen in de stad.

Grondbeleid wordt ingezet om te faciliteren, te regisseren, te verbinden, te verleiden en zo nodig te verwerven.

Gebiedsontwikkelingen zijn zeer uiteenlopend van aard en veranderen in de loop van de tijd. Per ontwikkeling passen we maatwerk toe. Wij benoemen bij de start van een ontwikkeling onze gewenste rol en het instrumentarium dat we willen inzetten. Als gemeentelijke doelstellingen niet gerealiseerd (kunnen) worden door anderen of als we een ontwikkeling op gang willen brengen, zetten we actief grondbeleid in. Een actieve rol wordt altijd vooraf gegaan door een risico- en financiële analyse.

Wij zetten tijdelijk gebruik van vastgoed in om initiatieven met een (maatschappelijke) meerwaarde te faciliteren. Tijdelijk gebruik kan daarmee een bijdrage leveren aan de leefbaarheid, economische ontwikkeling, als vliegwiel fungeren of een startruimte voor initiatieven bieden. Als we gemeentelijk vastgoed verkopen, onderzoeken wij eerst of (sociale) woningbouw mogelijk is.

Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling in deze tijd met zich meebrengt en sturen daarom strak op de financiën. Dit doen we met behulp van scenarioanalyses, risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming, zodat tijdig ingegrepen en bijgestuurd kan worden.

Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving

Op 26 november 2021 is door de Hoge Raad het zogenaamd arrest-Didam geweest. De kernverplichting uit dat arrest-Didam kan als volgt worden samengevat.

De Hoge Raad heeft in het arrest-Didam bepaald dat uit het gelijkheidsbeginsel voortvloeit dat (o.m.) een gemeente die het voornemen heeft een aan haar toebehorende onroerende zaak te verkopen, ruimte moet bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen naar deze onroerende zaak indien (i) er meerdere gegadigden zijn voor de aankoop van de betreffende onroerende zaak of (ii) redelijkerwijze te verwachten is dat er meerdere gegadigden zullen zijn. In dat geval moeten er selectiecriteria opgesteld worden die objectief, toetsbaar en redelijk zijn. In geval van

slechts één serieuze gegadigde moet de gemeente zijn voornemen tot het verrichten van de privaatrechtelijke rechtshandeling tijdig voorafgaand aan de verkoop op zodanige wijze bekendmaken dat eenieder daarvan kennis kan nemen.

Publicaties vinden plaats op de gemeentelijke website Stadsmakelaar en in het Gemeenteblad. Ondertussen wordt de reikwijdte van het Didam arrest verder uitgekristalliseerd in rechterlijke uitspraken.

Ontwikkelingen woningmarkt

De behoefte aan woningen in Amersfoort is nog steeds groot, hoewel er sprake is van onzekerheid als gevolg van de economische situatie. De woningprijzen in de regio Amersfoort zijn afgelopen jaar verder gestegen.

De gemeente en de corporaties hebben de ambitie om binnen het woningbouwprogramma de komende jaren extra (sociale) huurwoningen voor de doelgroep beschikbaar te krijgen. Bij nieuwe ontwikkelingen bestaat de verplichting minimaal 35% sociale woningbouw toe te voegen aan het programma. De gemeente is bereid om ontwikkelingen die onrendabel worden door toevoegen van sociale woningbouw, financieel te ondersteunen. Ook wordt ingezet op meer woningen in de categorie middenhuur, zoals uitgewerkt in het vastgestelde [Deltaplan Wonen](#). Periodiek wordt gerapporteerd over de voortgang van de woonopgave, zie hiervoor [RIB 2022-068 - Voortgangsrapportage woningbouwopgave 2022-1](#). Wij zetten in op een inclusief en gevarieerd woningbouwprogramma. Dit wordt onder andere bereikt door transformatie en de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties.

Ondanks de oorlog in Oekraïne, hoge inflatie en stijgende hypotheekrente en dalende consumentenvertrouwen zijn de verkoopprijzen van zowel nieuwbouw als bestaande woningen het 1ste half jaar van 2022 nog gestegen. De krapte op de woningmarkt is nog steeds hoog. De komende tijd zal duidelijk worden in hoeverre de genoemde negatieve effecten een invloed hebben op de woningbouwmarktprijzen of dat de prijzen verder stijgen als gevolg van de genoemde krapte. Gegeven de grote schommelingen, is onzeker welke kant de markt op zal gaan.

De woningmarkt in Amersfoort ontwikkelt zich in lijn met het landelijk beeld. Voor de vrije sector huurwoningen geldt dat vanaf 1 mei 2021 de jaarlijkse huurverhoging begrensd is tot de inflatie plus 1 procent, dit geldt tot 2024. Er is nog steeds onvoldoende beschikbare capaciteit van menskracht, stijgende materiaalprijzen en lange levertijden. Bij de bepaling van de grondwaarde wordt rekening gehouden met de toegenomen onzekerheden.

Ontwikkelingen commercieel vastgoed

Waar de Amersfoortse bedrijfsruimtemarkt voorgaande jaren bekend stond als een stabiele markt, kenmerkt deze zich nu meer als een krappe markt. De opname van bestaand bedrijfsmatig vastgoed is dalende. De lagere opname van dit vastgoed in de gemeente Amersfoort van de afgelopen jaren wordt in zekere zin gedreven door het (beperkte) beschikbare bedrijfsruimte-aanbod, waardoor er niet aan de latente vraag kan worden voldaan. Wanneer er sprake is van aanbod schaarste in bestaand vastgoed, kunnen mogelijke verhuisbewegingen of uitbreidingen niet worden gefaciliteerd en stijgen de huurprijzen.

Bij de uitgifte van kavels is de belangstelling afgelopen periode toegenomen. Wel wordt geconstateerd dat er meer onzekerheid in de markt is a.g.v. de toename van inflatie, de stijgende rente en het afnemende consumentenvertrouwen. Dit zorgt voor langere verkoopprocessen.

Vastgestelde Grondexploitaties

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan worden de financiële kaders van een ontwikkeling vastgelegd in een grondexploitatie. Ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening zijn de lopende grondexploitaties per 1-11-2021 geactualiseerd. De exploitaties zijn getoetst aan de huidige marktsituatie: zowel het prijsniveau als de planningen zijn, waar nodig, bijgesteld.

Een toelichting van deze getallen is opgenomen in het [Meerjaren Programma Grondexploitaties 2021](#) (MPG 2021) vastgesteld op 31 mei 2022. De grondexploitatie ROVA is ook op 31 mei 2022 door de Raad ingesteld.

Tabel: PG.01 Grondexploitaties

(x € mln.)

		Boekwaarde		Te verwachten (na 1-11-2021)			NCW SALDI (jaarrek. 2021) prijspeil 1-1-2022
		(BEDRAGEN x € 1.000)	(gerealiseerde baten -/lasten per 1-11-2021)	BATEN	LASTEN	EINDWAARDE	
	JAAR GEREED						
Bestaand Stedelijk Gebied	2025	-20.587	27.188	22.906	-16.305	-15.017	
Wieken	2028	-17.844	20.753	8.994	-6.086	-5.265	
Vathorst Bedrijven	2032	-17.194	30.390	18.876	-5.680	-4.568	
Negatieve Grondexploitaties							
WWC De Birk	2022	-982	0	52	-1.035	-1.014	
Engweg	2022	-11	0	203	-214	-209	
Zwembad Liendert	2026	-1.012	4.201	4.225	-1.036	-938	
Leusderweg 249	2023	-308	384	440	-363	-349	
ROVA	2031	0	31.127	34.121	-2.994	-2.457	
Negatieve grondexploitaties		-57.938	114.043	89.817	-33.713	-29.817	

Positieve Grondexploitat ies	Lichtenberg	2026	-8.751	13.667	1.756	3.160	2.423
	Amersfoort Vernieuwt	2022	306	6	189	124	121
	De Schans	2026	-617	1.572	392	564	510
	Sportfondsenbad	2023	1.025	31	551	504	192
	Kavels over de Laak	2025	-1.598	4.024	967	1.459	1.348
	Positieve grondexploitaties		-9.635	19.300	3.855	5.811	4.594
TOTAAL GRONDEXPLOITATIE			-67.573	133.343	93.672	-27.902	-25.223

Facilitair grondbeleid

Naast actieve grondexploitaties faciliteert de gemeente een aantal projecten van particuliere initiatiefnemers. Dit houdt in dat de gemeente het particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren en bijvoorbeeld woningen te gaan bouwen. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende grondexploitatie worden (zo veel mogelijk) op de particuliere initiatiefnemer verhaald. Hiervoor wordt een anterieure overeenkomst gesloten. De gemeente koopt dus zelf geen grond aan. Het gaat hierbij in onze gemeente om een aantal grote ontwikkelingen zoals:

- Hogekwartier (AV)
- de Hoef
- de Wagenwerkplaats

Daarnaast worden er diverse kleinere ontwikkelingen gefaciliteerd.

Het uitgangspunt is dat, indien mogelijk, alle te maken kosten verhaald worden via een bijdrage van de particuliere initiatiefnemer. Deze baten en lasten worden jaarlijks (achteraf) verantwoord in de jaarrekening in programma 1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling.

Risico's en weerstandsvermogen

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn vaak complexe, langjarige trajecten waar veel geld mee gemoeid is en zeer verschillende risico's mogelijk zijn. Bij de herzieningen van de grondexploitaties worden de bekende risico's gekwantificeerd. Op grond van het BBV is binnen grondexploitaties maar een beperkte post onvoorzien toegestaan, wat een effect heeft op het risicoprofiel. De overige risico's worden meegenomen bij het bepalen van het gemeentebrede benodigde weerstandsvermogen.

Voor het risicomanagement maken wij gebruik van de Risman methodiek. Voor alle grote projecten zijn de risico's nader geïdentificeerd en voorzien van beheersmaatregelen. Hierdoor kan beter gestuurd worden op de projecten. Voor het bepalen van de hoogte van de risico's gebruiken we een Monte Carlo-analyse. Het totaalbedrag aan risico's wordt betrokken bij de analyse van het totaal benodigde weerstandsvermogen. De methodiek hiervan is vastgesteld door het college (zie Bijlage 2: Risico's grondexploitaties: zo werkt het in Amersfoort!).

Mede voor het bepalen van de risico's worden de grondexploitaties jaarlijks herzien. Bij deze herziening worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet meegenomen. Toch kunnen deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld Bovenduist, Kop van Isselt, herontwikkeling van de huidige

stadhuislocatie een substantieel risico-profiel met zich meebrengen, afhankelijk van de gekozen ontwikkelstrategie. Omdat deze strategie nog niet vastligt en ook andere ruimtelijke en financiële kaders niet zijn vastgesteld, zijn deze toekomstige risico's buiten beschouwing gelaten.

De verwachte maatschappelijke en economische ontwikkelingen rondom het coronavirus zijn meegenomen in het huidige MPG en bij het bepalen van de parameters die gehanteerd zijn in de grondexploitaties. In aanloop naar de komende herzieningen zullen deze verwachtingen opnieuw getoetst worden aan de realiteit van de grondexploitaties.

Het ontwikkelrisico van faciliterende projecten ligt bij de particuliere initiatiefnemer. De gemeente loopt een (veelal beperkt) risico dat niet alle gemaakte gemeentelijke kosten verhaald kunnen worden. Dit risico wordt getracht zoveel mogelijk te beperken door vroegtijdig afspraken te maken over het kostenverhaal. Momenteel bevinden we ons in de uitzonderlijke situatie met extreme inflatie. Hiermee is ten tijde van de contractering geen rekening gehouden, waardoor de nog te maken kosten hoger uitvallen en deze niet meer verhaald kunnen worden op de particuliere initiatiefnemers.

Als gevolg van globale ontwikkelingen, met name de oorlog in Oekraïne, stijgen veel prijzen onverwacht hard. Deze kostenstijgingen werken ook door in grondexploitaties, omdat de kosten van bouw- en woonrijp maken ook hoger worden. In het najaar van 2022 wordt een nieuwe marktverwachting opgesteld bij de vaststelling van de parameternotitie. Op dat moment is waarschijnlijk ook meer duidelijk over de effecten van de globale ontwikkelingen op de grondexploitaties. Als deze zich ontwikkelt in lijn met de aannames die bij de zomerrapportage gedaan zijn, zal de voorziening bij de jaarrekening 2022 opgehoogd moeten worden met een bedrag tussen de € 10 miljoen en € 20 miljoen.

Tabel: PG.02 Risico's en weerstandsvermogen

Bedrag is nog exclusief het extra risico van € 10 tot € 20 miljoen, zoals gemeld in de zomerrapportage.

GRONDEXPLOITATIE	TOTAAL RISICO-WEERSTANDS-VERMOGEN
Bestaand Stedelijk Gebied	6.093
Wieken / Bloeidaal	2.358
Vathorst Bedrijventerrein	3.147
Kop van Isselt - ROVA	5.797
Overige grondexploitaties	382
TOTAAL	17.777

Relaties binnen de begroting

Paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen: In deze paragraaf wordt het totale overzicht van risico's voor de gemeente inclusief de risico's van de grondexploitatie weergegeven.

Bedrijfsvoering

Portefeuillehouder

Micheline Paffen-Zeenni

Johnas van Lammeren

Inleiding

Wij zijn een organisatie die midden in de samenleving staat, in verbinding is met de stad en daardoor weten we wat er leeft in Amersfoort. De gemeentelijke bedrijfsvoering verandert mee met de eisen die worden gesteld door de samenleving, het bestuur, de raad en onze eigen professionaliteit.

In deze paragraaf worden de belangrijkste prioriteiten beschreven die gaan bijdragen aan het optimaliseren van onze bedrijfsvoering. Het geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Het gaat om het beleid ten aanzien van organisatie & talentontwikkeling (personeel), ICT, informatiebeheer, archief, huisvesting en andere onderdelen van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft als doel het zo optimaal mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. In de praktijk moet dit tot uiting komen in het goed bedienen van de klanten van onze gemeente (inwoners, ondernemers en bezoekers), interne en externe processen efficiënt te laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming te garanderen.

Doelstellingen

Ambitie

We weten wat er leeft in Amersfoort. Voor het bestuur leveren we diensten en ondersteunen wij de inwoners en partners om kansen te grijpen en problemen op te lossen (Werken voor Bestuur en Stad). [Deze ambitie](#) is nog altijd actueel en dat geldt ook voor onze doelstellingen. In hoofdstuk 6 Bedrijfsvoering benoemen wij op hoofdlijnen onze beleidsdoelen en geplande activiteiten op onderstaande drie thema's.

1. Organisatie ontwikkeling "Doorbouwen en vernieuwen 2022-2026"
2. Informatievoorziening
3. Openbaarheid in het kader van de Wet open overheid

In deze paragraaf benoemen wij meer algemene ontwikkelingen in de bedrijfsvoering in de breedte.

Onze inzet

Strategische Personeelsplanning en arbeidsmarkt

We werken aan een organisatie die toekomstbestendig, gezond en goed uitgerust is om de gevraagde dienstverlening te kunnen leveren en de grote opgaven uit het coalitieakkoord te (helpen) realiseren; zowel in kwantitatieve zin (voldoende capaciteit) als in kwalitatieve zin (de juiste vaardigheden). We zijn een lerende organisatie, die zich doorlopend verbetert en ontwikkelt, inzet op vernieuwing én die voldoende wendbaar is om snel en adequaat te reageren op veranderingen en kansen die zich voordoen in de samenleving.

Amersfoort is de laatste jaren ook steeds verder gegroeid. Dat zien we terug in de opgaven en projecten waaraan we werken; een schaa sprong. Op bepaalde thema's vraagt de samenleving bovendien een andere rol van de overheid. Dat betekent ook een verschuiving van kennis en vaardigheden van onze medewerkers. We zetten erop in om deze continu te ontwikkelen om zo tegemoet te komen aan de steeds veranderende vraag.

De huidige krapte op de arbeidsmarkt vraagt erom als aantrekkelijke werkgever te (blijven) investeren in de kennis en vaardigheden, ontwikkeling van eigen medewerkers en het werven van nieuwe en diverse talenten. Ook voor ons als gemeente is het steeds lastiger om voldoende en goed gekwalificeerd personeel te vinden. De eigen gemeentelijke uitvoeringskracht is een kritisch aandachtspunt, gezien de opgaven waarvoor wij staan. Denk alleen al aan de werkzaamheden die per direct moeten worden opgepakt, zoals in 2020 de coronacrisis en nu de extra opvang van vluchtelingen. Kennisbehoud en ontwikkeling, inzetten op datagericht werken, brede (duurzame) inzetbaarheid en meer diversiteit in het personeelsbestand zorgen ervoor dat we beter in staat zijn om de complexe vraagstukken van de stad op integrale wijze aan te pakken.

Maar ook de groei van de stad leidt simpelweg tot meer werk voor de gemeente, waarbij de handen en ons organisatievermogen zijn achtergebleven. Daar komt nog bij dat wij actief willen investeren in de toekomst van Amersfoort. Ook daarvoor is extra slagkracht nodig, die deels al in het coalitieakkoord is voorzien. Daarom stellen wij in deze begroting voor om een bedrag van € 6 miljoen structureel beschikbaar te stellen om daarin een flinke slag te maken, onze dienstverlening op peil te houden en de opgaven in deze begroting te kunnen oppakken. Met de Kadernota volgend jaar volgt mogelijk nog een extra impuls - denk bijvoorbeeld aan het op orde krijgen van de regionale samenwerking, die steeds belangrijker wordt om onze maatschappelijke opgaven van een adequaat antwoord te voorzien.

De groei van de stad, de steeds complexere vraagstukken, de verandering van werk (mede ook door verdergaande digitalisering) en de toegenomen krapte op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat scherpere keuzes maken, focus en prioritering nog meer van belang worden om medewerkers gezond en inzetbaar te houden en de ambities en doelen te kunnen realiseren.

We werken aan de 'strategische personeelsplanning' en herijken ons personeelsbestand zo cyclisch. In de begrotingsperiode 2023-2026 zetten we dit voort.

Inclusieve organisatie - we gaan voor divers talent

In maart 2021 is het [beleidskader Amersfoort Inclusieve Stad 2021-2026](#) vastgesteld door de gemeenteraad. Amersfoort is een diverse stad, waar iedereen op zijn eigen manier mee moet kunnen doen. In het verlengde daarvan willen wij een diverse en inclusieve werkgever zijn ('practice what you preach'). We hebben de overtuiging dat een divers personeelsbestand met een verscheidenheid aan perspectieven en talenten, bijdraagt aan vernieuwing, innovatie en de effectiviteit van onze organisatie.

Recent is de beleidsnotitie "Inclusieve organisatie 2022 - 2026" vastgesteld. Vanuit dat kader werken we de komende jaren aan een organisatie waarin iedereen zich welkom en gewaardeerd voelt, waar verschillende talenten en perspectieven worden gezien én benut.

Integriteit - we zijn een betrouwbare gemeentelijke organisatie

Om een betrouwbare en integere organisatie te kunnen zijn, vragen we van onze medewerkers alertheid in het dagelijkse handelen. Alle medewerkers ontvangen vóór aanvang van een

dienstverband ons integriteitsbeleid “Zo zijn onze manieren”. Hierin zijn duidelijke richtlijnen en afspraken vastgelegd. Bij aanvang van het dienstverband tekent elke medewerker een integriteitsverklaring. Tijdens de introductiedag voor nieuwe medewerkers is integriteit een belangrijk onderdeel van het programma.

Themabijeenkomsten over integriteit en ongewenste gedragvormen vinden in verschillende afdelingen plaats om bewustwording te blijven stimuleren. We trainen onze medewerkers ook om te komen tot morele oordeelsvorming in de dagelijkse praktijk. Als zich dilemma's voordoen, dan houden we een moreel beraad om met een groep mensen te komen tot het juiste handelen in de gegeven situatie.

Er zijn twee gecertificeerde interne vertrouwenspersonen in de organisatie, daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon aan onze organisatie verbonden. De intranetpagina's over integriteit, ongewenste gedragvormen en meldprocedures worden regelmatig geactualiseerd en onder de aandacht van de medewerkers gebracht door de coördinator vertrouwenspersonen.

Informatievoorziening

Over de stabiliteit, continuïteit en veiligheid van onze technische voorzieningen mogen geen discussies zijn: het gevraagde kwaliteitsniveau is hoog. Mede als gevolg van het sterk toegenomen thuis werken, maar ook kwaliteitseisen vanuit wet- en regelgeving werken we voortdurend aan passende en technische maatregelen ter voorkoming of beperking van incidenten en kwetsbaarheden. De transitie naar een 'datacenter luw stadhuis' is inmiddels ook ingezet: cloud heeft onze voorkeur.

Zowel in het coalitieakkoord, bepaalde wetgeving en eigen ambities zien we dat datagericht werken niet meer is weg te denken uit de beleidscyclus. We willen blijven werken aan nieuwe manieren waarop data helpen bij het maken van beleid dat bijdraagt aan maatschappelijke doelen. In 2023 zullen we een visie digitale stad schrijven, specifiek hoe deze zich verhoudt tot deze doelen en de informatiesamenleving.

Digitalisering / informatiesamenleving

We bevinden ons midden in het digitale tijdperk. De kansen die dit biedt zijn groot, maar het vraagt zowel politieke als organisatorische keuzes om ervoor te zorgen dat we hiervan gebruik kunnen maken. Amersfoort heeft een prima uitgangspositie en de urgentie is hoog. Willen we dat alle Amersfoorters van de mogelijkheden kunnen profiteren dan moeten we als gemeente vaart blijven maken. De openbare ruimte in de stad wordt steeds meer digitaal. Daarbij is het de vraag hoe wij ons als gemeentelijke organisatie verhouden bij de ontwikkeling en beheer van de digitale infrastructuur en voor het dataverkeer. In het coalitieakkoord 2022-2026 is de ambitie uitgesproken om te zorgen voor een toegankelijke en veilige fysieke stad. Maar is dat hetzelfde voor een digitale stad? Inwoners van Amersfoort zullen in ieder geval van de gemeente verwachten dat wij op een zorgvuldige en ethisch verantwoorde manier met digitale infrastructuur omgaan. Digitalisering draagt ook bij aan de economische ontwikkeling, het vestigingsklimaat voor ondernemers en de persoonlijke ontwikkeling van inwoners. Ons uitgangspunt hierbij is dat we een gedeelde verantwoordelijkheid hebben voor de veiligheid van de digitale infrastructuur in de openbare ruimte.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) [officieel ingegaan](#). De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Zo krijgt iedereen meer inzicht in het handelen van de overheid. De implementatie van de Wet open overheid is een traject van meerdere jaren. Voor actieve openbaarmaking staat vijf jaar en acht jaar voor de gehele informatiehuishouding. In de eerste periode van implementatie hebben we samen met de Raad een zestal actiepunten gemarkeerd.

De implementatie van de Woo zien wij als een groeimodel. Uw Raad is over de wetgeving, voorbereiding, implementatie en het bestuurlijke traject geïnformeerd via de raadsinformatiebrief [2022-014](#) en tijdens de [informatieronde op 24 mei 2022](#). In het hoofdstuk bedrijfsvoering zijn de doelen en activiteiten samengevat.

Compliance en governance

Toezichthouders in Amersfoort hebben een onafhankelijke rol in de organisatie. Dit betreft de functionarissen voor informatiebeveiliging, gegevensverwerking en het archief. Ook de functionarissen voor privacy en concern control spelen binnen het toezicht een belangrijke rol. Hiermee wordt toegezien op de compliance en governance van de gemeentelijke informatievoorziening: de toepassing, werking en naleving van beleid, kaders en richtlijnen. We werken aan manieren om toezichtinformatie toegankelijk(er) te maken om daarmee de implementatie en naleving van wet- en regelgeving mogelijk te maken en zoveel mogelijk te vereenvoudigen. Naast het interne toezicht werken we ook aan publieke controle; bijvoorbeeld in het kader van een [algoritme register](#). Dit pakken we op samen met VNG en andere gemeenten.

Rechtmatigheidsverantwoording

Tot op heden verstrekt onze externe accountant een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording zal dit wijzigen. Vanaf dat moment geeft het college van B en W een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en valt de rechtmatigheidsverantwoording onder het getrouwheidsoordeel van de accountant.

Het wetsvoorstel ‘versterking decentrale rekenkamers’ is op 31 mei 2022 aangenomen door de Tweede Kamer. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van dit wetsvoorstel. De behandeling van de Eerste Kamer is naar verwachting nog in 2022 en daarmee het invoeren van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf verslagjaar 2023.

Na definitieve invoering van de rechtmatigheidsverantwoording zullen een aantal zaken wijzigen in de verantwoording door middel van de paragraaf bedrijfsvoering. Het college zal in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting geven op alle financiële afwijkingen, die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende regelingen worden eveneens opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Bijlagen

Geprognosticeerde balans

Conform de BBV-richtlijnen zijn we verplicht om in de begroting een meerjarige balans voor de komende vier begrotingsjaren op te nemen. Deze geprognosticeerde balans staat hieronder opgenomen.

Tabel: BG.01 Geprognosticeerde balans

MEERJAREN BALANS	REKENING 2021	BEGROTING 2022 (PRIMITIEF)	BEGROTING 2022 (NA WIJZIGINGEN)	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
ACTIVA							
Vaste activa	466.826	512.467	502.370	580.756	633.641	675.794	678.596
Voorraad (o.a.grondbedrijf)	64.183	55.344	59.614	62.862	52.654	63.127	51.719
Liquide middelen	41	27	27	27	27	27	27
Vlottende activa	78.680	61.132	78.693	78.694	78.694	78.694	78.694
TOTAAL ACTIVA	609.730	628.970	640.704	722.339	765.016	817.642	809.036
PASSIVA							
Reserves (eigen vermogen)	188.592	122.253	175.781	155.871	151.474	154.859	141.641
Voorzieningen	69.343	79.354	63.125	58.881	55.652	56.963	59.765
Langlopende schulden	252.165	318.049	302.168	407.957	458.260	506.190	508.000
Vlottende passiva	99.630	109.314	99.630	99.630	99.630	99.630	99.630
TOTAAL PASSIVA	609.730	628.970	640.704	722.339	765.016	817.642	809.036

Subsidies

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als kader de [Algemene subsidieverordening 2019](#) (ASV) en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, projectsubsidies en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Begrotingssubsidies worden verstrekt op basis van de in de gemeentebegroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de geraamde omvang van deze subsidies voor 2023:

Tabel: BS.01: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2023
Programma 2.1 Sociaal Domein			
AA werkgroep Amersfoort	begrotingssubsidie	ondersteuning en voorlichting	1,0
Clëntenraad Wsw	begrotingssubsidie	belangen behartigen van de doelgroep Wsw'ers	4,5
Speeltuinvereniging Wagenspeelplaats	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	7,7
Speeltuinvereniging Vriendenkring	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	8,9
Speeltuinvereniging Rivierenwijk	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	9,5
Speeltuinvereniging Het Soesterkwartier	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	9,5
GSVA	begrotingssubsidie	vervoer voor cliënten	9,5
Speeltuinvereniging Het Kruiskampkwartier	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	9,6
Stichting Facilitering Pact Sam-Sam	begrotingssubsidie	Samenwerking te versterken tussen lokale instellingen die zich bezighouden met armoedebestrijding	20,0
Clëntenraad Werk en Inkomen	begrotingssubsidie	belangen behartigen van de doelgroep Werk en Inkomen	24,3
Stichting Scouting Platform Amersfoort	begrotingssubsidie	samenwerken bevorderen	30,2
Stichting Timon	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	39,8
Slachtofferhulp Nederland	begrotingssubsidie	ondersteuning en voorlichting geven aan personen die slachtoffer zijn geworden van o.a. geweld, inbraak etc.	40,6
Stichting Gezamenlijke Sociale Banken Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in huisvestingslasten van de sociale banken.	52,4
Voedsel Focus Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in de loonkosten van de coördinator en bedrijfsleider voedselbank.	84,8

Artikel 1 Midden Nederland	begrotingssubsidie	voorlichting over discriminatie	130,1
Stadsboerderij de Vosheuvel	begrotingssubsidie	onderhouden van kinderboerderij	149,2
Beweging 3.0	begrotingssubsidie	ondersteuning en voorlichting	149,6
GGZ Centraal	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	230,5
Stichting Leergeld Amersfoort	begrotingssubsidie	kinderen uit de doelgroep op aanvraag voorzien van indirecte financiële ondersteuning op de terreinen - onderwijs, - sport - cultuur en - welzijn, samengevat onder de term 'meedoen'	243,2
Leger des Heils	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	270,8
Amfors (re-integratie)	begrotingssubsidie	dienstverlening op het gebied van activering en re-integratie	440,6
Jeugdfonds Sport & Cultuur	begrotingssubsidie	bevorderen participatie van sport en cultuur van kinderen uit gezinnen (minima)	648,0
Stadsring 51	begrotingssubsidie	schuldhulpverlening curatief en preventief	2.362,0
Stichting Arkin	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	2.821,3
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	4.887,4
Stichting Wijkteams	begrotingssubsidie	afgeven van beschikkingen en begeleiden van cliënten	15.373,3
Subtotaal Programma 2.1			28.058,3
Programma 2.2 Veiligheid en handhaving			
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	49,4
Subtotaal Programma 2.2			49,4
Programma 3.1 Economie			
Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort	begrotingssubsidie	Toeristische informatieverstrekking	299,0
Subtotaal Programma 3.1			299,0
Programma 3.2 Onderwijs en Jeugd			
Scholen in de Kunst	begrotingssubsidie	cultuuronderwijs	14,0
Stichting Meerkring	begrotingssubsidie	schakelklassen	141,7
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	bibliotheken op scholen	158,1
Stichting Wijkteams	begrotingssubsidie	ondersteunende taken onderwijs	262,0
Samenwerkingsverband de Eem	begrotingssubsidie	ondersteunende taken onderwijs	537,5
Stichting ABC-scholen	begrotingssubsidie	ondersteunende taken onderwijs	554,0
Subtotaal Programma 3.2			1.667,3
Programma 3.3 Sport			
ASF	begrotingssubsidie	bijdrage in kosten social media tbv sport en bijdrage organisatie tbv sport	11,3
Subtotaal Programma 3.3			11,3

Programma 3.4 Cultuur			
Regionale Omroepvereniging De Golfbreker	begrotingssubsidie	omroep	9,8
Stichting Laswerk	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	23,8
Zendmachtiging regionale omroep 2022-26	begrotingssubsidie	lokale omroep	73,5
Holland Opera	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	146,2
Stichting Evenementen & Congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	207,5
Scholen in de Kunst uitvoering subsidieregeling amateurkunst	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	252,9
Stichting Poppodium Fluor	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	654,3
Theater De Lieve Vrouw	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	1.010,4
Amersfoort in C	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	3.054,2
Flint theater evenementen en congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	3.405,5
Scholen in de Kunst	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4.025,2
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4.549,5
Subtotaal Programma 3.4			17.412,8
Programma 4.1 Bestuur en dienstverlening			
Stichting Sinterklaas Hooglanderveen	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	0,8
Oranjevereniging Hooglanderveen	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	1,4
Stichting Oranjecomité Hoogland	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	1,6
Stichting Oranje Boven	begrotingssubsidie	organiseren Koningsdagactiviteiten	10,4
Sint Nicolaas comité Amersfoort	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	15,0
Subtotaal Programma 4.1			29,2
TOTAAL			47.527,3

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Overzicht subsidieregelingen en plafonds

De volgende subsidieregelingen en bijbehorende subsidieplafonds zijn voor 2023 van toepassing:

Tabel: BSP.01 Subsidieregelingen en subsidieplafonds

NR.	NAAM REGELING	DOELGROEP	SUBSIDIEPLAFOND
1.	Subsidieregeling Bodemsanering bedrijfsterreinen 2008	Zowel rechtspersonen als natuurlijke personen.	In principe geen subsidieplafond; verstrekte subsidie wordt door het Rijk vergoed. Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling Bodemsanering bedrijfsterreinen 2008
2.	Subsidieregeling deskundigheidsbevordering vrijwilligers 2013	Organisaties op het hele maatschappelijke terrein, uitgezonderd religieuze instellingen waarvan het doel het stimuleren van het geloof is en politieke partijen, die (ook) met vrijwilligers werken.	Subsidieplafond 2023: € 13.100 Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling deskundigheidsbevordering vrijwilligers 2013
3.	Subsidieregeling uitvoeringsprogramma jeugd en onderwijs	Rechtspersonen	Subsidieplafond 2023: Nog te bepalen. De beschikkingen van het Rijk voor 2023 zijn nog niet ontvangen. Als we deze informatie hebben ontvangen, stellen wij het subsidieplafond vast. Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs
4.	Subsidieregeling Sport en bewegen (2021)	Amersfoortse sportverenigingen, belangenorganisaties, stichtingen en inwonersinitiatieven.	Diverse plafonds voor verschillende aanvragen. Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling sport en bewegen 2021
5.	Subsidieregeling Sportkader Jeugd (2021-2024)	In Amersfoort gevestigde verenigingen of instellingen, die ingeschreven staan bij de KvK en die lid zijn van een bij NOC*NSF aangesloten sportbond.	Subsidieplafond 2023: € 156.000 (inclusief de uitvoeringskosten SRO)

			Voor verdeelregels zie: Sportkader Jeugd
6.	Subsidieregeling Buurtbudget 2014	Bewonersorganisaties die rechtspersoon zijn en die voldoen aan de gestelde eisen.	Subsidieplafond 2023: € 450.000
			Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling Buurtbudget 2014
7.	Subsidieregeling meerjarige projectsubsidies kunst en cultuur 2021-2024	Rechtspersonen zonder winstoogmerk voor de organisatie van beeldende kunst en vormgeving, podiumkunst, culturele festivals, evenementen.	
			Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling meerjarige projectsubsidies kunst en cultuur 2021-2024
8.	Projectsubsidies Amateurkunst	Rechtspersonen die voldoen aan de gestelde eisen.	Subsidieplafond 2023: € 55.006 (wordt uitgevoerd door Scholen in de Kunst)
			Voor verdeelregels zie: Regeling projectsubsidies amateurkunst
9.	Subsidieregeling structurele subsidie voor amateurkunst verenigingen 2020	Rechtspersonen met als voornaamste doel de beoefening van amateurkunst in verenigingsverband.	Subsidieplafond 2023: € 197.024 (wordt uitgevoerd door Scholen in de Kunst)
			Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling structurele subsidie voor amateurkunstverenigingen 2020
10.	Huursuppletierегeling voor amateurkunst- verenigingen 2013	Amersfoortse amateurkunst- verenigingen.	Subsidieplafond 2023 € 17.063
			Voor verdeelregels zie: Huursuppletierегeling voor amateurkunstverenigingen 2013
11.	Subsidieregeling monumenten en beeldbepalende objecten Amersfoort 2020	Zowel rechtspersonen als natuurlijke personen die eigenaar zijn van een monument of beeldbepalend gebouw in Amersfoort.	Subsidieplafond 2023: € 75.300
			Voor verdeelregels zie: Subsidieregeling monumenten en beeldbepalende objecten Amersfoort 2020
12.	Subsidieregeling Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling Amersfoort	Bedrijven, instellingen en bewonersinitiatieven.	Subsidieplafond 2023: € 200.000. Voor verdeelregels zie:

			subsidieregeling Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling Amersfoort
13. Subsidieregeling volwasseneneducatie (2020-2023)	Organisaties die educatie aanbieden aan volwassenen.	Subsidieplafond 2023: € 812.000. Voor verdeelregels zie:	
			Subsidieregeling Volwasseneneducatie 2020-2023
14. Subsidieregeling #InDeBuurt	Rechtspersoon (zonder winstoogmerk) die kennis heeft van de formele en informele netwerken in Amersfoort en minimaal 3 jaar ervaring met het aanbieden van de gevraagde activiteiten.	Subsidieplafond 2023 € 1.735.357 Voor verdeelregels zie:	
			subsidieregeling #In de buurt
15. Subsidieregeling Toekomstfonds Onderwijs-Arbeidsmarkt Amersfoort	Bedrijven en onderwijsinstellingen uit de regio Amersfoort.	Subsidieplafond 2023: € 200.000 Voor verdeelregels zie:	
			Subsidieregeling Toekomstfonds Onderwijs-Arbeidsmarkt Amersfoort
16. Projectsubsidies Journalistiek	Zelfstandig werkende journalisten, publieke media instellingen, mediabedrijven en studenten journalistiek (hbo, wo) kunnen subsidie aanvragen	Subsidieplafond 2023: € 52.889	
			Voor verdeelregels zie: subsidieregeling projectsubsidies journalistiek
17. Subsidieregeling projecten professionele kunst en cultuur	De regeling is bedoeld voor rechtspersonen, waaronder verenigingen en stichtingen en natuurlijke personen.	Subsidieplafond 2023: € 108.675	
			Voor verdeelregels zie: subsidieregeling projecten professionele kunst en cultuur
18 Subsidieregeling groene daken	Natuurlijke personen	Subsidieplafond 2023: € 100.000	
			Voor verdeelregels zie: subsidieregeling Groene Daken

Geplande investeringen

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: BM.01 Geplande investeringen

PROGRAMMA	JAAR	INVESTERING (BRUTO)*	BIJDRAGE VAN DERDEN **	KAPITAALLASTEN			
				2023	2024	2025	2026
1. Duurzame en groeiende stad							
1.1 Stedelijk beheer en milieu							
A. Gepland (oorspronkelijk)							
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>							
bruggen kattenbroek	2023	814	0	0	24	24	24
geluidsreducerend asfalt 2019	2023	499	0	0	17	17	17
vervangingsinvesteringen or 2023	2023	10.715	0	0	413	410	407
vervangng masten 2019	2023	142	0	0	4	4	4
vervangng masten 2020	2023	213	0	0	7	7	6
vervangng armaturen 2019	2023	627	0	0	32	32	32
verharding leusderkwartier 2020	2023	351	0	0	12	12	12
verharding vermeerkwartier	2023	597	0	0	21	21	21
bruggen stadskern	2024	991	0	0	0	30	30
geluidsreducerend asfalt 2020	2024	506	0	0	0	18	18
herstelprogr kademuren en bruggen 2020	2024	325	0	0	0	11	11
vervangingsinvesteringen or 2024	2024	10.505	0	0	0	405	402
verharding randenbroek 2020	2024	842	0	0	0	29	29
verharding schothorst zuid en noord 2019	2025	708	0	0	0	0	25
besch zielhorst en randenbroek 2019	2025	568	0	0	0	0	20
besch zielhorst en randenbroek 2020	2025	576	0	0	0	0	20
verharding valleipoort	2025	202	0	0	0	0	7
vervangingsinvesteringen or 2025	2025	10.350	0	0	0	0	399
<u>Investerings met een economisch nut</u>							
investering riolering 2023	2023	6.847	0	0	0	0	0
investering riolering 2024	2024	6.218	0	0	0	0	0
investering riolering 2025	2025	6.800	0	0	0	0	0
B. Gepland (aangepast planning)							
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>							
verharding randenbroek 2019	2024	646	0	0	0	23	22
verharding schothorst zuid en noord 2020	2025	2.581	0	0	0	0	90

<u>C. Nieuw</u>							
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>							
Vervangingsinvestering OR 2026	2026	10.000	0	0	0	0	0
<u>Investerings met een economisch nut</u>							
investering riolering 2026	2026	6.500	0	0	0	0	0
1.2 ruimtelijke ontwikkeling							
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>							
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>							
infrastructuur hoefkwartier	2024	15.525	11.250	0	0	150	149
<u>Investerings met een economisch nut</u>							
herinrichting stationsgebied ***	2019-2025	4.000	0	17	26	35	200
trekkenwand flint	2023	887	0	0	68	67	67
kunstgrasveld amsvorde - veld 3	2023	315	0	0	35	35	35
kunstgrasveld cjvv - veld 2	2023	321	0	0	36	36	35
kunstgrasveld cjvv - veld 3	2023	321	0	0	36	36	35
kunstgrasveld hc eemvallei veld 1	2024	231	0	0	0	25	25
kunstgrasveld hc eemvallei veld 2	2024	231	0	0	0	25	25
kunstgrasvelden amhc	2025	477	0	0	0	0	52
kunstgrasveld vv hooglanderveen v 4	2025	311	0	0	0	0	34
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>							
<u>Investerings met een economisch nut</u>							
herhuisvesting hc eemvallei	2023	3.215	0	0	113	112	111
<u>C. Nieuw</u>							
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>							
Aanpak Hof en Varkensmarkt	2023	2.000	0	0	100	99	98
<u>Investerings met een economisch nut</u>							
verduurzaming gemeentelijk vastgoed ***	2021-2026	35.061	0	616	901	1.417	1.781
Klimaatinstallatie Theater Lieve Vrouw	2023	750	0	0	45	45	44
Renovatie Bosbad	2023	1.516	0	0	76	75	75
Nieuwe locatie maatschappelijke opvang	2024	1.500	0	0	0	53	52
Vastgoed sportaccommodaties	2024	5.000	0	0	0	217	215
Zwembad Hoogland	2025	15.500	0	0	0	0	543
Toplaag veld 1 VV Hooglanderveen	2026	300	0	0	0	0	0
Toplaag veld 1 VV APWC	2026	300	0	0	0	0	0
Toplaag veld 1 VV KVVA	2026	300	0	0	0	0	0
Toplaag veld 1 VV CJVV	2026	300	0	0	0	0	0
1.4 Mobiliteit							
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>							
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>							

fietsplan 2021	2023	1.072	0	0	54	53	53
fietsplan 2022	2023	1.607	0	0	80	80	79
fietsplan 2023	2024	1.607	0	0	0	80	80

C. Nieuw

Investerings met een maatschappelijk nut

Veilige en fijnmazige fietsnetwerken, Stationsplein, Stadsring, Noordewierweg, fietsplan	2023	11.700	0	0	585	580	576
Parkeren	2023	1.300	0	0	143	142	140
Investerings grootschalige woningbouw LEeS	2025	10.000	0	0	0	0	500

Totaal investeringen 1. Duurzame en groeiende stad

194.771 11.250 634 2.828 4.405 6.601

2. Inclusieve en Veilige stad

Geen investeringen

Totaal investeringen 2. Inclusieve en Veilige stad

0 0 0 0 0 0

3. Lerende, werkende, en dynamische stad

Geen investeringen

Totaal investeringen 3. Lerende, werkende, en dynamische stad

0 0 0 0 0 0

4. Bestuur en dienstverlening

A. Gepland (oorspronkelijk)

Investerings met een economisch nut

audiovisuele hulpmiddelen raadszaal 2022 ***	2022-2024	200	0	26	57	60	60
--	-----------	-----	---	----	----	----	----

Totaal investeringen 4 Bestuur en dienstverlening

200 0 26 57 60 60

5. Financiën en Belastingen

Geen nieuwe investeringen

Totaal investeringen 5 Financiën en Belastingen

0 0 0 0 0 0

6. Bedrijfsvoering

6.1 bedrijfsvoering

A. Gepland (oorspronkelijk)

<u>Investerings met een economisch nut</u>							
stadhuis nieuwbouw gebouw ***	2022-2025	89.315	0	89	447	804	2.679
stadhuis nieuwbouw inventaris ***	2024-2025	6.701	0	0	0	34	736
Inventaris algemene ruimte 2023	2023	158	0	0	18	17	17
Inventaris algemene ruimte 2024	2024	158	0	0	0	17	17
Inventaris algemene ruimte 2025	2025	160	0	0	0	0	18
Investerings ICT - Infrastructuur	2023	438	0	0	141	140	139
Investerings ICT -Bedrijfsvoering	2023	542	0	0	107	106	105
Investerings ICT - Primair proces	2023	991	0	0	176	237	235
Investerings ICT - Infrastructuur	2024	172	0	0	0	96	95
Investerings ICT - Primair proces	2024	543	0	0	0	150	148
Investerings ICT -Bedrijfsvoering	2025	190	0	0	0	0	217
Investerings ICT - Primair proces	2025	532	0	0	0	0	150
Investerings ICT - Infrastructuur	2025	341	0	0	0	0	143
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>							
<u>Investerings met een economisch nut</u>							
Investerings ICT -Bedrijfsvoering	2023	536	0	0	82	81	80
Investerings ICT - Werkplekken	2023	565	0	0	194	192	190
Investerings ICT -Bedrijfsvoering	2024	536	0	0	0	82	81
Investerings ICT - Infrastructuur	2024	1.069	0	0	0	249	247
Investerings ICT - Werkplekken	2024	565	0	0	0	194	192
Investerings ICT - Infrastructuur	2025	1.670	0	0	0	0	375
Investerings ICT - Werkplekken	2025	565	0	0	0	0	194
<u>C. Nieuw</u>							
<u>Investerings met een economisch nut</u>							
Investerings ICT - Infrastructuur	2026	322	0	0	0	0	0
Investerings ICT - Werkplekken	2026	955	0	0	0	0	0
Investerings ICT - Primair proces	2026	576	0	0	0	0	0
Totaal investeringen 6. Bedrijfsvoering		107.601	0	89	1.164	2.399	6.060
TOTAAL INVESTERINGEN		302.572	11.250	749	4.049	6.864	12.721

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

** De bijdragen van derden betreft de, conform raadsbesluit, vastgestelde bijdrage van derden.

*** Enkele investeringen kennen een looptijd van meerdere jaren dit vertaalt zich in olopende kapitaallasten.

Risico's

In deze bijlage worden de top 3 financiële risico's, met een benodigde weerstandscapaciteit van € 100.000 of meer, per programma gepresenteerd.

Naast de financiële risico's kunnen er ook andere niet financiële risico's zijn. Deze zijn hier niet in meegenomen.

1.1 Stedelijk beheer en Milieu

Tabel: RB 1.1 Risico's programma 1.1 Stedelijk beheer en Milieu

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	Voor de openbare ruimte werken we met meerjarige contracten. Bij het afsluiten van nieuwe contracten via aanbestedingen kunnen we worden geconfronteerd met prijsverhogingen. Dit als gevolg van veranderende marktomstandigheden en nieuwe/aanvullende gemeentelijke eisen aan beheer/onderhoud.	Prijsverhogingen kunnen -deels- worden doorberekend in tarieven. Dit geldt voor tarieven op het gebied van afval en riolering. Daarnaast worden eens in de 5 jaar de Integraal Beheerplannen geactualiseerd. Dan worden ook de actuele tarieven meegenomen. Zodanig aanbesteden dat het minste risico wordt gelopen, bijvoorbeeld door langere termijnen te kiezen en de markt te consulteren.	1.204
2	Door beleidsontwikkeling van nieuwe en bestaande stoffen bestaat de kans dat maatregelen kunnen leiden tot hoge kosten, stagnatie van projecten en schadeclaims. Voorbeelden: Stikstof, PFAS, Lood, rubbergranulaat, niet gesprongen explosieven.	Door het maken van afspraken met het Rijk, het nemen van preventieve maatregelen worden risico's zoveel mogelijk beperkt. Die zijn niet voor alle stoffen hetzelfde.	695
3	Herstelkosten als gevolg van extreme weersomstandigheden (droogteschade, storm- en vorstschade, en wateroverlast)	Met onze regelmatige veiligheidscontroles en beheermaatregelen beperken we het risico van stormschade zoveel mogelijk. Bij herinrichting van de openbare ruimte houden we rekening met de actuele inzichten op dit gebied om de risico's van overtollig water en droogte op lange termijn zo efficiënt mogelijk te beheersen. Droogteschade wordt beperkt door maatregelen om water vast te houden en rekening te houden met de beplantingskeuze.	529

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Tabel: RB 1.2 Risico's programma 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	Grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	5.797
2	Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied (Divers)	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	3.900
3	Grondexploitatie Vathorst Bedrijventerrein	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	3.146

1.3 Wonen

In dit programma zijn geen risico's waar de benodigde weerstandscapaciteit meer dan € 100.000 bedraagt.

1.4 Mobiliteit

Tabel: RB 1.4 Risico's programma 1.4 Mobiliteit

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	Project Westelijke Ontsluiting: Bij de Westelijke Ontsluiting wordt alleen doorgedaan met diverse verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten. Dit betekent dat vanuit het oude plan nog e.e.a. afgewikkeld dient te worden waar mogelijk ongedekte kosten uit voort kunnen vloeien.	In gesprek gaan met betrokken partijen zoals Provincie en nutsbedrijven met betrekking tot de gevolgen van de gewijzigde voornemens.	7.100
2	Project Fietsparkeren Station Amersfoort: Aanbestedingsrisico, aanbestedingsmarkt en corona maatregelen zijn grillig en onvoorspelbaar, dit kan leiden tot meerkosten. (w.o. corona-effect)	De gemeente Amersfoort, ProRail en provincie Utrecht hebben in 2015 het bestuursakkoord Actieplan Fiets gesloten. Deze voorziet in de uitbreiding van de fietskelder onder het station Amersfoort Centraal en het bijbehorende Stationsplein. Op basis van de actuele kostenbegroting blijkt dat met het huidige budget de basisvoorziening van de fietskelder inclusief doorgang naar het Smallepad kan worden gerealiseerd. Prorail kan in 2022 gaan starten met de aanbesteding. Als er hoger wordt ingeschreven dan de beschikbare budgetten kan er niet worden gegund en moet er gekeken worden of aanvullend budget mogelijk is of versoeringen kunnen worden toegepast.	503

3	Project Fietsparkeren Station Amersfoort: Vormgeving toegang (zijde Stationsplein) ligt nog niet vast. Hier wordt nog over geparticipeerd. Dit kan tot meerkosten leiden.	Tijdens participatietraject en daarop volgende besluitvorming sturen op budget	298
---	---	--	-----

2.1 Sociaal Domein

Tabel: RB 2.1 Risico's programma 2.1 Sociaal Domein

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	Hogere zorglasten dan begroot door het onvoldoende kunnen behalen van de resultaten van het Project Maatregelen Betaalbaarheid Ondersteuning en Zorg	Het voortdurend monitoren en waar nodig inhoudelijk en financieel bijstellen van de onderliggende businesscases teneinde de gewenste resultaten alsnog te behalen.	1.780
2	Stijgende lasten ondersteuning en zorg door (bovenmatige) autonome groei binnen de Wmo die niet tijdig wordt gesignaleerd.	Het bouwen van dashboards en monitoring samen met accountmanagement en datawarehouse om de trends en ontwikkelingen in de zorguitgaven te volgen. Met de drie zorgadministraties is er meer overleggen om signalen van declaratiegedrag en andere administratieve problemen te verzamelen. Een beheersmaatregel voor het berichtenverkeer is het versturen van lijstwerk vanuit de zorgadministratie naar de zorgaanbieder via de financieel adviseur om zo de start/stop berichten en de administratieve afspraken na te leven.	760
3	Stijgende lasten ondersteuning en zorg door aanzuigende werking nabijheid verwijzers	Vanuit gemeente goed contact onderhouden met de partners (wijkteams en SBI) om tijdig knelpunten te signaleren waardoor het mogelijk is op onderdelen bij te sturen.	387

2.2 Veiligheid en handhaving

Tabel: RB 2.2 Risico's programma 2.2 Veiligheid en handhaving

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	Besmetting van de openbare ruimte met asbest als gevolg van een brand. De kosten van het schoonmaken van de openbare ruimte kan mogelijk niet op de veroorzaker/vervuiler verhaald worden.	Maatregelen van brandpreventie. Maximaal inzetten om de kosten zoveel mogelijk te verhalen op de veroorzaker/vervuiler.	179

3.1 Economie

In dit programma zijn geen risico's waar de benodigde weerstandscapaciteit meer dan € 100.000 bedraagt.

3.2 Onderwijs en Jeugd

Tabel: RB 3.2 Risico's programma 3.2 Onderwijs en jeugd

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	De geraamde bedragen voor onderwijshuisvesting gaan uit van energiezuinig en klasse B frisse scholen, maar niet van BENG en evenmin van ENG. Vanaf 1-1-2021 geldt in het Bouwbesluit 2020 de eis van BENG en daar moeten de Coöperaties Samenfoort PO en Samenfoort VO aan voldoen (BENG = Bijna Energie Neutrale Gebouwen; ENG = Energieneutraal/gasloos).	In het raadsbesluit van 21 november 2017 over doordecentralisatie van onderwijshuisvesting is vastgelegd dat de Coöperaties de uitvoering van de zorgplicht overnemen. Er gaat gewerkt worden met een 4-jarige cyclus (2019-2022). Zoals in de afspraken is vastgelegd, zijn de Coöperaties financieel verantwoordelijk, ook voor het managen van risico's. Voor zover sprake is van risico's met gevolgen voor de uitvoering van het integraal huisvestingsplan komen die iedere 4 jaar bij de herijking aan de orde. Eind 2021 / begin 2022 zal een tussentijdse evaluatie plaatsvinden.	192

3.3 Sport

Tabel: RB 3.3 Risico's programma 3.3 Sport

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	Tegenvallende kosten voor personeel, onderhoud en met name energie bij SRO. De laatste kosten zijn sterk gestegen door verplichte hercontractering vanaf oktober 2022 (het oude contract van SRO liep bij GazProm). Dit is nodig in verband met de economische sancties tegen Rusland.	Voor dit risico zijn we afhankelijk van externe factoren die van invloed zijn op een stijging of daling van marktprijzen (van met name de energieprijzen). Met SRO is afgesproken het energieverbruik goed te monitoren en waar mogelijk te beperken. Ook voor wat betreft de overige kosten houdt SRO nauwgelet vinger aan de pols en voert waar mogelijk besparingen door.	591
2	De Europese Commissie gaat waarschijnlijk binnenkort komen met een verbod op synthetische infill, waaronder rubber-korrels. Dit komt er waarschijnlijk op neer dat er een overgangsregeling komt voor de vervanging van kunstgrasvelden door een ander type veld, zonder synthetische infill. Het is nu nog niet duidelijk hoe de regelgeving eruit komt te zien. Ook het standpunt van de RIVM kan daar nog invloed op hebben. Dit kan mogelijk leiden tot het vervroegd vervangen van toplaag en/of infill.	Ontwikkelingen worden gemonitord. Als het risico zich materialiseert (via VNG) inzetten op compensatie door het Rijk en bezien of fasering van vervanging mogelijk is. In het kader van de zorgplicht zijn door SRO aanvullende maatregelen in beeld gebracht en uitgevoerd. Dit om de verspreiding van synthetische infill tot een minimum te beperken.	472

3.4 Cultuur

Tabel: RB 3.4 Risico's programma 3.4 Cultuur

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	Exploitatie gesubsidieerde instellingen staat onder druk. Deze druk neemt mogelijk verder toe als gevolg van inhoudelijke beleidsambities voor het realiseren van een aanbod bij de groeiende stad.	Monitoring via dashboard subsidies + rapportage subsidie-cyclus. Uitvoeren audits en doorlichting Plannen van aanpak door instellingen over inzet middelen in relatie tot de weerbaarheid van de instelling Bestuurlijke overleggen	317

4.1 Bestuur en dienstverlening

Tabel: RB 4.1 Risico's programma 4.1 Bestuur en dienstverlening

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	We moeten de Wet Open Overheid uitvoeren. Via het gemeentefonds krijgen we daar een vergoeding voor. Wij achten de kans groot dat we de wettelijke taak niet kunnen uitvoeren voor het bedrag dat we ervoor ontvangen.	Uitvoeren impactanalyse om bijsturing te kunnen bepalen.	231
2	Verlies van gegevens door een aanval (fysiek of via internet): risico-analyse PWC 2014 i.h.k.v. het beheer Basisregistratie Personen (BRP), ondanks de uitwijkvoorziening in Leusden	Continuïteitsplan is vastgesteld november 2019; hierin zijn te treffen maatregelen en borging d.m.v. oefening en training vastgelegd.	213
3	Het ontslag/opstappen van bestuurders van de stad, waardoor er wachtgeldverplichtingen ontstaan en de voorziening wachtgeldverplichtingen onder druk komt te staan	Bij vertrek van een bestuurder wordt de concrete omvang van de totale uitkeringsrechten berekend. Bij een tekort vindt er een dotatie plaats aan de voorziening wachtgelden wethouders.	202

5.1 Financiën en belastingen

Tabel: RB 5.1 Risico's programma 5.1 Financiën en belastingen

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS-CAPACITEIT
1	De fiscus kan zich niet vinden in de door ons gehanteerde BTW-labelling.	Interne controlemaatregelen btw-labelling nieuwe taken en bijhouden actuele ontwikkelingen.	202
2	Niet correcte betalingen aan derden ontstaan in het betalingsproces.	Betalingsproces, regelmatig actualisatie van dat proces + bewaking.	127
3	Garantstelling geldleningen: De gemeente heeft verschillende gewaarborgde/garantstellingen voor verstrekte geldleningen inzake: *Sociale culturele instellingen/sportverenigingen. *Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV). *Achtervang Sociale Woningbouw (WSW). *Achtervang Nationale Hypotheek Garantie (NHG). *Onderwijs.	Bij dreigende problemen: diverse beheeracties.	109

6.1 Bedrijfsvoering

Tabel: RB 6.1 Risico's programma 6.1 Bedrijfsvoering

NR.	RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE WEERSTANDS- CAPACITEIT
1	Project Toekomst Stadhuis: Voor de aanwezige investeringsrisico's zijn door middel van een post onvoorzien maatregelen getroffen. Conform het raadsbesluit van 23 dec 2021 wordt een extra post in het weerstandsvermogen gehandhaafd.	1. Investeringsonvoorzien 2. Monitoring m.b.v. ATO en zonodig voorstel bijsturen	254
2	Stijgende Energieprijzen gebouwen	Zodanig aanbesteden dat het minste risico wordt gelopen.	208
3	Stijgende loon-en materiaalkosten: Voor diverse werkzaamheden hebben we meerjarige contracten afgesloten (b.v. schoonmaak). Bij het afsluiten van nieuwe contracten via aanbestedingen kunnen we worden geconfronteerd met prijsverhogingen hoger dan de indexering. Dit als gevolg van veranderende marktomstandigheden.	Zodanig aanbesteden dat het minste risico wordt gelopen, bijvoorbeeld door langere termijnen te kiezen en de markt te consulteren.	202

Projecten

De gemeente Amersfoort heeft momenteel een aantal lopende projecten. Onderstaand kunt u de voortgang van deze projecten bekijken. Hierin staan tevens de top 3 van de kwantitatieve risico's vermeld.

Eerst vindt u een legenda waar u de diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 juni 2022.

	Inhoud		Planning		Financiën		Risico's
Ja	De inhoud en de scope van het project zijn in lijn met de laatste besluitvorming.	Ja	De voortgang van het project is in lijn met de planning van de laatste besluitvorming.	Ja	De huidige financiële positie is in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.	Ja	Het betreft een klein en beheersbaar risico
Risico	Er is een risico dat de inhoud en de scope van de laatste besluitvorming niet haalbaar zijn.	Risico	Er is een risico dat de planning van het project conform de laatste besluitvorming niet wordt gehaald.	Risico	Er is een risico dat het budget, vastgesteld bij de laatste besluitvorming, zal worden overschreden.	Risico	Het betreft een middelgroot risico
Nee	De inhoud en de scope van het project wijken af van de laatste besluitvorming.	Nee	De voortgang van het project is niet in lijn met de planning uit de laatste besluitvorming.	Nee	De huidige financiële positie is niet in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.	Nee	Het betreft een groot risico

Over de Laak

Tabel PP.01: Over de Laak

PROJECT	Over de Laak		
ALGEMENE ZAKEN			
Programma	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling		
FINANCIËN	KOSTEN PROJECT	BIJDRAGE VAN DERDEN	SALDO
Totaal budget/krediet:	9.030	2.150	6.880
<i>Realisatie</i>			
Lasten/ Baten	3.132	1.401	1.731
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?			
	KWANTITATIEVE RISICO'S		

OMSCHRIJVING RISICO	ACTIES	RISICOCATEGORIE	
		VORIGE RAPP	HUIDIGE RAPP
1. Uitwerking ontwerp levert hogere uitvoeringskosten op.	<i>Ontwerpen en haalbaarheid gelijk op laten lopen</i>		
2. Als gevolg van globale ontwikkelingen, stijgen veel prijzen onverwacht hard. Investeringskosten worden hoger.	<i>Ontwerp passend maken binnen budget.</i>		
3. Als gevolg van gestort bouwpuin in het water van 't Hammetje bestaat het risico dat er maatregelen getroffen moet worden.	<i>Scenario's uitwerken en beprijzen die binnen budget passen of op zoek naar externe dekking.</i>		

Toelichting:

Voor deelgebied Waterrijk zijn de laatste werkzaamheden uitgevoerd. De opening vindt op 8 september plaats. Voor deelgebied 't Hammetje wordt een bestemmingsplanprocedure doorlopen terwijl Speelpolder nog in de ontwerpfase zit.

De Hoef

Tabel PP.02: De Hoef

PROJECT	De Hoef		
ALGEMENE ZAKEN			
Programma	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling		
FINANCIËN	KOSTEN PROJECT	BIJDRAGE VAN DERDEN	BIJDRAGE GEMEENTE
Totaal budget/krediet:	21.870	17.120	4.750
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	4.390	2.471	1.919

	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>nee</i>

OMSCHRIJVING RISICO	ACTIES	RISICOCATEGORIE	
		VORIGE RAPP	HUIDIGE RAPP
1. Het kostenverhaal is niet geheel dekkend door terugval in de woningmarkt, hierdoor beperkt de macro-aftopping het kostenverhaal of komen vlekken niet tot ontwikkeling.	<i>Investeren zoveel mogelijk relateren aan gecontracteerde inkomsten.</i>		

2. Als gevolg van globale ontwikkelingen, stijgen prijzen nog harder dan gemeld in zomerrapportage.	<i>Markt in de gaten houden en juiste moment van aanbesteding kiezen.</i>		
3. Subsidie niet volledig ingezet kan worden doordat de subsidie gekoppeld is aan bepaalde werkzaamheden en daarmee ontbreekt het aan flexibiliteit.	<i>Regelmatig overleg met subsidieverstrekker inzake voortgang en inzet.</i>		

Toelichting:

Zoals in de zomerrapportage benoemd heeft de kostenstijging een negatief effect van tussen de 5 en 10 miljoen op het financiële resultaat bij de ontwikkeling van het Hoefkwartier. In deze rapportage zijn de financiën opgenomen van de reeds lopende deelontwikkelingen. Op dit moment worden de effecten van de totale ontwikkeling (actief en facilitair) inzichtelijk gemaakt en besluitvorming hierover voorbereid.

Westelijke ontsluiting

Tabel PP.03: Westelijke ontsluiting

PROJECT	Westelijke ontsluiting		
ALGEMENE ZAKEN			
Programma	1.4 Mobiliteit		
FINANCIËN	KOSTEN PROJECT	BIJDRAGE VAN DERDEN	SALDO
Totaal budget/krediet:	68.342	68.342	-
<i>Realisatie</i>			
Lasten/ Baten	28.028	27.472	556

	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?			

	KWANTITATIEVE RISICO'S		
		RISICOCATEGORIE	
OMSCHRIJVING RISICO	ACTIES	VORIGE RAPP	HUIDIGE RAPP
1. Project Westelijke Ontsluiting: Bij de Westelijke Ontsluiting wordt alleen doorgedaan met diverse verbeteringen voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten. Dit betekent dat vanuit het oude plan nog e.e.a. afgewikkeld dient te worden waar mogelijk ongedekte kosten uit voort kunnen vloeien.	- In gesprek gaan met betrokken partijen zoals Provincie en nutsbedrijven met betrekking tot de gevolgen van de gewijzigde voornemens.		<i>Nieuw</i>

Toelichting:

Fietsparkeren

Tabel PP.04: Fietsparkeren

PROJECT	Fietsparkeren		
ALGEMENE ZAKEN			
Programma	1.4 Mobiliteit		
FINANCIËN	KOSTEN PROJECT	BIJDRAGE VAN DERDEN	SALDO
Totaal budget/krediet:	12.398	12.398	-
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	2.333	2.398	-65

	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?			

	KWANTITATIEVE RISICO'S		
		RISICOCATEGORIE	
OMSCHRIJVING RISICO	ACTIES	VORIGE RAPP	HUIDIGE RAPP
1. BTW risico over realisatiekosten fietskelder. Hier is (landelijk) nog geen structurele oplossing voor.	1. <i>Goed gemotiveerde brief opstellen samen met Prorail, te verzenden aan de inspecteur. Deze actie uitvoeren na reactie van inspecteur op brief van NS (in samenwerking met gemeente Amersfoort) over btw aspect exploitatiekosten fietskelder.</i>		
2. Aanbestedingsrisico, aanbestedingsmarkt, corona maatregelen zijn grillig en onvoorspelbaar, dit kan leiden tot meerkosten. (w.o. corona-effect)	2. <i>Voor de aanbesteding wordt er een aanbestedingsraming opgesteld, deze moet passen binnen de budgetten. Anders start de aanbesteding niet.</i>		
3. Vormgeving toegang (zijde Stationsplein) ligt nog niet vast. Hier wordt nog over geparticipeerd. Dit kan tot meerkosten leiden.	3. <i>Tijdens participatietraject en daarop volgende besluitvorming sturen op budget</i>		
4. Voor het verkrijgen van een recht op doorgang (zijde Smallepad) naar de fietskelder vraagt de nieuwe eigenaar nu een vergoeding. Daarnaast is er discussie over te nemen maatregelen.	3. <i>Tijdens opstellen overeenkomst en daarop volgende besluitvorming sturen op budget</i>		

Toelichting:

Nieuwbouw stadhuis

Tabel PP.05: Nieuwbouw stadhuis

PROJECT	Nieuwbouw Stadhuis		
ALGEMENE ZAKEN			
Programma	6.1 Bedrijfsvoering		
FINANCIËN	KOSTEN PROJECT	BIJDRAGE VAN DERDEN	SALDO
Totaal budget/krediet:	107.589	-	107.589
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	3.071	-	3.071

	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	ja	ja	

	KWANTITATIEVE RISICO'S	RISICOCATEGORIE	
OMSCHRIJVING RISICO	ACTIES	VORIGE RAPP	HUIDIGE RAPP
1. Prijsstijgingen (o.a. bouwmaterialen)	1. Investeringsvoorzien 2. Weerstandscapaciteit 3. Monitoring m.b.v. AT Osborne en zo nodig voorstel bijsturen		
2. Hogere aanbesteding/bouwkosten/meerwerk	1. Investeringsvoorzien 2. Weerstandscapaciteit 3. Monitoring Kosten m.b.v. AT Osborne en zo nodig voorstel bijsturen		
3. Vertraging door bijv. aanbesteding, onvoorziene omstandigheden.	1. Duidelijke afbakening en planning van het project 2. Strakke aansturing van de inzet van mensen en opdrachten 3. Investeringsvoorzien 4. Weerstandscapaciteit		
4. Zwaardere / Veranderende wet-regelgeving dan waarmee rekening is gehouden.	1. Monitoring door Ontwerpteam 2. Investeringsvoorzien 3. Weerstandscapaciteit		

5. Vertraging oplevering nieuwbouw, onder meer door latere besluitvorming, met als gevolg langere instandhouding huidige huisvesting die niet meer voldoet aan de wettelijke eisen

*1 Duidelijke afbakening en planning van het project
2. Strakke aansturing van de inzet van mensen en opdrachten
3. Zoeken naar kosteneffectieve maatregelen die mogelijk ook bij een eventuele herontwikkeling bruikbaar zijn.*

Toelichting:

Prijsstijging

In het derde kwartaal 2022 is duidelijk geworden dat de geraamde kosten voor de nieuwbouw van het stadhuis sterk stijgen door extreme prijsstijgingen, waardoor het oorspronkelijke investeringskrediet, op basis van de huidige inzichten met € 10 miljoen overschreden zal worden. Dit is verder toegelicht in Raadsinformatiebrief 2022-077. De kapitaallasten die voortvloeien uit verhoging van het investeringskrediet (bedrag van € 352.000) kunnen worden gedekt uit de middelen die in de begroting zijn opgenomen voor loon- en prijsstijging. Hiervoor ontvangt u een separaat voorstel.

Risico-inventarisatie

Bij vaststelling van het investeringskrediet en het schetsontwerp zijn de risico's met de hoogste impact gedefinieerd. Deze zijn nog steeds van kracht, zoals hierboven weergegeven.

Daarnaast blijft het risico bestaan dat vertraging leidt tot hogere instandhoudingskosten voor het huidige stadhuis.

Voor de investeringsrisico's hebben wij middels een Monte Carlo-analyse de benodigde weerstandscapaciteit geactualiseerd naar de situatie dat het krediet verhoogd zou zijn. Daaruit blijkt dat ook na de kredietverhoging, de kans aanwezig is dat het onvoorzien in het verhoogde krediet niet toereikend is voor het opvangen van de risico's. Daarom handhaven we de € 250.000 in het weerstandsvermogen als risico-onvoorzien tot na de aanbesteding.

Overzicht begroting 2022 na wijziging

In deze bijlage staan overzichten met daarin de begroting 2022 zoals u in november 2021 heeft vastgesteld (dus inclusief aangenomen amendementen), de vastgestelde begrotingswijzigingen en de actuele begroting 2022 per 1 juli 2022.

De actuele begroting is in alle vergelijkende overzichten in de begroting opgenomen. Onder de overzichten vindt u per begrotingswijziging een korte toelichting.

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2022 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2022
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES			
1. Duurzame en groeiende stad			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-68.668	-637	-69.305
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-62.781	-5.386	-68.167
1.3 Wonen	-4.746	0	-4.746
1.4 Mobiliteit	-8.334	-360	-8.694
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-144.529	-6.384	-150.913
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	-261.549	-16.923	-278.472
2.2 Veiligheid en handhaving	-16.354	-282	-16.636
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	-277.903	-17.205	-295.108
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	-5.313	-155	-5.468
3.2 Onderwijs en jeugd	-30.175	-266	-30.441
3.3 Sport	-13.402	-124	-13.526
3.4 Cultuur	-21.979	-708	-22.687
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-70.869	-1.253	-72.122
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	-19.370	-1.566	-20.936
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	-19.370	-1.566	-20.936
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	-5.546	1.241	-4.305
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	-5.546	1.241	-4.305
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	-64.065	-482	-64.547

Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-64.065	-482	-64.547
TOTAAL LASTEN	-582.283	-25.650	-607.932
PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2022 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2022
BATEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES			
1. Duurzame en groeiende stad			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	9.977	0	9.977
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	53.825	-430	53.394
1.3 Wonen	182	0	182
1.4 Mobiliteit	3.856	0	3.856
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	67.840	-430	67.409
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	56.223	0	56.223
2.2 Veiligheid en handhaving	1.308	0	1.308
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	57.531	0	57.531
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	541	0	541
3.2 Onderwijs en jeugd	9.544	0	9.544
3.3 Sport	122	0	122
3.4 Cultuur	341	0	341
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	10.547	0	10.547
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	7.438	0	7.438
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	7.438	0	7.438
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	418.158	16.463	434.621
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	418.158	16.463	434.621
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	15.316	0	15.316
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	15.316	0	15.316
TOTAAL BATEN	576.829	16.032	592.862

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2022 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2022
SALDO EXCLUSIEF TOEVOEGING AAN RESERVES			
1. Duurzame en groeiende stad			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-58.691	-637	-59.328
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-8.956	-5.817	-14.773
1.3 Wonen	-4.565	0	-4.565
1.4 Mobiliteit	-4.478	-360	-4.838
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-76.690	-6.814	-83.504
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	-205.326	-16.923	-222.249
2.2 Veiligheid en handhaving	-15.046	-282	-15.329
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	-220.372	-17.205	-237.578
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	-4.772	-155	-4.927
3.2 Onderwijs en jeugd	-20.631	-266	-20.898
3.3 Sport	-13.280	-124	-13.404
3.4 Cultuur	-21.639	-708	-22.347
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-60.322	-1.253	-61.575
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	-11.932	-1.566	-13.498
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	-11.932	-1.566	-13.498
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	412.613	17.703	430.316
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	412.613	17.703	430.316
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	-48.750	-482	-49.232
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-48.750	-482	-49.232
TOTAAL SALDO EXCLUSIEF RESERVES	-5.453	-9.617	-15.070

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2022 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2022
TOEVOEGINGEN AAN RESERVE			
1. Duurzame en groeiende stad			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-2.480	-3.061	-5.541
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	0	-1.406	-1.406
1.4 Mobiliteit	0	-2.700	-2.700
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-2.480	-7.168	-9.648
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	0	-884	-884
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	0	-884	-884
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	-50	0	-50
3.2 Onderwijs en jeugd	-139	0	-139
3.4 Cultuur	0	0	0
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-189	0	-189
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	0	0	0
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	0	0	0
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	-13.486	-48.513	-61.999
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	-13.486	-48.513	-61.999
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	-2.783	-1.216	-3.999
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-2.783	-1.216	-3.999
TOTAAL TOEVOEGINGEN AAN RESERVE	-18.938	-57.780	-76.718

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2022 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2022
ONTTREKKINGEN AAN RESERVE			
1. Duurzame en groeiende stad			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	3.819	677	4.496
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.705	2.886	4.591
1.3 Wonen	1.742	0	1.742
1.4 Mobiliteit	270	3.415	3.685
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	7.536	6.978	14.514
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	2.618	240	2.858
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	2.618	240	2.858
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	0	50	50
3.2 Onderwijs en jeugd	395	0	395
3.3 Sport	70	156	226
3.4 Cultuur	10	0	10
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	475	206	680
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	9.889	59.974	69.863
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	9.889	59.974	69.863
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	3.873	0	3.873
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	3.873	0	3.873
TOTAAL ONTTREKKINGEN AAN RESERVE	24.391	67.398	91.789

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2022 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2022
SALDO MUTATIES RESERVES			
1. Duurzame en groeiende stad			
1.1 Stedelijk beheer en milieu	1.338	-2.384	-1.046
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.705	1.480	3.185
1.3 Wonen	1.742	0	1.742
1.4 Mobiliteit	270	715	985
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	5.056	-190	4.866
2. Inclusieve en veilige stad			
2.1 Sociaal Domein	2.618	-644	1.975
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	2.618	-644	1.975
3. Lerende, werkende en dynamische stad			
3.1 Economie	-50	50	0
3.2 Onderwijs en jeugd	255	0	255
3.3 Sport	70	156	226
3.4 Cultuur	10	0	10
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	285	206	491
4. Bestuur en dienstverlening			
4.1 Bestuur en dienstverlening	0	0	0
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	0	0	0
5. Financiën en belastingen			
5.1 Financiën en belastingen	-3.596	11.461	7.865
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	-3.596	11.461	7.865
6. Bedrijfsvoering			
6.1 Bedrijfsvoering	1.090	-1.216	-126
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	1.090	-1.216	-126
SALDO MUTATIES RESERVES	5.453	9.617	15.070
SALDO INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	0	0	0

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 1.1 Stedelijke beheer en milieu

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
1.1.1 Energietransitie	Meicirculaire 2022	273		273
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	Bestemming rekeningresultaat 2021	364		364
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2021	2.199	677	1.522
Mutaties reserves	Meicirculaire 2022	862		862
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		3.699	677	3.022

Toelichting op programma 1.1 Stedelijk beheer en milieu	Lasten	Baten	Saldo
1.1.1 Energietransitie			
De € 273.000 is onderdeel van de 'meicirculaire 2022' en dient ten behoeve van de Regionale Energiestrategie (RES).	-273		-273
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en Groen			
Het bedrag ad € 364.000 betreft een onderdeel van het 'bestemming rekeningresultaat 2021' en ziet toe op de bestrijding van invasieve exoten.	-364		-364
Mutatie reserves			
De lasten ad € 862.000 komen uit het besluit 'Meicirculaire 2022' en betreft een storting in de reserve Duurzame Stad.	-862		-862
De lasten ad € 2.199.000 en baten ad € 677.000 komen uit het besluit 'bestemming rekeningresultaat 2021' en zien toe op de volgende reservemutaties:	-2.199	677	-1.522
* Storting in de reserve Duurzame Stad van het restant budget Duurzame Stad 2021 van € 1.190.000.			
* Onttrekking aan de reserve Voorziening onderhoud openbare ruimte ter dekking van het compenseren van bomen die bij de aanleg van de Kersenbaan zijn gekapt van € 46.000			
* Onttrekking aan de reserve Voorziening onderhoud openbare ruimte ter dekking van de kosten van extra onderhoud in Park Randenbroek van € 136.000			
* Onttrekking aan de reserve Voorziening onderhoud openbare ruimte ter dekking van de kosten van de afronding van de aanleg van het park Elisabeth Groen en voor de financiële afhandeling van de sloop van € 495.000			
* Storting in de reserve Riolering van het productsaldo riolering 2021. Deze gelden worden in 2022 ingezet voor de klimaatadaptieve			

maatregelen binnen het product riolering, zoals opgenomen in het GRP 2021-2025 van € 442.172			
* Storting in de reserve Uitvoering bodembescherming en stedelijke vernieuwing van de suppletie-uitkering voor het verwijderen van explosieven van het Vetgasfabriek terrein van € 567.287.			

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
1.2.1 RO en Omgevingswet	Bestemming rekeningresultaat 2021	-476		-476
1.2.1 RO en Omgevingswet	Meicirculaire 2022	-946		-946
1.2.1 RO en Omgevingswet	Corona agenda	-100		-100
1.2.2 Grondexploitaties	Eliminatie grondexploitaties	-138	138	0
1.2.2 Grondexploitaties	Grondexploitatie ROVA	-2.460		-2.460
1.2.3 Vastgoed	Renovatie Bosbad desinvestering	-1.238		-1.238
1.2.3 Vastgoed	Huurkorting Veerensmederij		-68	-68
1.2.3 Vastgoed	Lift parkeergarage Stadhuisplein	-28	26	-2
Mutaties reserves	Grondexploitatie ROVA		2.460	2.460
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2021	-1.406	426	-980
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-6.793	2.982	-3.811

Toelichting op programma 1.2	Lasten	Baten	Saldo
1.2.1 RO en omgevingswet			
Het bedrag ad € 476.000 betreft een doorgeschoven budget t.b.v. de implementatie van de Omgevingswet. Dit maakt onderdeel uit van 'bestemming rekeningresultaat 2021' .	-476		-476
Het bedrag van € 946.000 is in de 'meicirculaire 2022' incidenteel beschikbaar gesteld voor de Omgevingswet.	-946		-946
De € 100.000 aan lasten zijn onderdeel van de 'Corona-agenda' en ziet toe op thema 3: Levendige en leefbare (binnen)stad.	-100		-100
1.2.2 Grondexploitaties			
Eliminatie grondexploitaties	-138	138	0
In het raadsbesluit en bijbehorend raadsvoorstel 'Instellen grondexploitatie ROVA' heeft de Raad besloten de grondexploitatie ROVA in te stellen en de hiervoor benodigde budgetten beschikbaar te maken, zijnde € 2,46 miljoen.	-2.460		-2.460

1.2.3 Vastgoed			
Het bedrag ad € 1.238.000 betreft het afboeken van de boekwaarde 'renovatie Bosbad 2004', dit is onderdeel van het besluit 'Renovatie van het Bosbad'	-1.238		-1.238
De lagere baten ad € 68.000 betreft het verlenen van een eenmalige huurkorting aan 'Muziektheater De Veerensmederij' , dit wordt gedekt uit de corona reserve.		-68	-68
De lasten ad € 28.000 en de baten van € 26.000 zien toe op de exploitatie verwerking van het besluit 'Lift parkeergarage Stadhuisplein' .	-28	26	-2
Mutaties reserves			
In het raadsbesluit en bijbehorend raadsvoorstel 'Instellen grondexploitatie ROVA' heeft de Raad besloten de grondexploitatie ROVA in te stellen en de hiervoor benodigde budgetten te dekken uit de Reserve Ontwikkeling Langs Eem en Spoor, zijnde € 2,46 miljoen.		2.460	2.460
De lasten ad € 1.406.000 en baten ad € 426.000 komen uit het besluit 'bestemming rekeningresultaat 2021' en zien toe op de volgende reservemutaties: * Storting ad € 1.406.000 in de reserve Vathorst over de Laak van het restant budget Vathorst over de Laak 2021. *Onttrekking aan de reserve Binnenstedelijke ontwikkelingen ter dekking van de kosten voor o.a. supervisie project Langs Eem en Spoor en project Zonnehof ten bedrage van € 383.000 *Onttrekking aan de reserve Stedelijke Voorzieningen ter dekking van de kosten van het uitvoeren van de visie voor de Amersfoortse Heuvelrug ten bedrage van € 43.000	-1.406	426	-980

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 1.4 Mobiliteit

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
1.4.1 Mobiliteit	Bestemming rekeningresultaat 2021	-360		-360
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2021		715	715
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-360	715	355

Toelichting op programma 1.4 Mobiliteit	Lasten	Baten	Saldo
1.4.1 Mobiliteit			
Het bedrag van € 360.000 betreft een doorgeschoven budget t.b.v. De Nieuwe Poort. Dit maakt onderdeel uit van het raadsbesluit ' bestemming rekeningresultaat 2021 '.	-360		-360
Mutaties reserves			
Onttrekking aan de reserve VERDER ad € 715.000 ter dekking van de kredietoverschrijding van VERDER-projecten in 2021. Dit maakt onderdeel uit van het raadsbesluit ' bestemming rekeningresultaat 2021 '.		715	715

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 2.1 Sociaal Domein

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
2.1.1 Basisinfrastructuur	Bestemming rekeningresultaat 2021	-120		-120
2.1.2 Ambulante zorg	Bestemming rekeningresultaat 2021	-87		-87
2.1.2 Ambulante zorg	Septemercirculaire 2021	-276		-276
2.1.2 Ambulante zorg	Decemercirculaire 2021	-438		-438
2.1.2 Ambulante zorg	Meicirculaire 2022	-25		-25
2.1.2 Ambulante zorg	Corona Agenda	-100		-100
2.1.3 Specialistische zorg	Bestemming rekeningresultaat 2021	-781		-781
2.1.3 Specialistische zorg	Septemercirculaire 2021	4.425		4.425
2.1.3 Specialistische zorg	Decemercirculaire 2021	-780		-780
2.1.3 Specialistische zorg	Meicirculaire 2022	2.574		2.574
2.1.4 Opvang	Bestemming rekeningresultaat 2021	-1.078		-1.078
2.1.4 Opvang	Meicirculaire 2022	-1.111		-1.111
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	Bestemming rekeningresultaat 2021	-268		-268
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	Meicirculaire 2022	-113		-113
2.1.6 Werk en inkomen	Bestemming rekeningresultaat 2021	-258		-258
2.1.6 Werk en inkomen	Septemercirculaire 2021	-840		-840
2.1.6 Werk en inkomen	Meicirculaire 2022	-9.377		-9.377
2.1.6 Werk en inkomen	Corona Agenda	-50		-50
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2021	-884	240	-644
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-9.587	240	-9.347

Toelichting op programma 2.1	Lasten	Baten	Saldo
2.1.1 Basisinfrastructuur			
Het bedrag ad. € 120.000 betreft een onderdeel van ' bestemming rekeningresultaat 2021 ' en ziet toe op het doorschuiven van het budget t.b.v. de verplaatsing van Scouting St. Jozef.	-120		-120
2.1.2 Ambulante zorg			
Het bedrag ad. € 87.000 betreft een onderdeel van ' bestemming rekeningresultaat 2021 ' en ziet toe op het doorschuiven van het budget t.b.v. extra uitvoeringscapaciteit om de coördinatie tussen de verschillende soorten van hulpverlening in het sociaal domein te verbeteren.	-87		-87
Het bedrag van € 276.000 maakt onderdeel uit van de ' septembercirculaire 2021 ' en bestaat onder andere uit Gezond in de stad € 184.804 en Toezicht handhaving Kinderopvang € 61.480.	-276		-276
Het bedrag van € 438.000 maakt onderdeel uit van de ' decembercirculaire 2021 ' en bestaat uit de versterking van ondersteuning door wijkteams.	-438		-438
Het bedrag van € 25.000 maakt onderdeel uit van de ' meicirculaire 2022 ' en bestaat onder andere uit Gezond in de stad € 41.155 en Prenataal huisbezoek JGZ € -20.518.	-25		-25
De € 100.000 aan lasten zijn onderdeel van de ' Corona-agenda ' en ziet toe op thema 2: Ondersteunen van kwetsbare groepen en voorkomen van tweedeling.	-100		-100
2.1.3 Specialistische zorg			
Het bedrag ad. € 781.000 maakt onderdeel uit van ' bestemming resultaat 2021 ' en bestaat uit: * Doorgeschoven budget t.b.v. procesverbeteringen binnen het sociaal domein en het verder versterken van het integraal werken. ad. €349.000 *Doorgeschoven budget t.b.v. meerkosten binnen het sociaal domein (Jeugdwet en Wmo), a.g.v. de coronapandemie. ad. € 432.000	-781		-781
Het bedrag van € 4.425.000 maakt onderdeel uit van de ' septembercirculaire 2021 ' en bestaat onder andere uit een integratie uitkering beschermd wonen van €4.338.824 en een nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen van €100.664.	4.425		4.425
Het bedrag van € 780.000 maakt onderdeel uit van de ' decembercirculaire 2021 ' en bestaat onder andere uit een compensatie voor salarislasten Zorgdomein Jeugd € 419.506 en WMO € 293.497 en Impuls integraal werk € 47.322.	-780		-780
Het bedrag van € 2.574.000 maakt onderdeel uit van de ' meicirculaire 2022 ' en bestaat onder andere uit een integratie uitkering beschermd	2.574		2.574

wonen -€ 3.298.698, een compensatie Jeugdzorg € 444.910 en een integratie uitkering voogdij €259.505.			
2.1.4 Opvang			
Het bedrag ad. € 1.078.000 maakt onderdeel uit van ' bestemming resultaat 2021 ' en bestaat uit:	-1.078		-1.078
* Doorgeschoven budget t.b.v. Maatschappelijke opvang; continuïteit van zorg ad. € 400.000			
* Doorgeschoven budget t.b.v. vrouwenopvang ad € 406.000			
* Doorgeschoven budget t.b.v. het plan Dak- en Thuisloosheid ad € 223.000			
* Doorgeschoven budget t.b.v. het project regionaal netwerk herstelactiviteiten ad € 48.723			
Het bedrag van € 1.111.000 maakt onderdeel uit van de ' meicirculaire 2022 ' en bestaat onder andere uit een compensatie voor Vrouwenopvang van € 422.034 en Aanpak dak- en thuisloosheid van €702.753.	-1.111		-1.111
2.1.5 Diversiteit, integraliteit en toegankelijkheid			
Het bedrag ad. € 268.000 maakt onderdeel uit van ' bestemming resultaat 2021 ' en bestaat uit:	-268		-268
* Doorgeschoven budget t.b.v. de regionale samenwerking op inclusie en diversiteit in de regio van € 50.000			
* Doorgeschoven budget t.b.v. de invoering van de Wet Inburgering en de ondersteuning van inburgeraars van € 167.534			
*Doorgeschoven budget t.b.v. de kosten voor informatievoorziening over het nieuwe inburgeringsstelsel en het ondersteunen van de groep "Einde lening inburgeringsplichting (ELIPs)" van € 50.328			
Het bedrag van € 113.000 maakt onderdeel uit van de ' meicirculaire 2022 ' en bestaat onder andere uit een compensatie voor Emancipatiebeleid van €50.000 en Inburgering van € 46.374.	-113		-113
2.1.6 Werk en Inkomen			
Het bedrag ad. € 258.000 maakt onderdeel uit van ' bestemming resultaat 2021 ' en bestaat uit:	-258		-258
* Doorgeschoven budget t.b.v. het afhandelen van terugvorderingen, bezwaar en beroep van de TOZO regelingen van 2020 en 2021 ad €200.000			
*Doorgeschoven budget t.b.v. het project Impuls regionale samenwerking GGZ ad €30.447			
* Doorgeschoven budget t.b.v. een aanvullend aanbod voor zelfstandigen die moeite hebben om hun bedrijf in de huidige tijd rendabel te krijgen ad € 27.429.			

Het bedrag van € 840.000 maakt onderdeel uit van de ' septembercirculaire 2021 ' en bestaat onder andere uit coronamiddelen re-integratiepakket van € 103.498, Impuls re-integratie van € 305.003, Schuldenbeleid van € 296.934 en Bijzondere bijstand van € 148.467.	-840		-840
Het bedrag van € 9.377.000 maakt onderdeel uit van de ' meicirculaire 2022 ' en bestaat onder andere uit coronamiddelen crisisdienstverlening van € 580.491, WSW van € 599.619 en Energietoeslag van € 8.130.877.	-9.377		-9.377
De € 50.000 aan lasten zijn onderdeel van de ' Corona-agenda ' en ziet toe op thema 2: Ondersteunen van kwetsbare groepen en voorkomen van tweedeling.	-50		-50
Mutaties reserves			
Het bedrag van € 884.000 aan lasten en van € 240.000 aan baten maakt onderdeel uit van ' bestemming resultaat 2021 ' en bestaat uit: * Onttrekking aan de reserve Sociaal fonds en innovatie voor de subsidie die is verstrekt aan de Stichting Sociaal Fonds. € 240.000 * Storting in de reserve Regionale participatiegelden van de resterende middelen "Van werk naar werk" ad. € 257.000. Deze gelden worden ingezet voor regionale arbeidsmarkt-vraagstukken. * Storting in de reserve Regionale participatiegelden van de extra middelen, ad. € 553.000, voor het actieplan Jeugdwerkloosheid. Deze gelden worden ingezet om het perspectief van individuele jongeren op de arbeidsmarkt te vergroten. * Storting in de reserve Regionale participatiegelden van de ESF (Europees Sociaal Fonds)-subsidie voorgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs ad. € 73.700.	-884	240	-644

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 2.2 Veiligheid en handhaving

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
2.2.1 Sociale veiligheid	Meicirculaire 2022	-58		-58
2.2.2 Fysieke veiligheid	Meicirculaire 2022	-185		-185
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-243	0	-243

Toelichting op programma 2.2 Veiligheid en handhaving		Lasten	Baten	Saldo
2.2.1 Sociale veiligheid				
Het bedrag ad. € 58.000 betreft een onderdeel van de 'meicirculaire 2022' en ziet toe op het vergroten van de capaciteit van de BOA's.		-58		-58
2.2.2 Fysieke veiligheid				
Het bedrag ad. € 185.000 betreft een onderdeel van de 'meicirculaire 2022' en ziet toe op de bommenregeling.		- 185		-185

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 3.1 Economie

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
3.1.1 Economie	Bestemming rekeningresultaat 2021	-100		-100
3.1.1 Economie	Pilot centraal aftelmoment	-50		-50
Mutaties reserves	Pilot centraal aftelmoment		50	50
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-150	50	-100

Toelichting op programma 3.1 Economie		Lasten	Baten	Saldo
3.1.1 Economie				
De € 100.000 aan lasten zijn onderdeel van de 'Corona-agenda' en ziet toe op thema 4: Onderwijs-arbeidsmarkt en de toekomstbestendige arbeidsmarkt.		-100		-100
Het bedrag ad. € 50.000 maakt onderdeel uit van het raadsbesluit 'Voortzetting pilot centraal aftelmoment 2022' en betreft een incidenteel budget in 2022 en 2023 voor een pilot rondom het centraal aftelmoment.		-50		-50
Mutaties reserves				
De Onttrekking aan de reserve Evenementen ad € 50.000 maakt onderdeel uit van het raadsbesluit 'Voortzetting pilot centraal aftelmoment 2022' en			50	50

betreft een incidentele onttrekking in 2022 en 2023 voor een pilot rondom het centraal aftelmoment.			
---	--	--	--

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 3.2 Onderwijs en jeugd

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Bestemming rekeningresultaat 2021	-67		-67
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Septemercirculaire 2021	-138		-138
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-205	0	-205

Toelichting op programma 3.2 Onderwijs en jeugd	Lasten	Baten	Saldo
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt			
Het bedrag ad. € 67.000 maakt onderdeel uit van 'bestemming resultaat 2021' en bestaat uit een doorgeschoven budget t.b.v. het project Positieve gezondheidsvaardigheden en laaggeletterdheid en voor het continueren van de werkgeversaanpak.	-67		-67
Het bedrag van € 138.000 maakt onderdeel uit van de 'septemercirculaire 2021' en bestaat uit een vergoeding voor de aanpak van laaggeletterdheid.	-138		-138

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 3.4 Cultuur

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Bestemming rekeningresultaat 2021	-454		-454
3.4.2 Evenementen en recreatie	Bestemming rekeningresultaat 2021	-154		-154
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-608	0	-608

Toelichting op programma 3.4 Cultuur	Lasten	Baten	Saldo
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed			
Het bedrag ad. € 454.000 maakt onderdeel uit van 'bestemming resultaat 2021' en bestaat uit een doorgeschoven budget t.b.v. de lokale culturele infrastructuur.	-454		-454
3.4.2 Evenementen en recreatie			
Het bedrag ad. € 154.000 maakt onderdeel uit van 'bestemming resultaat 2021' en bestaat uit een doorgeschoven budget t.b.v. pilots en activiteiten	-154		-154

gerelateerd aan de thema's duurzaamheid, diversiteit & inclusie en toegankelijkheid en de uitvoeringsagenda evenementen.			
--	--	--	--

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 4.1 Bestuur en dienstverlening

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Bestemming rekeningresultaat 2021	-115		-115
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Meicirculaire 2022	-261		-261
4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad	Corona agenda	-150		-150
4.1.3 Dienstverlening	Bestemming rekeningresultaat 2021	-76		-76
4.1.3 Dienstverlening	Septembecirculaire 2021	-71		-71
4.1.3 Dienstverlening	Decembecirculaire 2021	-261		-261
4.1.3 Dienstverlening	Meicirculaire 2022	-475		-475
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-1.409	0	-1.409

Toelichting op programma 4.1 Bestuur en dienstverlening	Lasten	Baten	Saldo
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking			
<p><i>Het bedrag van € 115.000 maakt onderdeel uit van 'bestemming resultaat 2021' en bestaat uit:</i></p> <p>* Doorgeschoven budget t.b.v. de interne begeleidingscommissie juridische bijstand van € 54.609</p> <p>*Doorgeschoven budget t.b.v. het rekenkameronderzoek naar jeugdbescherming (motie 2021-099M) van € 50.000</p> <p>* Doorgeschoven budget t.b.v. het onderzoek naar het woonbeleid in Amersfoort van € 10.476.</p>	-115		-115
<p>Het bedrag ad. € 261.000 betreft een onderdeel van de 'meicirculaire 2022' en ziet toe op onder andere systeemleren van € 43.929 en robuust rechtssysteem.</p>	-261		-261
4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad			
<p>De € 150.000 aan lasten zijn onderdeel van de 'Corona-agenda' en ziet toe op Thema 1: Stimuleren van sociale verbondenheid en voorkomen van polarisatie.</p>	-150		-150
4.1.3 Dienstverlening			
<p>Het bedrag van € 76.000 maakt onderdeel uit van 'bestemming resultaat 2021' en bestaat uit het doorschuiven van het budget t.b.v. de implementatie van de nieuwe Wet kwaliteitsborging (Wkb)</p>	-76		-76

Het bedrag van € 71.000 maakt onderdeel uit van de ' septembercirculaire 2021 ' en bestaat uit een vergoeding voor de Wet open overheid.	-71		-71
Het bedrag van € 261.000 maakt onderdeel uit van de ' decembercirculaire 2021 ' en bestaat uit een compensatie voor de gemeenteraadsverkiezingen van € 260.386.	-261		-261
Het bedrag ad € 475.000 betreft een onderdeel van de ' meicirculaire 2022 ' en ziet toe op onder andere bodembescherming apparaatskosten van €294.662, Wet open overheid van € 140.349 en centrale stemopneming € 20.000.	-475		-475

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 5.1 Financiën en belastingen

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
5.1.1 Algemene uitkering	Septemercirculaire 2021		-3.100	-3.100
5.1.1 Algemene uitkering	Decemercirculaire 2021		1.740	1.740
5.1.1 Algemene uitkering	Meicirculaire 2022		10.850	10.850
5.1.4 Overige baten en lasten	Renovatie Bosbas	1.238		1.238
5.1.4 Overige baten en lasten	Lift garage Stadhuisplein	3		3
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2021	-48.482	57.270	8.788
Mutaties reserves	Huurkorting Veerensmederij		68	68
Mutaties reserves	Corona Agenda		500	500
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-47.241	67.328	20.087

Toelichting op programma 5.1 Financiën en belastingen	Lasten	Baten	Saldo
5.1.1 Algemene uitkering			
Het bedrag van € 3.100.000 maakt onderdeel uit van de ' septembercirculaire 2021 ' en bestaat onder andere uit de verlaagde integratie uitkering voor Beschermd Wonen van -€ 4.338.824, Gezond in de Stad ad € 184.804 en extra coronamiddelen voor Gemeentelijk Schuldenbeleid, Bijzondere Bijstand en Re-integratie van € 853.902.		-3.100	-3.100
Het bedrag van € 1.740.000 maakt onderdeel uit van de ' decembercirculaire 2021 ' en bestaat onder andere uit een compensatie voor salarislaster Zorgdomein Jeugd € 419.506, versterking wijkteams van € 437.383, WMO ad € 293.497 en voor de Gemeenteraadsverkiezingen ad € 260.386.		1.740	1.740
Het bedrag ad € 10.850.000 betreft een onderdeel van de ' meicirculaire 2022 ' en ziet toe op extra geld voor de Energietoeslag van € 8.130.877, het uitvoeren van het Klimaatakkoord ad € 861.819 en de Omgevingswet ad € 946.057.		10.850	10.850

5.1.4 Overige baten en lasten			
Het bedrag ad. € 1.238.000 betreft het afboeken van de boekwaarde 'renovatie Bosbad 2004', dit is onderdeel van het besluit 'Renovatie van het Bosbad' .	1.238		1.238
De lasten ad. € 3.000 zien toe op de exploitatie verwerking van het besluit 'Lift parkeergarage Stadhuisplein' .	3		3
Mutaties reserves			
De bedragen van € 48.482.000 aan lasten en € 57.270.000 aan baten maken onderdeel uit van 'bestemming resultaat 2021' en bestaan uit:	-	57.27	8.788
* Storting in de reserve Corona van het positieve coronasaldo 2021 van € 3.901.883	48.482	0	
* Storting rekeningresultaat 2021 na bestemming in de Saldireserve van € 36.692.572			
* Storting saldo budgetoverhevelingen in de Saldireserve van € 7.887.168			
* Vrijval nog te bestemmen rekeningresultaat 2021 van € 52.129.072			
* Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Saldireserve van € 5.141.006			
De lagere baten ad. € 68.000 betreft het verlenen van een eenmalige huurkorting aan 'Muziektheater De Veerensmederij' , dit wordt gedekt uit de corona reserve. Hier is de onttrekking zichtbaar gemaakt.		68	68
Het bedrag ad. € 500.000 betreft de dekking van de totale 'corona-agenda' . Conform raadsbesluit is dit onttrokken uit de reserve Corona.		500	500

Toelichting op de financiële wijzigingen in de begroting 2022 6.1 Bedrijfsvoering

DEELPROGRAMMA	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
6.1.1 Bedrijfsvoering	Bestemming rekeningresultaat 2021	-482		-482
Mutaties reserves	Bestemming rekeningresultaat 2021	-1.216		-1.216
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-1.698	0	-1.698

Toelichting op programma 6.1 Bedrijfsvoering	Lasten	Baten	Saldo
6.1.1 Bedrijfsvoering			
Het bedrag van € 482.000 maakt onderdeel uit van 'bestemming resultaat 2021' en bestaat uit:	-482		-482

* Doorgeschoven budget t.b.v. het project digitaliseren bouwdoossiers, onderdeel van de actie Schoon Schip van € 147.192			
* Doorgeschoven budget t.b.v. de vervanging van het raadinformatie-systeem van € 52.750			
* Doorgeschoven budget t.b.v. systeemleren en robuust rechtssysteem van € 260.531			
* Doorgeschoven budget t.b.v. de vervanging van de GPS-apparatuur van € 21.250.			
Mutaties reserves			
Het bedrag van € 1.216.000 maakt onderdeel uit van ' bestemming resultaat 2021 ' en ziet toe storting in de Bedrijfsvoeringsreserve van het saldo bedrijfsvoering 2021.	-1.216		- 1.216

Incidentele baten en lasten

Tabel: FI.01 Incidentele en structurele baten en lasten

PRESENTATIE VAN HET STRUCTURELE SALDO	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
Totaal Baten	593.026	616.321	635.469	594.078
Totaal Lasten	-612.937	-620.717	-632.084	-607.296
Saldo baten en lasten	-19.911	-4.396	3.385	-13.218
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	7.512	-1.281	3.173	1.509
Resultaat	-12.398	-5.677	6.558	-11.709
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-12.570	-11.719	-5.944	-4.925
STRUCTURELE SALDO	172	6.042	12.502	-6.783

Tabel: FI.01.01 Toelichting incidentele baten en lasten

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
1.1 Stedelijk beheer en milieu				
<u>Coalitieakkoord: actieplan schone lucht</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor het maken van een actieplan schone lucht om aan de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) te voldoen en voor het ondersteunen van inwonerinitiatieven m.b.t. vergroening.	-130	-130	-130	-130
<u>Uitvoeringskosten Klimaatakkoord</u>				
-892	0	0	0	
De gemeente heeft meerdere Amersfoortse projecten lopen die voortvloeien uit het Klimaatakkoord, zoals oplossingen voor de elektriciteitsinfrastructuur en de ambities voor warmtenetten. De kosten hiervoor worden gedekt met een onttrekking uit de reserve Duurzame Stad.				
<u>Coalitieakkoord: Herinrichting OR</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor vergroening bij het herinrichten van de openbare ruimte.	-250	-250	-250	-250
<u>Coalitieakkoord: Isolatie Offensief</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) waarmee mensen met slecht geïsoleerde huizen en een minimum inkomen hun eigen woning kunnen isoleren en hun energierekening kunnen verlagen.	-500	-500	-500	-500
<u>Coalitieakkoord: Vergroening/vervangen bomen en stobben</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor het planten van bomen, vervangen van stobben en nazorg van geplante bomen.	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
<u>Duurzame Stad</u>				
In mei 2021 heeft de directie besloten om voor de periode 2022-2024 9,4 fte aan incidentele formatieruimte beschikbaar te stellen als vervolg op de huidige incidentele beschikbare formatieruimte 2019-2021. Deze incidentele uitbreiding wordt gedekt uit de reserve Duurzame Stad.	-995	-989	0	0

<u>Energietransitie</u>				
Incidenteel budget ter dekking van de lasten welke gemaakt worden in het kader van de energietransitie en de duurzaamheidsambities.	-711	-711	0	0
<u>Sanering Vetgas</u>				
Kosten voor het saneren van de bodem Vetgasfabriek. De kosten worden gedekt uit de reserve Wet bodemsanering.	-500	-500	-500	-500
<u>Japanse duizendknoop</u>				
Er is tot en met 2023 incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de Japanse duizendknoop. Dit om te voorkomen dat de plant zich opnieuw over de stad gaat verspreiden en om onze kapitaalgoederen te beschermen.	-578	0	0	0
<u>Mutaties Reserves</u>				
Jaarlijkse storting in de reserve Voorziening groot onderhoud CBA.	-180	-180	-180	-180
Jaarlijkse storting (tot en met 2023) in de reserve Duurzame Stad om de ambitie "Amersfoort CO2 neutraal" te kunnen bewerkstelligen.	-2.500	0	0	0
Jaarlijkse onttrekking uit reserve Uitvoering Bodembescherming en Stedelijke Vernieuwing voor de lasten van de bodemsanering van de Vetgasfabriek.	500	500	500	500
	862	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Duurzame Stad ter dekking van de kosten voor het uitvoeren van Klimaatakkoord.				
Onttrekking uit de reserve Duurzame Stad ter dekking van de incidentele formatie-uitbreiding voor Duurzame Stad.	1.257	1.257	0	0
Onttrekking uit de reserve Duurzame Stad ter dekking van de kosten voor de energietransitie.	700	700	0	0
Subtotaal 1.1 Stedelijk beheer en milieu	-6.417	-3.303	-3.560	-3.560
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling				
<u>Bestedingsplan Langs Eem en Spoor</u>				
De raad heeft het college op 16 juli 2019 opdracht gegeven verscheidene projecten langs de Eem te ontwikkelen en de Nieuwe Poort daarbij te betrekken om de bereikbaarheid van het hele gebied op peil te houden. Dit wordt gedekt middels een onttrekking uit de reserve Binnenstedelijke Ontwikkeling.	-200	-200	-70	0
<u>Onderhoud Monumenten</u>				
In de Kaderbrief 2023 - 2026 is besloten tot het instellen van een onderhoudsvoorziening voor monumenten. Aan de reserve Onderhoud Monumentale Panden wordt eenmalig een bedrag onttrokken om te doteren aan deze voorziening.	-1.000	0	0	0
<u>Programmakosten Langs Eem en Spoor</u>				
In de Kadernota 2022-2025 heeft de Raad aanvullend budget beschikbaar gesteld voor verscheidene projecten langs de Eem te ontwikkelen en de Nieuwe Poort daarbij te betrekken om de bereikbaarheid van het hele gebied op peil te houden.	-350	0	0	0
<u>Verduurzaming gemeentelijke vastgoed</u>				
De gemeente heeft de wettelijke verplichting vanuit de Wet Milieubeheer om aandacht te besteden aan verduurzaming van de gebouwen in haar eigendom die meer energie verbruiken dan 50.000 kwh elektra of 25.000 m3 gas. Van het bedrag dat de gemeente investeert, wordt maximaal € 100.000 terugverdiend over een periode van 5 jaar (2021-2025).	21	21	21	0
<u>Mutaties Reserves</u>				
Onttrekking aan de reserve Binnenstedelijke Ontwikkelingen ter dekking van het bestedingsplan Langs Eem en Spoor.	200	200	70	0

Ottrekking aan de reserve Onderhoud Monumentale Panden ter dekking van de storting in de voorziening Onderhoud Monumenten.	1.000	0	0	0
Subtotaal 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-328	21	21	0
1.3 Wonen				
<u>Coalitieakkoord: Wonen en verhuizen voor ouderen</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om ouderen die willen verhuizen extra te ondersteunen.	-150	-150	-150	-150
<u>Deltaplan wonen</u>				
De uitvoering van het Deltaplan wonen vergt een forse extra inzet vanuit de gemeentelijke organisatie. Met het incidentele geld wordt een stap gezet die nodig is om de vraag naar woonruimte te kunnen opvangen.	-1.364	0	0	0
<u>Realisatie sociale woningbouw</u>				
Budget voor projecten die bijdrage aan sociale woningbouw. Dit budget wordt gedekt door middel van een ottrekking uit de reserve Sociale woningbouw.	-500	-500	0	0
<u>Mutaties Reserves</u>				
Jaarlijkse ottrekking aan de reserve Woningbouw voor projecten die bijdrage aan sociale woningbouw.	500	500	0	0
Additionele ottrekking aan de reserve Woningbouw voor de dekking van de exploitatielasten van de in 2021 nieuw uitgegeven tranche startersleningen.	53	0	0	0
Subtotaal 1.3 Wonen	-1.461	-150	-150	-150
1.4 Mobiliteit				
<u>Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak 2021-2024</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar voor het verbeteren van de regionale en stedelijke bereikbaarheid, de benutting van de bestaande infrastructuur voor auto, openbaar vervoer en fiets en het stimuleren van schone, slimme en veilige mobiliteit. Hierbij wordt samengewerkt met het Rijk, Rijkswaterschap, provincie Utrecht en de gemeente Utrecht onder de vlag Goed op Weg en Korte Termijn Aanpak.	-360	-360	0	0
<u>Nachtnet</u>				
Dit budget ziet toe op het continueren van de samenwerkingsovereenkomst met NS voor het laten rijden van extra nachttreinen tussen Amersfoort en Utrecht op vrijdag- en zaterdagnacht in de jaren 2021, 2022 en 2023.	-56	0	0	0
<u>Mutaties Reserves</u>				
Ottrekking uit de reserve Stedelijke Voorzieningen (compartiment bereikbaarheid) ter dekking het Nachtnet.	55	0	0	0
Ottrekking uit de reserve Stedelijke voorziening Bereikbaarheid ter dekking van het programma Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak.	0	99	0	0
Subtotaal 1.4 Mobiliteit	-361	-261	0	0
Totaal 1. Duurzame en groeiende stad	-8.568	-3.692	-3.689	-3.710
2.1 Sociaal Domein				
<u>Coalitieakkoord: Arbeidsmarktvragestuk</u>				
Incidenteel budget in 2023 en 2024 voor de kosten m.b.t. het regionale arbeidsmarktvragestuk.	-400	-400	0	0
<u>Coalitieakkoord: Arbeidsmarktvragestuk</u>				
Incidentele besparing in 2025 en 2026 op het BUIG budget i.v.m. het regionale arbeidsmarktvragestuk.	0	0	400	400

<u>Coalitieakkoord: Energiearmoede</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om de kosten van de energiearmoede op te vangen.	-50	-100	-100	-100
<u>Coalitieakkoord: Integraal wijkgebouw</u>				
Incidenteel budget in 2023 en 2024 voor het realiseren van een integraal wijkgebouw waarin ontmoetingen en andere maatschappelijke functies worden gehuisvest.	-100	-100	0	0
<u>Coalitieakkoord: Minimaregeling dierenartskosten</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om mensen met een inkomen op bijstandsniveau tegemoet te komen in de kosten voor medische hulp voor hun dier.	-60	-60	-60	-60
<u>Coalitieakkoord: OV minima</u>				
Incidenteel budget in 2025 en 2026 om voor minima de OV kosten op te vangen.	0	0	-600	-600
<u>Coalitieakkoord: Revolverend preventiefonds (last)</u>				
Het Revolverend preventiefonds ziet toe op de businesscase preventie. Door middelen te alloceren aan preventie zal een minder groot beroep worden gedaan op ondersteuning en zorg, om zo het perspectief van kinderen en jongeren te versterken en de problematiek te beperken.	-167	-167	-167	0
<u>Coalitieakkoord: Revolverend preventiefonds (bate)</u>				
Incidentele bate/verlaging last in 2026 m.b.t. het revolverend preventiefonds.	0	0	0	700
<u>Coalitieakkoord: Nieuwe locatie maatschappelijke opvang</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om ouderen die willen verhuizen extra te ondersteunen.	-1.000	-1.000	-500	0
<u>Amendement 129A / Amendement 148A</u>				
Incidentele bezuiniging t/m 2024 a.g.v. het aangenomen amendement 129A bij de vaststelling van de begroting 2021-2024. Voor het jaar 2022 en 2023 is o.g.v. het aangenomen amendement 148A bij de vaststelling van de begroting 2022-2025 de invulling van deze bezuinigingstaakstelling gewijzigd.	869	880	0	0
<u>Aanvullende middelen Jeugdzorg</u>				
Het kabinet heeft voor de jaren 2022 tot en met 2026 incidenteel geld beschikbaar gesteld aan de gemeente voor de Jeugdzorg. De extra middelen nemen vanaf 2024 sterk af. Met het Rijk wordt landelijk nog overlegd over de uitvoering van de hervormingsagenda Jeugd welke moet leiden tot een landelijke structurele besparing van € 511 miljoen op de Jeugdzorg.	-9.327	-7.653	-3.343	-20
<u>Agile Facilitator</u>				
Dit betreft een tijdelijke uitbreiding voor 3 jaar voor een beleidsregisseur met de rol van Agile Facilitator. Dit om de afdeling Samen Leven effectiever en efficiënter in te kunnen richten.	-77	-75	-50	0
<u>De Pionier: Gemengd Wonen op de Smeeing Locatie</u>				
Om de nachtopvang te ontzien zullen er gemengd wonen concepten worden ontwikkeld op de Smeeing locatie. De kosten hiervan zullen worden gedekt middels een onttrekking aan de reserve Maatschappelijke Opvang.	-64	-64	-64	-64
<u>Impuls Integraal Werken</u>				

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van het ontwikkelen van een integrale dienstverlening. Het betreft een incidentele bijdrage ten behoeve van procesverbeteringen binnen het sociaal domein. Amersfoort wil als uitwerking van de afspraken met het Rijk met behulp van dit budget verdere versterking van het integraal werken plaats laten vinden.	-28	0	0	0
<u>Jongeren- en Leerwerkloket</u>				
In het regionaal portefeuillehoudersoverleg Werk en Inkomen is besloten het Jongeren- en Leerwerkloket, waar jongeren met vragen over onderwijs, werk en inkomen terecht kunnen, voort te zetten met de huidige formatie. Ter dekking wordt daarvoor de reserve regionale participatiegelden ingezet.	-550	0	0	0
<u>Perspectief op Werk</u>				
In 2020 is het regionale actieplan 'Arbeidsmarktregio Amersfoort Werk(t) voor iedereen' met alle regionale partners uitgewerkt tot een meerjarig uitvoeringsplan dat in 2022 ten einde loopt. Een aantal succesvolle activiteiten hieruit willen we ook in 2023 blijven uitvoeren, ter dekking hiervan wordt de reserve regionale participatiegelden ingezet.	-500	0	0	0
<u>Regionaal Werkbedrijf</u>				
Begin 2021 hebben we samen met de partners in het Werkbedrijf arbeidsmarktregio Amersfoort een Toekomstagenda voor de komende vijf jaar vastgesteld. Ter dekking van deze ambities in 2023 wordt de reserve regionale participatiegelden ingezet (€ 100.000)	-100	0	0	0
<u>Werkcentrum Regio Amersfoort</u>				
In 2023 opent het Werkcentrum Regio Amersfoort zijn deuren, waarin de gemeenten uit de arbeidsmarktregio samen met UWV en andere partners iedereen uit de arbeidsmarkt met vragen over loopbaan, werk en opleiding helpen. Ter dekking van de personele inzet vanuit de gemeenten in 2023 wordt de reserve regionale participatiegelden ingezet.	-250	0	0	0
<u>Radicalisering</u>				
Er is 0,5 fte beschikbaar gesteld voor een coördinator die zich richt op de preventieve aanpak van polarisatie en radicalisering.	-53	0	0	0
<u>Minimabeleid</u>				
De kosten voor het minimabeleid nemen toe a.g.v. de kosten van bewindvoering, het maatwerkvangnet en de bijzondere bijstandskosten.	-536	0	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2021</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2021' d.d. 5 juli 2022 volgen onderstaande mutaties:				
Doorgeschoven budget t.b.v. extra uitvoeringscapaciteit in 2022 t/m 2026 om de coördinatie tussen de verschillende soorten van hulpverlening in het sociaal domein te verbeteren zodat de meest kwetsbare inwoners goed worden ondersteund.	-91	-91	-91	-91
Doorgeschoven budget t.b.v. het plan Dak- en Thuisloosheid.	-231	-231	-57	0
Doorgeschoven budget t.b.v. Maatschappelijke opvang; continuïteit van zorg.	-414	-364	0	0
Doorgeschoven budget t.b.v. vrouwenopvang.	-419	0	0	0
<u>Mutaties Reserves</u>				
Onttrekking aan de reserve Maatschappelijke Opvang ter dekking van de gemengd wonen concepten op de Smeeing locatie.	64	64	64	64

Onttrekking aan de reserve Maatschappelijke opvang ter dekking van de lasten m.b.t. de nieuwe locatie maatschappelijke opvang uit het coalitieakkoord 2022-2026.	1.000	1.000	276	0
Onttrekking aan de reserve Regionale Participatiegelden ter dekking van het jongeren- en leerwerkloket.	550	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Regionale Participatiegelden ter dekking van het Perspectief op Werk.	500	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Regionale Participatiegelden ter dekking van het Regionaal Werkbedrijf.	100	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Regionale Participatiegelden ter dekking van het Werkcentrum Regio Amersfoort.	250	0	0	0
Subtotaal 2.1 Sociaal domein	-11.083	-8.360	-4.291	230
2.2 Veiligheid en Handhaving				
<u>Boa's</u>				
Incidentele middelen voor toezicht op sociale veiligheid (jeugd, drank & horeca, inzet jeugdboa's, aanpak ondermijnen).	-359	0	0	0
<u>PGA woonoverlast</u>				
Extra middelen om de aanpak van woonoverlast op peil te houden.	-98	0	0	0
Subtotaal 2.2 Veiligheid en Handhaving	-456	0	0	0
Totaal 2. Inclusieve en veilige stad	-11.539	-8.360	-4.291	230
3.1 Economie				
<u>Amendement 129A</u>				
Incidentele bezuiniging t/m 2024 a.g.v. het aangenomen amendement 129A bij de vaststelling van de begroting 2021-2024.	155	155	0	0
<u>Pilot Centraal Aftelmoment</u>				
Incidenteel budget in 2022 en 2023 voor een pilot rondom het centraal aftelmoment voor het starten van een nieuwe traditie die op termijn vuurwerk kan vervangen. Hiermee wil de gemeente aandacht geven aan de jaarwisseling en op een laagdrempelige en feestelijke manier een samenhangigheidsgevoel in de stad bevorderen.	-50	0	0	0
<u>Circulaire Economie</u>				
De Raad heeft incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de transitie naar een circulaire economie.	-53	-32	0	0
<u>Amersfoortse Bakkers Blijven Bakken</u>				
Op basis van het bij de begroting 2023-2026 aangenomen amendement Amersfoortse bakkers blijven bakken (2022-170A), ontvangt het MKB in 2023 een financiële tegemoetkoming energiekosten. Deze bijdrage wordt gedekt uit de reserve Corona.	-500	0	0	0
<u>Mutatie Reserves</u>				
Jaarlijkse storting in de reserve Evenementen.	-50	-50	-50	-50
Onttrekking aan de reserve Evenementen ter dekking van de lasten m.b.t. de pilot centraal aftelmoment.	50	0	0	0
Subtotaal 3.1 Economie	-447	74	-50	-50
3.2 Onderwijs en Jeugd				

<u>Amendement 129A</u>				
Incidentele bezuiniging t/m 2024 a.g.v. het aangenomen amendement 129A bij de vaststelling van de begroting 2021-2024.	104	104	0	0
<u>Agile Facilitator</u>				
Dit betreft een tijdelijke uitbreiding voor 3 jaar voor een beleidsregisseur met de rol van Agile Facilitator. Dit om de afdeling Samen Leven effectiever en efficiënter in te kunnen richten.	-23	-23	-15	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2021</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2021' d.d. 5 juli 2022 volgen onderstaande mutaties:				
Doorgeschoven budget t.b.v. projecten die met middelen uit het Investeringsfonds onderwijs worden uitgevoerd.	-695	0	0	0
<u>Mutaties reserves</u>				
Storting in de reserve Toekomstige vervangingsinvesteringen van de vrijvallende kapitaallasten a.g.v. desinvesteringen onderwijshuisvesting.	-139	-139	-139	-139
Subtotaal 3.2 Onderwijs en jeugd	-754	-59	-155	-139
3.3 Sport				
<u>Tennis 2020</u>				
Er wordt een bedrag van € 200.000 verdeeld over 4 jaar beschikbaar gesteld aan Stichting Topsport Amersfoort. Dit ter organisatie van het internationaal ATP Tennistoernooi Dutch Open 2020 tot en met 2023. Deze incidentele lasten worden gedekt door de reserve Evenementen.	-50	-50	0	0
<u>Mutaties reserves</u>				
Onttrekking aan reserve Evenementen i.v.m. bijdragen aan het internationaal ATP Tennistoernooi Dutch Open en het Swim to Fight Cancer evenement.	50	50	0	0
Subtotaal 3.3 Sport	0	0	0	0
3.4 Cultuur				
<u>Kerncollectie Armando</u>				
Sinds 2018 is de gemeente Amersfoort weer in beheer gekomen van de kerncollectie Armando, bestaande uit 21 schilderijen en 1 bronzen beeld. Deze wordt in bruikleen gegeven aan Amersfoort in C (AiC) zodat zij professioneel zorg kan dragen voor het beheer en behoud. De kosten hiervan worden gedekt uit de reserve Armandomuseum.	-10	-10	-10	-10
<u>Lokale omroepen</u>				
Bij amendement 136A is besloten om voor de jaren 2022-2025 incidenteel een bedrag van € 132.500 per jaar beschikbaar te stellen voor het versterken van de lokale omroep.	-133	-133	-133	-132
<u>Podiumkunsten</u>				
Bij amendement 149A is besloten om voor 2022 € 170.000 en voor 2023 € 350.000 incidenteel beschikbaar te stellen voor het versterken van de podiumkunsten, zodat er een schaalessprong kan plaatsvinden en de fundering van de podiumkunsten kan worden verstevigd.	-350	0	0	0
<u>Mutaties reserves</u>				
Onttrekking uit reserve Armandomuseum ter dekking van het beheer en behoud van de kerncollectie Armando.	10	10	10	10

Subtotaal 3.4 Cultuur	-483	-133	-133	-132
Totaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-1.684	-118	-337	-322
4.1 Bestuur en dienstverlening				
<u>Coalitieakkoord: Ondersteuning</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor de uitbreiding van het college met 1 wethouder.	-130	-130	-130	-130
<u>Coalitieakkoord: Participatie, samenwerken en experimenten</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om ruimte te bieden aan inwoners, organisaties en bedrijven om een bijdrage te leveren aan de gewenste ontwikkeling van de stad.	-125	-125	-125	-125
<u>Coalitieakkoord: Wethouders</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor de uitbreiding van het college met 1 wethouder.	-110	-110	-110	-110
<u>Amendement 129A</u>				
Incidentele bezuiniging t/m 2024 a.g.v. het aangenomen amendement 129A bij de vaststelling van de begroting 2021-2024.	12	12	0	0
<u>Wet Open Overheid</u>				
Dit betreft het incidentele deel van de additionele kosten die voortkomen uit het aannemen van de Wet Open Overheid door de Tweede Kamer.	-276	-276	-276	-276
<u>Vervangingsinvesteringen ICT</u>				
Jaarlijks moeten de geplande vervangingsinvesteringen ICT worden herijkt en bijgesteld, zodat we blijven voldoen aan wettelijke verplichtingen en opgaven en dat de bedrijfszekerheid geborgd blijft.	0	0	0	-35
<u>Schaarse vergunningen</u>				
Europese regelgeving dwingt gemeenten anders om te gaan met zgn. 'schaarse vergunningen' met economische waarde, en moeten periodiek worden verdeeld middels een transparante procedure. Om dit mogelijk te maken, is voor 2 jaar extra budget voor formatie beschikbaar gesteld.	-33	0	0	0
<u>Pilot Kinderburgemeester</u>				
Doorgeschoven incidentele middelen vanuit de jaarrekening 2019 ten behoeve van het programma Bestuurlijke Vernieuwing.	-68	-67	0	0
Subtotaal 4.1 Bestuur en dienstverlening	-730	-696	-641	-676
Totaal 4. Bestuur en dienstverlening	-730	-696	-641	-676
5.1 Financiën en belastingen				
<u>Extra middelen jeugdzorg</u>				
De door het rijk aangekondigde middelen Jeugd worden incidenteel verwerkt in de begroting voor de jaren 2022 tot en met 2025. Daarbij zullen we in 2022 uitgaan van 100% van de verwachte baten. Voor de jaren 2023 t/m 2025 wordt een stelpost opgenomen van 75% van het te verwachte bedrag. De hiernaast genoemde bedragen betreffen de ontvangsten van het Rijk.	8.159	7.468	6.637	0
<u>Extra middelen jeugdzorg (2)</u>				
De in de begroting 2022-2025 door het rijk aangekondigde middelen Jeugd zijn incidenteel verwerkt. Voor de jaren 2023 t/m 2026 zijn deze bedragen aangepast. De extra middelen worden incidenteel ingezet voor jeugdhulp, waarbij een verrekening van de vanuit de algemene middelen voorgefinancierde tekorten ter dekking van de kosten Jeugd plaatsvindt.	-2.080	1.152	-2.298	20

<u>Incidentele Rijksgelden</u>				
Dit betreffen de Rijksgelden die wij ontvangen voor de incidentele taakmutaties in de circulaire.	4.502	272	272	272
<u>Mutaties reserves</u>				
Stortingen in de Saldireserve conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's.	-6.300	-5.824	0	0
Onttrekkingen aan de Saldireserve conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's.	6.749	133	133	132
Jaarlijkse storting in de reserve Knooppunt Hoevelaken.	-995	0	0	0
Aanpassing fasering storting in de reserve Knooppunt Hoevelaken n.a.v. Amendement 129A.	500	-500	-500	-500
Onttrekking uit reserve Stedelijke Voorzieningen 2 ter dekking van het programma Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak.	360	261	0	0
Onttrekking uit de reserve Corona t.b.v. een tegemoetkoming energiekosten voor het MKB in 2023 o.b.v. het bij de begroting 2023-2026 aangenomen amendement Amersfoortse bakkers blijven bakken (2022-170A).	500	0	0	0
<u>Bestemming rekening resultaat 2021</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2021' d.d. 5 juli 2022 volgen onderstaande reservemutaties:				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Saldireserve.	1.787	729	142	87
Subtotaal 5.1 Financiën en belastingen	13.181	3.690	4.386	11
Totaal 5. Financiën en belastingen	13.181	3.690	4.386	11
6.1 Bedrijfsvoering				
<u>Generatiepact</u>				
De ambtelijke organisatie is flink aan het vergrijzen. Het generatiepact is één van de maatregelen in het kader van duurzame inzetbaarheid die we willen gebruiken om ouderen langer vitaal te laten werken. Het budget is inclusief de doorgeschoven incidentele middelen vanuit de jaarrekening 2018 voor de dekking van het generatiepact en de herbezetting.	-38	0	0	0
<u>Diverse investeringen < € 100.000</u>	-1	-66	-114	-114
<u>Onderhoudskosten Gemeentelijke Huisvesting</u>				
De dekking vindt plaats door een onttrekking uit de Reserve onderhoud Stadhuis.	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
<u>Overhead</u>				
Incidenteel budget m.b.t. overhead van incidentele formatie die o.a. is toegekend in de Kadernota 2020-2023 (Deltaplan wonen, Boa's, PGA woonoverlast en Radicalisering) en de Kadernota 2022 - 2025 (Duurzame mobiliteit en Schaarre vergunningen).	-1.107	-336	-5	0
<u>Vervangingsinvesteringen ICT</u>				
Jaarlijks moeten de geplande vervangingsinvesteringen ICT worden herijkt en bijgesteld, zodat we blijven voldoen aan wettelijke verplichtingen en opgaven en dat de bedrijfszekerheid geborgd blijft.	0	0	0	-90
<u>Verhuizing en Nazorg Stadhuis</u>				
Met de verhuizing en nazorg van het huidige Stadhuis zijn additionele incidentele kosten verbonden. Dit gaat om een bedrag van € 2 miljoen. Dit zal gedekt worden middels een onttrekking aan de reserve onderhoud.	0	0	-2.000	0
<u>Mutaties reserves</u>				

Jaarlijkse storting in de reserve Toekomstige vervangingsinvesteringen (compartiment algemeen).	-942	-998	-998	0
Jaarlijkse storting in de reserve Voorziening onderhoud Stadhuis (huidige locaties).	-1.142	-1.142	-1.142	-1.142
Verlaging van de jaarlijkse storting in de reserve Voorziening onderhoud stadhuis i.v.m. opnemen van de jaarlijkse onderhoudslasten van het nieuwe stadhuis in de begroting/exploitatie.	0	0	888	888
Onttrekking aan de reserve Voorziening onderhoud stadhuis ter dekking van de onderhoudskosten voor gemeentelijke huisvesting.	1.000	1.000	1.000	1.000
Onttrekking aan de reserve Voorziening onderhoud stadhuis van additionele kosten van de verhuizing en nazorg van het huidige stadhuis.	0	0	2.000	0
Subtotaal 6.1 Bedrijfsvoering	-3.230	-2.543	-1.372	-458
Totaal 6. Bedrijfsvoering	-3.230	-2.543	-1.372	-458
TOTAAL INCIDENTELE POSTEN	-12.570	-11.719	-5.944	-4.925

Uitgebreid overzicht reserves en voorzieningen

Tabel: BR.01 Staat van reserves

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2022	ERBIJ 2022	ERAF 2022	SALDO BEGIN 2023	ERBIJ 2023	ERAF 2023	SALDO BEGIN 2024
Algemene Reserve							
Saldireserve	45.408	57.070	-14.670	87.807	6.300	-20.934	73.173
Totaal Algemene Reserve	45.408	57.070	-14.670	87.807	6.300	-20.934	73.173
Bestemmingsreserves							
Arandomuseum	128	0	-10	118	0	-10	108
Bedrijfsvoeringsreserve	3.749	1.216	-500	4.465	0	0	4.465
Binnenstedelijke ontwikkelingen	1.153	0	-683	470	0	-200	270
Evenementen	300	50	-120	230	50	-100	180
Knooppunt Hoevelaken	7.679	495	0	8.174	495	0	8.669
Maatschappelijke opvang	3.371	0	-648	2.723	0	-1.064	1.659
Reserve corona	0	4.402	-568	3.834	0	-500	3.334
Reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein	2.500	0	0	2.500	0	0	2.500
Reserve Duurzame Stad	5.523	4.352	-2.060	7.815	2.500	-2.819	7.497
Reserve ontwikkeling langs Eem en Spoor	2.500	0	-2.460	40	0	0	40
Reserve regionale participatiegelden	2.710	884	-1.556	2.038	0	-1.400	638
Reserve riolering	0	442	0	442	0	0	442
Reserve sociaal fonds en innovatie	1.416	0	-655	761	0	0	761
Reserve sport en bewegen	296	0	0	296	0	0	296
Reserve stedelijke voorzieningen	5.265	0	-458	4.807	2	-417	4.392
Reserve VERDER	8.544	0	-715	7.829	0	0	7.829
Reserve verhoogde asielinstream	0	0	0	0	0	0	0
Reserve verkiezingen	26	0	0	26	0	0	26
Reserve vervangingsinvesteringen	16.120	1.780	-2.981	14.919	1.224	-1.308	14.835
Reserve voorziening onderhoud:							
- Groot onderhoud CBA	370	180	-369	181	180	0	361
- Onderhoud openbare ruimte	2.412	0	-677	1.735	0	0	1.735
- Onderhoud stadhuisplein	8.303	1.142	-1.000	8.445	1.142	-1.000	8.587
- Reserve onderhoud monumentale panden	1.462	0	0	1.462	0	-1.000	462
<i>Subtotaal Reserve voorziening onderhoud:</i>	<i>12.546</i>	<i>1.322</i>	<i>-2.046</i>	<i>11.822</i>	<i>1.322</i>	<i>-2.000</i>	<i>11.145</i>
Reserve Woningbouw	7.242	0	-2.353	4.889	0	-553	4.337
Ruimtelijke investeringen (RRI)	504	0	-504	0	0	0	0

Sociaal programma A'foort Vernieuwt	189	0	-189	0	0	0	0
Uitvoering bodembescherming en sv	6.474	567	-1.493	5.549	0	-500	5.049
Vathorst over de Laak	2.821	1.406	0	4.227	0	0	4.227
Totaal Bestemmingsreserves	91.055	16.917	-19.998	87.974	5.593	-10.870	82.698
Gerealiseerd resultaat							
Rekeningsaldo	52.129	0	-52.129	0	0	0	0
Totaal Gerealiseerd resultaat	52.129	0	-52.129	0	0	0	0
TOTAAL	188.592	73.987	-86.797	175.781	11.893	-31.804	155.871

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2024	ERBIJ 2024	ERAF 2024	SALDO BEGIN 2025	ERBIJ 2025	ERAF 2025	SALDO BEGIN 2026
Algemene Reserve							
Saldireserve	73.173	5.824	-6.539	72.458	6.558	-275	78.741
Totaal Algemene Reserve	73.173	5.824	-6.539	72.458	6.558	-275	78.741
Bestemmingsreserves							
Armandomuseum	108	0	-10	98	0	-10	88
Bedrijfsvoeringsreserve	4.465	0	0	4.465	0	0	4.465
Binnenstedelijke ontwikkelingen	270	0	-200	70	0	-70	0
Evenementen	180	50	-50	180	50	0	230
Knooppunt Hoevelaken	8.669	500	0	9.169	500	0	9.669
Maatschappelijke opvang	1.659	0	-1.064	596	0	-340	256
Reserve corona	3.334	0	0	3.334	0	0	3.334
Reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein	2.500	0	0	2.500	0	0	2.500
Reserve Duurzame Stad	7.497	0	-1.957	5.540	0	0	5.540
Reserve ontwikkeling langs Eem en Spoor	40	0	0	40	0	0	40
Reserve regionale participatiegelden	638	0	0	638	0	0	638
Reserve riolering	442	0	0	442	0	0	442
Reserve sociaal fonds en innovatie	761	0	0	761	0	0	761
Reserve sport en bewegen	296	0	0	296	0	0	296
Reserve stedelijke voorzieningen	4.392	0	-360	4.032	0	0	4.032
Reserve VERDER	7.829	0	0	7.829	0	0	7.829
Reserve verhoogde asielinstream	0	0	0	0	0	0	0
Reserve verkiezingen	26	0	0	26	0	0	26
Reserve vervangingsinvesteringen	14.835	1.224	-1.137	14.922	1.224	-1.186	14.960
Reserve voorziening onderhoud:							
- Groot onderhoud CBA	361	180	0	541	180	0	721
- Onderhoud openbare ruimte	1.735	0	0	1.735	0	0	1.735

- Onderhoud stadhuisplein	8.587	1.142	-1.000	8.729	254	-3.000	5.983
- Reserve onderhoud monumentale panden	462	0	0	462	0	0	462
<i>Subtotaal Reserve voorziening onderhoud:</i>	<i>11.145</i>	<i>1.322</i>	<i>-1.000</i>	<i>11.467</i>	<i>434</i>	<i>-3.000</i>	<i>8.901</i>
Reserve Woningbouw	4.337	0	-500	3.837	0	0	3.837
Ruimtelijke investeringen (RRI)	0	0	0	0	0	0	0
Sociaal programma A'foort Vernieuwt	0	0	0	0	0	0	0
Uitvoering bodembescherming en sv	5.049	0	-500	4.549	0	-500	4.049
Vathorst over de Laak	4.227	0	0	4.227	0	0	4.227
Totaal Bestemmingsreserves	82.698	3.096	-6.777	79.017	2.208	-5.106	76.119
Gerealiseerd resultaat							
Rekeningsaldo	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	155.871	8.920	-13.316	151.474	8.766	-5.381	154.859

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2026	ERBIJ 2026	ERAF 2026	SALDO BEGIN 2027
Algemene Reserve				
Saldireserve	78.741	0	-11.928	66.813
Totaal Algemene Reserve	78.741	0	-11.928	66.813
Bestemmingsreserves				
Armandomuseum	88	0	-10	78
Bedrijfsvoeringsreserve	4.465	0	0	4.465
Binnenstedelijke ontwikkelingen	0	0	0	0
Evenementen	230	50	0	280
Knooppunt Hoevelaken	9.669	500	0	10.169
Maatschappelijke opvang	256	0	-64	192
Reserve corona	3.334	0	0	3.334
Reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein	2.500	0	0	2.500
Reserve Duurzame Stad	5.540	0	0	5.540
Reserve ontwikkeling langs Eem en Spoor	40	0	0	40
Reserve regionale participatiegelden	638	0	0	638
Reserve riolering	442	0	0	442
Reserve sociaal fonds en innovatie	761	0	0	761
Reserve sport en bewegen	296	0	0	296
Reserve stedelijke voorzieningen	4.032	0	0	4.032
Reserve VERDER	7.829	0	0	7.829
Reserve verhoogde asielinstream	0	0	0	0

Reserve verkiezingen	26	0	0	26
Reserve vervangingsinvesteringen	14.960	139	-840	14.260
Reserve voorziening onderhoud:				
- Groot onderhoud CBA	721	180	0	901
- Onderhoud openbare ruimte	1.735	0	0	1.735
- Onderhoud stadhuisplein	5.983	254	-1.000	5.237
- Reserve onderhoud monumentale panden	462	0	0	462
<i>Subtotaal Reserve voorziening onderhoud:</i>	<i>8.901</i>	<i>434</i>	<i>-1.000</i>	<i>8.335</i>
Reserve Woningbouw	3.837	0	0	3.837
Ruimtelijke investeringen (RRI)	0	0	0	0
Sociaal programma A'foort Vernieuwt	0	0	0	0
Uitvoering bodembescherming en sv	4.049	0	-500	3.549
Vathorst over de Laak	4.227	0	0	4.227
Totaal Bestemmingsreserves	76.119	1.124	-2.413	74.829
Gerealiseerd resultaat				
Rekeningsaldo	0	0	0	0
Totaal Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0
TOTAAL	154.859	1.124	-14.342	141.641

In de cijfers 2022 in bovenstaande tabel zijn alle door de Raad vastgestelde wijzigingen in 2022 verwerkt.

Tabel: BV.01 Staat van voorzieningen

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2022	ERBIJ 2022	ERAF 2022	SALDO BEGIN 2023	ERBIJ 2023	ERAF 2023	SALDO BEGIN 2024
A. Onderhoudsegalisatie							
Integraal beheerplan OR 2019-2028	2.550	4.414	-5.823	1.141	4.206	-6.095	-748
Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen	1.740	270	-166	1.844	1.674	-582	2.936
Onderhoud MFA's	3.353	916	-405	3.863	902	-337	4.428
Voorz. onderh. riolering art.44 lid 1c	20.570	0	-7.141	13.429	0	-4.038	9.391
Totaal A. Onderhoudsegalisatie	28.213	5.600	-13.536	20.277	6.782	-11.051	16.008
B. Middelen derden							
Afkoopsommen onderhoud graven	2.789	300	-300	2.789	300	-300	2.789
Voorziening middelen derden riolering art.44 lid 2	11.305	0	-906	10.399	0	-703	9.697
Totaal B. Middelen derden	14.094	300	-1.206	13.188	300	-1.003	12.485
C. Verplichtingen, verliezen, risico's							
Grondexploitatie Podium (PPS)	4.100	0	0	4.100	0	0	4.100
Grondexploitatie Vathorst (PPS)	2.000	0	0	2.000	0	0	2.000

Pensioenen wethouders	9.917	100	0	10.017	100	0	10.117
Voorziening eindafr. SD	2.696	0	0	2.696	0	0	2.696
Voorziening m.b.t. juridische claims	8.160	0	0	8.160	0	0	8.160
Wachtgelden wethouders	163	0	-16	147	0	-16	131
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	27.036	100	-16	27.120	100	-16	27.204
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven							
Voorz. toekom. vvi riol. art 44 lid 1d	0	5.750	-3.210	2.540	5.980	-5.336	3.185
Totaal D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven		5.750	-3.210	2.540	5.980	-5.336	3.185
TOTAAL	69.343	11.750	-17.968	63.125	13.163	-17.406	58.881

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2024	ERBIJ 2024	ERAF 2024	SALDO BEGIN 2025	ERBIJ 2025	ERAF 2025	SALDO BEGIN 2026
A. Onderhoudsegalisatie							
Integraal beheerplan OR 2019-2028	-748	4.206	-4.380	-921	4.206	-1.970	1.315
Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen	2.936	589	-289	3.236	589	-780	3.045
Onderhoud MFA's	4.428	902	-1.524	3.806	902	-1.000	3.707
Voorz. onderh. riolering art.44 lid 1c	9.391	0	-1.953	7.438	0	-400	7.038
Totaal A. Onderhoudsegalisatie	16.008	5.697	-8.147	13.558	5.697	-4.150	15.106
B. Middelen derden							
Afkoopsommen onderhoud graven	2.789	300	-300	2.789	300	-300	2.789
Voorziening middelen derden riolering art.44 lid 2	9.697	0	-697	8.999	0	-692	8.307
Totaal B. Middelen derden	12.485	300	-997	11.788	300	-992	11.095
C. Verplichtingen, verliezen, risico's							
Grondexploitatie Podium (PPS)	4.100	0	0	4.100	0	0	4.100
Grondexploitatie Vathorst (PPS)	2.000	0	0	2.000	0	0	2.000
Pensioenen wethouders	10.117	100	0	10.217	100	0	10.317
Voorziening eindafr. SD	2.696	0	0	2.696	0	0	2.696
Voorziening m.b.t. juridische claims	8.160	0	0	8.160	0	0	8.160
Wachtgelden wethouders	131	0	-16	115	0	-16	99
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	27.204	100	-16	27.288	100	-16	27.372
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven							
Voorz. toekom. vvi riol. art 44 lid 1d	3.185	6.210	-6.377	3.018	6.440	-6.068	3.391
Totaal D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	3.185	6.210	-6.377	3.018	6.440	-6.068	3.391
TOTAAL	58.881	12.307	-15.537	55.652	12.537	-11.226	56.963

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2026	ERBIJ 2026	ERAF 2026	SALDO BEGIN 2027
A. Onderhoudsegalisatie				
Integraal beheerplan OR 2019-2028	1.315	4.206	0	5.522
Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen	3.045	589	-1.392	2.242
Onderhoud MFA's	3.707	902	-1.102	3.506
Voorz. onderh. riolering art.44 lid 1c	7.038	0	-400	6.638
Totaal A. Onderhoudsegalisatie	15.106	5.697	-2.895	17.908
B. Middelen derden				
Afkoopsommen onderhoud graven	2.789	300	-300	2.789
Voorziening middelen derden riolering art.44 lid 2	8.307	0	-687	7.619
Totaal B. Middelen derden	11.095	300	-987	10.408
C. Verplichtingen, verliezen, risico's				
Grondexploitatie Podium (PPS)	4.100	0	0	4.100
Grondexploitatie Vathorst (PPS)	2.000	0	0	2.000
Pensioenen wethouders	10.317	100	0	10.417
Voorziening eindafr. SD	2.696	0	0	2.696
Voorziening m.b.t. juridische claims	8.160	0	0	8.160
Wachtgeld wethouders	99	0	-16	83
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	27.372	100	-16	27.456
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven				
Voorz. toekom. vvi riol. art 44 lid 1d	3.391	6.670	-6.068	3.993
Totaal D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	3.391	6.670	-6.068	3.993
TOTAAL	56.963	12.767	-9.966	59.765

Toelichting Reserves en Voorzieningen

Toelichting op reserves en voorzieningen

Reserves

Algemene Reserve

Saldireserve

Het doel is het fungeren als buffer voor mogelijke tekorten bij de begrotingsuitvoering en als overloop voor overschotten van de begroting en enig jaar om incidentele lasten in een ander jaar te kunnen dekken. Daarnaast wordt de saldireserve gebruikt als buffer voor de financiële risico's die we lopen.

Bestemmingsreserves

Reserve Armandomuseum

Het doel van deze reserve is het ook in de toekomst toegankelijk houden van de kerncollectie van de gemeente Amersfoort voor het publiek.

Bedrijfsvoeringsreserve

Het doel van deze reserve is het opvangen van extra bedrijfsvoeringslasten van de gemeentelijke organisatie, zoals voor ziektevervanging, eigen risicodragerschap werkloosheid en ziekte, tijdelijke vacaturevervulling, opvang van piekbelastingen etc.

Reserve Binnenstedelijke ontwikkelingen

Deze reserve is een gemeentelijk fonds, waarmee snel en flexibel kan worden ingespeeld op de gewenste ontwikkelingen op het gebied van stimuleren van binnenstedelijke ontwikkelingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Utrecht.

Reserve Evenementen

Doel is eenmalige landelijke culturele- en/of sportevenementen naar de gemeente Amersfoort te halen.

Reserve Knooppunt Hoevelaken

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de Amersfoortse wensen in de Planstudie Hoevelaken. Op 23 april 2013 heeft de raad de dekking van de Planstudie Hoevelaken (BOK2) voor een bedrag van € 10 miljoen vastgesteld.

Reserve Maatschappelijke opvang

De reserve wordt ingezet voor de realisatie van fysieke voorzieningen voor de maatschappelijke opvang en voor het verstrekken van incidentele subsidies voor de maatschappelijke opvang. Uitvoering van de maatschappelijke opvangtaak vindt mede t.b.v. de regiogemeenten plaats [centrumgemeentemiddelen].

Reserve Corona

Deze reserve is bedoeld om in te spelen op de gevolgen van corona op de onderstaande thema's. Het is bedoeld voor maatregelen die niet uit de reguliere programmamiddelen gedekt kunnen worden. Thema 1: leefbaarheid en levendigheid van de (binnen)stad, thema 2: sociale verbondenheid en veerkracht, thema 3: veerkrachtige arbeidsmarkt, thema 4: kwetsbare groepen en het voorkomen van tweedeling. De vorming van de reserve is onderdeel van het raadsvoorstel begroting 2022-2025.

Reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein

Zorgen voor dekking van een deel van de kapitaallasten voor de Inrichting van het stadhuis.

Reserve Duurzame stad

Gemeenten spelen een sleutelrol in de uitvoering van het Klimaatakkoord. Op dit moment is er nog grote onduidelijkheid over de uitvoering en impact van het klimaatakkoord en de (on)mogelijkheden die er op de gemeente afkomen. In deze omstandigheden moet telkens worden afgewogen op welk moment middelen moeten worden ingezet, waarbij het voor een groot deel gaat over incidentele lasten voor bijvoorbeeld warmtenetten, duurzame mobiliteit, circulaire

economie, energiebesparing en duurzame opwek van energie. Om in te kunnen spelen op deze onzekerheden is het niet mogelijk om vanuit een beheersmatige situatie een financiële planning te maken waarbij er jaarlijks stabiele uitgaven zijn. Daarom via bestemmingsvoorstel voorgesteld de middelen voor duurzame stad die niet worden ingezet toe te voegen aan de reserve 'Reserve Duurzame Stad', zodat deze middelen beschikbaar blijven voor het Programma Duurzame stad. Daarnaast wordt de reserve ingezet als egalisatie van de subsidieregeling toekomstfonds (vanuit het doel van de oude reserve toekomstfonds duurzame ontwikkeling).

Reserve Ontwikkeling langs Eem en Spoor

Het doel van de reserve is om incidenteel beschikbaar gestelde middelen te reserveren voor toekomstige grote uitgaven in het kader van de ontwikkeling van het gebied Langs Eem en Spoor.

Reserve Regionale participatiegelden

Met het instellen van deze reserve wordt één reserve gevormd voor meerjarige projecten in de (arbeidsmarkt)regio op het gebied van re-integratie en participatie. Het doel van deze reserve is om de voor dit doel ontvangen regionale middelen meerjarig te kunnen inzetten voor mensen binnen de doelgroep. De prioriteiten worden met de regio samen vastgesteld.

Reserve Riolering

Overschotten op het product riolering veroorzaakt door efficiencyvoordelen en areaaluitbreidingen zullen worden toegevoegd aan deze bestemmingsreserve om de middelen beschikbaar te houden voor riolering.

Reserve sociaal fonds en innovatie

Deze reserve dient voor; betalingen aan Stichting sociaal fonds; voor transformatie en innovatie.

Reserve sport en bewegen

De reserve bestaat uit 2 delen, een deel om de verplichtingen van de oude 1/3 regeling te kunnen uitkeren nadat de verantwoording is ontvangen en verwerkt. Deze regeling liep tot 1-1-2017. En een deel om de toezeggingen vanuit de regeling sport en bewegen vanaf 1-1-2017 na verantwoording uit te keren.

Reserve Stedelijke voorzieningen

De reserve dient ter dekking van grootstedelijke investeringen, voortvloeiende uit het stadperspectief. Deze reserve is in het leven geroepen ter dekking van grootschalige investeringen. De RSV bestaat uit de compartimenten groen, bereikbaarheid en overig.

Reserve VERDER

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de bijdrage aan Programma VERDER. In 2006 is Amersfoort (inclusief bijdrage vanuit Eemland) een verplichting aangegaan van € 22,2 miljoen als bijdrage aan Programma VERDER. Dit programma is opgezet voor regionale bereikbaarheidsprojecten voor in totaal € 500 miljoen, waarvan ruim € 116 miljoen voor projecten in de gemeente Amersfoort beschikbaar is.

Reserve Verhoogde asielinstroom

Met deze gelden, verkregen uit de decentralisatie uitkering Verhoogde Asielinstroom, is de gemeente Amersfoort in staat om de extra en bijzondere uitgaven die met de verhoogde asiel instroom samenhangen te kunnen opvangen.

Reserve Verkiezingen

Het doel van de reserve is het egaliseren van de gemeentelijke uitgaven voor verkiezingen.

Reserve Toekomstige Vervangingsinvesteringen

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem van kapitaallasten voor een aantal specifiek aangewezen vervangingsinvesteringen.

Reserve Voorziening onderhoud

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk zijn. Het is daarvoor wel toegestaan om de bedragen uit die voorzieningen over te hevelen naar een nieuwe reserve 'voorziening onderhoud'.

Het betreft hier de voormalige voorzieningen: Groot onderhoud CBA; Onderhoud stadhuis; Deel Onderhoud Openbare Ruimte; Onderhoud monumentale panden. Zodra de meerjarenonderhoudsplannen weer actueel zijn kan (een deel van) de reserve weer opgeheven worden en het saldo weer overgeboekt naar de voorziening.

Reserve Woningbouw

Het doel van deze reserve is om bij te dragen aan het realiseren van de opgave voor woningbouw van de gemeente Amersfoort.

Reserve Ruimtelijke investeringen (RRI)

De reserve is gevormd als instrument voor de ruimtelijke ontwikkelingsstrategie. De raad heeft bij kadernota 2022-2025 besloten de resterende middelen in de reserve Ruimtelijke Investeringen vrij te laten vallen. Bij jaarrekening 2022 zal voorgesteld worden de reserve op te heffen.

Reserve Sociaal programma A'foort vernieuwt

Het doel van de reserve was het waarborgen / stimuleren van de sociale cohesie in de wijken, waarin de implementatie van de fysieke projecten voor Amersfoort Vernieuwt plaatsvond. Bij de kadernota 2020 is besloten om deze reserve voor € 2,1 mln in te zetten ter dekking van de ambities uit het college programma. Een bedrag van € 100.000 is in 2019/ 2020 nog aangewend voor gebiedsgericht werken. Bij kadernota 2022 is de resterende 189.000 onttrokken. Bij jaarrekening 2022 kan voorgesteld worden deze reserve op te heffen.

Reserve Uitvoering bodembescherming en stedelijke vernieuwing

Doel van deze reserve is het gereserveerd houden van de middelen die wij de komende jaren ontvangen voor de uitvoering van de Wet Bodembescherming en voor stedelijke vernieuwing.

Reserve Vathorst over de Laak

Voor de ontwikkeling van Vathorst Over de Laak zijn meerdere incidentele budgetten beschikbaar gesteld. De daadwerkelijke realisatie is echter niet altijd gelijk aan de betreffende jaarschijf. Daarom is de reserve Vathorst over de Laak' gevormd om resterende middelen uit losse jaarschijven beschikbaar te kunnen houden voor de ontwikkeling van het gebied Vathorst over de Laak.

Gerealiseerd resultaat

Reserve Rekeningsaldo

Op deze reserve wordt jaarlijks het rekeningresultaat geboekt. Na vaststelling van de bestemming van het rekeningresultaat door de Raad wordt dit saldo verdeeld conform raadsbesluit.

Voorzieningen

A. Onderhoudsegalisatie

Integraal beheerplan OR 2019-2028

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van voorzieningen in de openbare ruimte.

Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van diverse gemeentelijke eigendommen.

Onderhoud MFA's

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van de multifunctionele accommodaties (MFA's), bijvoorbeeld De Bron, De Laak en het Eemhuis.

Voorz. onderh. riolering art.44 lid 1c

Deze zal worden ingezet voor projecten uit het Gemeentelijk Riool Plan (GRP) die hun oorsprong nog vinden in het GRP 2012-2021. Hiertoe wordt een bedrag uit de bestaande voorziening middelen derden naar deze voorziening overgeheveld.

B. Middelen derden

Afkoopsommen onderhoud graven

Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van onderhoud aan graven door CBA.

Voorziening middelen derden riolering art.44 lid 2

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten voor riolering. Tevens wordt deze voorziening gebruikt ter dekking van de kapitaalslasten van de rioolinvesteringen uit de jaren 2018-2020.

Het onderdeel riolering is opgenomen bij de categorie voorzieningen middelen derden, om daarmee de opbrengsten rioolheffing beschikbaar te houden voor het gemeentelijke rioleringsplan.

C. Verplichtingen, verliezen, risico's

Grondexploitatie Podium (PPS)

De gemeente staat garant voor de nakoming van de verplichting van Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V., die voor 50% participeert in VOF Podium. VOF Podium draagt zorg voor de ontwikkeling van kantorenpark Podium. De voorziening ziet op het aandeel van deze BV in het mogelijke verlies van VOF Podium.

Grondexploitatie Vathorst (PPS)

De gemeente staat garant voor de nakoming van de verplichting van Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. ten behoeve van de extra kapitaalstorting in OBV welke in de toekomst voldaan moet worden. Voor de grootte van deze extra kapitaalstorting is een voorziening gevormd.

Pensioenen wethouders

Dit betreft een voorziening voor pensioenverplichtingen voor wethouders.

Voorziening eindafrekening SD

De voorziening eindafrekening Sociaal Domein wordt ingezet voor mogelijke afrekeningen met aanbieders over eerdere jaren. De voorziening blijft gehandhaafd gedurende de periode dat aanbieders conform de wettelijke betalingstermijn van maximaal 5 jaar, na levering van zorg, de kosten in rekening mogen brengen.

Voorziening m.b.t. juridische claims

Het doel van deze voorziening is om mogelijke juridische claims op te kunnen vangen.

Wachtgeld wethouders

Betreft een voorziening voor wachtgeldverplichtingen.

D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven

Voorz. toekom. vvi riol. art 44 lid 1d

Het doel van deze voorziening is om fluctuaties in de lasten door rioolinvesteringen op te vangen en stijging van kapitaallasten te vermijden.

Taakvelden

Conform het BBV zijn gemeenten verplicht om een 'Taakvelden overzicht bij de begroting te voegen. In dit overzicht is te zien hoe de baten en lasten verdeeld zijn over de door het Rijk voorgeschreven taakvelden. Deze taakvelden lopen door onze eigen programma's heen. Een één op één aansluiting is derhalve niet aanwezig. Uiteraard komen de herkenbare posten uit de taakvelden overeen met de posten zoals die in onze programmabegroting staan. Onderstaand het overzicht van de baten en lasten verdeeld over de voorgeschreven taakvelden.

Tabel:BT.01 Taakvelden

TAAKVELDEN		REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
LASTEN							
0.1	Bestuur	-8.140	-8.220	-8.658	-8.275	-8.224	-8.259
0.10	Mutaties reserves	-22.345	-73.987	-11.893	-8.920	-8.766	-1.124
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-52.129	0	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	-6.164	-5.844	-5.931	-5.918	-5.896	-5.895
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-4.161	-3.424	-5.219	-4.491	-4.981	-5.345
0.4	Overhead	-61.756	-64.547	-65.830	-65.325	-69.069	-67.038
0.5	Treasury	-3.355	-2.221	-1.881	-404	1.084	812
0.61	OZB woningen	-1.586	-1.382	-1.620	-1.624	-1.635	-1.649
0.62	OZB niet-woningen	-667	-768	-809	-812	-820	-832
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	-1.300	-1.300	-1.300
0.64	Belastingen overig	-199	-179	-188	-190	-193	-196
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	-198	379	-15.674	-15.060	-14.414	-14.971
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-131	0	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-10.597	-11.195	-11.864	-12.008	-12.150	-12.308
1.2	Openbare orde en veiligheid	-4.810	-5.561	-4.350	-4.033	-4.075	-4.123
2.1	Verkeer en vervoer	-23.079	-22.329	-23.217	-25.058	-26.356	-27.575
2.2	Parkeren	-3.374	-3.468	-3.734	-3.912	-3.964	-4.008
2.4	Economische havens en waterwegen	-242	-310	-339	-353	-380	-404
2.5	Openbaar vervoer	-767	-863	-772	-718	-720	-722
3.1	Economische ontwikkeling	-1.543	-2.299	-2.270	-1.721	-1.825	-1.825
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-13.834	-5.979	-9.100	-7.251	-10.004	-9.758
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-1.211	-1.246	-1.288	-1.289	-1.289	-1.289
3.4	Economische promotie	-164	-254	-264	-238	-238	-238
4.1	Openbaar basisonderwijs	-1.104	-1.370	-1.436	-1.434	-1.433	-1.431
4.2	Onderwijshuisvesting	-17.315	-17.216	-18.415	-19.345	-19.858	-20.411

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-13.155	-16.543	-16.263	-14.446	-14.882	-14.876
5.1	Sportbeleid en activering	-5.783	-6.705	-6.749	-6.744	-6.692	-6.688
5.2	Sportaccommodaties	-10.050	-11.512	-10.343	-10.520	-10.701	-11.244
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-17.845	-16.281	-19.980	-19.719	-19.746	-19.720
5.4	Musea	-5.620	-5.897	-5.788	-5.811	-5.820	-5.873
5.5	Cultureel erfgoed	-476	-522	-738	-738	-737	-737
5.6	Media	-4.513	-4.789	-4.953	-4.953	-4.953	-4.952
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-16.912	-16.177	-20.018	-19.806	-20.243	-20.589
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-16.820	-17.414	-18.183	-18.574	-18.514	-18.386
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-15.499	-19.036	-19.671	-19.856	-20.042	-19.367
6.3	Inkomensregelingen	-80.471	-78.069	-75.174	-74.552	-74.940	-75.280
6.4	WSW en beschut werk	-18.227	-18.179	-17.218	-17.153	-17.431	-17.083
6.5	Arbeidsparticipatie	-6.944	-10.520	-9.981	-8.733	-8.361	-8.392
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-9.048	-9.562	-20.001	-15.044	-15.785	-11.774
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-27.784	-27.920	0	0	0	0
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	-10.059	-11.556	-11.016	-11.114
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	0	-10.087	-10.103	-10.102	-10.101
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	0	-3.773	-3.980	-3.979	-3.969
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	-263	-263	-262	-262
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-41.714	-38.038	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	-3.909	-4.423	-4.423	-4.422
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	-13.402	-17.141	-13.963	-16.090
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	-1.491	-1.188	-1.187	-1.186
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	-1.153	-1.277	-1.126	-971
6.73a	Pleegzorg	0	0	-2.624	-2.747	-2.747	-2.746
6.73b	Gezinsgericht	0	0	-220	-226	-225	-224
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	-4.597	-4.771	-4.770	-4.770
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	-109	-107	-106	-105
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	-3.547	-3.627	-3.625	-3.622
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	-2.926	-3.063	-3.063	-3.062
6.81	Ge-escaleerde zorg 18+	-34.603	-38.798	0	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	0	-27.147	-27.398	-27.498	-27.596
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	-13.635	-13.287	-12.330	-11.347
6.82	Ge-escaleerde zorg 18-	-4.880	-5.972	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	-5.858	-5.857	-5.856	-5.855
6.82b	Jeugdreclassering	0	0	-115	-113	-112	-111
7.1	Volksgezondheid	-6.918	-7.568	-7.137	-7.232	-7.325	-7.428

7.2	Riolering	-9.628	-9.939	-10.897	-11.251	-11.860	-12.313
7.3	Afval	-16.116	-16.501	-18.122	-18.809	-19.289	-19.727
7.4	Milieubeheer	-10.252	-7.853	-11.261	-12.952	-11.251	-11.297
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-4.409	-4.716	-4.953	-4.947	-4.936	-4.925
8.1	Ruimte en leefomgeving	-10.961	-6.819	-5.817	-5.207	-5.106	-5.094
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-28.871	-36.483	-13.270	-22.638	-30.719	-6.475
8.3	Wonen en bouwen	-9.034	-9.113	-8.643	-9.148	-8.622	-8.757
TOTAAL LASTEN		-665.401	-673.211	-624.830	-629.637	-640.850	-608.419

TAAKVELDEN		REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	RAMING 2024	RAMING 2025	RAMING 2026
------------	--	------------------	-------------------	-------------------	----------------	----------------	----------------

BATEN

0.1	Bestuur	1.533	478	479	479	479	479
0.10	Mutaties reserves	50.432	86.797	31.804	13.316	5.381	14.342
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	2.130	2.465	2.604	2.604	2.604	2.604
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	3.800	1.226	1.583	1.623	1.676	1.676
0.4	Overhead	17.710	15.316	16.415	16.485	16.555	16.876
0.5	Treasury	3.642	4.040	3.236	3.391	3.185	3.280
0.61	OZB woningen	27.900	28.939	29.707	30.100	30.493	30.886
0.62	OZB niet-woningen	22.966	23.004	24.405	24.734	25.063	25.392
0.63	Parkeerbelasting	2.093	3.549	4.474	8.074	8.074	8.074
0.64	Belastingen overig	2.561	1.436	1.467	1.467	1.467	1.467
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	323.729	333.523	350.309	362.429	368.604	349.073
0.8	Overige baten en lasten	649	680	736	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	14	8	9	9	9	9
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.895	1.680	409	410	413	413
2.1	Verkeer en vervoer	4.201	2.718	2.578	2.573	2.567	2.562
2.2	Parkeren	403	940	972	972	972	972
2.4	Economische havens en waterwegen	7	0	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	186	62	64	64	64	64
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	11.994	5.979	9.100	7.251	10.004	9.758
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	414	524	542	542	542	542
3.4	Economische promotie	300	600	600	600	600	600
4.1	Openbaar basisonderwijs	12	10	12	12	12	12
4.2	Onderwijshuisvesting	2.814	2.697	2.798	2.798	2.798	2.798

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.744	9.159	8.561	7.421	7.421	7.421
5.1	Sportbeleid en activering	180	112	35	35	35	35
5.2	Sportaccommodaties	3.587	3.479	3.693	3.692	3.692	3.692
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.891	4.115	4.058	4.058	4.058	4.058
5.4	Musea	406	341	344	344	344	344
5.5	Cultureel erfgoed	51	0	0	0	0	0
5.6	Media	0	0	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	237	30	30	30	30	30
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	672	431	432	432	432	432
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	42	35	25	25	25	25
6.3	Inkomensregelingen	62.650	53.063	53.816	53.716	54.116	54.516
6.4	WSW en beschut werk	0	0	11	11	11	11
6.5	Arbeidsparticipatie	1.134	52	38	38	38	38
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	520	467	1.422	1.422	1.422	1.422
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1.530	302	0	0	0	0
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	15	15	15	15
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	0	8	8	8	8
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	0	26	26	26	26
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	8	8	8	8
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	615	37	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	10	10	10	10
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	10	10	10	10
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	10	10	10	10
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	7	7	7	7
6.73a	Pleegzorg	0	0	7	7	7	7
6.73b	Gezinsgericht	0	0	7	7	7	7
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	7	7	7	7
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	10	10	10	10
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	25	25	25	25
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	7	7	7	7
6.81	Ge-escaleerde zorg 18+	1.994	1.768	0	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	0	32	32	32	32
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	44	44	44	44
6.82	Ge-escaleerde zorg 18-	210	41	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	10	10	10	10
6.82b	Jeugdreclassering	0	0	10	10	10	10
7.1	Volksgezondheid	151	44	4	4	4	4

7.2	Riolering	14.178	14.215	15.492	15.922	16.514	17.069
7.3	Afval	22.471	22.418	24.754	25.605	26.233	26.795
7.4	Milieubeheer	2.137	41	42	42	42	42
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	5.574	5.965	6.209	6.209	6.221	6.207
8.1	Ruimte en leefomgeving	6.662	2.631	2.937	2.636	2.607	2.607
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	41.143	33.515	12.744	22.112	30.043	5.800
8.3	Wonen en bouwen	7.238	4.280	5.628	5.696	5.746	5.739
TOTAAL BATEN		665.401	673.211	624.830	629.637	640.850	608.419

Indicatoren

De beleidsindicatoren zijn indicatoren waar vanuit beleid op wordt gestuurd. Dit zijn deels indicatoren die wettelijk verplicht zijn in het kader van de BVV, maar ook indicatoren specifiek voor Amersfoort. Bij de indicatoren is een toelichting opgenomen en waar wenselijk zijn streefcijfers toegevoegd.

1.1 Stedelijk beheer en milieu

% scheiding huishoudelijk afval

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
53	53	54	57	61	61			

Bron: Grondstoffenmonitor

Toelichting: Het afvalscheidingspercentage is de hoeveelheid afval die inwoners apart scheiden. Hoe hoger dit getal, hoe beter er gescheiden wordt. Het gaat met name om de volgende stromen: grofvuil, gft, grof tuinafval, papier, glas, textiel, kunststof (pmd), klein chemisch afval. Wat er over blijft is restafval. Het streefcijfer is gebaseerd op het omgekeerd inzamelen en bewustwordingscampagnes. Amersfoort doet daarnaast mee met de Benchmark huishoudelijk afval (www.benchmarkafval.nl). Hierop is te zien dat gemeente Amersfoort het op dit moment gemiddeld doet. Voor meer informatie, zie het dashboard duurzaamheid op www.amersfoortincijfers.nl.

Energiegebruik wonen, werken en verkeer

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
7509	7520	7534	7349			7064	6970	6875

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: De eenheid van deze indicator is terrajoules (TJ). Doel voor 2050 is een energiegebruik van 4.409 TJ. Dit is een besparing van 44% en het minimale scenario van de vernieuwde energiemix, die in 2022 is opgesteld. Omdat de cijfers voor verkeer flink achterlopen, zijn er (nog) geen cijfers voor de jaren 2019 en 2020. In de vorige begroting (begroting 2022) is de eerdere indicator 'energiegebruik wonen en werken' veranderd in de huidige indicator. We hebben dit gedaan zodat de begrotingsindicatoren zoveel mogelijk overeenkomen met de scenario's van de energiemix. De realisatiecijfers wijken wel iets af van de vorige begroting. Dit komt omdat Rijkswaterstaat voor sommige cijfers bijstellingen gebruikt op basis van historische trends. Elk jaar komen nieuwe gegevens beschikbaar, waardoor de historische trends en dus ook de bijstellingen veranderen. De streefcijfers wijken ook af van de vorige begroting, vanwege de vernieuwde energiemix. Voor meer informatie en de cijfers voor het energieverbruik van wonen, werken en verkeer apart, zie het dashboard duurzaamheid op www.amersfoortincijfers.nl.

Gasverbruik wonen, werken en verkeer

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
3622	3664	3607	3534			3238	3122	3006

Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

Toelichting: De eenheid van deze indicator is terrajoules (TJ). Doel voor 2050 is helemaal geen gasgebruik voor wonen, werken en verkeer. Dit is een besparing van 100% en geldt voor zowel het minimale als maximale scenario van de vernieuwde energiemix, die in 2022 is opgesteld. In de vorige begroting (begroting 2022) is deze indicator verwijderd, omdat we er toen nog geen doellijnen op hadden en dus ook geen streefcijfers voor hadden. Deze doellijnen we nu wel kunnen berekenen, op basis van de nieuwe energiemix. Daarom voegen we deze indicator weer toe en hebben we hem omgezet naar TJ in plaats van m3. Om die reden (meer stroomlijnen met de doellijnen in de energiemix) zijn ook de indicatoren 'opgewekte duurzame energie' en 'CO2-uitstoot wonen en werken' vervangen of verwijderd. Voor meer informatie, zie het dashboard duurzaamheid op www.amersfoortincijfers.nl.

Hernieuwbare elektriciteit (%)

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
3,9	4,3	5,1	8,2	10,8				

Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

Toelichting: Deel van de elektriciteit die afkomstig is uit natuurlijke hulpbronnen die constant worden aangevuld, zoals uit wind, zon, waterkracht en biomassa. De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording) en is te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl. De vraag aan elektriciteit wordt in 2030 geschat op 3.024 TJ. In 2030 wil de gemeente Amersfoort 1.030 TJ hiervan uit hernieuwbare elektriciteit hebben opgewekt. Het streefcijfer voor 2030 is daarom 34%. Het streefcijfer voor 2025 is op de helft hiervan ingezet: 17%.

Opgewekte zonne-energie

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
33	43	72	103	159		213	240	267

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: De eenheid van deze indicator is terrajoules (TJ). Doel voor 2050 is 971 TJ opwek. Dit is een besparing van 44% en het minimale scenario van de vernieuwde energiemix, die in 2022 is opgesteld. In het maximale scenario wordt in 2050 1942 TJ zonne-energie opgewekt. De streefcijfers wijken af van de vorige begroting (begroting 2022), vanwege de vernieuwde energiemix. Zonne-energie komt vooralsnog uitsluitend van zonnepanelen op daken. In het najaar van 2021 is de gemeente Amersfoort gestart met opwek via een zonneveld en begin 2022 is daar nog een tweede zonneveld bijgekomen. In de benchmark met een selectie van vergelijkbare steden uit de G40 (Zwolle, Almere, Breda, Haarlem en Leiden), wekken alleen Zwolle en Almere meer zonne-energie op dan Amersfoort. In de vorige begroting (begroting 2022) is de eerdere indicator 'opgewekte duurzame energie' veranderd in de huidige indicator. We hebben dit gedaan zodat de begrotingsindicatoren zoveel mogelijk overeenkomen met de scenario's van de energiemix. Om die reden zijn ook de indicatoren 'energiegebruik wonen en werken' en 'CO2-uitstoot wonen en werken' vervangen of verwijderd. Voor meer informatie, zie het dashboard duurzaamheid op www.amersfoortincijfers.nl.

1.3 Wonen

Jaren wachttijd als woningzoekende

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
6,3	7,6	7,6	8,2	8	7,2	8	8	

Bron: Woningnet; bewerking O&S

Toelichting: De wachttijd is het aantal jaren dat een woningzoekende gemiddeld stond ingeschreven bij Woningnet bij acceptatie van een woning. Het grootste deel van de sociale huurwoningen (80%) wordt toegewezen op basis van wachttijd, de overige 20% wordt toegewezen via loting. De aangeboden woning gaat naar de woningzoekende die het langst staat ingeschreven. De gemiddelde wachttijd die nodig is om voor een woning in aanmerking te komen, zegt daarmee iets over de krapte op de sociale huurwoningmarkt.

We verwachten dat door een beperkt vrijkomend sociaal huurwoningaanbod en door een grote vraag naar woningen de wachttijd ondanks toevoegingen nieuwbouw nog wat zal toenemen. We streven echter naar stabilisatie om te komen tot een daling. De stabilisatie op 8 jaar is daarom als streefcijfer opgenomen.

In 2020 was de administratieve wachttijd 9,3 jaar. Dit is de wachttijd die gebruikt wordt om de rangorde van de kandidaten te bepalen. Lokale woningzoekenden krijgen om hun kansen te vergroten een wachttijdbonus ten opzichte van woningzoekenden uit andere gemeenten. De wachttijd van 8,0 jaar in 2020 is de zuivere inschrijftijd (zonder wachttijdbonus), dus het daadwerkelijke verschil tussen het moment van inschrijven en de datum van het huurcontract.

Kernvoorraad

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
18125	17670	17678	18214	18228	18510	18800	19080	

Bron: BAG/WOZ/Corporaties; bewerking O&S

Toelichting: De omvang van de kernvoorraad betreft de stand van zaken op 1 januari van elk jaar. De kernvoorraad bestaat uit de goedkopere huurwoningen die eigendom zijn van een sociale verhuurder. De maximale huur voor de kernvoorraad is gelijk aan de huurtoeslaggrens: € 763,47 (2022). Op 1 januari 2022 was de omvang van de kernvoorraad 18.840 en de groei ten opzichte van 2021 330 woningen. Voor de jaren 2023 en 2024 gaan we uit van 35% van de geprognosticeerde groei van 800 woningen. (zie indicator uitbreiding woningvoorraad).

In het Deltaplan Wonen en de Prestatieafspraken wordt waar het de voorraadontwikkeling bij corporaties betreft, uitgegaan van woningen waar er sprake is van een sociaal huurcontract. Woningen die verhuurd worden met een sociaal huurcontract hebben bij elke nieuwe huurder een aanvangshuurprijs onder de huurtoeslaggrens.

We verwachten jaarlijks 35% van de toename van de woningvoorraad aan de kernvoorraad toe te voegen.

uitbreiding woningvoorraad

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
725	495	648	537	1087	1153	800	800	

Bron: BAG

Toelichting: Zoals ook opgenomen in de voortgangsrapportage Woningbouw zijn er in 2021 meer dan 1.300 woningen toegevoegd. Concreet gaat het om 1042 nieuwbouwwoningen en 273 woningen die getransformeerd zijn. De bovenstaande indicator brengt de netto ontwikkeling van de voorraad. De toevoeging van woningen worden daarbij dus nog gecorrigeerd wat betreft sloop, overige onttrekkingen en administratieve correcties in de BAG in totaal - 162 woningen.

Met de woningrealisatiecijfers tot september 2022 en de plannen die lopen denken we in 2022 niet 'de 1000 woningen toe te voegen. Omdat er gemiddeld 100 woningen per jaar gesloopt worden is de uitbreiding van de woningvoorraad in 2022 800 woningen.

Ook voor 2023 ramen we wat voorzichtiger, namelijk 900 nieuwbouw minus 100 sloop is een toename van 800 woningen.

We zijn bezig met de uitvoering van het Deltaplan. Veel grotere gebiedsontwikkelingen (met grote aantallen woningbouw) zijn in voorbereiding. De ambitie om gemiddeld 1.000 woningen per jaar toe te voegen blijft onverminderd staan.

1.4 Mobiliteit

CO2 uitstoot van wegverkeer en mobiele werktuigen (exclusief snelwegen)

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
128	122	124	124					

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: Het cijfer is in kiloton CO2 per jaar. Mobiele werktuigen zijn o.a. vorkheftrucks, bulldozers, shovels en graafmachines. De cijfers over 2020 komen pas in het voorjaar van 2022 beschikbaar.

Opgesplitst in wegverkeer en mobiele werktuigen, was de uitstoot van het wegverkeer in 2019 103 kiloton; voor mobiele werktuigen was dit 20 kiloton. Emissieregistratie wijzigt regelmatig de gegevens met terugwerkende kracht op basis van voortschrijdend inzicht. Daarom zijn de cijfers van de hele tijdreeks voor deze indicator iets gewijzigd. De tijdreeks wijkt dus iets af van de tijdreeks in eerdere begrotingen en jaarverslagen. Omdat alle cijfers met terugwerkende kracht gewijzigd zijn, is er wel nog steeds een trend zichtbaar. In de benchmark met een selectie van een vijftal vergelijkbare steden uit de G40, zit Amersfoort qua CO2-uitstoot in de middenmoot. Er zijn geen streefcijfers voor deze indicator, omdat in de energiemix de doellijnen gericht zijn op energiegebruik en niet op CO2-uitstoot. Verkeer is ook als onderdeel opgenomen in de begrotingsindicator 'energiegebruik wonen, werken en verkeer', waarbij wel streefcijfers zijn bepaald (op basis van de energiemix). Voor meer informatie, zie het Dashboard Duurzaamheid op www.amersfoortincifers.nl.

Rapportcijfer verkeersveiligheid in de eigen straat

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	6,4		6,4		6,4			

Bron: Stadspeiling, O&S

Toelichting: Rapportcijfer verkeersveiligheid in de eigen straat. Het betreft een steekproef. Het cijfer is sinds 2017 gelijk gebleven.

We streven voor de komende jaren naar hetzelfde niveau of een kleine verbetering ten opzichte van eerdere jaren. Zie ook www.amersfoortincijfers.nl.

2.1 Sociaal Domein

% inwoners dat mantelzorg geeft

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
16	15		16		16	20	17	

Bron: Stadspeiling

Toelichting: We stimuleren de doorontwikkeling van de sociale basisinfrastructuur in wijken.

Inwoners met beperkingen zullen meer en langer thuis worden ondersteund.

Iemand wordt als mantelzorger gedefinieerd als hij of zij voor minstens 3 maanden of minimaal 8 uur per week mantelzorg verleent. Dit is gemeten onder alle inwoners van 18 jaar en ouder. De gemeente Amersfoort doet vanaf 2015 hier eigen onderzoek naar via de Stadspeiling.

De laatste jaren heeft Indebuurt033 zich met projecten rondom jonge mantelzorgers en mantelzorgers in de GGZ meer verdiept in de mantelzorger en zijn of haar context. Dit leert ons meer over hoe we ze moeten ondersteunen, maar ook dat we anders moeten kijken naar ons streefbeeld. Het gaat niet zozeer om meer mantelzorgers, maar vooral om betere ondersteuning. We gaan meer inzetten op betere steun- en informatienetwerken en meer vrijwillige hulp voor mantelzorgers, opdat ze geholpen worden en overeind kunnen blijven. Dit in de wetenschap dat met de vergrijzing het aandeel mantelzorgers per zorgontvanger in de komende 20 jaar zal dalen, zoals benoemd in het Gezondheidsakkoord.

% inwoners met een WMO maatwerkarrangement

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
5,8	5,9	6,1	5,8	6	5,9	6	6	

Bron: CBS

Toelichting: Deze indicator betreft het aantal WMO cliënten met maatwerkarrangementen in het eerste halfjaar van het betreffende jaar per 100 inwoners. Deze indicator komt uit het Besluit Begroting en verantwoording (BBV). De BBV indicatoren staan gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl. Hier staat het per 10000 inwoners. Onder gemeenten met 100.000 - 300.000 inwoners was het 6,7%. We zagen in 2019 in Amersfoort een lichte daling van het aantal inwoners dat WMO voorzieningen gebruikt en in 2020 een lichte stijging. Dit laatste komt waarschijnlijk door de invoering van het abonnementstarief. In 2021 zien we een lichte daling.

Het betreft halfjaar cijfers. Het meest recente cijfer is een voorlopig cijfer. Halfjaarlijks worden de cijfers geactualiseerd op de landelijk monitor www.waarstaatjegemeente.nl (onder Gemeentelijke monitor sociaal domein). Cijfers van voorgaande jaren waren ook voorlopig en zijn door na-ijlende verantwoording achteraf gaan dalen. Administratief zijn dossiers gecorrigeerd op basis van het werkelijke zorggebruik. Hierdoor kunnen definitieve cijfers van voorgaande jaren verschillen van eerder gerapporteerde (voorlopige) cijfers.

% jongeren met jeugdhulp

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
10,3	9,9	10	9,4	8,9	9,4	8,5	9,4	9,2

Bron: CBS

Toelichting: Deze indicator is gebaseerd op de Amersfoortse jongeren tot en met 17 jaar die jeugdhulp ontvingen in het eerste halfjaar van het betreffende jaar. Het cijfer voor 2021 is niet gevuld omdat er voor deze cijfers een herstell levering komt en deze zijn op het moment van het opstellen van de begroting nog niet beschikbaar. De cijfers vanaf 2021 zijn niet goed vergelijkbaar met voorgaande jaren door een trendbreuk in de cijfers van het CBS. Vanaf 2021 heeft CBS meer jeugdzorgaanbieders, en dus meer jongeren met jeugdzorg, meegenomen in de cijfers.

We streven naar minder zorg dan bij andere gemeenten met 100.000-300.000 inwoners.

Het aandeel jeugdzorg per gemeente kan komende jaren ook wijzigen door aangekondigde veranderingen in het woonplaatsbeginsel op grond waarvan wordt bepaald aan welke gemeente de geleverde jeugdzorg wordt toebedeeld. Deze administratieve herverdeling leidt dan tot een minder zuivere trendlijn over het gebruik van jeugdzorg. Vanwege de coronacrisis en herijking van het gemeentefonds wordt de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet uitgesteld naar 1 januari 2022.

De realisatiecijfers over het gebruik van zorg ijlen sterk na. Halfjaarlijks worden de cijfers geactualiseerd op de landelijke monitor www.waarstaatjegemeente.nl. De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording).

% zelfstandig wonende 70+'ers

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
		93,5	94,2	94,2	94,4	94,5	94,5	

Bron: CBS

Toelichting: Het cijfer toont het percentage personen van 70 jaar en ouder dat in het betreffende jaar zelfstandig woont. Een persoon woont zelfstandig als hij of zij niet in een instelling (zoals een verpleeg- of verzorgingshuis) woont. In het programma Langer Thuis heeft het Rijk de ambitie opgenomen om ouderen te helpen in hun vertrouwde omgeving zelfstandig oud te worden met een goede kwaliteit van leven. Het aandeel zelfstandig wonenden is in Amersfoort iets lager dan in andere gemeenten met 100.000 tot 300.000 inwoners (in 2021 was het aandeel daar 94,9%).

CBS heeft de indicator zelfstandig wonende 75+'ers vervangen door zelfstandig wonende 70+'ers. Omdat de indicator zelfstandig wonende 75+'ers niet meer wordt gemeten, hebben we de indicator vervangen door zelfstandig wonende 70+'ers.

Gerealiseerde garantiebannen in het kader van het Sociaal Akkoord

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
44	107	142	70	22	23	120		

Bron: Werk en Inkomen

Toelichting: De banenafpraak in het kader van het Sociaal akkoord is een afspraak tussen werkgevers-, werknemersorganisaties en het Rijk om extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking te realiseren. De landelijke afspraak is naar regionaal niveau vertaald. Binnen de regionale afspraak hanteren we voor Amersfoort een aandeel van 50% van de regio voor het vaststellen van de doelstelling.

Onder andere de coronacrisis heeft in 2020 gezorgd voor een daling van het aantal garantiebannen en dit zette begin 2021 door. In 2021 zien we vanaf Q2 wel weer een toename van het aantal garantiebannen. Naast corona hebben de resultaten ook te maken met de beweging van mensen die vallen onder de doelgroep Banenafpraak. Regio Amersfoort beweegt hierin mee in de lijn van het gemiddelde landelijke beeld.

Er zijn overigens meer banen ontstaan dan in de indicator vermeld staan; het totaal aantal banen is namelijk het resultaat van aantal gecreëerde banen minus het aantal verdwenen banen. Dat betekent dat er meer banen gecreëerd zijn dan het jaarlijkse realisatiecijfer weergeeft, omdat ook de verdwenen banen gecompenseerd moeten worden. De regionale inspanning onder werkgevers is daarmee dus groter dan het realisatiecijfer laat zien.

Het streefcijfer voor 2023 is niet bekend. We hebben ons altijd laten leiden door de streefcijfers die landelijk worden gepubliceerd. Vermoedelijk worden de streefcijfers landelijk aangepast omdat het landelijk beeld is dat de streefcijfers niet haalbaar zijn o.a. als gevolg van de coronapandemie. Overigens ontwikkelen de realisatiecijfers van Amersfoort zich in de lijn van het landelijke beeld.

Inzet wijkteams

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024

Bron: Wijkteams

Toelichting: Met de wijkteams is de toegang tot hulp en ondersteuning dichtbij huis georganiseerd.

DEFINITIE INDICATOR:

Individuele inwoners van Amersfoort die in het verslagjaar ondersteuning / begeleiding van het wijkteam hebben ontvangen en/of waarvoor het wijkteam de regie heeft gevoerd en/of waarvoor een vraag verhelderd is.

Deze nieuwe indicator sluit goed aan bij de werkwijze van de wijkteams, waardoor de indicator een betrouwbaar beeld geeft. De indicator wordt vanaf de jaarrekening van 2023 gevuld, met indien mogelijk ook cijfers over jaren voor 2022.

We kiezen er voor om geen streefcijfers meer op te nemen, omdat we niet streven naar meer mensen met ondersteuning. We streven naar meer ondersteuning in de nabijheid t.o.v. gespecialiseerde zorg buiten de wijk.

Personen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
39	39	39	37	57	43		37	

Bron: CBS - Participatiewet

Toelichting: Het betreft het aantal personen per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder. De bijstandsdichtheid is in Amersfoort in vergelijking met grote gemeenten van 100.000-300.000 laag. Bij de andere grote gemeenten is deze namelijk 49 personen per 1.000 inwoners.

Het betreft een indicator die vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording) verplicht dient te worden opgenomen in de Begroting. Het cijfer is daar anders gedefinieerd. Zie ook www.waarstaatjegemeente.nl.

Realisatiecijfers 2020 en 2021: De CBS-cijfers zijn inclusief TOZO en dat verklaart de stijging. We kiezen ervoor om wel deze indicator te blijven gebruiken omdat het een BBV-indicator is en we met deze indicator kunnen vergelijken met 100.000+ en Nederland.

Streefcijfer 2022:

In verband met de onduidelijkheden door de Covid-19/Corona-crisis hebben we voor 2022 geen streefcijfer opgenomen.

Aan de hand van de laatst bekende cijfers en kijkend naar huidige werkloosheidspercentage (vergelijkbaar met 2019) en komen we op een streefcijfer van 37 voor 2023.

Schaalscore sociale cohesie

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	6,3		6,3		6,3	6,5		

Bron: Stadspeiling

Toelichting: Het kengetal sociale cohesie (ook wel sociale samenhang) is berekend op basis van de mening van inwoners over vier stellingen: de mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks, de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om, ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is, en ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen. De score varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang). Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef.

werkloosheid (%)

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
5,1	4,4	3,5	3	3,5		3		

Bron: CBS, Enquete Beroepsbevolking

Toelichting: Het percentage mensen zonder betaald werk dat op zoek is naar werk en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt per 1000 inwoners van 15 tot AOW-leeftijd.

2.2 Veiligheid en handhaving

rapportcijfer voor de buurt

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	7,4		7,4		7,4			

Bron: monitor Leefbaarheid en Veiligheid (Stadspeiling)

Toelichting: Deze indicator is toegevoegd in de Begroting 2021-2024 omdat hij beter aansluit op de doelen in programma Veiligheid. Het rapportcijfer voor de buurt geeft een indicatie van het ervaren leefklimaat (sociaal en fysieke leefomgeving). De monitor Leefbaarheid en veiligheid vindt elke twee jaar in de oneven jaren plaats. Het cijfer komt in het voorjaar van 2022 beschikbaar.

Totaal van misdrijven per 1.000 inwoners

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
54,3	48,5	47,2	48	46,6	40	45	45	

Bron: Politie, BVH

Toelichting: Het betreft hier de door de politie geregistreerde misdrijven (aangiften plus eigen registraties). Het aantal misdrijven laat een daling zien in de afgelopen jaren. In 2020 is het aantal misdrijven verder afgenomen, mede door corona. De misdaadcijfers van de politie hebben betrekking op het betreffende jaar. De aantallen zijn afgezet tegen de bevolking per 1 januari. zie ook 'Ontwikkeling geregistreerde misdrijven en overlast, 2011-2020' in www.amersfoortincijfers.nl.

Totaal woninginbraken per 1.000 inwoners

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
3,6	3,3	4	4,1	2,6	1,3	3,3		

Bron: Politie, BVH

Toelichting: Het betreft hier de door de politie geregistreerde misdrijven (aangiften plus eigen registraties van woninginbraken, inclusief poging en diefstal zonder braak). Het aantal inbraken is in 2020 en 2021 fors gedaald, vooral doordat meer mensen vanwege corona thuis waren. Maar ook omdat er een verschuiving plaatsvond naar andere vormen van criminaliteit, zoals cybercrime. Hierdoor is ook het streefcijfer (niveau van 2017) ruimschoots gehaald.

De cijfers van de politie hebben betrekking op het betreffende jaar. De aantallen zijn afgezet tegen de bevolking per 1 januari. De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording). Zie ook www.waarstaatjegemeente.nl.

3.1 Economie

Aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar (woonwerkbalans)

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
801	807	838	857	868	887		850	

Bron: Lisa, bewerking O&S

Toelichting: Amersfoort streeft naar een balans tussen wonen en werken. We meten het vanaf 2016 via de landelijk verplicht gestelde indicator "aantal banen (vanaf 1 uur per week) per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar". Deze indicator laat ons zien of de economische ontwikkeling de bevolkingsontwikkeling voldoende bijhoudt. We streven naar een woon-werkbalans van 800 banen van 1 uur of meer per week per 1.000 inwoners van 15-64 . Zie ook Dashboard economie en arbeidsmarkt op www.amersfoortincijfers.nl.

Groei van de werkgelegenheid in % ten opzichte van voorgaande jaar

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
-0,4	1,4	4,4	3,2	2	2,3			

Bron: Lisa

Toelichting: We streven naar een groei die hoger is dan het landelijke gemiddelde (in 2021: 2,3% in Amersfoort tegen 1,3% landelijk). We geven geen streefcijfers omdat de trend te afhankelijk is van de conjunctuur. Zie ook: www.amersfoortincijfers.nl/dashboard.

Positie op de sociaal-economische index

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
4	3	3	3	4	1			

Bron: Atlas voor gemeenten

Toelichting: We willen sociaal-economisch een blijvende toppositie in Nederland behouden. De rangorde laat ons zien hoe vitaal Amersfoort is op aspecten als werkgelegenheid, werkloosheid en bijstand, in vergelijking met andere steden (50 grootste gemeenten). We streven ernaar om de positie in de top-5 te behouden. Amersfoort heeft in 2022 haar eerste positie op de sociaaleconomische index behouden. De stad dankt de hoge positie vooral aan de lage werkloosheid en het hoge aandeel vrouwen en hoger opgeleiden in de werkende beroepsbevolking. Daarnaast telt Amersfoort relatief weinig huishoudens met een laag inkomen of bijstand en een gering aandeel lager opgeleiden.

Toelichting: De Atlas voor Gemeenten bevat een benchmark van de sociaal-economische positie van de 50 grootste gemeenten in Nederland. Zie ook www.amersfoortincijfers.nl.

3.2 Onderwijs en jeugd

% voortijdig schoolverlaters

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1,9	1,6	1,8	1,8	1,8	1,6	1,6	1,6	1,5

Bron: DUO

Toelichting: Voortijdig schoolverlaten proberen we te voorkomen. Amersfoort heeft positief resultaat in vergelijking met andere grote gemeenten waar het gemiddelde 2.0% is. Landelijk is het beeld dat jongeren in het tweede coronajaar meer uitgevallen zijn door motivatie-, studiekeuze- en andere problemen als gevolg van de coronaperiode. Hier wijken wij als Amersfoort positief af van het landelijke beeld. Echter, de verwachting is dat voor het jaar 2021-2022 het VSV cijfers scherp zal stijgen. Actuele cijfers over het schooljaar 2020-2021 worden gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl.

De indicator staat op www.waarstaatjegemeente.nl bij de indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording die het Rijk verplicht stelt in de Begroting.

Relatief verzuim

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
25	19	21	21	16	16	21	20	20

Bron: DUO

Toelichting: Deze indicator betreft het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners 5-18 jaar. Er is sprake van relatief verzuim als een leerplichtige jongere wel op een school staat ingeschreven, maar zonder geldige reden les- of praktijktijd verzuimt. Scholen zijn wettelijk verplicht ongeoorloofd verzuim en schooluitval te melden aan DUO. We streven naar minimaal verzuim om schooluitval te voorkomen. De daling van de DUO cijfers is mogelijk te verklaren door corona en de daardoor bemoeilijkte signalering en registratie van verzuim. De indicator staat op www.waarstaatjegemeente.nl bij de indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording die het Rijk verplicht stelt in de Begroting.

3.3 Sport

% niet-wekelijkse sporters

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
42,9								39

Bron: GGD

Toelichting: De nieuwe cijfers komen naar verwachting eind 2023 beschikbaar. Percentage van de bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Elke vier jaar wordt deze indicator gemeten in de gezondheidsmonitor van de GGD regio Utrecht. Door een fout in het systeem bij de dataverzameling kunnen er geen betrouwbare cijfers over 2020 gepresenteerd worden. Eind 2022 voert de GGD opnieuw een gezondheidsonderzoek uit. Het streefcijfer voor 2020 was 41. Het betreft hier een verplichte indicator vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het % niet-wekelijkse sporters wijkt af van het % niet-wekelijkse sporters in de Amersfoortse Vrijetijdsmonitor 2018, omdat de vraag op een andere manier gesteld is. In 2022 wordt de Vrijetijdsmonitor opnieuw uitgevoerd. De raad zal hier begin 2023 over worden geïnformeerd.

% volwassenen en senioren dat voldoet aan de (nieuwe) beweegrichtlijn

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
55								59

Bron: GGD

Toelichting: Het gaat hier om de in 2017 ontwikkelde nieuwe beweegrichtlijn. Deze geldt ter vervanging van de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). De beweegrichtlijn is strenger dan de NNGB: niet alleen voldoende beweging, maar ook bot- en spierversterkende activiteiten zijn vereist om aan de richtlijn te voldoen. Elke vier jaar wordt deze indicator gemeten in de gezondheidsmonitor van de GGD regio Utrecht. Door een fout in het systeem bij de dataverzameling kunnen er geen betrouwbare cijfers over 2020 gepresenteerd worden. Eind 2022 voert de GGD opnieuw een gezondheidsonderzoek uit. De nieuwe cijfers komen naar verwachting eind 2023 beschikbaar. Het streefcijfer voor 2020 was 57%.

3.4 Cultuur

% inwoners dat tevreden is met het kunst- en cultuuraanbod (inclusief evenementen)

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
		68				72		

Bron: Stadspeiling (Vrijtijdsmonitor), O&S

Toelichting: De indicator wordt in 2022 opnieuw gemeten. Percentage inwoners (18-84) dat tevreden is met het kunst- en cultuuraanbod, inclusief evenementen, in Amersfoort. Dit is het percentage 'tevreden' op het totaal van de antwoorden 'tevreden', 'niet (zo) tevreden' en 'ik ben daar onvoldoende van op de hoogte'. Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef. Het cijfer van 2018 wijkt niet significant af van 2014. De tevredenheid is dus gelijk gebleven vergeleken met 2014. Zie voor meer informatie: www.amersfoortincijfers.nl.

4.1 Bestuur en dienstverlening

% afnemers van digitale diensten dat positief is over het formulier

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	83	84	84	86	83		90	

Bron: Klant in Focus

Toelichting:

% bellers met het KCC dat positief is over dienstverlening

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
94	95	95	95				93	

Bron: Klant in Focus

Toelichting: De klanttevredenheid aan de telefoon is in 2021 niet gemeten. In 2023 bekijken we of we dit toch weer willen gaan doen en hoe dat technisch in te regelen is.

% bezoekers van de balie Burgerzaken en receptie dat positief is over dienstverlening

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
92	92	93	93		92		90	

Bron: Klant in Focus

Toelichting: In de hal van het stadhuis is een zuil geplaatst waarop de dienstverlening kan worden beoordeeld. Bij het uitbreken van de coronacrisis is deze zuil uitgeschakeld, vanwege het risico op besmetting door het aanraken van de zuil. Sinds september 2021 is de zuil weer in gebruik. Het weergegeven cijfer geeft dus de beoordeling aan over de laatste 5 maanden van 2021.

% bezoekers van www.amersfoort.nl dat positief is

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
54	56	52	52	54	56		60	

Bron: Klant in Focus

Toelichting: Uit de resultaten blijkt dat de website qua klanttevredenheid minder hoog scoort dan balie en telefoon. Klanten zijn geneigd persoonlijk contact hoger te waarderen dan contact via de website. Bovendien zien we dat veel mensen op de website vooral reageren als ze iets niet kunnen vinden: vandaar de lagere score.

% telefonische bereikbaarheid 14033 Klant Contact Centrum (KCC)

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
78	79	85	83	78	80		85	

Bron: KCC/KCS

Toelichting: De coronacrisis heeft impact op zowel de medewerkers van het KCC (thuiswerken, verzuim) als op de bewoners (meer vragen). In 2020 daalde de bereikbaarheid van het KCC daardoor iets (naar 78%) om in 2021 weer wat te verbeteren (naar 80%).

6.1 Bedrijfsvoering

Apparaatskosten per inwoner

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	425	494	523	588	609	667	684	661

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Apparaatskosten per 31-12. Het betreft organisatiekosten, d.w.z. de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. Deze indicator betreft een verplichte indicator op grond van de BBV.

Bezetting in fte per 1000 inwoners

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
5,2	5,6	5,7	5,8	6,3	6,2	6,2	6,2	

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, inclusief boventallige medewerkers per 31-12 van het betreffende jaar. De indicator is verplicht op grond van de BBV.

formatie in fte per 1000 inwoners

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
5,7	6,1	6	6,3	6,55	6,5	6,5	6,5	

Bron:

Toelichting: De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat per 31 december. Het betreft een verplichte indicator op grond van de BBV.

Kosten inhuur externen als % van de totale loonsom

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	29,9	28	28,5	22	21	18,4	18,7	19,3

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Kosten op 31 december van het betreffende jaar. Hieronder vallen onder andere de inzet van uitzendkrachten, zzp'ers, of detacheringsovereenkomsten. De indicator is verplichte op grond van de BBV.

Overhead in % van de totale lasten

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	7	7,3	7,7	6,8	7,5	8,4	8,1	7,9

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces als percentage van de totale lasten. Cijfer geldt per 31-12 van het betreffende jaar. Deze indicator betreft een verplichte indicator op grond van de BBV.

Ziekteverzuim (%)

Realisatie cijfers						Streefcijfers		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
4,6	6,1	6,5	5,3	5,3	5,3	5	5	

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Cijfer geldt over het kalenderjaar. Betreft een verplichte indicator o.b.v. BBV.

Verplichte BBV Indicatoren

Gemeenten zijn verplicht om alle BBV indicatoren op te nemen in de begroting. Een deel van de BBV-indicatoren sluit goed aan bij de doelstellingen van de gemeente Amersfoort en zijn opgenomen onder het kopje beleidsindicatoren. Een ander deel van de indicatoren sluit niet goed aan en wordt hieronder apart opgenomen. Voor de BBV indicatoren waar wij niet op sturen worden geen uitgebreide toelichtingen opgenomen en geen streefcijfers geformuleerd.

Woonlasten eenpersoons huishoudens

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
642	646	673	690	723	780

Bron: Gemeente

Het gemiddelde bedrag in euro's per jaar dat een éénpersoons huishouden van een koopwoning betaalt aan ozb, afvalstoffen- en rioolheffing.

Woonlasten meerpersoons huishoudens

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
693	697	723	743	773	872

Bron: Gemeente

Het gemiddelde bedrag in euro's per jaar dat een meerpersoons huishouden van een koopwoning betaalt aan ozb, afvalstoffen- en rioolheffing.

Gemiddelde WOZ-waarde (x €1000,-)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
223	234	254	281	305	331

Bron: Gemeente

De gemiddeld getaxeerde WOZ-waarde van een woning (huur en koop). Het bedrag voor 2018 betreft de gemiddelde WOZ-waarde per 1-1-2017 voor het belastingjaar 2018.

Geweldsmisdrijven (per 1000 inwoners)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
4,7	4,4	4,4	3,8	3,5	3,3

Bron: CBS

Het aantal geregistreerde geweldsmisdrijven. Voorbeelden zijn seksuele misdrijven, moord en doodslag, bedreiging en mishandeling.

Vernielingen en beschadigingen (per 1000 inwoners)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
8,3	7,5	7,1	7,1	6,4	6,8

Bron: CBS

Hieronder vallen bijvoorbeeld ook brandstichting en misdrijven tegen het openbaar gezag.

Winkeldiefstallen (per 1000 inwoners)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
2,8	3	3,3	2,7	2,1	

Bron: CBS

Het cijfer geeft vooral aan de meldingsbereidheid van winkeliers en winkelpersoneel. Het feitelijk aantal winkeldiefstallen vormt een veelvoud van de bij de politie aangegeven winkeldiefstallen.

Verwijzingen Halt (per 10.000 jongeren van 12 t/m 17 jaar)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
142,1	105	125	112	100	50

Bron: Bureau Halt

De cijfers zijn afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl, maar wijken af van de aantallen die door de politie zelf worden geregistreerd in het Veiligheidsbeeld RVS.

Nieuwbouw (per 1.000 woningen)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
9	8,4	5,5	6,5	12,9	

Bron: BAG; bewerking O&S

Het aantal gereed gemelde nieuwbouw woningen in een bepaald jaar per 1.000 woningen (gemiddelde van begin en einde van het jaar).

Fijn huishoudelijk restafval (kg per inwoner)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
213	209	206	190	190	

Bron: CBS

De hoeveelheid niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per inwoner per jaar (kg).

Jongeren met delict voor de rechter

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	1	1	1	1	

Bron: Verwey Joncker Instituut

Het aantal jongeren van 12 t/m 21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Aandeel Jongeren met Jeugdbescherming

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
0,8	1	1,1	1,1	1	1

Bron: CBS

Deze indicator geeft het aandeel jongeren tot en met 17 jaar weer die gebruik hebben gemaakt van Jeugdbescherming (zoals voogdij en ondertoezichtstelling). Onder gemeenten met 100.000 - 300.000 inwoners is dit aandeel gemiddeld 1,2%.

Aandeel jongeren met Jeugdreclassering

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3

Bron: CBS

Jongeren (12-22) met jeugdreclassering in % van alle jongeren van 12 tot en met 22 jaar. Het betreft gegevens van het tweede halfjaar van 2017, 2018 etc. Onder gemeenten met 100.000 - 300.000 inwoners is dit aandeel gemiddeld 0,4%.

% werkloze jongeren

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
3	2	2	2	3	

Bron: Verwey Jonker Instituut

% werkloze jongeren in de leeftijd van 16-22 jaar op basis van Verwey Jonker Instituut. Bij grote gemeenten was het realisatiecijfer in 2015 ook 1,73%.

Het cijfer zegt overigens weinig, omdat ze gebaseerd zijn op WW-registraties bij het UWV. De meeste werkloze jongeren hebben geen recht op een WW-uitkering en staan daardoor niet geregistreerd.

Het cijfer wordt ook niet meer geactualiseerd.

We streven naar een sluitende aanpak voor jongeren van 16-27 waarbij we werkloosheid onder jeugd willen beperken.

De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording). Er zijn geen streefcijfers voor benoemd. Zie ook www.waarstaatjegemeente.nl.

Aandeel kinderen in uitkeringsgezinnen

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
5	6	6	5	5	

Bron: Verwey Jonker Instituut

Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen was volgens Verwey Jonker in Amersfoort in 2015 5.14% tegenover 7.8% bij grote gemeenten (100.000-300.000 inwoners). De inzet van de Gemeente Amersfoort is gericht op participatie van kinderen in armoede.

Absoluut verzuim

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
3,65	1,46	0,95	1	2,6	3,4

Bron: DUO

Het betreft het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1000 inwoners van 5-18 jaar. In 2018 was dit 0,95 in Amersfoort en bij andere grote gemeente was het 2,4.

Absoluut verzuim (het ontbreken van een schoolinschrijving) komt over het algemeen voor op 'overstapmomenten', dus wanneer een leerling op 5-jarige leeftijd op een school ingeschreven had moeten worden, bij een verhuizing vanuit het buitenland of wanneer leerlingen na het behalen van het vmbo-diploma niet ingeschreven zijn bij het mbo. Dit laatste is een cruciaal punt voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15-64 jaar)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
449,9	496,4	449	263,9	247,4	

Bron:

Toelichting:

Totaal woninginbraken (per 1.000 inwoners)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
3,6	3,3	4	4,1	2,6	1,3

Bron: Politie, BVH

Toelichting:

Aantal vestigingen (per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
145,9	149	157,3	163,9	172,4	180,4

Bron: Lisa

Betreft aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar.

% Functiemenging

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
56,6	55,5	56,5	57,1	57,6	

Bron: Lisa

De functiemengingsindex geeft de verhouding weer tussen banen en woningen en varieert van 0 (alleen wonen) tot 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als bedrijven. De indicator geeft ook iets weer van een balans tussen wonen en werken.

Netto arbeidsparticipatie

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
70,1	70,6	72,2	73,1	72,6	73,3

Bron:

Het % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

Demografische druk in %

Realisatie cijfers					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
65,7	66	66	66	65,9	65,6

Bron: CBS

Het totaal aantal personen onder de 20 en vanaf 65 jaar in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Dit is de som van de 'groene' en 'grijze' druk. Het cijfer geeft een indicatie van de druk op de arbeidsmarkt.

Verklarende woordenlijst

• ABC-scholen	Bundeling van de krachten van scholen, organisaties voor kinderopvang/buitenschoolse opvang, peuterspeelzalen en het wijkwelzijnswerk (waaronder kinder-, meiden- en tienerwerk)
• ABT	Amersfoort Business Team
• Agile	Agile staat letterlijk voor wendbaar, lenig en flexibel. Agile organiseren is een manier van denken, werken en organiseren. Het stelt organisaties in staat om snel en effectief in te spelen op veranderingen
• AOJ	Aansluiting Onderwijs Jeugdhulp
• AOW	Algemene Ouderdomswet
• ASF	Amersfoortse Sport Federatie
• ASV	Algemene Subsidieverorderdening
• ATO	AT Osborne. Dit is een externe partij die second opinions op de financiën uitvoert.
• ATP	Association of Tennis Professionals
• AV	Amersfoort Vernieuwt
• AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
• AVU	Afvalverwijdering Utrecht
• BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
• B&W	Burgemeester en Wethouders
• BBP	Bruto Binnenlands Product
• BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
• BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
• BENG	Bijna Energie Neutrale Gebouwen
• BKWI	Bureau Ketenregistratie Werk en Inkomen
• BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
• BO	Basis Onderwijs
• BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
• BRP	Basisregistratie Personen
• BSA	Breed Spectrum Aanbieders
• BVH	Basisvoorziening Handhaving

• BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
• BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
• BVC	Boomveiligheidscontrole
• BVH	Basisvoorziening Handhaving
• BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
• CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
• CBA	Crematorium en Begraafplaats Amersfoort
• CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
• CCD	Consumer Credit Directive
• CHAT	Cultuurhistorische Atlas
• Chw	Crisis & Herstel Wet
• CMS	Content Management Systeem
• CNME	Centrum voor Natuur- en Milieu educatie
• CO2	Koolstofdioxide (broeikasgas)
• COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
• CPB	Centraal Planbureau
• CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegbouw en de Verkeertechniek
• DAR	Digitale Aanvraag Rijbewijs
• DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
• DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
• EBU	Economic Board Utrecht
• ECB	Europese Centrale Bank
• ELIP	Einde Lening Inburgeringsplichtige
• EMU	Economische en Monetaire Unie
• ENG	Energie Neutraal/Gasloos
• ESF	Europees Sociaal Fonds
• EZK	Economische Zaken en Klimaat
• Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden

• FIWARE Lab	In dit lab kunnen developers gratis gebruikmaken van datacenter-faciliteiten en de standaard bouwstenen
• FTE	Fulltime-Equivalent / werktijdfactor
• G40	Netwerk van 40 grote steden (excl. de vier grootste steden)
• Geo-data	Een verzamelnaam voor alle gegevens (virtueel of fysiek) die aan een plek op de aardbol gerelateerd zijn; het gaat hier om de locatie van deze gegevens vastgelegd in coördinaten.
• GFT	Groente, Fruit en Tuinafval
• GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
• GGD-RU	Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht
• GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
• GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
• GIDS	Gezond in de Stad
• GR	Gemeenschappelijke Regeling
• GREX	Grondexploitatie
• GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
• HBO	Hoger beroepsonderwijs
• HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
• (H)OV	(Hoogwaardig) Openbaar Vervoer
• ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
• IIT	Individuele Inkomstentoeslag
• IT	Information Technology
• I-VRI	Intelligente Verkeersregelinstallatie
• I&W	Infrastructuur en Waterstaat
• JDK	Japanse Duizendknoop
• JGZ	Jeugdgezondheidszorg
• JIT	Jeugd Interventie Team
• KANS	Klimaatadaptatie Nederlandse Steden
• KCC	Klant Contact Centrum

• KCS	Klant Contact Services
• KHN	Koninklijke Horeca Nederland
• KPI	Kritieke prestatie-indicatoren
• KWh	Kilowattuur
• LED	Light Emitting Diode
• LHBTI+	Lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen
• LTA	Landelijk Transitiearrangement
• m3	Kubieke Meter
• MaaS	Mobility as a Service
• MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
• MDA++	Multidisciplinaire Aanpak
• MFA	Multifunctionele Accommodaties
• MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
• MKB	Midden- en Kleinbedrijf
• MJP-OR	Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte
• MPG	Meerjaren Programma Grondexploitaties
• MSP	Mobility Service Provider
• NCNP	No-Cure-No-Pay
• NCW	Netto Contante Waarde
• NHG	Nationale Hypotheek Garantie
• NNGB	Nederlandse Norm Gezond Bewegen
• NPO	Nationaal Programma Onderwijs
• NSVV	Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
• OBV	Ontwikkelingsbedrijf Vathorst
• ODRU	Omgevingsdienst Regio Utrecht
• OER	Opwek van Energie op Rijksvastgoed
• o/g	Opgenomen Gelden

• OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
• OLV	Onze Lieve Vrouwe
• OM	Openbaar Ministerie
• OMNV	Ondersteuning Met Noodzakelijk Verblijf
• OPK	Oud Papier en Karton
• OR	Openbare Ruimte
• O&S	Onderzoek en Statistiek
• OV	Openbaar vervoer
• OW	Omgevingswet
• OZB	Onroerendezaakbelasting
• PABV	Parkeren Amersfoort BV
• PAS	Programma Aanpak Stikstof
• PFAS	Poly- en Perfluoralkylstoffen
• PGA	Persoonsgerichte Aanpak
• PLOOI	Platform Openbare Overheidsinformatie
• PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drinkpakken
• PO	Primair onderwijs
• POH	Praktijkondersteuner huisarts
• PPS	Publiek-Private Samenwerking
• PRO	Praktijkonderwijs
• RB	Raadsbesluit
• REA	Regionale Economische Agenda
• RCE	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
• RES	Regionale Energiestrategie
• RIB	Raadsinformatiebrief
• RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
• RIONED	Een stichting die stimuleert dat ervoor voor de riolering en water wordt gezorgd in elke stad in Nederland
• RISB	Regionaal Inkoop- en Subsidiebureau

• RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
• RMT	Regionaal Mobiliteitsteam
• RO	Ruimtelijke ontwikkeling
• ROCOV	Reizigers Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer
• ROM	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
• ROVA	Regionaal Orgaan Verwijdering Afvalstoffen
• RRI	Reserve Ruimtelijke Investerings
• RSV	Reserve Stedelijke Voorzieningen
• RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
• RVS	Regionale Veiligheidsstrategie
• RWA	Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving
• RWS	Rijkswaterstaat
• RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
• SAVE	Samen Veilig
• SBI	Sociale Basis Infrastructuur
• SD	Sociaal Domein
• SDE	Stimulering Duurzame Energietransitie
• SEB	Schoon en Emissieloos Bouwen
• SKB	Schatkistbankieren
• SPUK	Specifieke uitkeringen gemeenten en provincies
• SV	Stedelijke Vernieuwing
• SVB	Sociale Verzekeringsbank
• SVDA	Stichting van de Arbeid
• SW	Sociale Werkvoorziening
• SWA	Sociale Wijkteams Amersfoort
• TEO	Thermische Energie uit Oppervlaktewater
• TJ	Terrajoules
• TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers

• TVW	Transitievisie warmte
• TWh	Terawattuur
• U16	Netwerk van 16 gemeenten in de provincie Utrecht: Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Houten, IJsselstein, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist
• UKCW	Uitvoeringskader Collectieve Warmte
• UPJO	Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs
• USP	Utrecht Science Park
• UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
• VEB	Vereniging Eigenaren Binnenstad Amersfoort
• VERDER	Samenwerking van gemeenten, provincie en het rijk om de bereikbaarheid van de regio Midden-Nederland te verbeteren
• VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
• VNO/NCW	Verbond van Nederlandse Ondernemingen en het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond
• VO	Voortgezet Onderwijs
• VPB	Vennootschapsbelasting
• VRI	Verkeersregelinstallatie
• VRU	Veiligheidsregio Utrecht
• VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
• VSV	Voortijdig schoolverlaten
• VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
• VVI	Vervangingsinvesteringen
• VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
• VZ	Voorziening
• WBA	Warmtebedrijf Amersfoort
• WHO	World Health Organization (Wereldgezondheidsorganisatie)
• Wkb	Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen
• WLZ	Wet Langdurige Zorg

• WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
• WOB	Wet Openbaarheid van Bestuur
• WOO	Wet Open Overheid
• WOZ	Waardering Onroerende Zaken
• WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
• Zvw	Zorgverzekeringswet
• ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel